

ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΟΙΛΟΥΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Α'

ΤΟΜΟΣ 17

Τα ματωμένα
τριαντάφυλλα

ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΑ ΑΝΑΓΚΗ Η ΤΙΜΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

X. & A. ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ & Σ'

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗ 22/12/36.-

ΟΛΟΙ ΘΕΣΕΙΣ 10
ΤΕΛΕΦΟΥΝΤΕ 21.128

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Περιοδικόν «ΜΠΟΥΚΕΤΟ», Ένταύθα.-

ΔΟΥΝΑΙ

ΠΟΣΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΙΜΗ	ΟΛΙΚΟΝ
	Χάρτης δημοσιογραφικός οτινέ.-		
7	ΡΩΛ. ΤΩΝ 94 ΕΚ.- ΚΙΛΩ 2573		
3	" " 47 " " 565		
10	" " " " ΚΙΛΩ 3138	6.10	19.141.80

X. & A. ΜΠΕΝΒΕΝΙΣΤΕ & Σ'

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗ 2/4/37.-

ΟΛΟΙ ΘΕΣΕΙΣ 10
ΤΕΛΕΦΟΥΝΤΕ 21.128

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ

Περιοδικόν «ΜΠΟΥΚΕΤΟ», Ένταύθα.-

ΔΟΥΝΑΙ

ΠΟΣΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΙΜΗ	ΟΛΙΚΟΝ
	Χάρτης δημοσιογραφικός οτινέ.-		
7	ΡΩΛ. ΤΩΝ 94 ΕΚ.- ΚΙΛΩ 2581		
3	" " 47 " " 564		
10	" " " " ΚΙΛΩ 3145	10.-	31.450.-

Ἡ «Οἰκογένεια» βρίσκεται σήμερον ἀπροόπτως στὴν σκληράν καὶ ἀναπόφευκτον ἀνάγκην νὰ αὐξήσῃ τὴν τιμὴν τῆς κατὰ μίαν δραχμὴν, νὰ γίνῃ δηλαδὴ καὶ αὐτὴ πεντάδραχος, ὥς ὅλα τὰ περιοδικὰ τοῦ εἴδους τῆς.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν προήλθομεν, κατόπιν τῆς τελευταίας νέας υπερτιμώσεως τοῦ χάρτου, ὥς καὶ ἐκ τῶν ἀνωτέρω δημοσιευομένων φωτοτυπιῶν προκύπτει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω φωτοτυπημένων λογαριασμῶν τοῦ χαρτεμπορίου μας ἐμφαίνεται σαφῶς, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ δημοσιογραφικοῦ χάρτου ἠξήθη τελευταίως κατὰ 65 οἰο! Ἀπὸ 6 δραχμῶν δηλαδὴ πού ἐπωλεῖτο κατὰ κιλὸν ἔφθασε νὰ πωλῆται σήμερον πρὸς 10!

Κατόπιν αὐτοῦ ἡ ἐπιχείρησίς μας ἐπιβαρύνεται διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν περιοδικῶν μας «Μπουκέτο» — «Οἰκογενείας» μὲ τὸ δυσβάστακτον ποσὸν τῶν 20 χιλιάδων δραχμῶν εβδομαδιαίως, διότι τόσον ἀκριβῶς στοιχίζουν τὰ 5.000 κιλὰ χάρτου, τὰ χρησιμοποιούμενα διὰ τὴν ἐκτύπωσίν μας ἐκάστην ἐβδομάδα.

Παρ' ὅλα ταῦτα εἰμεθα βέβαιοι, ὅτι οἱ ἀναγνώσται τῆς «Οἰκογενείας» θ' ἀποδεχθῶν τὴν νέαν τιμὴν. Ἡ κατὰ μίαν δραχμὴν υπερτίμησις εἶνε τόσον μικρὰ καὶ ἀνώδυνος, ὥστε — ἀναμφιβόλως — οὐδόλως θὰ ἐπηρεάσῃ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῆς «Οἰκογενείας», τὸ ὁποῖον συνδέει μετὰ τοῦ περιοδικοῦ μακρὸν ἐτῶν ἀγάπη καὶ ἐκτίμησις.

Ἡ αὐξήσις ἀρχίζει ΑΠΟ ΤΟΥ 17ου ΤΕΥΧΟΥΣ τῆς «Οἰκογενείας». Εἰς τὸ τεῦχος αὐτὸ θὰ δημοσιευθῇ, ἐκτὸς τῆς ἄλλης ὕλης καὶ τὸ αἰσθηματικὸν ἀριστοῦργημα τῆς ΝΑΤΑΛΙΑΣ ΝΤ' ΕΣΤΡΟΥΘ.

„ΤΑ ΜΑΤΩΜΕΝΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ“

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΡΟΜΑΝΤΣΑ

ΤΗΣ ΝΑΤΑΛΥ D'ESCHSTRYTH

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΥ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ἡ ἱστορία πού θά σᾶς διηγηθοῦμε πῶς κάτω εἶνε ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ ἀληθινή. Εἶνε παρμένη ἀπὸ τὰ χρονικά τοῦ Τσάρκοις Σέλο τοῦ θρυλικοῦ παλατιοῦ τῶν Τσάρων καὶ μοῦ τὴν ἀφηγήθηκε ἕνας Ρώσος στρατηγὸς τῆς παλιᾶς Ἀγίας Ρωσίας πού κάθε βράδυ σ' ἕνα νυκτερινὸ κέντρο τῆς κοσμοπόλεως εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ με βοηθᾷ νὰ φορῶ τὸ μαντῶ μου. Θυμάμαι πάντα τὴν οὐβλικὴ μορφὴ τοῦ μ' ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸ χαμόγελο καὶ τὰ περιποιημένα γένεια. Ὁ Ρώσος στρατηγὸς εἶχε μάλιστα ἰδιαίτερη ἀδυναμία σὲ μένα γιατί ἦμουν συμπατριώτισσά του, γιατί τὸν καταλάβαινα καὶ γιατί ὅταν ἀπὸ τὴς ἀναμνήσεις τῶν εὐτυχισμένων χρόνων θόλωναν τὰ μάτια του ἀπὸ τὰ δάκρυα, ἔκανα ὅτι δὲν πρόσεχα αὐτὴ τὴν ἀδυναμία τῆς καρδιάς του. Δεχόμενον ἀκόμη τὴς Κυριακῆς, τότε πού ὁ στρατηγὸς εἶχε «ρεπό» νὰ με συνοδεύῃ ὡς τὰ ὠμορφα κέντρα τοῦ Δασοῦς τῆς Βουλώνης. Καὶ μ' ἀγαποῦσε γιατί πολὺ συχνὰ τὸν προσκαλοῦσα στὶς φιλικές συγκεντρώσεις τοῦ σπιτιοῦ μου. Τότε ὁ Ρώσος στρατηγὸς γίνονταν ἀγνώριστος. Ἐρχόταν πάντα μ' ἕνα πολυτελὲς αὐτοκίνητο, φοροῦσε ἕνα ἀψόγο φράκο καὶ ἤξερε νὰ ὑποκλίνεται καὶ νὰ φιλᾷ τὰ χέρια τῶν κυριῶν μὲ τὴν ἀερότητα τῶν παλῶν ἀριστοκρατῶν πού ἀποτελοῦσαν τὸ στόλισμα τῶν ἀνακτόρων τῆς τσαρικής Ρωσίας.

Κι' ἔτσι σ' αὐτὲς τὴς συναντήσεις μας, τότε πού ὁ Ἰβάν, ὃς τὸν ὀνομάσουμε ἔτσι, σεβόμενοι τὸν ἰνδόγκνιτό του, κυριεύονταν ἀπὸ τὴς ἀναμνήσεις τῆς ἀγαπημένης πατρίδας του, μοῦ διηγήθηκε ὅλη αὐτὴ τὴν τραγικὴ ἱστορία, αὐτὸ τὸν φοβερὸ καὶ συγκινητικὸ θρύλο τοῦ ἔρωτος, αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ μυστικὸ πού ἐβάραινε τὴν οἰκογένειαν τῶν Κασγκαμάλα καὶ πού κατὰστρεψε τὸν πύργο τους, ἐρήμωσε τὰ χτήματά τους καὶ σκόρπισε τὸν ὄλεθρο καὶ τὴν καταστροφὴν στὴν πύλιν πλοῦσιαν, στὴν πύλιν ἀρχοντικὴ καὶ στὴν πύλιν ἐνδοξὴ οἰκογένειαν τῆς τσαρικής Ρωσίας.

Αὐτὴ ἡ ἱστορία ἀρχίζει ἀκριβῶς ἀπὸ τὴ στρατιωτικὴ ἱππευτικὴ σχολὴ τοῦ Μιτῶ. Τὴν περίφημη ἐκείνη σχολὴ ἀπὸ τὴν ὁποία θγαίναν οἱ καλύτεροι ἱππεῖς τοῦ τσαρικοῦ στρατοῦ κι' οἱ πῶς γενναῖοι καὶ λεοντόκαρδοι πολεμισταί. Μὰ ὅς ἐφήσουμε τὸν ἴδιο τὸν στρατηγὸ Ἰβάν νὰ σᾶς διηγηθῇ αὐτὴ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ πάθους.

— Ἦταν ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος τῆς ἱππασίας, εἶπε ὁ Ἰβάν, στὴ σχολὴ τοῦ Μιτῶ στὴν ὁποία φοιτοῦσαν ὅλοι οἱ γιοὶ τῶν Ρώσων ἀριστοκρατῶν. Ὁ ἐκπαιδευτής, ἕνας αὐστηρὸς καὶ σκληραγωγημέ-

νος αξιωματικός για τόν οποίο δεν υπήρχε τίποτε άλλο στόν κόσμο από τήν πειθαρχία, φώναξε με θροντώδη φωνή στούς μαθητάς του:

— Άλλαγή χειρών!

— Έπειτα έτρεξε κοντά τους, κύτταξε τὰ χέρια τών ευέλπιδων πού είχαν σταυρωθή στό στήθος με μιὰ κίνησι, έπιθεώρησε τήν ευθυτενή στάσι τους άπάνω στό ζωηρά άλογα κι' έπειτα άρχισε νά δίνη ένα σωρό διαταγές και παραγγέλματα τὰ όποία οι μαθηται έκτελούσαν με χρονομετρική ακρίβεια, σάν αυτόματα. Ο αξιωματικός κύτταζε αυτά τὰ νεανικά πρόσωπα πού λάμπαν από τόν ένθουσιασμό κι' ένα χαμόγελο ίκανοποίησεως άνθιζε στό χέιλι του. Άγαπούσε πάρα πολύ όλους αυτούς τούς μαθητάς του γιατί καταλάβαινε ότι χάρις στήν ώμορφη ίππασία τους και στίς αξιοθαύμαστες ίππευτικές τους επιδείξεις είχαν νά σκλαθώσουν άργότερα τίς καρδιές ένα σωρό γοητευτικών γυναικών. Πολλοί μάλιστα από αυτούς και τώρα άκόμη άριθμούσαν μερικά θύματα στόν κόσμο της άνωτέρας κοινωνίας της Πετροπόλεως, ή όποία παρακολουθούσε αυτή τήν μαθητική επίδειξη της Στρατιωτικής Ίππευτικής Σχολής. Ήδη μάλιστα οι όμιλοι τών γυναικών είχαν κιόλας άρχίσει νά συζητούν για τούς ευέλπιδες, νά τούς σχολιάζουν και νά έκφέρουν δυνατά τη γνώμη τους. Και νά ξαφνικά πού μέσα σ' αυτό τὸ θόρυβο τών φωνών άκούστηκε ή μελωδική φωνή μιὰς νέας νά λήξ στόν γείτονα της:

— Κυττάξτε λοιπόν, Άλεξάντρ Μιχαήλοβιτς, αυτόν τόν τρομερό ευέλπι, ό όποίος ίππεύει αυτό τὸ μαύρο άλογο... Νά, νά, αυτός εκεί ό τρίτος, στήν πρώτη σειρά...

Και με τὸ γαντοφορεμένο χεράκι της, αυτή ή γοητευτική νέα με τὰ βοστρυχωτά καστανά μαλλιά και με τὸ θαυμάσιο κόκκινο τριαντάφυλλο στό στήθος, έδειξε έναν ευέλπι σ' έναν κύριο από τήν συντροφία της.

— Είναι πολύ άσχημος, συνέχισε, δεν έχει καμμιὰ χάρι, κρατάει τὰ χαλινάρια του άλόγου με τὸ άριστερό χέρι του... Κυττάξτε τον πώς κάθεται στή σέλλα του!... Μα τήν αλήθεια είναι κωμικός!...

— Τ' άλογό του, της άπάντησε με ψυχρότητα ό συνομιλητής της, είναι από τὰ πιό χειρότερα και τὰ πιό άτίθασα...

— Αυτό δεν έχει καμμιὰ σημασία, άπάντησε ή νέα. Ο καθάλλας της φαίνεται τρομερά άσχημος και κακός. Πρώτη φορά βλέπω ένα τέτοιο Δόν Κιχώτη νά παίρνει μαθήματα. Τί άπογοήτευσι για τόν θρυλικό ήρωα της Ίσπανίας... Άσφαλώς θ' άπογοητευόταν πολύ αν έβλεπε αυτόν τόν κωμικό ίππέα...

— Προς Θεού, δεσποινίς Ντανιάρ, μη μιλάτε τόσο δυνατά... Ξέρετε ποιός είναι αυτός ό ευέλπις; Είναι ό κόμης Ντημήτρη ντ' Έστερλώφ, ένας από τούς πιό λαμπρούς μαθητάς της σχολής.

— Γιατί είναι τόσο άσχημος; φώναξε με πείσμα ή ώμορφη νέα.

Και χτυπώντας νευρικά τήν χλόη με τὰ μικρά πόδια της σάν θυμωμένο άλογάκι, επανέλαβε:

— Ναι, γιατί είναι τόσο άσχημος!... Τόσο άπαίσιος αναβάτης!...

Η φωνή της Ντανιάρ είχε μιὰ τόσο μεταλλική διαύγεια και ή νευρικές κινήσεις της ήσαν τόσο ζωηρές, ώστε τίς άκούσαν οι νεαροί ίππείς, πού εκείνη τήν ώρα περνούσαν από κοντά τους. Μα φυσικά δεν κατάλαβαν σε ποιόν άπευθύνονταν αυτή ή προσβολή. Μόνο ό κόμης ντ' Έστερλώφ, ό όποιος αντίκρυσε τὸ ειρωνικό βλέμμα της νέας νά προσηλάνεται άπάνω του, κατάλαβε ότι σ' αυτόν άπευθύνονταν κι' έγινε κατάχλωμος, ενώ ή φυσιογνωμία του έδειχνε έναν άπερίγραπτο πόνο.

Εκείνη τη στιγμή ό εκπαιδευτής διέταξε και πάλι:

— Γκαλόπ! Μά τὸ μαύρο άλογο άρνήθηκε νά ύπακούση στούς περνηστήρες του αναβάτη του. Ξέφυγε από τη γραμμή του, σηκώθηκε στό δυό

πόδια του, χραιμέτισε έξαγριωμένο, κι' ύστερα με δυό-τρεις κλωτσιές τίναξε καταγής τόν κόμητα ντ' Έστερλώφ.

— Ορίστε, ώραια τὰ καταφέρατε! Ψιθύρισε ό Άλεξάντρ Μιχαήλοβιτς στ' αυτή της Ντανιάρ. Τόν ματιάσατε!

Η Ντανιάρ ντ' Ρόπ όμως δεν τόν άκούγε. Αυτό τὸ ξαφνικό άτύχημα τήν είχε κάνει νά τρελλαθή κυριολεκτικώς στό γέλια, πράγμα πού άνάγκασε όλους νά γυρίσουν νά τήν κυττάξουν με μιὰ έκφρασι έπιτιμήσεως...

Ο κόμης ντ' Έστερλώφ όμως είχε σηκωθεί τώρα και άφου... έπιασε τ' άλογό του, άνέβηκε πάλι στή σέλλα κι' έσπευσε νά ένωθι με τούς συμμαθητάς του ένῶ ή Ντανιάρ έξακολουθούσε νά γελάει μ' όλες αυτές τίς κινήσεις του.

— Αυτό τὸ δυστύχημα, μπορούσε νά είναι θανατηφόρο, παρετήρησε ό ταγματάρχης ντ' Ρόπ στήν άνεψιά του. Ευτυχώς ό Θεός προφύλαξε αυτό τὸ παιδί... Όσο για σένα, δεσποινίς, όμολογῶ ότι δεν ξέρω αν θά έπεφτες με λιγότερο κωμικό τρόπο από τη σέλλα... Φρόντισε λοιπόν νά κρατάς για τόν έαυτό σου όλους αυτούς τούς ένθουσιασμούς πού μάς νελοιοποιούν. Ξεχνάς λοιπόν ότι έπαυσε νά είσαι ένα μικρό κοριτσάκι, ότι είσαι πειά δεσποινίς κι' ότι πρέπει νά φέρεσαι με τήν άνάλογη σοβαρότητα του κύκλου στόν όποίο βρίσκεσαι;

Η Ντανιάρ κοκκίνισε από τη ντροπή της, δάγκωσε τήν άκρη του μαντηλιού της για νά μη κλάψι και παρέμεινε άμίλητη ως τὸ τέλος της μαθητικής εκείνης ίππευτικής επίδειξεως.

Έπειτα ή ντ' Ρόπ, μαζί με τὸ θείο της και μ' όλο τό... καράβανι τών συγγενών της, οι όποιοι τούς άκολουθούσαν, έπισκέφθηκαν όλες τίς αίθουσες της σχολής, θαύμασαν τίς διάφορες πανοπλίες και τούς πίνακες πού παρίστανον διάφορες ιστορικές μάχες, κύτταξαν τὰ πορτραίτα τών αξιωματικών πού είχαν πέσει στό πεδίο της τιμής κι' οι όποιοι είχαν φοιτήσει στήν σχολή του Μιτῶ και τέλος μπήκαν στήν αίθουσα τών τελετών, ή όποία είχε μιὰ άφάνταστη μεγαλοπρέπεια. Παντού έβλεπε κανείς πολυθρόνες με χρυσά στέμματα. Εκείνο όμως πού έκανε έντύπωσι στή Ντανιάρ ήταν μιὰ πολυθρόνα πού ήταν σκεπασμένη.

— Σε τί χρησιμεύει αυτή; Ρώτησε τόν οδηγό της.

— Είναι ή τιμητική θέσις, άπάντησε ό αξιωματικός. Σ' αυτήν κάθεται ό πρώτος μαθητής της σχολής, ό όποιος όμως πρέπει νά δείξη άρίστη ίκανότητα σ' όλα τὰ μαθήματα κι' έξαιρετικό ζήλο στήν έκτέλεσι τών στρατιωτικών καθηκόντων του.

Η ντ' Ρόπ γέλασε από μιὰ σκέψι πού της καρφώθηκε στό μυαλό της. Σκέφθηκε νά διασκεδάσι λίγο με αυτόν τόν «σοφό» ευέλπι και νά τὸν σκαρώσι μιὰ από εκείνες τίς ρωμαντικές φάρσες πού ήταν τόσο της μόδας εκείνη τήν εποχή.

— Κι' αυτός ό μαθητής, ρώτησε πάλι ή Ντανιάρ, βρίσκεται μεταξύ αυτών πού μάς διασκεδάσαν με τίς αξιοθαύμαστες ίππευτικές τους επιδείξεις;

— Μάλιστα δεσποινίς, άπάντησε ό αξιωματικός παραξενεμένος για τὸ περίεργο ένδιαφέρον της ντ' Ρόπ.

Η ώμορφη νέα τόν ηύχαρίστηκε κι' άνέκτησε πάλι τὸ άδιάφορο ύφος της. Όστόσο στό μυαλό της είχε καρφωθή μιὰ παράδοξη ιδέα. Όταν λοιπόν είδε ότι οι άλλοι έπισκέπται δεν τήν πρόσεχαν, έβγαλε εκείνο τὸ τριαντάφυλλο τὸ όποίο στόλιζε τὸ στήθος της και τὸ έκρυψε κάτω από τὸ σκέπασμα της πολυθρόνας.

— Νά δοῦμε σκέφθηκε, τί θά ύποθέσι αυτός ό κύριος όταν θά βρῇ αυτό τὸ τριαντάφυλλο. Βέβαια θά είναι μαραμένο, μά αυτό δεν θά τόν έμποδίσι καθόλου νά κάνει ένα σωρό όνειρα, νά χάσι τόν ύπνο του όλόκληρη τη νύχτα σκεπτόμενος τήν άγνωστη γυναίκα, ή ό

ποία τὸ ἄφησε ἐδῶ πέρα καὶ πιθανὸν νὰ καταπιασθῇ μὲ τὴν ποίησι. Ἡ ἰδέα ὅτι μποροῦσε ἕνας εὐελπίς νὰ γράφῃ ποιήματα, ἔκανε τὴν Ντανιάρ νὰ γελάσῃ πάλι, πράγμα πού ἀνάγκασε τὸν ταγματάρχη ντὲ Ρὸπ νὰ τῆς παρατηρήσῃ:

—Σὰν πολὺ κέφι ἔχεις σήμερα, Ντανιάρ... Φαίνεται ὅτι ὅλ' αὐτὰ τὰ λεβεντόπαιδα σοῦ ἀνοίξαν τὴν ὄρεξι....

Μὰ ἡ Ντανιάρ κρεμάστηκε ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ θεοῦ τῆς καὶ τοῦ φώναξε:

—Κουράστηκα πάρα πολὺ σήμερα... Δὲν νομίζεις ὅτι εἶνε ὥρα νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ πέρα;..

Ὅταν μετὰ ἀπὸ μιὰ ὥρα τὸ ἀμάξι κι' ἡ συνοδεία τοῦ ταγματάρχου ντὲ Ρὸπ ἐγκατέλειπε τὴ σχολὴ καὶ τραβοῦσε γιὰ τὴν πόλι σ' ἕνα ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ κοιτῶνος τῆς σχολῆς φάνηκε ὁ κόμης ντ' Ἑστερλώφ. Ἦταν χλωμός, παρακολουθοῦσε μ' ἕνα βλέμμα σκοτεινὸ τὸ ἀμάξι τῆς Ντανιάρ πού ἀπομακρύνονταν καὶ κάθε τόσο ψιθύριζε σκεπτικὸς τὰ λόγια τῆς ὠμορφῆς νέας πού εἶχε ἀκούσει κατὰ τὴν ἐπίδειξι:

—Τί ἄσχημος! Τί ἀποκρουστικὰ ἄσχημος πού εἶνε αὐτὸς ὁ καβαλλάρης.

Ξαφνικὰ ἡ συνείδησί του ἐπαναστάτησε:

—Τότε, ψιθύρισε, γιατί ἄφησε στὴν καρέκλα μου αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο; Μήπως ἀπὸ οἶκτο; Μήπως γιατί ἤθελε νὰ μὲ κοροιδέψῃ ἄλλῃ μιὰ φορά; Μήπως ἤθελε νὰ διασκεδάσῃ ἢ μήπως γιατί ἔκανε λάθος;

Μὰ λάθος, ἦταν βέβαιος ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ὅλοι γνῶριζαν πολὺ καλὰ ὅτι αὐτὴ ἡ θέσις προωρίζονταν γι' αὐτόν. Ἡ Ντανιάρ λοιπὸν δὲν εἶχε πέσει σὲ σφάλμα... Αὐτὸ ὅμως τὸ λουλουδί τί νὰ εἰσήμεναι ἄραγε. Ἄν τὸν δὲν ἔδινε μιὰ ἄλλη γυναῖκα ἦταν σὰν νὰ τοῦ ἔκανε μιὰ φλογερὴ ἐξομολόγησι. Μὰ ἡ ντὲ Ρὸπ ἦταν ἕνα πολὺ διαφορετικὸ πλάσμα... Τί ἤθελε λοιπὸν νὰ τοῦ εἰπῇ μ' αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο; Κι' ὁ κόμης ντ' Ἑστερλώφ ἔβαζε χίλιες σκέψεις στὸ μυαλό του, ἔκανε ἕνα σωρὸ συλλογισμοῦς κι' ἦταν τόσο ἀφηρημένος πού δὲν ἀντελήφθη ἕνα συνάδελφό του, ὁ ὁποῖος εἶχε μῆνι στὸ δωμάτιο καὶ τὸν εἶχε πλησιάσει:

—Ἐκ Ντημήτρη, τοῦ φώναξε καθὼς τὸν εἶδε τόσο ἀφηρημένο, μήπως κατάφερες νὰ λύσῃς αὐτὸ τὸ δύσκολο πρόβλημα τῶν μαθηματικῶν;

—Ποιὸ πρόβλημα, ἀπόρησε ὁ Ἑστερλώφ; Ποιὸ πρόβλημα τῶν μαθηματικῶν;

—... Τὴν προσφορά ἐνὸς τριαντάφυλλου ἀπὸ μιὰ νέα πού σὲ εἶπε Δὲν Κιχώτη, καὶ τὴν ἀγωνία ἢ ὅποια σ' ἐκυρίευσε.

Ὁ κόμης Ἑστερλώφ ἀναγκάστηκε νὰ γελάσῃ μ' αὐτὰ τὰ παράδοξα λόγια τοῦ φίλου του καὶ νὰ τὸν βεβαιώσῃ ὅτι ἦταν ἕνα κωμικὸ ἀστεῖο, μιὰ φάρσα αὐτῆς τῆς «κακοαναθρεμμένης» νέας πού ἤθελε νὰ διασκεδάσῃ μ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς «καλογήρους» τῆς ἱππευτικῆς σχολῆς. Κι' ὁ Ντημήτρη, ἀποφάσισε νὰ λησμονήσῃ ὅλ' αὐτὰ τ' ἀνόητα πράγματα καὶ ν' ἀφοσιωθῇ στὴ μελέτῃ τῶν βιβλίων του καὶ στὶς στρατιωτικὰ ἀσκήσεις.

—Οἱ στρατιῶτες, δήλωσε, δὲν πρέπει νὰ ἔχουν καρδιά, παρὰ γερὸ καὶ δυνατὸ στήθος!...

Καὶ μὲ αὐτὰς τὶς σκέψεις πολεμοῦσε νὰ πνίξῃ μερικὰς ἀνησυχίες πού ξυπνοῦσαν στὴν καρδιά του.

ΑΠΟ ἐκείνη τὴν ἡμέρα πού εἶχε ἀναστατώσει τὴν καρδιά τοῦ κόμητος ντ' Ἑστερλώφ εἶχαν περάσει δυὸ μῆνες. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα αὐτὸς ὁ εὐελπίς εἶχε ἀλλάξῃ τόσο πολὺ ὥστε οἱ συμμαθηταὶ του τὸν κύτταξαν μὲ τρόμο καὶ ψιθύριζαν:

—Ὁ Ἑστερλώφ εἶνε τρελλός! Τὴ νύκτα τὸν ἀκούμε νὰ παραμιλάῃ, κλαίει στὸν ὕπνο του σὰν ἕνα παιδί πού βλέπει ἄσχημα ὄνειρα κι' ὅλη τὴ μέρα εἶνε μελαγχολικὸς καὶ δυστυχισμένος.

Κι' ἀλήθεια ὁ νέος αὐτὸς εἶχε κυριευθῇ ξαφνικὰ ἀπὸ μιὰ θανάσιμη μελαγχολία. Τ' ἀνόητα λόγια τῆς Ντανιάρ τοῦ εἶχαν πληγώσει τὴν καρδιά του, τὸν εἶχαν ἐξευτελίσει στὰ μάτια τῶν συμμαθητῶν του καὶ γιὰ νὰ συμπληρωθῇ αὐτὴ ἡ ἀτυχία του, τὸ κόκκινο ἐκείνο τριαντάφυλλο εἶχε γίνῃ ὁ στόχος τῶν εἰρωνικῶν πειραγμάτων τῶν συναδελφῶν του.

Κι' ὁ κόμης ντ' Ἑστερλώφ περνοῦσε τώρα τίς περισσότερες ὥρες τῆς ἡμέρας του κυττάζοντας ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς σχολῆς τὸν ἐξοχικὸ δρόμο, ἐνῶ τὰ μάτια του γέμιζαν ἀπὸ δάκρυα. Ὅταν δὲ τύχαινε οἱ φίλοι του νὰ τὸν ρωτήσουν τί ἔκανε τόσο συχνὰ στὸ παράθυρο καὶ τί προσπαθοῦσε ν' ἀνακαλύψῃ σ' ἐκείνο τὸν ἔρημο κάμπο, ὁ Ἑστερλώφ τοὺς ἀπαντοῦσε μελαγχολικά:

—Ψάχνω νὰ βρῶ τὴν ψυχὴ μου!...

Κι' αὐτοὶ ἀκόμη οἱ καθηγηταὶ του, οἱ ὁποῖοι θαύμαζαν τὸν κόμητα γιὰ τίς μελέτες του καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ φιλομάθειά του, τώρα κι' αὐτοὶ εἶχαν ἀπογοητευθῇ ἀπὸ τὴν συμπεριφορὰ του. Ὁ Ἑστερλώφ φαινόταν σὰν «νεραϊδοπαρμένος». Ἦταν ἀδύνατο νὰ κάνῃ μιὰ σωστὴ σκέψι. Ἦταν ἀδύνατο νὰ συγκεντρώσῃ κάπου τὸ μυαλό του καὶ τὸ βλέμμα του στὶς ὥρες τῆς παραδόσεως φανέρωνε ὅτι ἡ σκέψι του ταξίδευε πολὺ μακριὰ.

—Ἔτσι ὅπως πᾶς, τοῦ φώναζαν οἱ ἐκπαιδευταὶ του, δὲν θὰ μπορέσῃς ποτὲ νὰ γίνῃς ἀξιωματικὸς. Τί ἔπαθες λοιπὸν Ντημήτρη;

Μὰ ὁ Ἑστερλώφ σήκωνε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του καὶ τοὺς δὶλυνε:

—Δὲν μ' ἐνδιαφέρει ὅ,τι κι' ἂν συμβῇ. Δὲν ἀνῆκω πειὰ στὸν κόσμο σας.

Καὶ πράγματι, αὐτὸς ὁ καλύτερος μαθητὴς τῆς σχολῆς στὶς ἐξετάσεις ὄχι μόνον δὲν ἔγραψε καλὰ, ὄχι μόνον δὲν εἶπε οὔτε μιὰ σωστὴ λέξι, μὰ προκαλοῦσε συχνὰ μὲ τίς ἀνόητες ἀπαντήσεις του τὰ γέλια τῶν συμμαθητῶν του. Τέλος οἱ καθηγηταὶ του ἀναγκάστηκαν νὰ τοῦ ὑποδείξουν ὅτι ἦταν πειὰ ἀδύνατο νὰ τὸν κρατήσουν στὴ σχολή. Θὰ τοῦ δίδαν βέβαια τὸν βαθμὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ γιὰ νὰ μὴ προσβάλουν τὴν παράδοσι τῆς οἰκογενείας του, μὰ δὲν θὰ τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ φορεθῇ αὐτὴ τὴ στολὴ, μὰ μόνον σὲ καιρὸ πολέμου... Τὸν συμβούλευσαν μάλιστα ὅτι τὸ καλύτερο πού εἶχε νὰ κάνῃ ἦταν νὰ ἐπιστρέψῃ στὰ χτήματά του καὶ ν' ἀφοσιωθῇ στὴ καλλιέργειά τοὺς μέχρι πού τὸ μυαλό του ν' ἀνακτήσῃ πάλι τὴν πρώτη του δροσιὰ καὶ νὰ μπορῇ νὰ γίνῃ ἀξιὸς γιὰ τὴν στολὴ τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ κόμης ντ' Ἑστερλώφ ἀντὶ νὰ θυμώσῃ μὲ αὐτὰ τὰ λόγια καὶ νὰ ζητήσῃ ἀμέσως ἱκανοποιήσῃ διὰ τῶν ὀπλῶν ἔκανε σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴ χαρὰ του κι' ἔφυγε ἀκολουθώντας τὸν ἴδιο δρόμο τὸν ὁποῖο ἀκολουθῆσε πρὸ δύο μηνῶν ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρὸπ ξεφωνίζοντας:

—Ἐπὶ τέλους εἶμαι ἐλεύθερος! Εἶμαι ἐλεύθερος νὰ πάω ὅπου θέλω γιὰ νὰ μπορέσω νὰ βρῶ τὴν χαμένη μου ψυχὴ... Θὰ τρέξω στὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια, θὰ ρωτήσω τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι, θὰ ρωτήσω τὰ νερά τοῦ ποταμοῦ, θὰ ρωτήσω τὰ πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ:

Μήπως είδατε πουθενά την αγάπη μου; Κι' είμαι βέβαιος ότι κά-
ποιο από αυτά θα μου πη που μπορώ να την συναντήσω.

Μά ξαφνικά ο ντ' Έστερλώφ διέκοπτε το παραμιλητό του κι' άρχιζε να κλαίει φωνάζοντας:

—Είσαι άσχημος! Είσαι άσχημος σαν τις νυχτερίδες! Είσαι ά-
σχημος σαν ένας φουσκωμένος βάρκατος!... Είσαι ένα κακό και
δυστραμμένο πλάσμα.

Κι' ύστερα άρχιζε πάλι να γελάει σαρκαστικά και να δηλώνει:

—Θέλω να μείνω μόνος! Έντελώς μόνος!...

Κι' ο νεαρός κόμης ντ' Έστερλώφ τρελλός από την άπελπισία
ένος δυνατού έρωτος που του είχε προξενήσει ή μορφή της Ντανιάρ
ντε Ρόπ άποσύρθηκε από την ίππευτική σχολή και κανείς δεν έμαθε
ντε Ρόπ άποσύρθηκε από την ίππευτική σχολή και κανείς δεν έμαθε
ότι δλ' αυτό το δράμα ώφείλετο στην επίδραση που είχε στην ψυχή
του ένα τριαντάφυλλο το οποίο είχε έγκαταλείψει στην καρέκλα του
για να γελάσει αυτή ή γοητευτική άνεψιά του άυστηρού ταγμα-
τάρχη.

Ο κόμης ντ' Έστερλώφ από τον κεραυνοβόλο έρωτά του είχε
μεταβληθί σ' ένα δυστυχισμένο κι' αξιολύπητο πλάσμα. Όλη την ή-
μερα πειά δεν είχε καμιά άλλη σκέψη παρά πώς θα κατάφερνε «να
ξαναβρή την ψυχή» του. Και πράγματι εκείνη ή γοητευτική νέα φευ-
γοντας από τη σχολή του είχε πάρει την καρδιά του, μά με τα είρωνι-
κά γέλια της.

Κι' έτσι μ' αυτή την τραγική αγωνία πέρασαν ένα σωρό χρό-
νια...

III

Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΗΣ «ΠΕΡΙΠΛΑΝΩΜΕΝΗΣ ΨΥΧΗΣ»

ΤΙ διάβολο δεν μπορεί κανείς να δη τη μύτη του μ' αυτή τη φο-
βερή όμίχλη, φώναξε ο επιβάτης της άμαξας που κυλιόταν
στον σκοτεινό δρόμο. Είσαι βέβαιος ότι δεν μ' οδηγείς στα
σύνορα:

—Όχι, κ. κόμη, διεμαρτυρήθη ο άμαξάς. "Ημαστε στην δδόν
που οδηγεί στον πύργο. Μά ή βροχή σκόρπισε τα ίχνη των θημάτων
των διαβότων κι' έσθυσε τις γραμμές των τροχοφόρων...

Κι' αλήθεια κι' ο ουρανός κι' ή γή συγκλονίζονταν από μια φο-
βερή καταιγίδα. Στον όρίζοντα δεν φαίνονταν ούτε ένα άστρο, ούτε
μια αχτίνα φεγγαριού. Κάπου-κάπου, μόνο το τρομακτικό ζιγκ-ζάγκ
ένος κεραυνού χάραζε το στερέωμα και τάραζε τη γή με το θόρυβό
του. Τα φανάρια της άμάξης είχαν τόσο άσθενικό φώς που ήταν ά-
δύνατο να διαλύσουν το σκοτάδι.

—Μου φαίνεται, ψιθύρισε ο επιβάτης, ότι ο άμαξάς μου είναι ο
ίδιος ο Σατανάς που μ' οδηγεί στην Κόλασι...

Κι' άρχισε να προσεύχεται χαμηλόφωνα με την ελπίδα να έξευ-
μενίσει τα στοιχεία της φύσεως που είχαν εξαγριωθή και είχαν στη-
σει γύρω του ένα παράξενο χορό...

Μά αυτή την άσχολία του έσπευσε να την διακόψει ο άμαξάς δη-
λώνοντάς του:

—Κύριε κόμη, καλά θα κάμετε να κλείσετε τα μάτια σας και να
κάνετε ένα σταυρό. Βρισκόμαστε ακριβώς στο μέρος όπου έμφανί-
ζεται ή «περιπλανώμενη ψυχή».

—Νομίζω, φίλε μου, του δήλωσε ο κόμης γελώντας ότι θέλεις
ν' άστειευθής μαζί μου και να με τρομάξεις με παραμύθια που διη-
γούνται ή γρηές γυναίκες στα παιδιά. Μά καλά θα κάνης να διακό-
ψης αυτή τη φλυαρία σου γιατί θα θάλω τους υπηρέτες μου να σε
μαστιγώσουν με το κνούτο!...

Ο άμαξάς τυλίχθηκε καλά στο μουσαμά του, δίστασε μια στιγ-
μή και τέλος συνέχισε τη φλυαρία του:

—Είνε ένα στοιχειό, ψιθύρισε...

—Α, ά! έκανε ο κόμης. "Ενα στοιχειό με άσπρη τουαλέττα ή
με ράσο;

—Η «περιπλανώμενη ψυχή» του Κασγκαμάλα δεν φορεί ούτε το
ένα ούτε τ' άλλο! Είνε ένα άμυδρό φώς! Μια κόκκινη φλόγα που
όσο πλησιάζει γίνεται πιο έντονη, σου πυρπολεί τα μάτια, στα τυφλώ-
νει και πρέπει να είσαι πολύ δυνατός για να μη τρελλαθής ή να μη
πεθάνης από το φόβο σου...

—Και που κατοικεί αυτή ή «περιπλανώμενη ψυχή» σου; Ρώτησε
είρωνικά ο κόμης τον άμαξά.

—Τριγυρνάει παντού, κύριε. Την βλέπει κανείς στον πύργο, στο
πάрко, και μάλιστα ο άγροφύλακας Κίρχεν την συνάντησε τον περα-
σμένο μήνα κοντά στο «κίόσκι».

—Κι' αυτό το παραμύθι είναι πολύ παλιό;

—Όσο κι' ο πύργος, κύριε. Μά ή «περιπλανώμενη ψυχή» είχε ε-
ξαφνισθί και τώρα μόνο δώ και λίγα χρόνια παρουσιάσθηκε και
πάλι. Αυτό συνέβη ακριβώς από την εποχή που ο άδελφός σας ο Ντη-
μήτρη έγκατέλειψε την σχολή του Μιττώ κι' ήρθε να έγκατασταθί
στο «κίόσκι» που βρίσκεται στην άκρη του πάρκου...

—Ο άδελφός μου δεν κάθεται στον πύργο; Ρώτησε παραξενεμέ-
νος ο άξιωματικός, που είχε πολλά χρόνια να δη την οίκογένειά του.

—Ο κ. κόμης ήρθε ένα πρωί στο χωριό, είπε ο άμαξάς, συνο-
δευόμενος από τον πιστό υπρέτη του Λεμπρέ. Αφού επισκέφθηκε
τον πύργο διέταξε τέλος να του άνοιξουν αυτό το «κίόσκι», να το έ-
πισκεύασουν, να το ξεχωρίσουν με κάγκελλα από όλο τ' άλλο πάρ-
κο και από εκείνη την ήμέρα, κλείστηκε σ' αυτό χωρίς να θέλει πειά
να δη κανένα. Ο άδελφός σας περνά τις ώρες του περιπαιούμενος
τον κήπο του που είναι γεμάτος κόκκινα τριαντάφυλλα και επί εξη
σωστά χρόνια κανείς δεν τον είδε να έγκαταλείπη το έρημητήριο
του για να κατεβή έστω και μια φορά στο χωριό...

—Πολύ παράδοξη τρέλλα έχει ο άδελφός μου! Φαίνεται ότι έ-
κείνο το πέσιμό του από το άλογο τον έκανε να πάθη διάσεισι του
έγκεφάλου και να καταντήση τρελλός... "Ενας επικίνδυνος τρελ-
λός...

—Αν ή έξοχότης σας μου επέτρεπε θα σας έλεγα ότι δεν συμ-
φωνώ μαζί σας. Η Ντημήτρη Ιβάνοβιτς είναι τόσο καλός, τόσο ή-
συχος, τόσο ευγενικός με όλους όσοι έτυχε να τον πλησιάσουν.

—Αυταπάτη, φίλε μου. Ο άδελφός μου είναι τρελλός! Κι' αυτή ή
τρέλλα που είναι αγίατρευτη... Γι' αυτό το λόγο, έξ άφορμής της άνι-
κανότητός του θα περιέλθουν σε μένα όλα τα κληρονομικά δικαιώ-
ματά του...

—Έν τέλει, είπε ο κόμης, ο άδελφός μου ζή σαν έρημίτης στο
παλιό «κίόσκι». Η άριστερή πτέρυγα του πύργου έχει έρειπωθί. Ό-
σο για τη μητέρα μου και την άδελφή μου Βέρα, αυτές κάθονται
στη δεξιά πτέρυγα, ή οποία βρίσκεται κοντά στην έκκλησία. Έτσι
δεν είναι;

—Αυτή την έκκλησία, πρόσθεσε ο άμαξάς την έχτισε ή «δεσποι-
νίς» Βέρα και μέσα σ' αυτήν αναπαύονται τα όστα των προγόνων
σας. Μόνο ένα μέρος του τοίχου είναι σκεπασμένο μ' ένα μαύρο τάπη-
τα. Όταν κάποτε ο Κίρχεν θέλησε να σηκώση αυτό το χαλί μια έκ-
τυφλωτική λάμψη που έβγαινε από ένα κόκκινο τριαντάφυλλο που ά-
στραφτε του θόλωσε το βλέμμα. Αυτό το τριαντάφυλλο στόλιζε το
στήθος της κομήσης Κασγκαμάλα, της οποίας το πορτραίτο κατ'
έντολή του κόμητος έχει σκεπασθί.

—Λαμπρά, φώναξε ο άξιωματικός, καθώς βλέπω το παραμύθι

σου άρχισε νά γίνεται πιό ένδιαφέρον. Καί γέλασε.

—Γιά τ' όνομα του Χριστού, φώναξε έντρομος ό άμαξάς, μη κοροϊδεύετε. Ό πύργος κι' αυτό άκριβώς τό μέρος είνε ή κατοικία της «περιπλανώμενης ψυχής»...

Έκείνη τή στιγμή ό παγωμένος άγέρας έγινε πιό δυνατός ή νύχτα έγινε πιό σκοτεινή και πιό άγρια και ξαφνικά από τόν ουρανό άρχισε νά πέφτη μιá τρομακτική βροχή που συνωδεύονταν από άλλεπάλληλους και φοβερούς κεραυνούς. Ι' άλογα τώρα της άμαξας άγρίεψαν και πριν νά προλάβη νά τά συγκρατήσει ό άμαξάς, άρχισαν νά τρέχουν άφηνισμένα μεσ' τή νύχτα.

IV

Η ΖΩΗ ΤΗΣ ΤΑΤΙΑΝΑΣ ΝΤ' ΕΣΤΕΡΛΩΦ

Ο κόμης Ίβάν ντ' Έστερλώφ είχε παντρευθί τό 1880 τήν γοητευτική Τατιάνα ντε Χόσφελντ, μιá από τις πιό ώμορφες και τις πιό κομψές νέες της Πετρούπολεως. Μαζύ της συνεδέθη μ' έναν μεγάλο και τρυφερό έρωτα και απέκτησε τρία παιδιά τόν Λόντ, τή Βέρα και τή Ναδία. Ό κόμης όμως σ' ένα κυνήγι που είχε οργανώσει στη Φινλανδία σκοτώθηκε. Έτσι ή κόμησσα, ή οποία είχε γίνει χήρα σέ ηλικία που ή άλλες νέες ζητούν σύζυγο, δέν στενοχωρήθηκε καθόλου από τήν χηρεία της. Άλλωστε αγαπούσε με πάθος τις διασκέδασεις και τήν κοσμική ζωή κι' έτσι δέν κράτησε τό πένθος του άνδρός της, παρά όσο καιρό ήταν άρκετό για νά μη κινήση τά ειρωνικά σχόλια. Έπειτα φόρεσε πάλι τις κομψές τουαλέττες της κι' άρχισε νά συχνάζη σ' όλα τά κοσμικά σαλόνια και νά παρακολουθί όλη τήν καλλιτεχνική κίνησι της Πετρούπολεως. Μιά έν τούτοις από τις πιό φοβερές αδυναμίες της στή Νίκαια και στο Μόντε-Κάρλο και τό καλοκαίρι τή βλέπαν νά χάνη περιουσίες ολόκληρες στο Μπάντ και νά παρassύρεται στήν εύθυμη ζωή της διεθνούς άριστοκρατίας. Μά σιγά-σιγά αυτή ή ώμορφη κόμησσα έμεινε χωρίς ένα ρούβλι. Όλα τά εκατομμύρια της πλούσιας κληρονομίας τών Χόσφελντ είχαν κατατεθί στο πράσινο τραπέζι. Έτσι για νά μπορή νά ίκανοποιή τό τρελλό πάθος της ή κόμησσα πούλησε όλα τά κοσμήματά της, όλες τις τουαλέττες της και τέλος έμεινε στο δρόμο. Η πεντάμορφη Τατιάνα για πρώτη φορά τότε σκέφθηκε με μελαγχολία ότι δέν θά μπορούσε πια νά φέρη, όπως άλλοτε μεγαλοπρεπείς και θαρρύτιμες τουαλέττες από τό Παρίσι, ούτε νά χαρή πια τήν κοσμοπολίτικη ζωή τών λουτροπόλεων. Τώρα ήταν άναγκασμένη νά έγκαταλείψη τις ώμορφες και λαμπρές δεξιώσεις, στις όποιες άκτινοβολούσε πάντα ή ώμορφιά της. Κι' αυτή ή «βασιλίσσα» τών κοσμικών συγκεντρώσεων, ή γυναίκα που αγαπήθηκε από τούς μεγαλύτερους καλλιτέχνες, τούς πιό ένδοξους συγγραφείς και από άνώτερους τιτλούχους, άναγκάστηκε ν' απομακρυνθί από όλ' αυτά, νά φύγη άκόμη κι' από τήν Πετρούπολη και περιμαζεύοντας ό,τι είχε άπομείνει από τήν παλιά της πολυτέλεια νά ρθί νά έγκατασταθί στο Κουρλάντ που άπέιχε έξη θέρστια από τό Μιτβά σ' αυτόν τόν παληό και σκοτεινό πύργο του Κασγκαμάλα. Σ' αυτόν τόν πύργο μετά τό θάνατο του συζύγου της είχε όρκισθί νά μη ξαναγυρίση. Όστόσο ή άνάγκη τήν έκανε νά παραβή τόν όρκο της.

Τό κτήμα Κασγκαμάλα είχε πάρει τήν όνομασία του από τό προγονικό όνομα τών Έστερλώφ κι' ήταν τό φέουδο αυτόν τών άριστοκρατών. Με ένα «ούκάζιο» ό αυτοκράτωρ Παύλος Ι είχε δωρήσει αυτή τήν έκταση της γής στους Κασγκαμάλα νά τήν έχουν στήν άπόλυτη κατοχή τους μέχρι έκκληρίσματος της γενεάς τους και νά έ-

χουν δικαίωμα ζωής και θανάτου σέ κάθε έμψυχο πλάσμα, τό όποιο ζούσε κι' έτρέφετο από αυτήν. Αυτό τό μεγάλο χτήμα έδινε στή γοητευτική Τατιάνα μερικά εκατομμύρια με τά όποια εκείνη μπορούσε νά συγκρατηθί στήν κοινωνική τάξη της και νά κάνη τις έντελώς άπαραίτητες έμφανίσεις στήν άριστοκρατία του Τσάρκοις Σέλο. Όστόσο ή Τατιάνα σ' όλη της τή ζωή άκόμη και στις πιό εύτυχισμένες μέρες της είχε στο γοητευτικό μέτωπό της τή σκια μιás αδιόρατης μελαγχολίας. Στο βάθος της καρδιάς αυτής της πεντάμορφης γυναίκας υπήρχε μιá άθεράπευτη θλίψη. Ένα μαράζι άφορμή του όποιου ήταν ό ίδιος ό αγαπημένος σύζυγός της. Ό κόμης Ίβάν είχε από τόν πρώτο γάμο του ένα παιδί, τόν Ντημήτρη, ό όποιος και σύμφωνα με τήν αυτοκρατορική έντολή ήταν ό μοναδικός κληρονόμος αυτής της περιουσίας και του παληού τίτλου τών Έστερλώφ. Μ' αυτό τό παιδί του κόμητος ήταν ένας παράδοξος τύπος. Ένας φοβερός μισάνθρωπος, ένας μονομανής και πολλοί ήσαν εκείνοι που πιστεύουν ότι ήταν ένας παράφρων. Και πράγματι, αυτό τό παιδί από τά μικρά χρόνια του είχε δείξει τ' άνησυχαστικά σημεία του παραδόξου χαρακτήρος του. Έχανε τόν καιρό ράβοντας γυναικείες τουαλέττες, ζωγραφίζοντας ή φτιάχνοντας με άργιλλο και μαστίχα ένα σωρό άκατάληπτα άντικείμενα που μόνο ή άνήσυχη φαντασία του θά μπορούσε νά δημιουργήση. Τώρα μετά από εκείνο τό πείσιμό του από τ' άλογο στήν επίδειξη της Στρατιωτικής Σχολής, ζούσε μιá σκοτεινή και περίεργη ζωή στο βάθος του πάρκου, σ' εκείνο τό «κίόσκι» τό τριγυρισμένο από χοντρά κάγκελλα και με μόνη συντροφιά τόν άφωσιωμένο υπηρέτη του. Και τά εκατομμύρια που του άπέφερε τό πλούσιο εκείνο χτήμα αντί νά τά ξοδεύη για νά γίνεται πιό λαμπρό τ' όνομα τών Έστερλώφ, τά κλείδωνε στο χρηματοκιβώτιό του. Από αυτή δέ τή φιλαργυρία του ή άριστερή πτέρυγα του πύργου είχε μεταβληθί σε έρείπια, τά άπέραντα δάση του Κασγκαμάλα είχαν μείνει άνεκμετάλλευτα και όλα σιγά-σιγά στο χτήμα άρχισαν ν' απονεκρώνονται και νά καταρρέουν. Σέ κάθε παράπονο τών δικών του, σέ κάθε παράκλησι της μητριάς του ό Ντημήτρη άπαντούσε ότι δέν είχε καιρό για ν' ασχοληθί μ' αυτά τά πράγματα κι' ότι ήταν τόσο άπασχολημένος, ώστε εργαζόταν από τό πρωί μέχρι τή νύχτα. Τί έκανε όλες αυτές τις ώρες; Κανείς δέν θά μπορούσε νά τό βεβαιώση ότι εργαζόταν. Μερικοί όμως που έτυχε νά παίρνουν τήν αύγή κοντά στα σιδερένια κάγκελλα είχαν δη τόν κόμητα Ντημήτρη νά ποτίζει τά κόκκινα τριαντάφυλλα του κήπου του. Άλλοι πάλι τήν ώρα που έγερνε ή νύχτα είχαν άκούσει χτυπήματα σφυριού στο έσωτερικό αυτής της κατοικίας του έρημίτη.

Και για ειρωνεία της τύχης τών υπολοίπων μελών της οικογενείας τών Έστερλώφ όλη ή περιουσία ήταν στήν άπόλυτη κατοχή αυτού του «τρελλού» κι' όχι στα χέρια του Λόταιρ που ήταν τόσο κομψός, τόσο ώμορφος και τόσο καλός αξιωματικός του τσαρικού στρατού.

Ο Λόταιρ πράγματι, ήταν ό «φαβορί» όλων εκείνων που είχαν λατρεύσει με πάθος τήν ώμορφιά της Τατιάνας από τήν όποια άλλωστε εκείνος είχε κληρονομήσει όλη τήν ώμορφιά και τή χάρι της. Ο Λόταιρ ντ' Έστερλώφ ήταν ύπολοχαγός στήν αυτοκρατορική φρουρά κι' όλες ή γοητευτικές κυρίες της Πετρούπολεως ήσαν έρωτευμένες μαζί του και τόν άποκαλούσαν ό «πεντάμορφος Άπόλλων». Κι' αλήθεια ήταν ώμορφος σαν Θεός τών αρχαίων Έλλήνων. Κι' αυτό τό εύτυχισμένο και γοητευτικό παιδί της Τατιάνας ήταν ή αδυναμία της. Γι' αυτόν είχε τά πιό τρυφερά χάδια της, γι' αυτόν είχε τις πιό μεγάλες περιποιήσεις, γι' αυτόν τέλος υπήρχαν πάντα άφθονα χρήματα. Ο Λόταιρ ήταν ή διασκέδασι της Τατιάνας, γιατί τήν έκανε νά λησμονή τήν φοβερή μελαγχολία της μοναξιάς της και της

θύμιζε όλη την παλιά και κοσμοπολίτικη ζωή της κι' όλους τους θριάμβους της:

—Είσαι ή νειότη μου, του δήλωνε με μιὰ απερίγραπτη τρυφερότητα καθώς του χάιδευε τὰ μαλλιά του. Στὸ βλέμμα σου βλέπω νὰ καθρεφτίζονται όλα τὰ όνειρά μου... Έσύ και μόνο έσύ είσαι τὸ παιδί μου και ή μοναδική φροντίδα μου. Γι' αὐτὸ θὰ σὲ κάνω εὐτυχισμένο. Μπορεῖ ὁ «παλαβός» ἀδελφός σου νὰ ἔχη αὐτὸς ὅλη τὴν περιουσία τῶν Έστερλώφ μὰ γιὰ σένα ή μεγαλύτερη περιουσία εἶνε ή ὡμορφιά σου. Ένα σωρὸ ἀσφαλῶς πλούσιες νέες θὰ θέλαν νὰ γίνουν γυναῖκες σου. Μὰ ἐγὼ ἀπὸ αὐτὲς θὰ σοῦ διαλέξω τὴν πιὸ ὡμορφη, τὴν πιὸ γοητευτική και τὴν πιὸ πλούσια, ὥστε νὰ γίνῃ ἀντάξια σύζυγός σου... «Επειτα αὐτή ή κατάστασι δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσῃ και πολὺ τὸν πύργο. Τὸν καιρὸ πού θὰ μεταφέρουν τέλος τὸν Ντημήτηρ σ' ἕνα ἀσυλο ψυχοπαθῶν ὅλα τὰ πράγματα θ' ἀλλάξουν γιὰ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς οἰκογενείας τῶν Έστερλώφ. Ὁ ἀγαπημένος Λόταιρ μου θὰ πάρῃ τὴν θέσι πού του ταριάζει, θὰ πάρῃ τὸν τίτλο τοῦ κόμητος πού θὰ στολίσῃ περισσότερο και θὰ τυλίγῃ με πιὸ πολλή αἴγλη τὴν ὡμορφιά του. Μὰ τώρα πρέπει νὰ κάνῃ ὑπομονή και νὰ εὐχεταῖ νὰ τρελλαθῇ μιὰ ὥρα ἀρχίτερα ὁ ἀδελφός του!... Τότε δὲν θὰ φοβάσαι νὰ διακινδυνεύσῃς ἕνα μεγάλο ποσὸ στὶς κοῦρσες, δὲν θὰ ἔχῃς ἀνάγκη νὰ περιορίσῃς τίς διασκεδάσεις σου και δὲν θὰ σὲ νοιάζῃ γιὰ τὸ μέλλον. Μὰ πρὸς τὸ παρὼν πρέπει νὰ ἔχῃς ὑπομονή. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ μαλλώνῃ μ' ἕναν τρελλό, γιατί δὲν χάνει μόνο τὰ λόγια του, μὰ μπορεῖ νὰ θέσῃ σὲ κίνδυνο κι' αὐτὴν ἀκόμη τὴ ζωή του.

Ἡ δυὸ κόρες ἐπίσης τῆς κομήσης ή Τατιάνα και ή Βέρα εἶχαν κι' αὐτὲς τὴ φοβερὴ λῶξα τῆς. Ἦσαν κι' οἱ δυὸ τους τρομερὰ θρησκόληπτες. Ὅλη τὴν ἡμέρα τους τὴν περνοῦσαν διαβάζοντας τὰ Εὐαγγέλια και τὴν Ἀγία Γραφή, ἔψελναν ἐκκλησιαστικούς ὕμνους και ἡσυχολοῦντο με ἀγαθοεργίες, τίς ὁποῖες ή κόμησσα ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλάβῃ. Ἐπίσης νοιώθαν ἕναν μεγάλο φόβο γιὰ τὸν Λόταιρ, τὸν ὁποῖο δὲν εἶχαν δι ποτὲ νὰ κάνῃ ἕνα σταυρὸ και δῆλωναν με λύπη στὴ μητέρα τους ὅτι «καμμιά δύναμις δὲν θὰ γλύτωνε τὸν Λόταιρ ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Κυρίου, ἀν ἐξακολουθοῦσε αὐτὴ τὴν ἄσωτη και σπατάλη ζωή του.»

Κι' ή κόμησσα πού ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τίς παρατηρήσεις τους, δήλωνε με μιὰ δόσι κακίας στὸν Λόταιρ:

—Αὐτὲς ή «τρελλές» εἶνε ἀντάξιες ἀδελφές τοῦ Ντημήτηρ.

Ἡ μόνη πού διέφερε ἀπὸ αὐτὴν τὴν παθολογική οἰκογένεια τῶν Έστερλώφ ἦταν ή μικρότερη κόρη τῆς κομήσης ή Ναδία. Ἡ ὡμορφὴ αὐτὴ κοντέσσα ἦταν ἡλικίας δεκαοχτῶ χρονῶν και ἦταν ή προσωποποίησι τῆς καλωσύνης και τῆς χάριτος. Εἶχε ἀκόμη μιὰ μελαγχολικὴ ἔκφρασι στὸ πρόσωπό της πού τῆς ἔδινε μιὰ γοητευτικὴ κούρασι κι' ἕνα ἐξαιρεστὸ θέλητρο. Ἄν και ὑπέφερε ἀπὸ τὴν διαγωγή τοῦ Λόταιρ, ὁ ὁποῖος θασάνιζε πάντα τίς θρησκόληπτες ἀδελφές του κι' ἐνδιαφερόταν μόνο γιὰ τὰ γλέντια του, ὥστόσο ἀπέφευγε νὰ τοῦ κάνῃ παράπονα και παρατηρήσεις. Ὁ ρόλος της μέσα σ' ἐκεῖνο τὸν σκοτεινὸ και μυστηριώδη πύργο ἦταν ὁ ρόλος ἐνὸς καλοῦ ἀγγέλου τῆς ταρφηγορίας, ὁ ὁποῖος με τὴν φιλόφρωνή ζωή του κύτταζε νὰ ἐξαγνίσῃ ὅλα τὰ ἀμαρτήματα τῆς οἰκογενείας της. Κι' αὐτὴ φρόντιζε γιὰ τὸ νοικοκυριὸ τοῦ τεράστιου αὐτοῦ σπιτιοῦ, γιὰ τὴν συγκομιδὴ τῶν προϊόντων τοῦ χτήματος και γιὰ τὸ καθημερινὸ φαγητό, βοηθουμένη ἀπὸ τὴν γυναῖκα τοῦ ἀμαξᾶ και τοὺς ἐλάχιστους ὑπηρέτες.

Κι' ἔτσι περνοῦσε ή ζωή σ' αὐτὴ τὴν παράδοξη οἰκογένεια τῶν ἀριστοκρατῶν τῆς Κασγκαμάλα, ή ὁποία ἄλλοτε εἶχε ζήσει μέσα εἰς μίαν ἀφάνταστη σπατάλη πλούτου και μιὰ ἀπερίγραπτη ζωή ἐ-

ρωτος. Κι' ἴσως ἀκριβῶς αὐτὴ ή ζωή τῶν καταχρήσεων και τῆς ἀσωτείας νὰ θάραινε τώρα στοὺς τραγικούς ἀπογόνους της, οἱ ὁποῖοι παρουσίαζαν ἔντονα τὰ συμπτώματα τοῦ ἐκφυλισμοῦ.

V

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΛΑΤΟΜΕΙΟΥ

ΕΚΕΙΝΟ τὸ βράδυ ή κόμησσα Τατιάνα καθισμένη στὸ μεγάλο σαλόνι τοῦ πύργου μαζί με τίς τρεῖς κόρες της ἄκουγε μ' ἀνατριχίλα τὴ φοβερὴ θύελλα πού εἶχε ξεσπάσει στὴ γύρω περιοχή. Ὁ κρότος τῶν κεραυνῶν περνοῦσε ἀπὸ τὰ ἔρημα ὑπόγεια τοῦ πύργου, πολλαπλασιάζονταν στὶς τεράστιες στοές του και μεταβάλλονταν σ' ἕνα ἀπαίσιο οὐρλιαχτὸ θρυκολάκων. Ἡ Τατιάνα ντ' Έστερλώφ, ὅμως, εἶχε συνηθίσει σ' αὐτὸ τὸν θόρυβο και στὰ μελαγχολικά σφυρίγματα τοῦ ἀγέρα πού κυκλοφοροῦσε στὰ πεντακόσια παρὰθύρα τοῦ πύργου παίρνοντας κάθε τόσο κι' ἕναν περίεργο ἦχο ἔτσι πού ἔδινε τὴν ἐντύπωσι μιᾶς παράδοξης μουσικῆς. Ἐκεῖνο πού τὴν ἀνησυχοῦσε τώρα ἦταν ὅτι ή θύελλα εἶχε βρῇ τὸν ἀγαπημένο της Λόταιρ στὸ δρόμο κι' ὅτι ἴσως αὐτὴ τὴ στιγμή ὁ Έστερλώφ νὰ πάλευε με τὴν καταιγίδα. Φοβῶταν ἀκόμη μήπως ἀφηνιάσουν ἀπὸ τοὺς κεραυνούς τ' ἄλογα και ρίξουν τ' ἀμάξι σὲ κανένα κρημνὸ. Γι' αὐτὸ ἀφῆνε ἀνενόχλητες τὴν Τατιάνα και τὴ Βέρα κατάχλωμες και τρέμοντας ἀπὸ τὴν μυστικοπάθειά τους νὰ λένε ἕνα σωρὸ προσηχές και νὰ φέλνουν με τὴ γλυκεῖα και μελωδικὴ φωνὴ τους διάφορους ἐκκλησιαστικούς ὕμνους. Ἡ κόμησσα λοιπὸν παρακολουθοῦσε μ' ἀγωνία τὸ ἐκκρεμές, ὑπολογίζοντας τὴν ὥρα τῆς πιθανῆς ἀφίξεως τοῦ Λόταιρ. Μόνο ή Ναδία καθόταν ἡσυχὴ κοντὰ της και κεντοῦσε δίχως τὸ προσωπὸ της νὰ φανερώνῃ τὴν παραμικρὴ συγκίνησι.

—Πόσο ἀργοῦν! Πόσο ἀργοῦν, ψιθύριζε κάθε τόσο ή κόμησσα Ναδία. Ὅριστε τὸ ρολοῖ δείχνει μεσάνυχτα κι' ἀκόμη νὰ φανοῦν.

Κι' ὅστερα ἄρχισε νὰ κάνῃ τοὺς ὑπολογισμούς της:

—Τὰ ἐξπρές, συνέχισε, θὰ ἐφθανε στὸ σταθμὸ στὶς 9.15'. Ἀπὸ τὸ σταθμὸ ὡς ἐδῶ πέρα τ' ἀμάξι δὲν κάνει πάνω ἀπὸ μιὰ ὥρα. Μήπως ὁ Λόταιρ ἔχασε τὸ τραῖνο; Μήπως ἔμεινε στὴν Πετρούπολι;

Ἡ κόμησσα Τατιάνα γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τίς ἀνησυχίες της κάθησε στὸ πιάνο κι' ἄρχισε νὰ παίξῃ μιὰ νυκτωδία τοῦ Σοπέν.

Συχνὰ ὅμως ή πόρτα τοῦ σαλονιοῦ ἀνοίγε ἀπὸ τὸ δυνατό φύσημα τοῦ ἀνέμου, ἔτριζε ἀπαίσια κι' ἐκλείνε πάλι μ' ἕναν ἀπερίγραπτα ἐκνευριστικὸ θόρυβο.

Ξαφνικά ή Σόνια, ή γυναῖκα τοῦ ἀμαξᾶ, εἶνε κατάχλωμη ἀκούγοντας τὴ Λουκία, τὴν καμαριέρα τῆς κομήσης νὰ ὀλοοῦξῃ:

—Ἀχ! Κυρία κόμησσα! Ἀχ! Κυρία κόμησσα, φώναξε τρέμοντας ή Σόνια, τί φοβερὴ δυστυχία...

—Τί συνέβῃ; Φώναξε ή κόμησσα Τατιάνα τῆς ὁποίας ή μορφή ἔδειχνε φοβερὴ ἀγωνία.

Και ξαφνικά σὰν ἕνα πληγωμένο λεοντάρι, φώναξε ἄγρια:

—Ποῦ εἶνε ὁ Λόταιρ; Ποῦ εἶνε ὁ Λόταιρ; Πέστε μου πέρανε τὸ παιδί μου; Μίλησε Σόνια. Βγάλε μας ἀπὸ αὐτὴ τὴ φοβερὴ ἀγωνία...

Ἡ γυναῖκα τοῦ ἀμαξᾶ ὅμως ἦταν ἀδύνατο νὰ μιλήσῃ. Τέλος με χίλιες προσπάθειες ψιθύρισε πέφτοντας σὲ μιὰ πολυθρόνα:

—Ὁ ἀμαξᾶς, γύρισε με τὰ πόδια κι' ὀλομόναχος! Ἦμουν στὸ διάδρομο και κυττοῦσα μ' ἀγωνία τὴν καταιγίδα πού εἶχε ξεσπάσει μέσα στὴ νύχτα, ὅταν εἶδα κάποιον νὰ σέρνεται τρικλίζοντας στὴν εἴσοδο και νὰ πέφτῃ τέλος ἐξαντλημένος μπρὸς στὰ πόδια μου σὰν ἄνθρωπος μεθυσμένος. Τὸ αἷμα μου πάγωσε στὶς φλέβες. Ὡστόσο δὲν ἄργησα ν' ἀναγνωρίσω ὅτι αὐτὸς ὁ κουρελιασμένος και καταμα-

τωμένος άνθρωπος ήταν ο άντρας μου. Ο άμαξας είχε το κουράγιο να προχωρήσει ως το δωμάτιο και τέλος έπεσε έξαντλημένος στο κρεβάτι στενάζοντας:

ὅτι στενάζοντας·

—Σόνια, τρέξε στο σαλόνι να ειδοποιήσεις τον πατέρα σου...
Καί με δυό λόγια μου διηγήθηκε όλη τή φοβερή τραγωδία που είχε συμβεί. Τήν ώρα που επέστρεφαν στον πύργο μέσα σ' εκείνη την άγρια καί σκοτεινή νύχτα είχαν συναντήσει τήν «περιπλανώμενη ψυχή». Ήταν τόσο τρομερή, άκτινοβολούσε τόσο πολύ που ό άντρας μου κόντευε να τυφλωθή. Όσotόσο είχε τό κουράγιο νά πηδήξει από τήν άμαξα. Μά τ' άλογα έξαγριωμένα από αύτή τήν έκτυφλωτική λάμψη, τούς φοβερούς κεραυνούς καί τήν καταιγίδα, συνέχισαν τόν τρελλό δρόμο τους, παρασύροντας τόν κ. κόμητα πρós τό λατομείο... Ό άνδρας μου μόλις συνήλθε άρχισε νά τρέξει πρós τήν διεύθυνσι του πύργου, πέφτοντας κάθε τόσο στίς λακκούβες του δρόμου καί στίς φοβερές λάσπες του. Έτρεχε νομίζοντας ότι τ' άμαξί ακολουθούσε τόν ίδιο δρόμο κι' είχε τήν έλπίδα ότι θά τό φθάσει. Έτσι διχώς νά τό καταλάβη έφτασε ως εδώ τρελλός από τήν άγωνία του καί τήν άπελπισία του δέν πρόλαβε νά σώση τόν κ. κόμη από τόν κίνδυνο...

—“Α, δυστυχισμένο μου παιδί! φώναξε κλαίγοντας σπαραχτικά
ή κόμησσε Τατιάνα.

—Μητέρα, φώναξε ζωηρά η Ναδία, πρέπει άμέσως νά στείλουμε ανθρώπους νά ψάξουν παντού στο λατομείο ώσπου νά βροῦν τὸ ἀμάξι...

Ἡ Σόνια κλαίγοντας ψιθύρισε:

—“Εστειλα τὸν Ὅσιπ νὰ ξυπνήσῃ τὸν Κίρχεν, τὸν Μάλτεν κι’ ὁ-
λους τοὺς ὑπηρετὲς τοῦ πύργου. Κι’ οἱ ὑπηρετὲς πράγματι, ἔφυγαν
ἀμέσως μὲ φανάρια καὶ λαδοῖα, γιατί ἔξω τὸ σκοτάδι εἶνε πηχτὸ
καὶ δίχως φῶς εἶνε ἀδύνατον νὰ διακρίνουν τίποτε.

Καί πράγματι, από την αὐλή τοῦ πύργου ἐρχόντουσαν ὡς τὸ σελόνι ἡ κραυγὴς τῶν ὑπηρέτων ποὺ τὰ εἶχαν χάσει ἀπὸ αὐτὸ τὸ ξαφνικὸ δυστύχημα ποὺ εἶχε βροῇ τὴν οἰκογένεια τῆς κομῆσης...

—'Επέστρεψαν κινόλας, φώναξε ἡ Σόνια...

Ἡ κόμησά σου ἔτρεξε στὸ πλησιέστερο παράθυρο κι' εἶδε τὴν πέν-
θυμη κουστωδιά σου τὸς πῶς τῶν δαδίων νὰ μπαῖνι στὸ πάγκο:

—Ὅσίπ! Φώναξε. Ὅσίπ!

Ὁ γέρος ὑπηρέτης πλησίασε στὸ παράθυρο.

—Ποῦ εἶνε ὁ Λότταιρ; Τί τοῦ συνέβη, τὸν ρώτησαν ὅλες ἡ γυναῖ-
κες μ' ἀγωνία.

Ὁ Ὅσις ἐβγάλε τὸ σκοῦφο του καὶ κάνοντας τὸ σταυρὸ του ψι-
θύρισε μελαγχολικά:

—Τὸν μαζέψαμε ἀπὸ τὸ βάθος τῆς χαράδρας. Ὁ ἀγαπητὸς μου κύριος δὲν ἦταν παρὰ μόνον λιπώθυμος καὶ τραυματισμένος. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἐλπίζω ὅτι θὰ σωθῇ...

VI

ΕΝΑ ΣΚΟΤΕΙΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Κ ΑΛΗΜΕΡΑ Λότταιρ μου!... Καλημέρα αγαπημένο μου παιδί! 'Η μικρή αδελφούλα σου σου κράτησε καλή συντροφιά όλη τη νύκτα; Ρώτησε ή κόμησσεα μπαίνοντας στο δωμάτιο όπου άνεπαύετο ο γυιός της.

—Εξαιρετική συντροφιά, απάντησε ο ἄρρωστος. Χάρης μάλιστα στις περιποιήσεις της νοιώθω τὸν ἑαυτό μου πάρα πολὺ καλύτερα..

Ἡ Παδία, ὁ τρυφερός ὁ φύλακας καὶ πρόθυμη νοσοκόμος τοῦ Λότταιρ, χαμογέλασε. Καὶ τὸ χαμόγελο τῆς ἔπαιρνε περισσότερη γλυ-

κίητητα στο πρόσωπό της που ήταν λίγο χλωμό από την αγρυπνία. 'Αλήθεια η Ναδία κι' η Βέρα είχαν περάσει σ' εκείνο το δωμάτιο φοβερές νύχτες άγρυπνίας, παρακαλούθοντας με τη μητέρα τους την τραγική κατάστασι του άρρώστου. 'Ο Λόταιρ πράγματι κινδύνει να πεθάνη. Τό τρομακτικό πέσιμό του στο βάθος του λοταμείου του είχε άνοιξει φοβερές πληγές στο κορμί, του είχε σπάσει τὰ πλευρά του καί πολύ πιθανόν δέν θά ζούσε άν ή άδελφός του κι' ό γιατρός δέν έστέκοντο διαρκώς από πάνω του για να προλαμβάνουν κάθε κακό που έπρόκειτο να συμβή.

Ἡ κόμησσαι Ἑστερῶφ, γιὰ πρώτη φορά ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ ἰδιαιτέρως ὁ «Ἀπόλλων» τῆς κατάλαβαν τὸ θέλημα τῆς οἰκογένειας καὶ τὴν ἀγάπην ποὺ τοὺς εἶχαν. Μὲ ἓναν δὲ εὐθυμο τόνο στὴ φωνὴ ἡ κόμησσαι ἐξετάζοντας τὸν πληγωμένο, φώναξε:

—Δόξα σοι ὁ Θεός! Δὲν ἔχεις καθόλου πυρετό! Ὁ σφυγμὸς σου εἶνε κανονικός. Εἶμαι δὲ βέβαιη ὅτι ὅταν θὰ σοῦ βγάλουμε τίς γά-
ζες θὰ ξαναγίνης σὲ τρεῖς μέρες ὁ γοητευτικὸς Ἀπόλλων...

Κι' έπειτα την ώρα που η Ναδία είχε απομακρυνθῆ από τὸ κρεβ-
βάτι καὶ τακτοποιοῦσε τὰ φάρμακα στὸ τραπέζι, ἡ κόμησσα εἶπε στὸν
Λόταιο :

— "Ἐγὼ γὰρ σοῦ πῶ κι' ἓνα νέο πού ἀσφαλῶς θὰ σέ ἐκπλήξῃ.

— Ένα νέο που μ' ενδιαφέρει;

— Η κόμισσα Τάνια έφερε κοντά στο κρεβάτι του την πολυθρόνα της και τοῦ εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ γεμάτη εἰρωνεία.

—Ξέρεις ποιός ζήτησε πληροφορίες σήμερα για την υγεία σου;
 "Ένας περίεργος άνθρωπος με πάλλευκα μαλλιά. Ό άνθρωπος αὐ-
 τός με συνάντησε στη βεράντα, με πλησίασε, ἀθόρυβα σὰν σκιά,
 πράγμα που μ' ἔκανε νὰ τρομάξω καὶ μοῦ εἶπε:

—Ο κόμης Ντημήτρη, με δίδεταξε νά ρωτήσω την έξοχότητά σας πώς έγει η ύνεια τοῦ κόμητος Λόταρι.

—Χμ! Εἶνε μὰ τὴν ἀλήθεια πάρα πολὺ κωμικὸ αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον του, ψιθύρισε ὁ Λόταιρ καὶ μού φαίνεται πολὺ περίεργο πού ἀρχισε νὰ νοιάζεται γιὰ ὅ,τι συμβαίνει στὸν πύργο.

—Κάνεις λάθος, μητέρα παρατήρησε ἡ Ναδία με ζωηρὴ φωνή σὰν νὰ ἤθελε νὰ διαμαρτυρηθῇ ποὺ κατηγοροῦσαν ἀδίκως τὸν ἑτεροθαλὴ ἀδελφὸ της. Τὴν νύχτα τοῦ δυστυχήματος τοῦ Λότταιρ ἀντελήφθηκα τὸν Ντημήτηρ πολὺ κοντὰ στὸν πυρῶ. Καθὼς ἐξέμαθα ἀργότερα, αὐτὸς εἶχε συνοδεύσει τοὺς ὑπηρετές στο λαιτομεῖο. Ὁ ἴδιος μάλιστα ὁ Κίρχεν ποὺ ὁμολόγησε ὅτι ὁ Ντημήτηρ εἶχε καταβῇ με κίνδυνο τῆς ζωῆς του σ' αὐτὸ τὸ θάραθρο, εἶχε μαζέψει πληγωμένο τὸν Λότταιρ κι' αὐτὸς κρατῶντας τὸν στὰ δυνατὰ χέρια του τὸν μετέφερε ὡς ἐδῶ. Κάθε φορὰ ἐπίσης ποὺ πλησιάζω πρὸς τὰ κάγκελλα τοῦ «κοσκιού», ὁ Λεμπρέκ, ὁ ὑπηρετὴς του ἔρχεται γιὰ νὰ με ρωτήσῃ ἐξ ὀνόματός του πὼς πάει ὁ πληγωμένος μας. Προχθὲς δὲ μάλιστα ἐντελῶς ἀπρόοπτα συνάντησα τὸν Ντημήτηρ καὶ μοῦ ἔκανε κατὰ πληξὶ τὸ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον του κι' ὁ λογικὸς τρόπος με τὸν ὁποῖο μιλοῦσε αὐτὸς ποὺ ἀποκαλοῦμε ὅλοι μας «τρελλὸ τοῦ κοσκιού».

«Ο Λότταιρ και η μητέρα του αντήλλαξαν ένα βλέμμα γεμάτο ανησυχία. Η Ναδία όμως δεν πρόσεξε και συνέχισε:

—Είμαστε βέβαιοι ότι ο Ντιμήτρης μπορεί να έχει διαφορετικές ιδέες από μας, μπορεί να είναι μισάνθρωπος, αλλά δεν είναι τρελλός.

Ἡ κόρησα Ἐστερῶφ ὅμως μὲ μιὰ ἀνεξήγητη κόπωση αὐστη-
ρότητα φώναξε στὴ Ναδία:

—Καλὰ θὰ κάνεις νὰ σωπάσης! Τί σ' ενδιαφέρουν ἐσένα αὐτὲς ἡ ἱστορίες; Τὰ κορίτσια τῆς ἡλικίας σου δὲν μπορεῖ νὰ ἔχουν γνώμη γιὰ μερικά πράγματα. Φρόντισε μᾶλλον νὰ ξυπνήσης τὴν ἀδελφὴ σου, γιατί πλησιάζει ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

Ἡ Ναδία ὑπάκουσε μὲ δυσαρέσκεια σ' αὐτὴ τὴν ἐντολὴ καὶ λυ-

πήθηκε πού δὲν τὴν ἄφισαν νὰ ἐκδηλώσῃ ὅλη τὴ συμπάθειά της γι' αὐτὸν τὸν δυστυχισμένο ἐρημίτη, τὸν ὁποῖο ὅλοι τοὺς θεωροῦσαν ὡς ἕναν ἐπικίνδυνον τρελλό...

—Ὅταν τέλος ἡ μητέρα κι' ὁ γυιὸς μείναν μόνοι, ὁ κόρης Ἔστερ-λῶφ ρώτησε τὴν Τατιάνα:

—Ξέρεις μητέρα ὅτι δὲν θὰ πετύχη καὶ τόσο εὐκολὰ τὸ σχέδιό μας; Καθὼς βλέπεις πρώτη ἡ Ναδία ἀρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Ντημήτρης...

—Ἔννοια σου καὶ θὰ τὰ κανονίσω ἐγὼ αὐτὰ τὰ πράγματα, τοῦ ἀπάντησε ἡ κόμησσα. Στὸ οἰκογενειακὸ συμβούλιο ὑποθέτω ὅτι τόσο ἡ Ναδία ἀπὸ ἀδελφικὴ στοργή, ὅσο κι' ἡ Τατιάνα κι' ἡ Βέρα ἀπὸ θρησκοληψία, θὰ ἐναντιωθοῦν στὴν ἀπόφασί μας νὰ κλείσουμε τὸν Ντημήτρη σ' ἕνα ἀσυλο. Γι' αὐτὸ σκέφτομαι ἐκεῖνο ἀκριῶς τὸν καιρὸ νὰ τίς ἀπομακρύνω μὲ μιὰ πρόφασιν ἀπὸ τὸ χτήμα.

—Ἐμπιστεύομαι αὐτὴ τὴ φροντίδα σὲ σένα, μητέρα, ψιθύρισε, ὅπως καὶ ὅλες τίς ὑποθέσεις μου, γιατί ξέρω πόσο μ' ἀγαπᾶς.

Κι' ὕστερα χαμηλώνοντας τὴ φωνὴ πρόσθεσε:

—Δὲν βλέπεις ποτὲ πειὰ τὸν Ντημήτρη;

—Μὰς ἔκανε μιὰ ἐπίσκεψιν δυὸ μέρες μετὰ τὴν ἀφιξί σου. Αὐτὸ εἶνε ὅλο.

—Κι' ἡ γνώμη σου γι' αὐτόν;

—Τὸν ἔρηκα λίγο ψυχρὸ κι' ἐπιφυλακτικὸ ἀπέναντί μου, κατὰ βάθος ὅμως ἀρκετὰ εὐγενικό. Ἀλλὰ τρελλό... Τρελλό ὅσο εἶμαι ἐγὼ κι' ἐσύ...

Αὐτὰ τὰ τελευταῖα λόγια τὰ εἶπε χαμηλοφώνως καὶ σκύβοντας στ' αὐτὴ τοῦ Λόταιρ

—Ὡστε νομίζεις, φώναξε ἀνήσυχος ἐκεῖνος, ὅτι ὁ Ντημήτρης ἔχει τὰ λογικά του;

—Τὰ ἀπρόοπτα δυστυχήματα ἔρχονται τόσο γρήγορα... Ψιθύρισε αἰνιγματικὰ ἡ κόμησσα Ἔστερλῶφ, φέρνοντας τὸ δάκτυλο στὸ στόμα της, σὲ σημεῖο ἀπόλυτης σιωπῆς, ἐνῶ ὁ Λόταιρ ξαπλώθηκε στὸ κρεβάτι καλύπτοντας γιὰ νὰ κοιμηθῇ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ χτύπησε διακριτικὰ ἡ πόρτα κι' ἡ Ναδία μῆκε στὸ δωμάτιο. Ἡ κόμησσα τῆς ἔρριξε ἕνα ἐρευνητικὸ βλέμμα κι' ὕστερα δήλωσε τοῦ Λόταιρ:

—Ἀκουσε πρὶν νὰ σὲ πάρῃ ὁ ὕπνος κι' ἄλλη μιὰ εἶδησι πού ξέχασα νὰ σοῦ πῶ...

—Τί λοιπόν; Εἶνε κι' αὐτὴ τόσο σπουδαία;

Ἡ κόμησσα Ἔστερλῶφ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ κορσάξ της μιὰ ἐπιστολὴ καὶ τὴν ἔδωσε τοῦ Λόταιρ:

—Διάβασε νὰ δῆς ἂν σ' ἐνδιαφέρῃ, τοῦ εἶπε μ' ἕνα χαμόγελο.

Ὁ Λόταιρ μ' ἀνυπομονησίαν πῆρε τὸ γράμμα, τ' ἀνοίξε κι' ἀρχισε νὰ τὸ διαβάσῃ, ἐνῶ τὸ πρόσωπό του ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ τὴ χαρὰ. Τέλος φώναξε ἐνθουσιασμένος στὴ μητέρα του καὶ τὴν Ναδία:

—Ἡ Ντανιάρ θὰ ρθῇ σὲ ὀχτὼ μέρες! Ἄ, μητέρα πόσο εἶσαι καλὴ πού μοῦ ἔκανες αὐτὴ τὴν ἐκπληξί. Σ' εὐχαριστῶ. Κι' ἐσύ, Ναδία, ξαναδιάβασε αὐτὸ τὸ γράμμα, γιατί νομίζω ὅτι μὲ ξεγελοῦν τὰ μάτια μου. Διάβασε σὲ παρακαλῶ ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ γράμμα τῆς μελλούσης γυναικαδέλφης σου.

Ἡ Ντανιάρ θὰ γίνῃ γυναῖκα σου; Ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ, θὰ γίνῃ Ντανιάρ ντὲ Κασγκαμάλα; Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ αἰνίγμα; Ἀληθινὰ ἀγαπητέ μου Λόταιρ θὰ κάνῃς γυναῖκα σου τὴ Ντανιάρ; Εἶνε δυνατόν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα;

—Μὴ, ξεφωνίζεις ἔτσι, παρετήρησε ἡ κόμησσα στὴν κόρη της. Αὐτὸ τὸ μυστικὸ δὲν πρέπει νὰ μαθευτῇ πρὶν νὰ τελειώσῃ αὐτὸ τὸ συνοικέσιο. Μὰ σὲ σένα δὲν στὸ κρύβω, Ναδία, ὅτι ἐδῶ καὶ πολὺ καιρὸ ὄνειρεῦδουν αὐτὸ τὸ συνοικέσιο... Ἡ Ντανιάρ θὰ εἶνε ἐνῆλικος μέ-

σα σ' ἕνα χρόνο. Ὁ θάνατος τῶν γονέων της τὴν κάνῃ μιὰ ἀπὸ τίς πιδ πλούσιες κληρονόμους τῆς αὐτοκρατορίας... Ἐπειτὰ εἶνε τόσο ὡμορφῇ, τόσο χαριτωμένη, πού τῆς ἀξίζει νὰ πάρῃ τὸν κόμητα Ἐστερλῶφ. Ἐν τούτοις ὑπέφερα ἀφάνταστη ἀγωνία, γιατί φοβόμουν μήπως δὲν δεχθῇ τὴν πρόκλησί μας, ὁπότε αὐτὸ θὰ σημαίνει ὅτι δὲν εἶχε διάθεσιν νὰ παντρευθῇ τὸν Λόταιρ. Μὰ τώρα πού δέχθηκε νὰ εἶσαι θεθαίη ὅτι οἱ ἀρραβῶνες τοὺς θὰ γίνουν σ' ἕνα ὡμορφο χωρίο καὶ οἱ Κασγκαμάλα θὰ ἀποκτήσουν μιὰ νύφη, τὴν ὁποία θαυμάζει καὶ ζηλεῦει ὅλος ὁ κόσμος, ὅπως ἕνα καιρὸ θαύμαζε τὴν... πεθερά της!

Ἡ Ναδία, ἡ ὁποία στεκόταν στὸ παράθυρο καὶ κύταζε ἀφηρημένη τὸν κῆπο διέκοψε σὲ μιὰ στιγμὴ τὴ μητέρα της:

—Πῶς θὰ τὰ καταφέρουμε μητέρα νὰ περιποιηθοῦμε τὴν Ντανιάρ ντὲ Ρόπ σ' αὐτὸ τὸν πύργο; Θὰ ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ ὑπῆρχε λίγο περισσότερος καιρὸς γιὰ νὰ κρύψουμε τίς ἐλλείψεις τοῦ καὶ νὰ μᾶς δοθῇ ἔτσι ἡ εὐκαιρία νὰ κάνουμε εὐχάριστη τὴν διαμονὴ τῆς φιλοξενουμένης μας... Μοῦ φαίνεται ὅτι θ' ἀπογοητευθῇ ἀπὸ μᾶς κι' ἀπὸ τίς περιποιήσεις μας... Ἡ Ντανιάρ, καθὼς ἔχω ἀκούσει, ζῇ σὺν μιὰ πραγματικῇ πριγκίπισσα καὶ τὸ μέγαρό της ἔχει μιὰ ἀφάνταστη πολυτέλεια...

—Ἔννοια σου καὶ δὲν πρέπει νὰ σὲ σκοτίζουν αὐτὰ τὰ πράγματα, παρετήρησε ἡ Τατιάνα. Ἡ δεσποινὴς ντὲ Ρόπ ἀνατράφηκε στὴν ἐξοχὴ καὶ στὴν Πετρούπολιν δὲν ἔχει περάσει παρὰ δυὸ μόνο «σαιζόν». Ἀλλωστε ὁ τρόπος τῆς ζωῆς μας εἶνε τόσο καλός, ὥστε ἀσφαλῶς δὲν θὰ μείνῃ καθόλου δυσανεκτή. Ἀλλωστε θὰ ποικίλλουμε τὴν μονοτονία τῆς ἐδῶ παραμονῆς της, ὀργανώνοντας κυνηγετικὰς ἐκδρομὰς, ὡμορφους περιπάτους καὶ μιὰ θαυμασιὰ ἐνετικὴ γιορτὴ...

—Ποιὸς ἀπὸ τοὺς γείτονάς μας θὰ προσκαλέσονται; Ρώτησε ἡ Ναδία ἡ ὁποία σὺν νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ πού ἦταν ἤθελε νὰ ξέρῃ τί ἐπρόκειτο νὰ συμβῇ γιὰ νὰ εἶνε προετοιμασμένη.

—Ὡ, ἔκανε ἡ κόμησσα, οἱ καλεσμένοι μας δὲν πρέπει νὰ σ' ἀνησυχοῦν. Σ' αὐτὸ τὸ μέρος ὑπάρχει ἡ πιδ παλὴ ἀριστοκρατία τῆς Ρωσσίας. Ὅλοι οἱ γείτονές μας εἶνε εὐγενεῖς καὶ πλούσιοι. Ἀν δὲ ὡς τώρα δὲν εἶχα πολλές σχέσεις μαζὺ τοὺς καὶ δὲν τοὺς ἐπισκεπτόμουν συχνά, αὐτὸ συνέβαινε, γιατί δὲν ἤθελα νὰ σκορπίζω δῶ κι' ἐκεῖ καὶ χωρὶς κανένα σκοπὸ τὴ μικρὴ περιουσία μᾶς. Μὰ ἡ ἐπίσκεψι τῆς Ντανιάρ θὰ κάνῃ ἀσφαλῶς ν' ἀλλάξουν ἡ παλὴς συνήθειές μας. Πρέπει νὰ ἐπισκεφθοῦμε, Ναδία, τὸν βαρὼν Φρίσσα καὶ τὴν πριγκίπισσα Ὁροσκιν. Ἐπειτὰ ἀναγκάσθηκα νὰ παραγγείλω μερικὰς τουαλέττες στὸ Παρίσι, γιατί δὲν πρέπει νὰ φαίνώμαστε ἐπαρχιώτιστες στὰ μάτια αὐτοῦ τοῦ κοριτοῦ. Ὅριστε, πῶς σὰς φαίνεται αὐτὴ ἡ μπλούζα πού φοράω;... Δὲν εἶνε ἀξιοθαύμαστη;... Εἶνε ἡ τελευταία «κρεασιόν» τοῦ Λαπεριέρ. Ὡστόσο τὴν ἀγόρασα σὲ τιμὴ εὐκαιρίας... Μόνο τρακόσια φράγκα.

Ἡ Ναδία ἔγινε κάτωχρη ἀπὸ τὴν ἀγωνία της, σκεπτομένη ὅτι ἡ μητέρα της εἶχε παραγγείλει ἕνα σωρὸ τουαλέττες σ' αὐτὸ τὸ μεγάλο Παρισινὸ Οἶκο μόδας, δίχως νὰ ἔχη λεφτὰ νὰ τίς πληρώσῃ...

—Μὰ ὅλ' αὐτὰ τὰ ὡμορφα φορέματα, μητέρα, ψιθύρισε θὰ κοστίζουν μιὰ ὁλόκληρη περιουσία.

—Μὴ χάνεσαι σ' ἀνόητες σκέψεις, τῆς ἀπάντησε μὲ κυνισμό ἡ μητέρα της. Θὰ ξεφλήσουμε ἀπλοῦστατα τὸ λογαριασμὸ τῆς μοδίστας μετὰ τὸ γάμο τοῦ Λόταιρ.

Κατόπιν γιὰ ν' ἀποφύγῃ νὰ δώσῃ ἄλλες ἐξηγήσεις φώναξε, ἀκούγοντας τὸν κτύπο τοῦ «γκόγκ»:

—Εἶνε ὥρα νὰ πηγαίνουμε γιὰ τὸ γεῦμα. Λόταιρ παιδί μου, πᾶρε ἕνα μικρὸ ὕπνο ὡς νὰ ἐπιστρέψουμε καὶ φρόντισε νὰ ὄνειρευθῇς αὐτὴν τὴν ὡμορφὴ νεράιδα, τὴν Ντανιάρ. Δὲν θ' ἀργήσουμε νὰ ἐπιστρέψουμε κοντὰ σου.

Ο Λόταιρ όταν έμεινε μόνος στο δωμάτιο έκλεισε τὰ μάτια μ' ένα στεναγμό ευχαριστήσεως και βάλθηκε νά σκέφτεται τὸ γοητευτικό πρόσωπο τῆς Ντανιάρ, αὐτῆς τῆς χαριτωμένης νέας πού εἶχε γνωρίσει στὸν τελευταῖο χορὸ τῆς τσαρικής αὐλῆς και τῆς οποίας καθ' ὅλη τὴν διάρκεια τοῦ χοροῦ ἦταν ὁ προσφιλέτης καὶ ἀσπαστός...

VII

ΤΑ ΒΑΣΑΝΑ ΤΗΣ ΝΑΔΙΑΣ

Ο πρωῒνος ἥλιος φώτιζε τὸ ἀπέραντο χτῆμα τῶν Κασγκαμάλα κι' ἡ ἀχτίνες του παίζαν μετὰ τὰ φυλλώματα τῶν καταπράσινων δέντρων του. Μέσα στὸ φῶς τῆς αὐγῆς, τὸ πράσινο οικοδόμημα τοῦ πύργου γίνονταν πῶς ἐπιβλητικό. Ἡ δαντελωτὴ ἐπάλξεις του, οἱ πυργίσκοι του, οἱ ἀπέραντοι ἐξώστες του και τὰ πολυάριθμα και μικρὰ παράθυρά του τοῦ δίδαν μιά μεγαλοπρεπὴ και μυστηριώδη ὄψη. Στὸ πρῶτο πάτωμα τῶν παιδιῶν τῆς. Μὰ γιὰ νὰ φτάσῃ κανεὶς ὡς ἐκεῖ πέρα ἔπρεπε νὰ διασχίσῃ ἀπέραντες στοῖες πού ἦσαν τυλιγμένες στοὺς μαύρους ἴσκιους τοὺς και δωμάτια τῶν ὁποίων ἡ ἀτμόσφαιρα ἦταν βαρεῖα κι' ἀποπνικτικὴ σὰν τὴν ἀτμόσφαιρα τῶν κελλιῶν μιᾶς παλιᾶς φυλακῆς δίχως ἥλιο. Στὸ βάθος τοῦ ἀνατολικοῦ διαδρόμου, δὴ και πολλὰ χρόνια, τὴν ἴδια πάντα ἐποχὴ ὅπως ἀνέφερε ὁ θρύλος ἀκούγονταν ὁ θόρυβος συρομένων ἀλυσσιδῶν. Ὅποιοι δὲ εἶχε τὸ κουράγιο τὴ νύχτα νὰ πάῃ και νὰ σταθῇ ἐκεῖ πέρα, γίνονταν θεατῆς μιᾶς πολὺ παράδοξης σκηνῆς. Ἐβλεπε μιά σκελετωμένη γρηᾷ, ξεμαλλιασμένη νὰ γλυστράῃ ἀθόρυβα μέσα στὰ δωμάτια. Ἦταν ντυμένη μ' ἓνα μακρὸν και θαρύτιμο μαντῶ τῶν ἀρχαίων Βογιάρων και πῆγαινε νὰ καθίσῃ στὴν τελευταία κολῶνα τῆς στοῖας στὴν ὁποία φαινόταν ὡς τὰ ἴχνη αἱματος. Ἡ παράδοξη ἐκείνη γρηᾷ, ἓνα φάντασμα, μ' ἓνα ταμπὸν προσπαθοῦσε νὰ ἐξαφανίσῃ αὐτὰ τὰ αἱματηρὰ στίγματα ὁλολύζοντας κι' ἐπειτα ἐξαφανίζονταν γιὰ νὰ παρουσιάσῃ πάλι τὴν ἐπομένη νύχτα. Ὑστερ' ἀπὸ τὴν κυρία εἰσοδο ἀκούγε κανεὶς τὸ θρόισμα μεταξωτῶν φορεμάτων και μέσα σὲ μιά πορφυρὴ λάμψη παρουσιάζονταν μιά νέα γυναίκα διαβολικῆς ὡμορφιάς, στολισμένη μετὰ θαρύτιμα δαχτυλίδια, ἐνῶ τὰ μαλλιά τῆς ἦσαν δεμένα μ' ἓνα χρυσὸ στεφάνι. Ἦταν ἡ «περιπλανώμενη ψυχὴ», τὸ περίφημο στοιχεῖο τοῦ πύργου, τὸ ὁποῖο περιεφέρετο σ' ὅλα τὰ ἔρημα δωμάτια τοῦ ἰσογείου, σὰν ν' ἀναζητοῦσε ἓνα προσφιλέως πρόσωπο... Καὶ ὁλοῖμονο σ' ἐκεῖνον πού θὰ συναντοῦσε αὐτὴ τὴν «περιπλανώμενη ψυχὴ» τῶν Κασγκαμάλα...

Αὐτὸν ἀράγε τὸν θρύλο ὠνευρεῖτο ἡ Ναδία ξαπλωμένη σ' ἓνα ἀναπαυτικό πάγκο τοῦ πάρκου και ἦταν τόσο ἀνήσυχη; Θεέ μου, δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἦμαστε τόσο ἀφελεῖς. Οἱ ἀνθρώποι τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος δὲν ὠνευρεῖνται φαντάσματα, μὰ βασανίζονται ἀπὸ τοὺς ἐφιάλτες τῆς καθημερινῆς ζωῆς τοὺς. Ἔτσι κι' ἡ Ναδία πού εἶχε ἀναλάβει τὴ φροντίδα τοῦ σπιτιοῦ πνιγόταν τώρα ἀπὸ τὴ στενοχώρια τῆς γιὰ τὴς ἀσυλλόγιστες πράξεις τῆς μητέρας τῆς. Ἐβλεπε μετὰ τρόμο ὅτι ἡ Τατιάννα Ἐστερλώφ εἶχε παραγγεῖλει σ' ἓνα ἀπὸ τοὺς πῶς καλοῦς «μαῖτρ» τῶν ξενοδοχείων τῆς Ρίγας νὰ ἔλθῃ ν' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του ὡς πρῶτος θαλαμηπόλος τοῦ πύργου τῆς, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριά ἡ Λουκία, ἡ καμαριέρα τῆς ἀπειλοῦσε ὅτι θὰ φύγῃ, γιὰ τῆς χρωστοῦσαν ἕξ μισθοὺς. Κι' ἡ Ναδία μὴ ξέροντας τί νὰ κάνῃ και πῶς νὰ τὰ φέρῃ ὅλτα, ἄρχισε νὰ στεναζέφει κλαίγοντας:

—Θεέ μου! Θεέ μου!... Βοήθησέ με!... Θὰ γελοιοποιηθοῦμε στὰ μάτια τῶν καλεσμένων μας κι' ὅλο τὸ Κασγκαμάλα θὰ γελάῃ σὲ βάρος τῶν κυριῶν του...

Ἀξάφνα μιά φωνὴ ἀκούστηκε κοντὰ σ' αὐτὴ τὴν τόσο φρόνιμη κόρη τῆς Τατιάννας, ἡ ὁποία ἔλεγε μετὰ γλυκύτητα:

—Τί φοβερὴ θλίψι βασανίζει τὴν μικρούλα μου Ναδία, αὐτὸ τὸ τόσο ὡμορφο πρῶι;

Ἡ Ναδία σήκωσε τὸ κεφάλι και μετὰ μιά ἔκφρασι ἀπερίγραπτης χαρᾶς ἐφώνησε:

—Πῶς; Ἐσὺ;... Ἐσὺ, Ντημήτρη, δὴ πέρα;...

—Ἡ εὐλικρινὴς χαρὰ σου μ' ἐνθουσιάζει, Ναδία, ψιθύρισε ὁ Ντημήτρη. Εἶσαι τόσο μικρούλα, τόσο ἀθῶα και τόσο καλὴ, πού ὁ θυμὸς μου ἐναντίον τῆς μητέρας σου και τῶν ἀδελφῶν μου εἶνε ἀδύνατον νὰ φτάσῃ ὡς ἐσένα. Ξέρεις γιὰ τὴν κλειστήκα στο «κίόσκι» Ναδία; Ἡ κόμισσα Τατιάννα δὲν μ' ἀγαπᾷ, Ναδία. Μοῦ ἀπηγόρευσε νὰ τὴν ἀγαπῶ. Μοῦ φέρνονταν μετὰ τὴν σκληρότητα σὰν νὰ μετὰ μισοῦσε... Ἡμουν γι' αὐτὴν ἓνας ξένος... Ἐνα παιδί τοῦ ἀντρός τῆς ἀπὸ ἄλλῃ γυναίκα... Ἡμουν γι' αὐτὴν ὁ μοχθηρὸς ἀρπαγὰς τοῦ τίτλου και τῆς περιουσίας τῶν Ἐστερλώφ... Καὶ μετὰ περιφρονοῦσε σὰν λωποδύτη, ἐνῶ εἶδεινε ὅλη τὴν τρυφερότητα τῆς κι' ὅλες τὴς φροντίδες τῆς πού εἶχε τὸν Λόταιρ. Κι' ἐγώ, Ναδία, νοιώθοντας τὸν ἑαυτὸ μου περιφρονημένο ἀπ' ὅλους, ἀφοῦ δὲν μοῦ ἐπιτρέπετο νὰ ἐγκαταλείψω τὸ χτῆμα τῶν προγόνων μου, ἐπιδιώρθωσα αὐτὸ τὸ «κίόσκι», τὸ χῶρις μὲ χοντρά κάγκελλα ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπο πάρκο και κλειστήκα ἐκεῖ πέρα μετὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀντικρύσω κανένα τοῦς. Ὡστόσο ἐσὺ δὲν μοῦ ἐφταιξες σὲ τίποτε, γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ παρὰ νὰ σ' ἀγαπῶ, ἀφοῦ ἦσουν και τὸ πῶς ἀγαπημένο κορίτσι τοῦ πατέρα μου. Στ' ὀρκίζομαι στὴ μνήμη του, Ναδία.

—ὦ, ναὶ Ντημήτρη κι' ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, ψιθύρισε μετὰ ζωντανὴ φωνὴ ἡ γοητευτικὴ νέα και νοιώθω ὅτι εἶμαι ἡ μόνη ἀπὸ τ' ἀδέρφια σου πού σὲ καταλαβαίνω και πού θρίσκουμαι πῶς κοντὰ στὴν καρδιά σου. Ἀλλωστε θρίσκω στὰ μάτια σου τὸ γλυκὸ βλέμμα τῶν ματιῶν τοῦ πατέρα κι' ὅταν ἀκούω τὴ φωνὴ σου νὰ μοῦ μιλάῃ, νομίζω ὅτι ἀκούω αὐτὸν τὸν ἴδιο. Γι' αὐτὸ ἐρχομαι τόσο συχνὰ κοντὰ σου και ζητῶ νὰ με παρηγορήσῃς, ὅπως μετὰ παρηγοροῦσε ἐκεῖνος, γιὰ τὴς θλίψεις μου.

Κι' ἡ Ναδία κρεμάστηκε μετὰ τρυφερότητα στὸ λατμὸ τοῦ Ντημήτρη:

—Ὅταν οἱ ἄλλοι μιλοῦν γιὰ σένα, συνέχισε, και δηλώνουν ὅτι εἶσαι ἓνας τύπος παράξενος κι' ὅτι δὲν μποροῦν νὰ σὲ καταλάβουν, ἐγὼ θυμῶναι και σὲ ὑπερασπίζομαι, γιὰ τὴν ἑξῆς πῶς εἶσαι καλός. Μὰ αὐτὸ τὸ μαρτύριο πρέπει τώρα πειὰ νὰ πάρῃ ἓνας τέλος. Πρέπει νὰ συναντηθῶμεθα συχνότερα. Ἀφοῦ δὲν σ' ἀρέσει νὰ ἐρχεσαι στὸν πύργο, κάνε τὸν κόπο τοῦλάχιστον νὰ ἐρχεσαι ὡς ἐδῶ πέρα. Κάθε πρῶι θὰ σὲ περιμένω σ' αὐτὸ τὸ παγκάκι γιὰ νὰ σοῦ πῶ καλὴμέρα. Ἐχω νὰ σοῦ πῶ τόσα πολλὰ νέα... Ἐχομε νὰ ποῦμε τόσα πολλὰ κι' οἱ δύο...

—Τόσα πράγματα!... Ἐπανέλαβε σὰν ἡχώ ὁ μελαγχολικὸς ἐκεῖνος κόμης.

Τὰ δύο ἀδελφία ἔμειναν πολὺ ὥρα σιωπηλὰ ἀφωσιωμένα τὸ καθεῖνα στὴς σκέψεις του. Τέλος ρώτησε ὁ Ντημήτρη:

—Πῶς εἶνε ὁ Λόταιρ;

—Ὁ Λόταιρ σηκώθηκε γιὰ πρῶτη φορὰ σήμερα ἀπὸ τὸ κρεβάτι. Τὸν περιποιηθήκαμε πολὺ. Ἔτσι ἀνέκτησε γρήγορα τὴν ὑγεία του. Δὲν θάρρης, Ντημήτρη, νὰ τὸν δῇς;

—Αὐτὸ γιὰ μένα πάει πολὺ, ψιθύρισε ὁ Ντημήτρη. Ἀλλωστε κι' αὐτὸς μ' ἀγαπᾷ ὅσο κι' ἡ μητέρα του... Καλύτερα ν' ἀποφύγω λοιπὸν τὴ δοκιμασία ν' ἀντικρύσω τὸ ψυχρὸ κι' ἀδιάφορο βλέμμα του και ν' ἀκούσω τὰ προστατευτικά κι' εἰρωνικά του λόγια...

Ἡ Ναδία πῆρε τὸ χέρι τοῦ ἀδελφοῦ τῆς και τὸ χάιδεψε μετὰ τρυ-

φερότητα:

—Ο Λόταιρ, είπε, δεν έχει το μυαλό σου και πρέπει να του συχωρήσεις τις αδυναμίες του. Έσύ είσαι ο μεγαλύτερος. Έσύ πρέπει να κάνεις το πρώτο βήμα για την συμφιλίωση. Θα δεις ότι ο Λόταιρ θα πέσει κλαίγοντας στην αγκαλιά σου και θα σου ζητήσει συγγνώμη. Κατά βάθος κι' αυτός δεν είναι κακός. Παρασύρεται μόνο από το θυμό κι' από τις ιδέες της μητέρας. Έπειτα, Ντημήτρη, υπάρχει ακόμα ένας σοβαρός λόγος που πρέπει να γίνης αυτή η συμφιλίωση και μάλιστα όσο το δυνατόν πιο γρήγορα. Ξέρεις δέ γιατί; Γιατί περιμένουμε ένα σωρό πρόσωπα στον πύργο. Καταλαβαίνεις, Ντημήτρη, ότι δεν θα έπρεπε οι ξένοι μας να καταλάβουν ότι ήσαστε μαλλωμένοι, ότι έσύ ο πιο μεγάλος κι' ο πιο λογικός έχεις ξεχωρίσει από την οικογένεια και ζής σαν έρημίτης. Αυτό θα σήμαινε τη φοβερή καταδίκη του όνόματος των Έστερλωφ, οι όποιοι θα γινόντουσαν αντίκειμενο κακογλωσσίας στα κοσμικά σαλόνια της Πετρούπολης. Κι' αυτό φυσικά δεν τ' επιθυμείς ποτέ να γίνης έσύ, ο όποιος σέβεσαι τόσο πολύ τη μνήμη του πατέρα μας.

—Έστω, δήλωσε χαμογελώντας συγκαταβατικά ο Ντημήτρη. Άφου επιμένεις τόσο πολύ θα πάω μια φορά, μια μόνη φορά στον πύργο για να μη σου χαλάσω την καρδιά σου. Μά ποιους καλεσμένους περιμένεις;

—Μια παλιά μου φίλη από την Πετρούπολη, την Ντανιάρ ντέ Ρόπ!...

Ο Ντημήτρη ρίγησε από την ξαφνική συγκίνηση που του προκάλεσε τ' όνομα της ντέ Ρόπ και το πρόσωπό του έγινε κατάχλωμο.

—Η Ντανιάρ ντέ Ρόπ! Ψιθύρισε. Θα έρθη δώ πέρα ή Ντανιάρ ντέ Ρόπ; Η άνεψιά του ταγματάρχου ντέ Ρόπ;

—Τη γνωρίζεις; Ρώτησε μ' ένα χαμόγελο ή Ναδία.

—Μόνο εξ' όνόματος, της απάντησε ο Ντημήτρη.

Έπειτα σηκώθηκε από το παγκάκι σαν αυτόματο και δήλωσε:

—Πρέπει να επιστρέψω, Ναδία... Συγχώρησέ με που σ' έγκαταλείπω τόσο γρήγορα, μά ο Λεμπρέ με περιμένει στο «κιόσκι». Έχω πολλή δουλειά.

—Πώς; Είσαι τόσο διασπασμένος; Απώρησε ή Ναδία. Ποιά είναι λοιπόν αυτή η τόσο επείγουσα δουλειά που σε κάνει να εγκαταλείψης την αδελφούλα σου που σ' αγαπάει;...

Ο Ντημήτρη έκανε μια άοριστη χειρονομία σαν άνθρωπος που θέλει να κρύψη το μυστικό του.

—Θάρθης να μάς δής στον πύργο; Ρώτησε δισταχτικά ή Ναδία.

—Βεβαίως, μικρούλα μου. Κι' όσο μπορώ μάλιστα πιο γρήγορα.

Κι' ο Ντημήτρη με νευρικό βήμα προχώρησε προς το «κιόσκι» και χάθηκε πίσω από τα σιδερένια κάγκελλα και τις τριανταφυλλίες του.

—Είπε πολύ περίεργος, σκέφτηκε ή Ναδία καθώς τον παρακολουθούσε να φεύγη από κοντά της. Γιατί αυτή η ξαφνική σπουδή; Τι πάει να κάνει στο «κιόσκι»;

Κι' ή Ναδία προχώρησε στην καταπράσινη δενδροστοιχία που ωδηγούσε στον πύργο με την καρδιά της ήσυχασμένη από τις θλίψεις που την βασάνιζαν προηγουμένως. Γύρω της τὰ λουλούδια σκορπούσαν τις μεθυστικές ευωδίες τους κι' όλη ή φύσις θα έλεγε κανείς ότι ξυπνούσε από τον χειμερινό ύπνο της. Κι' αυτοί ακόμη οι άνθρωποι κι' οι υπηρέτες του χτήματος φάνινονταν ότι είχαν αλλάξει, ότι είχαν γίνει πιο καλοί και ένοιωθαν την όμορφιά της Άνοιξεως να κυλά μ' όλους τους χυμούς της μέσα στις φλέβες τους. Κι' ή Ναδία καμάρωνε αυτούς τους άγρότες με την άγνη καρδιά που διέκοπταν μια στιγμή τη δουλειά τους για να θαυμάσουν τὰ λουλούδια κι' όλα τὰ δη-

μιουργήματα του «πατέρα» τους, του Θεού, ενώ τραγουδούσαν ένα από εκείνα τὰ πιο όμορφα ρωσικά τραγούδια:

Η Άνοιξη έδιωξε το χειμώνα

και τώρα χαμογελά πάνω στα δέντρα.

Η Ναδία πλησιάζοντας να κόψη μερικά λουλούδια κοντά στο «κιόσκι» είδε έναν άνθρωπο με στολή κυνηγιού, ο όποιος την παρακολουθούσε με τ' άγρυπνο βλέμμα του πίσω από τὰ κάγκελλα. Απαντώντας δισταχτικά στον χαιρετισμό του μάζεψε τὰ λουλούδια και προχώρησε διασπαστικά προς τον πύργο. Μά το ίδιο κιόλας έβραδυ έπειδη ή φυσιογνωμία του περίεργου αυτού ανθρώπου δεν έφευγε από το μυαλό της ή Ναδία ρώτησε τον Όσιπ:

—Ποιός είναι αυτός ο κυνηγός που συνάντησα σήμερα το πρωί κοντά στο κιόσκι;

—Θα είναι δίχως άλλο ο ντέ Μαλζώφ, δεσποινίς. Ένας χαριτωμένος νέος του όποιου ή οικογένεια είχε ξεπέσει... Είναι ο δασφύλακας του Κασγκαμάλα. Σ' αυτή τη θέση τον έχει τοποθετήσει ο ίδιος ο άδελφός σας, ο Ντημήτρη.

YIII

ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΝΤΕ ΡΟΠ

Η Ντανιάρ ντέ Ρόπ δώ και δυο μέρες έφιλοξενείτο στον πύργο των Κασγκαμάλα. Η όμορφη νέα της Πετρούπολης φάνινονταν γοητευμένη από το περιβάλλον, από όλα εκείνα τὰ καταπράσινα δέντρα και τὰ λουλούδια κι' από αυτόν τον παλιό πύργο που ήταν στολισμένος με πανοπλίες, με τεράστια πορτραίτα των πεθαμένων Έστερλωφ και με τὰ αξιοθαύμαστα τρόπαια των κυνηγιών τους. Καταλάβαινε ακόμη ότι αυτός ο πύργος, σαν κάθε παλιά κατοικία των Βογιάρων, είχε κι' αυτός τὸ ανατριχιαστικό μυστικό του κι' αυτό έκανε την ντέ Ρόπ, που κατά βάθος ήταν μια ρωμαντική νέα, να γοητεύεται κυριολεκτικώς από το κάθε τί. Πολλές φορές μάλιστα αναζητούσε μόνη της αυτό τὸ στοιχείο του πύργου κι' είχε τὸ θάρρος — τη μέρα πάντα — να γυρίζη στα έρημα δωμάτια με τις βαρειές κλειδαριές και τις χοντρές άμπάρες, να πλανιέται στις άπεραντες στοές και νά... φοβάται από τον ίδιο τον κρότο των βημάτων της που τὰ πολλαπλασίαζε ή ήχώ και που της έδιναν την έντύπωση ότι την ακολουθούσαν ένα σωρό άνθρωποι.

Η ώρες στο χτήμα των Έστερλωφ κυλούσαν γρήγορα όπως όλες ή εύτυχισμένες ώρες. Η ντέ Ρόπ κι' ή άδελφός του Λόταιρ τρέχαν όλη τη μέρα στο πάρκο, στα δάση, στα γύρω βουνά συνοδευόμενα από αυτόν τον «Απόλλωνα», ο όποιος με χίλιους τρόπους και μ' όλα τὰ μέσα προσπαθούσε να κατακτήση την καρδιά της πλούσιας και γοητευτικής αυτής νέας. Μια μέρα τέλος εκείνη τον κτύπησε πιο προσεχτικά και τον ρώτησε:

—Ήσαστε χλωμός και φαίνεσθε πολύ κουρασμένος... Είναι αλήθεια ότι υποφέρατε...

—Ό,τι και να σάς πώ, της απάντησε ο Λόταιρ, ασφαλώς δεν θα με πιστέψετε. Δεν ξέρετε λοιπόν ότι ο πόνος του χωρισμού κι' ή στερησης ενός αγαπημένου προσώπου σκοτώνει την καρδιά μας και κάνει χλωμό τὸ πρόσωπό μας;... Δεν ξέρετε Ντανιάρ...

—Ναι, βέβαια, έβρω, απάντησε χαμογελώντας ή ντέ Ρόπ, σπένδουσα νά άποτελειώσει τη φράση του. Μια μονομαχία...

—Μια μονομαχία; Έστω αν αυτή ή περιπέτεια θα μπορούσε να σάς συγκινήση. Μά δεν ξέρετε λοιπόν ότι αυτή ή χλωμάδα προέρχεται κι' από μια άλλη σοβαρότερη αίτία; Δεν ξέρετε ότι ή προμάμη μου άνήκε στη «φυλή» των φαντασμάτων κι' ότι όλοι την άποκαλού-

σαν με τ' όνομα ή «περιπλανώμενη ψυχή» τών Κασγκαμάλα;
—Η «περιπλανώμενη ψυχή»; Μά πιστεύετε τις Ιστορίες τών θρυ-
κολάκων;

—Οι Κασγκαμάλα, συνέχισε ό Λόταιρ, άνήκουν στην οικογένεια
έκείνη τών Βογιάρων, ή οποία είχε θγάλει τούς πιό ένδοξους κιθα-
ρωδούς μά και τούς μεγαλύτερους θρυκόλακες. Οι Κασγκαμάλα είνε
άδύνατον ν' αναπαυθούν τόν ύπνο του δικαίου, γιατί και μέσα ακό-
μη στόν τάφο τους βασανίζονται από τόν άνέλπιδο έρωτά τους, από
μιά φοβερή και μεγάλη αγάπη που έτυχε νά γνωρίσουν στη ζωή
τους. "Αν τύχη νά μείνετε, όπως τώ έλπίζω, πολύ καιρό δώ περα
δείτε και θ' ακούσετε την «περιπλανώμενη ψυχή» νά περπατάει στα
έρημα δωμάτια του πύργου και νά στενάζει.

—Με κάνετε ν' ανατριχιάζω, αγαπητέ μου, διεμαρτυρήθη ή
Ντανιάρ. Αρχίζω νά σάς θεωρώ τρομακτικό άνθρωπο και νά σάς
φοβάμαι.

—Η γνώμες, συνέχισε ό Λόταιρ, γι' αυτό τώ φάντασμα, τών δια-
φόρων ανθρώπων της περιοχής είνε πολύ διαφορετικές ή μιά από την
άλλη. Ό θρύλος όμως άναφέρει ότι αυτή ή «περιπλανώμενη ψυχή»
είνε ή κόμησα Κασγκαμάλα, μιά από τις παλιές προγόνους μου
γιά την οποία είχε κτισθή τώ κίосκι του πάρκου κι' ή οποία τέλειωσε
μ' ένα πολύ δραματικό τρόπο τις μέρες της. "Όσο γιά μένα; Μά την
αλήθεια υποπτεύομαι ένα σωρό πράγματα. Στην πρώτη δέ εύκαιρία
που θά βρεθώ άντιμέτωπος του φαντάσματος θά το... σπάσω τά
μούτρα.

—"Ήσαστε τρομερός, αγαπητέ μου, και πολύ γενναίος. Τόν είρω-
νεύθηκε ή Ντανιάρ κι' άλλαξε θέμα όμιλίας, γιατί αυτή ή συζήτηση
με τούς θρυκόλακες της πείραζε τά νεύρα.

Την άλλη μέρα τώ πρωί ή Ντανιάρ κι' ή Ναδία περπατούσαν
μόνες στο βάθος του πάρκου άναζητώντας ένα κάθισμα στο όποιο θά
μπορούσαν νά ξεκουρασθούν, γιατί τά παιγνίδια τους κι' ό ήλιος τις
είχε κουράσει. Η ντε Ρόπ μάλιστα είχε θγάλει τώ καπέλλο της και
τό είχε πετάξει στη χλόη κι' ήταν τώρα πιό γοητευτική έτσι που πέ-
φταν ή μπουκίες τών ώμορων μαλλιών της στο λεπτό και γλυκό
της πρόσωπο, καθώς διασκεδάζε μαδώντας τά τριαντάφυλλα της
δενδροστοιχίας. Σε μιά στιγμή πλησίασε τη Ναδία και την ρώτησε
περίεργη:

—Γιά ποιό λόγο βρίσκονται δώ αυτά τά κάγκελλα; Όμολογώ
ότι δέν έχω άντικρύσει ακόμη τώ μέρος στο όποιο έχει έγκλεισθή ό
έπικίνδυνος Ντημήτρης, αυτός ό φοβερός και μονομανής έρημίτης
που υποφέρει από τις τρομαχτικές του παραισθήσεις.

—Δέν υπάρχουν κάγκελλα μεταξύ του Ντημήτρη και μάς, είπε
ήρεμα ή Ναδία. Αυτά τά σίδερα που ξέρεις ξεχωρίζουν μόνο την ά-
πόλυτη ιδιοκτησία του Ντημήτρη. Τό άπέραντο χτήμα που άπλώνε-
ται περα από αυτά είνε ή προσωπική του ιδιοκτησία.

—Α, ναι, τώρα τώ βλέπω, φώναξε μ' ένα περίεργο ένθουσιασμό
ή ντε Ρόπ. Αλήθεια νά τά τριαντάφυλλα που φτάνουν ως την στέγη
του κίосκιου... Και τί ύπέροχα τριαντάφυλλα!... Δέν θά μπορούσα-
με νά τά δούμε από πιό κοντά; Αγαπημένη μου Ναδία, δέν φαντά-
ζεσαι πόσο θά ήθελα νά δώ αυτό τώ μέρος στο όποιο έχει έγκλει-
σθή ένας τρελλός.

—Ποιός σου είπε, φώναξε θυμωμένη ή Ναδία, ότι ό αδελφός μου
ό Ντημήτρης είνε τρελλός;

Η ντε Ρόπ κύτταξε την παιδική φίλη της με κάποια άπορία κι'
ύστερα της ώμολόγησε μ' απλότητα σαν νά έλεγε κάτι πασιγνωστο.

—Όλος ό κόσμος μιλάει γι' αυτόν τόν τρελλό, στην Πετρούπο-
λι, στο Μιτώ και περισσότερο άπ' όλους ή μητέρα σου. "Ετσι δέν
είνε; Τρελλάθηκε πέφτοντας από τ' άλογο. Α, τόν δυστυχισμένο
νέο! Μου φάνηκε εκείνη την εποχή που ήταν στην Ιππευτική σχολή

τόσο χοντρός, τόσο άσχημος που τώ είχα φερθή δίχως κανένα
οίκτο...

Η Ναδία πληγωμένη βαθεία από αυτά τ' άσυλλόγιστα λόγια
της Ντανιάρ της δήλωσε:

—Δέν είδα ποτέ μου τόσο καθαρό μυαλό και τόσο τρυφερή καρ-
διά σαν του Ντημήτρη. Τώ μόνο έλάττωμά του είνε ή μισανθρωπία
του. Μά στο σώμα και στην ψυχή είνε ένας άγιος. Ποτέ δέν έφθειρε
τη ζωή του σε γλέντια, ποτέ δέν έκανε μιά κακή πράξη, και ποτέ κα-
νείς από τούς υπηρέτες μας δέν τόν είδε νά κυλιέται μεθυσμένος κά-
τω από τώ τραπέζι, όπως συνηθίζουν νά κάνουν όλοι σχεδόν οι εύ-
γενείς...

—Τότε γιατί ή μητέρα σου κι' ό αδελφός σου διηγούνται πάντα
όπου και νά βρεθούν τά πιό έκπληκτικά πράγματα γι' αυτόν και τόν
άποκαλούν έπικίνδυνον παράφρονα. Τί θέλουν νά κάνουν; Γιά ποιό
λόγο θέλουν νά τόν καταδικάσουν στη συνείδηση του κόσμου και νά
του άρνηθούν κι' αυτό ακόμη τ' όνομά του; Γιατί τόν κλείσαν σ' αυ-
τό τώ κίосκι σαν άγριο κι' έπικίνδυνο θηρίο;

—Ξέρω, άλλοίμονο, είπε μ' ένα στεναγμό ή Ναδία, ότι οι δικοί
μου καταδικάζουν τόν Ντημήτρη με μιά άνατριχιαστική άγριότητα.
"Αχ! Ντανιάρ αν τόν ήξερες...

—Νομίζεις ότι θά μπορούσα νά τόν αγαπήσω;... Είνε τούλάχι-
στον συμπαθητικός; Γιά πές μου, Ναδία, ό Ντημήτρης άποφεύγει τόν
κόσμο; Δέν θέλει νά μιλήση με κανένα; Δέν έρχεται νά σάς δη κα-
θόλου στόν πύργο;

—Την παραμονή της άφίξεώς σου έκανε μόνο μιά όλιγοστιγμη
έπίσκεψη στη μητέρα μου. "Όταν όμως πληροφορήθηκε ότι είχαμε
καλεσμένους τώ έσκασε κρυφά κι' ήρθε και κλείσθηκε πάλι στο έρη-
μητήριό του.

—Μά είνε δυνατόν ν' άπαρνηθή κανείς τόν κόσμο δίχως καμμία
αίτία; Ασφαλώς ό «Ντημήτρης σου» θά έχη πάθει κανένα μεγάλο ψυ-
χικό κλονισμό... Μοιάζει καθόλου του Λόταιρ;

—Είνε έντελώς διαφορετικός.

—Τόσο τώ καλύτερο γιά κείνον, άπάντησε ή ντε Ρόπ. Δέν θ' ά-
ρέση καθόλου στις γυναίκες.

—"Αν αγαπάς τόν Λόταιρ έχεις δίκιο νά κάνης Ντανιάρ αυτές
τις σκέψεις. Μά μη ξεχνάς ότι δέν πρέπει κανείς νά κρίνη έναν άν-
θρωπο από τώ έξωτερικό του. Είσαι πολύ νέα ακόμη, φίλη μου, και
δέν έχεις καθόλου πείρα της ζωής...

—Αλήθεια;... Την είρωνεύθηκε ή Ντανιάρ. "Ωστόσο, φίλη μου,
αυτή ή σκέψη μου δέν είνε όσο φοντάζεσαι έπιπόλαιη. Γιά νά πει-
σθής δέν έχεις παρά νά ρίξης ένα βλέμμα γύρω σου. Νά... σπουδά-
σης τη φύσι. Δέν βλέπεις ότι όλα όσα είνε άσχημα είνε κι' έπικίνδυ-
να; Τό σκοτάδι της νύχτας, παραδείγματος χάριν, και τά μαύρα σύν-
νεφα... ένώ ό ήλιος, τώ λουλούδι είνε τόσο όμορφα που άμέσως σου
κατακτούν την έμπιστοσύνη. Όρίστε γιά κύτταξε τώ άγαλμα ενός
μοναχού; Τί θέλει αυτό δώ περα;

Κι' ή Ντανιάρ πήρε ένα τριαντάφυλλο από τώ μπουκέτο που κρα-
τούσε στα χέρια της, άνέθηκε γρήγορα ως τώ βάθος του αγάλματος
και τ' άφησε εκεί περα.

Υστερα παρέσυρε γελώντας τη Ναδία μακριά ένώ της έλεγε:

—Με τη συζήτηση ξεχαστήκαμε κι' άρχισε νά νυχτώνη... Και μά
την αλήθεια δέν έχω καμμία διάθεση νά συναντήσω στο δρόμο μας
αυτό τόν φοβερό θρυκόλακα ντε Κασγκαμάλα...

Τότε άνάμεσα άπ' τούς ροδώνες ώρθώθηκε με κόπο μιά σκιά,
προχώρησε προς τ' άγαλμα, πήρε τώ τριαντάφυλλο και στενάξε πε-
ρίλυπα:

Κατόπιν η σκιά χάθηκε στη δενδροστοιχία και σε λίγο από το μέρος του «κιοσκίου» άκούστηκε ο θόρυβος μιας πόρτας που έκλεινε και κλείδωνε. Κι' η νύχτα άπλώθηκε πιο σκοτεινή και πιο βαθεία σ' αυτό τον πύργο των φαντασμάτων.

IX

Η ΑΡΧΗ ΜΙΑΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

ΕΚΕΙΝΟ τὸ δειλινὸ τὸ τσάι εἶχε σερβιρισθῇ στὴ θεράντα. Ἡ κόμησσα Τατιάνα μαζί με τίς κόρες της, τὴν ντὲ Ρόπ καὶ τὸν Λόταιρ συζητοῦσε γιὰ τὴν ἐξέλιξι πού εἶχε πάρει τὰ τελευταῖα χρόνια ἡ μόδα, γιὰ τὸ θάρρος τῶν γυναικῶν καὶ τὴν ἀδιαντροπία τους ν' ἀποκαλύπτουν στὰ ἐλέμματα τῶν ἀνδρῶν τὸν ἀστράγαλο τοῦ ποδιοῦ τῶν. "Οὐ" αὐτὰ γινόντουσαν με σύστημα γιὰ νὰ φέρῃ με πονηρία τὴ συζήτησι σὲ τέτοιο σημεῖο πού νὰ τῆς δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ μιλήσῃ γιὰ τίς τουαλέττες της πού εἶχε παραγγεῖλει στὸ Παρίσι καὶ γιὰ νὰ τριπλασιάσῃ τὴν ἀξία τους. Ἐπειτα τὸ δειλινὸ ἄρχισε νὰ ὑποχωρῇ, ἡ τελευταία ἀχτίνες τοῦ ἡλίου χάθηκαν στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντος, τὰ πουλιά σταμάτησαν τὸ χαρούμενο κελᾶιδισμά τους, τὰ λουλούδια κλείσαν τὰ πέταλά τους καὶ γείραν στὸν ἀθῶο ὕπνο τους κι' ἡ νύχτα ἄρχισε ν' ἀπλώνῃ σιγά-σιγά τίς μαῦρες φτεροῦγες της πάνω ἀπὸ τὸν πύργο τῶν Κασγκαμάλα.

— Ἀλήθεια χθὲς στὴν ἄκρη τοῦ κήπου, δίχως ἐμένα θὰ φοβηθήκατε πάρα πολὺ, εἶπε ὁ Λόταιρ στὴ Ντανιάρ φυσῶντας πρὸς τὸν οὐρανὸ τὸν καπνὸ τοῦ τσιγάρου του.

— Κάνετε λάθος, ἀγαπητέ μου, τ' ἀπάντησε ἐκείνη, με τὸν ἴδιο τόνο τῆς φωνῆς. Ὡστόσο γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινὴς αὐτὲς ἡ ἱστορίες σας τῶν φαντασμάτων με κάνουν ν' ἀνατριχιάσω ἀπὸ ἓνα ξαφνικὸ θρόισμα τῶν φύλλων.

— Ἄν ἦσαστε τόσο γενναία, μπορεῖτε νὰ με συνοδεύσετε μέχρι τὰ ἐρείπια τοῦ μοναστηριοῦ; Αὐτὸς εἶνε ὁ πιο προσφιλεῖς περίπατος τῆς «περιπλανώμενης ψυχῆς».

— Θεέ μου τί περίεργος ἄνθρωπος πού ἦσαστε, Λόταιρ, παρετήρησε ἡ ντὲ Ρόπ, ὅριστε τώρα θέλετε νὰ μάς χαλάσετε τὴν ἡσυχία με τὸν βρυκόλακά σας. "Οχι ἀγαπητέ μου, οἱ ἄνθρωποι ποτὲ δὲν πηγαίνουν σ' ἀναζητήσι τῶν φαντασμάτων. Στὰ παραμῦθια τοῦλάχιστον αὐτὰ ἐρχονται πρὸς αὐτοὺς.

— Ὁμολογῶ, ἀπάντησε ὁ Λόταιρ, ὅτι δὲν ἤθελα καθόλου νὰ σὰς δυσαρρεστήσω. Εἶχα ὅμως πολὺ ὀρεξι σήμερα καὶ γι' αὐτὸ θὰ σὰς διηγούμην τὴν ἱστορία τῆς «περιπλανώμενης ψυχῆς» καὶ θὰ σὰς ἔλεγα ἓνα σωρὸ ἐνδιαφέροντα πράγματα. Ὅσο γιὰ τὴν νέα ἀφιξί της, αὐτὴ τὴν προκαλεῖ ἓνας κοινὸς καὶ ἀναίσχυντος κλέφτης.

— Ἐνας κλέφτης; Ἀπόρησε ἡ Ντανιάρ.

— Βεβαίως. Ἐξακριβῶσα ὅτι ἀπὸ δῶ κι' ἔξω χρόνια αὐτὸ τὸ «φάντασμα» δὲν κάνει τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ ὀργανῶνῃ κλοπὲς μαρμάρων ἀπὸ τὸ λατομεῖο, ἡ ὁποῖες φυσικὰ γίνονται πάντα τὴ νύχτα καὶ μ' ἀπόλυτη μυστικότητα. Ὅσο γιὰ τὴν κόκκινη λάμψι καὶ τὸν τρομερὸ θόρυβο, αὐτὸς προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐκρηξί τῆς δυναμίτιδος. Ὅσο τώρα γιὰ τ' ὄνομα τοῦ φαντάσματος...

— Πῶς; Ἐκανε ἡ Ντανιάρ, τὸ «φάντασμά σας» ἔχει τώρα ἀποχτήσει κι' ὄνομα; Ἀλήθεια πῶς τὸ λέτε;

— Ντημήτρη! Ἀπάντησε μ' ἀπάθεια ὁ Λόταιρ.

Ἐπειτα συνέχισε με τὸ ἴδιο ὕφος στὸ ὁποῖο διέκρινε κανεὶς ἀρκετὴ δόσι κακίας:

— Αὐτὸς ὁ «τρελλός» γυρίζει ὅλη τὴ μέρα στὸ λατομεῖο. Καὶ πολλές φορές μετὰ τὴν ἐμφάνισι τοῦ φαντάσματος τὸν ἔχουν δῆ σ'

αὐτὰ τὰ μέρη.

— Τὸν δυστυχισμένο, ψιθύρισε ἡ κόμησσα Τατιάνα, εἶνε περισσότερο τρελλὸς ἀπ' ὅσο νόμιζα!

— Βεβαίως ὁ Ντημήτρη ἀπὸ τὸν καιρὸ πού ἐγκατέλειψε τὴ σχολή, κι' ἦρθε καὶ κλείσθηκε στὸ κιόσκι καὶ θάλθηκε με μανία νὰ καλλιεργῇ αὐτὰ τὸ κόκκινα τριαντάφυλλα μέχρι σήμερα ἔχει χειροτερεύσει.

— Τὰ εἶπες αὐτὰ στὸν ἀδελφό σου;

— "Οχι ἀκόμη... Δὲν τὸν συνάντησα.

Ἡ Ντανιάρ παρακολουθοῦσε αὐτὴ τὴ συζήτησι καὶ φαίνονταν συλλογισμένη.

— Τὸν Ντημήτρη, θὰ μπορούσες νὰ τὸν συναντήσης, εἶπε ἡ Ναδία, στὸ δρόμο. Κάθεται καὶ ξεκουράζεται στὴν ἄκρη τοῦ κήπου.

— Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ τὸν γνωρίσω, εἶπε ἡ Ντανιάρ στὸ Λόταιρ, θὰ ἔχετε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὸν συστήσετε;...

— Ὁ Λόταιρ δίχως νὰ πῇ τίποτε προχώρησε στὴν ἄκρη τῆς θεράντας καὶ φώναξε δυνατὰ:

— Ντημήτρη! Ντημήτρη!

Ὁ ἄνθρωπος πού κάθονταν στὴν ἄκρη τῆς δενδροστοιχίας σηκώθηκε τότε, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τοῦ Λόταιρ καὶ στάθηκε ἀμίλητος.

— Μὲ συγχωρεῖς, τοῦ εἶπε ὁ Λόταιρ, μ' ἓνα σοβαρὸ τόνο στὴ φωνή του, πού σοῦ χάλασα τὴν ἡσυχία σου, μὰ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ φοβερὸ δυστύχημά μου στὸ λατομεῖο δὲν εἶχαμε ποτὲ τὴν τιμὴ νὰ σὲ δοῦμε στὸν πύργο... Μὰ ἐπιτρέψέ μου νὰ σὲ παρουσιάσω: Ὁ ἀδελφός μου Ντημήτρη... ἡ δεσποινὶς Ντανιάρ ντὲ Ρόπ.

Ὁ Ντημήτρη ὑποκλίθηκε μπρὸς τὴ νέα. Ἐπειτα γυρίζοντας πρὸς τὸ Λόταιρ τοῦ εἶπε:

— Μοῦ φαίνεται ὅτι κάτι ἤθελες νὰ μοῦ πῆς. Μπορῶ νὰ σὲ συνοδεύσω στὸ γραφεῖο σου;

— Δὲν πειράζει, ἀπάντησε ἀδιάφορα ὁ Λόταιρ, συζητᾶμε καὶ δῶ. Ἀλλῶστε δὲν ὑπάρχει τίποτα πού δὲν ἐπιτρέπεται νὰ τὸ ἀκούσουν ἡ κυρίες... Κάθισε λοιπὸν καὶ παραγγεῖλε ἓνα φλυτζάνι τσάι στὴ Ναδία.

— Εὐχαριστῶ. Ἐχω πάρει τσάι. Πῆγα κι' ἐπισκέφθηκα ἓναν χωρὶκὸ τοῦ χτήματος πού εἶχε πληγῶθῃ κατὰ τὸ θερισμό...

— Τὸν ἐπισκεφθήκατε σεῖς ὁ ἴδιος; Ρώτησε κατὰπληκτη ἡ κόμησσα. Δὲν κρατᾶτε τὴ θέσι σας, Ντημήτρη... Σὲ τί χρησιμεύουν λοιπὸν οἱ ὑπηρέτες;...

— Κάνει τὸν φιλάνθρωπο τώρα, πρόσθεσε εἰρωνικὰ ὁ Λόταιρ, ἐνῶ πρῶτα ἀπέφευγε τοὺς ἀνθρώπους σὰν ὁ διάβολος τὸ λιθάνι! Ἀλήθεια ὅμως τί θὰ γίνῃ, ἀγαπητέ μου ἀδελφέ, με τὴν «περιπλανώμενη ψυχὴ»; Πῶς θὰ δώσουμε τὴν εὐκαιρία καὶ στὴ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ νὰ τὴν θανατώσῃ; Ἀλλῶστε ἐσὺ ἀνήκεις πειὰ στὸν κόσμον τῶν σκιῶν. Θὰ μπορούσες λοιπὸν νὰ περιγράψῃς πὶο ποιητικὰ καὶ πὶο ὡμορφα αὐτὰ τὰ πράγματα πού ἐμεῖς δὲν τὰ καταλαβαίνουμε καθόλου. Μὴ ξεχάσης ὅμως νὰ τῆς πῆς ὅτι ἀπὸ δῶ καὶ πέρα τὸ λατομεῖο θὰ φρουρητᾶ καλὰ κι' ὅτι ἡ «περιπλανώμενη ψυχὴ» δὲν θὰ μπορῇ νὰ μπαίνει στὸ χτήμα μου γιὰ νὰ κλέψῃ τὰ πὶο ὡμορφα μάρμαρα...

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω, ψιθύρισε ἡσυχὰ ὁ Ντημήτρη.

— Ἐ, λοιπὸν σοῦ δηλώνω ξεκάθαρα, φώναξε ὁ Λόταιρ, ὅτι τὰ λίγα μάρμαρα πού μένουν ἀκόμη στὸ λατομεῖο θὰ τὰ κρατήσω, γιατί μοῦ χρειάζονται νὰ ἐπισκευάσω τὸν πύργο.

Ὁ Ντημήτρη σταύρωσε τὰ χέρια στὸ στήθος του καὶ δήλωσε ἥρεμα:

— Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ κάνω ὅ,τι θέλω ἐγώ.

— Μὲ συγχωρεῖς, τοῦ φώναξε ὁ Λόταιρ, μπορεῖς βέβαια νὰ εἰσαι

ὁ κληρονόμος τοῦ τίτλου τοῦ πατέρα, μὰ σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη πρέπει καὶ σὲ μένα καὶ στίς ἀδελφές σου νὰ δώσης τὸ ἀνάλογο μερίδιο. Ἐσὺ ὅμως σπαταλᾷς σὲ τρέλλες τὴν περιουσία μας, ἔτσι ποὺ μόλις παντρευθῶ ἐγὼ καὶ φύγω ἀπὸ τὸ σπίτι, ἡ ἀδελφές μου δὲν θὰ ἔχουν τίποτε γιὰ νὰ ζήσουν.

—Ἐχεις δίκιο, εἶπε ὁ Ντημήτρης. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ποτὲ δὲν ἐνδιαφέρθηκα νὰ μάθω τί ἔλεγε ἡ διαθήκη τοῦ πατέρα. Ἄν νομίζης ὅτι σὲ ἀδίκησα, εἰμαι πρόθυμος νὰ ἐπανορθώσω τὸ σφάλμα μου. Ἀλλωστε μετὰ τὸ γάμο σου θὰ εἶσαι ὁ ἀπόλυτος κύριος τοῦ πύργου, γιατί ἐγὼ θὰ κάνω ἕνα ταξίδι... ἕνα πολὺ μακρινὸ ταξίδι... Σὲ περὶπτωσι ποὺ ἔχεις νὰ μοῦ πῆς τίποτε ἄλλο μὴνυσέ μου μὲ τὸν Κίρχεν ἢ τὸν Μάλτεν...

Κι' ὁ Ντημήτρης τελειώνοντας τὴν φράσι τοῦ σηκώθηκε, ὑποκλίθηκε μπρὸς στὴν Τατιάνα καὶ τὴν Ντανιάρ, ἔρριξε ἕνα γρήγορο βλέμμα στίς ἀδελφές του κι' ἐφυγε ἀπὸ τὴ θεράντα. Ὁ Λότταϊρ ἀκτινοβολοῦσε τώρα ἀπὸ τὴ χαρά του:

—Μοῦ παρεχώρησε, φώναξε, τὰ δικαιώματά του μπροστὰ σὲ μάρτυρες, ὥστε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ τ' ἀρνηθῇ. Ἡ πρώτη πράξις τῆς κωμωδίας ἐτελείωσε.

Κι' ὕστερα στρεφόμενος στὴ μητέρα του τῆς εἶπε:

—Θὰ μπορούσα νὰ σὰς δῶ μιὰ στιγμή ἰδιαίτερως. Θέλω νὰ σὰς πῶ μερικά πράγματα γι' αὐτὸ τὸν ἐξαίρετο ἄνθρωπο.

Καὶ κλείσθηκε μὲ τὴν κόμησσαν στὸ μικρὸ μπλὲ σαλόνι.

Ἡ Ντανιάρ ἀκουπισμένη στὴν ἄκρη τῆς θεράντας ὠνειροπωλοῦσε, ψιθυρίζοντας:

—Μοῦ ἔρριξε κρυφὰ ἕνα σωρὸ ματιές... Μὰ ἐγὼ δὲν μπορούσα ν' ἀντικρύσω τὰ μάτια του.

Ἡ Βέρα βοηθοῦσε τὴ Ναδία νὰ σηκώσουν τὰ σερβίτσια τοῦ τσαγιού.

—Πιστεύεις ὅτι εἶνε τρελλός; Ρώτησε τὴ Ναδία.

—Ποτὲ δὲν εἶπα τέτοιο πρᾶγμα, ἀπάντησε ἡ Βέρα.

—Θὰ τὸν ὑπερασπισθοῦμε, δὲν εἶνε ἔτσι φώναξε ἡ Ναδία στίς ἀδελφές της. Ἐχομε ὑποχρέωσι νὰ τὸν προστατεύσουμε.

Ἡ Βέρα κι' ἡ Τατιάνα κούνησαν καταφατικὰ τὸ κεφάλι. Ὑστερα ἄρχισαν νὰ προσεύχωνται γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε χάσει τὴν ἰσορροπία τῆς ψυχῆς του καὶ ποὺ ζοῦσε χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα καὶ χωρὶς κανένα ὄνειρο.

X

ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΗΣ ΝΑΔΙΑΣ

Η ζωὴ γιὰ τὴν Ναδία ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρὸν εἶχε ἐγκατασταθῇ στὸν πύργο ἦτο γεμάτη πίκρες. Ποτὲ ἄλλοτε αὐτὴ ἡ τόσο ἄθωα κι' εὐγενικὴ νέα δὲν ἀγωνίσθηκε μ' ὅλα τὰ μέσα νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ὑπερηφάνεια καὶ τὸ γόητρο τῆς οἰκογενείας της. Μὰ ὅτι καὶ νὰ ἔκανε ἦταν ἀδύνατο νὰ τὰ φέρῃ θόλτα. Ἡ φοβερὴ γκρίνια ποὺ εἶχε ξεσπάσει μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἡ τρομερὴ θρησκοληψία τῆς Βέρας καὶ τῆς Τατιάνας ποὺ διαρκῶς γίνονταν καὶ χειρότερη, ἡ σκοτεινὲς καὶ σατανικὲς σκέψεις καὶ μηχανορραφίες τῆς κομῆσης παρουσίαζαν στὰ μάτια της τὸ χτήμα τῶν Κασγκαμάλα σὰν μιὰ ἐπίγεια κόλασι. Βέβαια θὰ μπορούσε νὰ δώσῃ ἕνα τέλος σ' ὅλες αὐτὲς τίς ἱστορίες ἐξομολογουμένη τὰ θάσσανά της στὴ Ντανιάρ, μὰ ἡ ὑπερηφάνειά της δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ κάνῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἐν τούτοις σκεφτόταν ὅτι ἡ μητέρα της θὰ μπορούσε νὰ φανῇ πιὸ λογικὴ. Θὰ μπορούσε, ἂν ἦταν νοικοκυρά, νὰ ἐπιστάσει μόνῃ της στὰ μαγειρεία, νὰ κάνῃ κάθε οἰκονομία καὶ νὰ

περιορίσῃ τὰ περιττὰ ἐξοδα. Μὰ ἡ κόμησσαν Τατιάνα ἔκανε ἐντελῶς τὸ ἀντίθετο. Παρήγγελε ἀσυλλόγιστα μεγαλοπρεπῇ γεύματα, ἔδινε λαμπρὲς δεξιώσεις, καλοῦσε τοὺς πλούσιους γείτονες τοῦ χτήματος κι' ἔχανε τεράστια ποσὰ στὰ χαρτιά καὶ διαρκῶς ἔδινε ἀσυλλόγιστες παραγγελίες. Ἡ Ναδία ποὺ ἀπὸ τὰ ἐξημερώματα ὥς τὸ θράδου θρῖσκόταν στὴν κουζίνα, ἔβλεπε σιγά-σιγά νὰ ἐξαφανίζονται ὅλα τὰ πράγματα, νὰ ἐξαντλοῦνται ἡ προμήθειες, ν' ἀδειάζουν τὰ ντουλάπια κι' ἡ κάβα τοῦ πύργου ποὺ φημιζόταν ἄλλοτε γιὰ τὰ παλιὰ κρασιά της, τώρα δὲν εἶχε παρὰ ἐλάχιστες μπουτίλλιες ἐνὸς φτηνοῦ κρασιοῦ. Ἐτοί ἡ Ναδία ἔβλεπε μὲ τρόμο ὅτι μετὰ ἀπὸ λίγο θ' ἀναγκάζοντουσαν ν' ἀγοράσω τὰ πάντα ἂν δὲν θέλαν ν' ἀφήσουν νηστικούς τοὺς καλεσμένους τους. Κι' ἡ Ναδία ἀγωνίζονταν νὰ βρῇ μιὰ λύσι καθὼς κύτταζε τὴν Σόνια ποὺ χτυποῦσε τὸ βούτυρο στὸ ἀπέραντο γαλακτοκομεῖο τοῦ πύργου.

—Πιστεύεις, Σόνια, τὴ ρώτησε σὲ μιὰ στιγμή, ὅτι μπορούμε νὰ παρουσιάσουμε στὸ τραπέζι κανένα πιάτο φρέσκο βούτυρο; Εἶνε τόσο ὠμορφο καὶ μ' ἀρέσει τόσο πολὺ!...

—Τί λέτε; Ναδία Ἰβάνοβνα, ἀπάντησε τρομοκρατημένη ἡ Σόνια, θέλετε νὰ με δώξῃ ἡ κόμησσαν τὴν ἴδια στιγμή ἀπὸ τὸν πύργο. Ἐπειτα τί θὰ πῇ κι' ὁ ἀδελφός σας; Κι' οἱ δύο τους ἐννοοῦν νὰ περιποιηθῶν πάρα πολὺ τοὺς καλεσμένους τους. Συχνά, ὅταν παρὰ πονοῦμε στὴν κ. μητέρα σας ὅτι δὲν ὑπάρχει κάτι ποὺ μοῦ ζητᾷτε στὴν κουζίνα, με στέλνει νὰ τ' ἀγοράσω μὲ πίστωσι! Εἶνε τρομερό, Ναδία Ἰβάνοβνα. Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ ἦρθε στὸ σπίτι αὐτὴ ἡ χαριτωμένη ξένη μας ὅλα ἔχουν ἀλλάξει. Τὸ τόσο ὠμορφο καὶ ἀπλό γεῦμα χάλασε. Τώρα παρουσιάζουν ὀρεκτικά, μοῦ δίνουν συνταγὲς νὰ φτιάξω φαγητὰ ποὺ μὰ τὴν ἀλήθεια εἶνε ὅλο μαγιονέζα καὶ ποὺ δὲν ἔχουν καθόλου νοστιμάδα, μοῦ παραγγέλλουν ἕνα σωρὸ μπουτίλλιες ἀπὸ τὸ κρασί ποὺ ὁ πατέρας τὸ χρησιμοποιοῦσε μόνο γιὰ... φάρμακο, γιατί ὅπως ἔλεγε ἀνασταίνει καὶ πεθαμένους καὶ κάνουν ἕνα σωρὸ σπατάλας... Ἐπειτα σὰν νὰ μὴν ἔφταναν τ' ἄλλα θάσσανά μου ἔχω κι' αὐτὸν τὸν ψηλομῦτη «μαίτρ» ἀπὸ τὴ Ρίγα, ὁ ὁποῖος ἐξοδεύει τὰ πάντα δίχως νὰ λογαριάζῃ τίποτε.

—Οἱ κύριοι, μοῦ δηλώνει, θέλουν τὸ κρασί τοῦ Ρήνου... Οἱ κύριοι θέλουν τοῦτο, οἱ κύριοι θέλουν τ' ἄλλο... Χίλιοι σατανάδες νὰ πάρουν αὐτὸν τὸν κύριο μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους κυρίους του!...

Ἡ Ναδία μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν στενοχώρια της ἄρχισε νὰ κλαίῃ... Ἡ Σόνια τὴ λυπήθηκε.

—Ἐλάτε Ναδία Ἰβάνοβνα, τῆς εἶπε, δὲν πρέπει νὰ στενοχωριέστε καὶ νὰ χαλάτε μὲ τὰ δάκρυα τ' ὠμορφο πρόσωπό σας. Αφοῦ πρόκειται νὰ εὐχαριστήσω ἐσὰς θὰ κάνω ὅτι περνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι μου... Ἀλλωστε, «μιὰ ποὺ μῆκαμε στὸ χορὸ πρέπει νὰ χορεύουμε». Αὐτὴ ἡ ἱστορία κάποτε θὰ ἔχῃ ἕνα τέλος. Δὲν μπορεῖ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἔτσι γιὰ πάντα...

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ Ματοῦσα, ὁ ἀμαεὺς στάθηκε στὴν πόρτα φωνάζοντας, ἐνῶ χτυποῦσε τὸ καμταίκι του:

—Σόνια τί καλὸ ἔχεις φτιάξῃ σήμερα; Ἐχὼ τρελαθῇ κυριολεκτικῶς τῆς πείνας. Ὑπάρχει κανένα κοτόπουλο γιὰ νὰ γλυκάνω τὰ δόντια μου;...

—Τὰ κοτόπουλο, δὲν εἶνε γιὰ τὰ μούτρα σου, Ματοῦσα. Φάε τὴ «σουκροῦτα» σου καὶ μὴ μιλάς. Διαφορετικὰ ἄφησε τὸ καμταίκι, πᾶρε τ' ὄπλο σου καὶ πήγαινε νὰ κυνηγήσῃς κανένα λαγὸ.

—Αὐτό, μὰ τὴν ἀλήθεια εἶνε καλὴ ιδέα! Παρατήρησε ὁ Ματοῦσα. Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι θὰ τὸν φάω ὅλο. Οἱ κύριοι μπορεῖ νὰ δοκιμάσουν ὅτι ὑπάρχει στὸ κελλάρι τους!...

Κι' ὁ ἀμαεὺς τράβηξε γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Κίρχεν, ἀφοῦ πρῶτα ἐννοεῖται, χόρτασε τὴν πείνα του μὲ τὴ «σουκροῦτα» του.

Ἡ Ναδία γιὰ νὰ διώξη τὴν θλίψι πὺ πλῆγωνε τὴν ψυχὴ τῆς ἔκανε μιὰ βόλτα στὸν κῆπο καὶ δίχως νὰ τὸ θέλῃ τὰ θήματα τῆς τὴν ὠδήγησαν στὸ σπίτι τὸν ἐπιστάτη. Ἐξω ἀπὸ τὸν οἰκίσκο τοῦ μιὰ ὁλόδροση ὑπέρτρινα συζητοῦσε μ' ἕνα νέο. Ἡ Ναδία δὲν ἄργησε ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ντὲ Μαλζῶφ, τὸν δασοφύλακα τοῦ Ντημήτρη.

— Πῶς εἶνε ὁ ἀδελφός μου; Τὸν ρώτησε. Ἐχῶ δυὸ μέρες νὰ τὸν δῶ.

— Εἶνε κλεισμένος στὸ «κίόσκι» τοῦ, τῆς ἀπάντησε ὁ νέος. Φαίνεται ὅτι κάτι σοβαρὸ τὸν ἀπασχολεῖ, γιὰτὶ δὲν δέχεται κανένα μας...

— Καὶ σεῖς τί κάνετε δῶ πέρα; Ρώτησε ἡ Ναδία γιὰ νὰ πῇ κάτι.

— Ὁ ντὲ Μαλζῶφ κοκκίνισε ἀπὸ τὴν ἀμηχανία τοῦ, μὰ ἔσπευσε νὰ τῆς ἀπαντήσῃ:

— Κάθε Κυριακὴ ἔρχομαι καὶ παραδίδω μαθήματα μουσικῆς στὴν κόρη τοῦ Κίρχεν. Ἡ δεσποινὶς Βάνια ἔχει ταλέντο καὶ μιὰ μέρα ἀσφαλῶς θὰ ἔπρεπε ν' ἀκούσῃ τὰ μαθήματα τοῦ Κονσερβατοῦάρ...

— Καὶ τί ξέρετε σεῖς, ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα; Ἀπόρησε ἡ Ναδία.

— Ὁ ντὲ Μαλζῶφ ἔκανε μιὰ ὑπόκλισι καὶ δήλωσε χαμογελῶντας στὴν νέσ:

— Ἀπὸ μικρὸς εἶχα ἀδυναμία γιὰ τὴ μουσικὴ, πράγμα πὺ ἀνάγκασε τὸν πατέρα μου νὰ μὲ ἀποκληρώσῃ. Ἐκεῖνος εἶχε ἕνα ὄνειρο: Νὰ δῇ τὸ μοναχογιὸ τοῦ ἀξιωματικὸ τοῦ Τσάρου. Μὰ ἡ στολὴ τοῦ στρατιωτικοῦ δὲν ταίριαζε στὸν χαρακτήρα μου.

— Καὶ γίνετε δασοφύλακας...

— τὸν εἰρωνεύθηκε ἡ Ναδία.
— Μὰ καὶ καλὸς μουσικός, συμπλήρωσε ἔκείνος δίχως νὰ πειραχθῇ.

— Καὶ ποῖος μπορεῖ νὰ τὸ ξέρῃ; Εἶπε μὲ πείσμα ἡ Ναδία.

— Ὁ κόμης Ντημήτρη θὰ μπορούσε νὰ σὰς δώσῃ ἕνα σωρὸ πληροφορίες. Ὅταν δῶ κι' ἕξ χρόνια κλείστηκε στὸ «κίόσκι» τοῦ ἦταν τόσο ἀπογοητευμένος. Διαρκῶς στέναζε, ἔκλαιγε καὶ φέρνονταν σ' ὅλους μὲ μιὰ τρομαχτικὴ ἀγριότητα. Μιὰ μέρα ὅμως ἄκουσε τὴ μουσικὴ μου. Καὶ ἀπὸ τότε δὲν μ' ἀποχωρίστηκε. Ἡ μουσικὴ τοῦ ἡσύχασε τὰ κουρασμένα νεῦρα τοῦ καὶ τὸν ἐπανεῖρε στὸν δικὸ μας κόσμο. Ὁ κόμης Ντημήτρη γιὰ νὰ ξεχάσῃ πρῶτα τὶς θλίψεις τοῦ ἔπινε ἀφθονο κρασί. Μὰ τότε ἐξαγριώνονταν ἡ τὸν κυρίευε ἕνα φριχτὸ παράπονο. Χτυποῦσε τὸ στήθος τοῦ, ἔκλαιγε πικρὰ καὶ φώναζε ἀκατάληπτα λόγια. Ἐπειτα ἔπεφτε σ' ἕνα φοβερὸ λήθαργο ἀπὸ τὸν ὁποῖο συνήρχετο μετὰ εἴκοσι ὥρες. Μὲ τὴ μουσικὴ τώρα πειὰ μπορεῖ νὰ κλαίῃ καὶ νὰ στενάζῃ, μὲ τὸ παράπονό τοῦ εἶνε ἡρεμὸ καὶ δὲν ἔχει τὴν ἀγριότητα τοῦ πάθους.

Ἡ Ναδία φαίνονταν ὑπερβολικὰ συλλογισμένη. Γιὰ νὰ μὴ κινήσῃ ὅμως τὶς ὑποψίες τοῦ ντὲ Μαλζῶφ δὲν τὸν ρώτησε τίποτ' ἄλλο. Τὸν χαιρέτησε λοιπὸν καὶ προχώρησε πέρα ἀπὸ τὸ κίόσκι, στὸ βάθος τοῦ πάρκου. Ἐκεῖ ἀπλώνονταν μιὰ μικρὴ πεδιάδα γεμάτη ἀπὸ ἀγριολούλουδα τὴν ὁποία διέσχισε ἕνας μικρὸς ποταμός. Ἡ Ναδία στάθηκε στὴν ὄχθη τοῦ καὶ κύτταζε τὸ νερὸ πὺ κυλοῦσε καὶ μὲ τὴν φιλαρέσκεια τῶν μικρῶν κοριτσιῶν θαύμαζε τὴ σιλουέττα τῆς καὶ τὴν ὁμορφιά τῆς πὺ διαγράφονταν στὴν κρυσταλλένια ἐπιφάνειά τοῦ. Τὰ λόγια τοῦ ντὲ Μαλζῶφ τὴν βύθιζαν τώρα σ' ἕνα σωρὸ σκέψεις. Ὁ ἀδελφός τῆς φαίνεται εἶχε ὑποφέρει πάρα πολὺ ἀπὸ ἕνα φοβερὸ μυστικὸ, τὸ ὁποῖο ἔκρυβε θαθεῖα μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ καὶ τὸ ὁποῖο ἦταν ἡ αἰτία τῆς τραγικῆς τοῦ μοναξιάς. Αὐτὸ ἦταν ἡ ἀφορμὴ τῆς μισανθρωπίας τοῦ. Μὰ τί μπορούσε νὰ εἶχε στενοχωρήσει τόσο πολὺ τὴν καρδιά τοῦ ἀδελφοῦ τῆς; Μήπως ἡ συμπεριφορὰ τῆς κομψοσύνης καὶ τοῦ Λόταιρ, οἱ ὁποῖοι τὸν θεωροῦσαν σὰν ξένο καὶ κύτταζαν πῶς

νὰ τὸν διώξουν ἀπὸ τὴν οἰκογένειά τοῦς; Ἡ Ναδία καταλάβαινε ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μπορούσε νὰ στενοχωρήσῃ τὴν καρδιά ἑνὸς ἀνδρός, μὰ ὅχι νὰ τὴν πληγώσῃ τόσο θαθεῖα καὶ νὰ τὸν κάνῃ νὰ θαρεθῇ τὸν κόσμο. Τότε; Τί θὰ μπορούσε λοιπὸν νὰ ἔχῃ ὁ ἀδελφός τῆς;

Ἡ Ναδία προσπαθοῦσε νὰ θυμηθῇ τὴ ζωὴ τοῦ στὴ Στρατιωτικὴ Σχολή, ἐλπίζοντας ὅτι αὐτὴ ἴσως θὰ τὸν εἶχε ἀπογοητεύσει. Μὰ ὁ Ντημήτρη, ἦταν γνωστὸ πῶς ἦταν ὁ καλύτερος εὐέλπις, ὅτι ἦταν τὸ «καμαρί» τῆς σχολῆς κι' ὅτι εἶχε μιὰ καρδιά λεονταριοῦ. Δὲν μπορούσε λοιπὸν νὰ ἦταν δυσχερῆστῆτος ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ καὶ τὴ συμπεριφορὰ τῶν συμμαθητῶν τοῦ. Ἐπειτα ὁ Ντημήτρη εἶχε γίνεῖ ἀγνώριστος κι' εἶχε καταντήσῃ κωμικὸς ἀπὸ ἐκείνη τὴ μέρα πὺ μπρὸς σὲ τόσο κόσμο εἶχε πέσει ἀπὸ τ' ἄλογο κι' εἶχε πληγωθῇ στὸ κεφάλι... Κι' ἡ Ναδία σκεφτόταν ὅτι αὐτὸ τὸ χτύπημα πιθανὸν νὰ τοῦ εἶχε ταραξεί τὴν ψυχικὴ ἰσορροπία τοῦ καὶ νὰ τὸν εἶχε καταντήσῃ ἕνα δυστυχισμένο πλάσμα, ἔτσι ἀκριβῶς σὰν τοὺς ἀνιψήρους τοῦ πολέμου πὺ δέχτηκαν ἕνα θραύσμα ὀβίδος στὸ κρανίον...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως ἡ Ναδία ἀνατρίχιασε. Εἶχε ἀκούσει ἕνα θρόισμα τῶν θάμνων καὶ τὸ βαρὺ βῆμα ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος πλησίαζε πρὸς τὸ μέρος τῆς. Γύρισε ξαφνιασμένη τὸ κεφάλι τῆς. Μὰ τὴν ἴδια ὥρα μιὰ κραυγὴ χαρᾶς βγήκε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴ τῆς:

— Ντημήτρη! φώναξε. Πῶς, ἐσὺ ἐδῶ; Τί μπορούσε λοιπὸν νὰ σοῦ κινήσῃ τὴν προσοχὴ σ' αὐτὸ τὸ μέρος καὶ νὰ σὲ κάνῃ νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν ἀσκητικὴ ἡσυχία σου;

— Ὁ Ντημήτρη χάιδεψε μὲ τρυφερότητα τὰ μαλλιά τῆς ἀδελφῆς τοῦ καὶ τῆς εἶπε μὲ καλωσύνη:

— Καθὼς βλέπω θέλεις κι' ἐσὺ νὰ διασκεδάσῃς μὲ τὸ ψάρεμα;...

— Σ' αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος, ψιθύρισε κοκκινίζοντας ἡ Ναδία ὑπάρχουν ἀφθονα ψάρια, ὅπως μοῦ δήλωσε ὁ Κίρχεν.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν τὸ ἤξερα, ψιθύρισε μ' ἕνα χαμόγελο ὁ Ντημήτρη. Μὰ γιὰ ποῖο λόγο χάνεις τὴν ὥρα σου ψαρεύοντας. Καὶ μάλιστα μιὰ τόσο ἀκατάλληλη ὥρα;

— Γιατί, στέναξε ἡ Ναδία, θέλω ν' ἀλλάξω λίγο τὸ «μενοῦ» τοῦ φαγητοῦ!...

— Καὶ τί σ' ἐνδιαφέρουν ἐσένα αὐτὰ τὰ πράγματα; Γιατί δὲν λές στὴ Σόνια νὰ πάῃ νὰ προμηθευθῇ ἀφθονα ψάρια ἀπὸ τὴν πόλι;

— Ἡ Ναδία χαμήλωσε τὰ μάτια καὶ ψιθύρισε:

— Γιατὶ τὰ ψάρια ἔχουν πολὺ ἀκριβὰ... Ξέρεις βέβαια τί σπατάλη ἔκαναν τῆς περιουσίας μας κι' ἡ μητέρα κι' ὁ Λόταιρ, μὰ δὲν φαντάζεσαι ὅτι θὰ φτάναμε μέχρι αὐτοῦ τοῦ σημείου.

— Εἶσαι, τῆς δήλωσε ὁ Ντημήτρη, ἕνα πολὺ σοβαρὸ κι' ἀξιολάτρευτο κορίτσι. Μιὰ πολὺ καλὴ νοικοκυρά. Ὡστόσο γιὰτὶ ποτὲ δὲν μοῦ ἐμπιστεύθηκες τὶς θλίψεις σου; Γιατί δὲν μοῦ εἶπες αὐτὲς τὶς ὑποθέσεις πὺ βασανίζουν τὴν ψυχὴ σου; Γιατί δὲν ζήτησες τὴ συμβουλὴ καὶ τὴ βοήθειά μου;

— Τὴ βοήθειά σου; Ἀπόρησε ἡ Ναδία... Δὲν φανταζόμουν ποτὲ ὅτι θὰ ἤθελες νὰ βοηθήσῃς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους πὺ σοῦ κάνουν τόσο κακό...

— Αὐτοὺς, ἀσφαλῶς ὅχι. Μὰ μόνο σένα, ἀγαπημένη μου Ναδία.

Ἡ Ναδία ἀκούμπησε τὸ κεφάλι τῆς στὸν ὦμο τοῦ ἀδελφοῦ τῆς κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ σιωπηλά:

— Κοντὰ σου, ψιθύρισε, νοιώθω τόση ἐμπιστοσύνη... Πές μου ὅ,τι θέλεις, κατηγορήσέ με, κάνε μου ὅσες θές παρατηρήσεις, γιὰτὶ δὲν ἔχω τὸν ἀνάλογο σεβασμὸ στὴν κόμησά Τατιάνα καὶ στὸν Λόταιρ. Μὰ, τί νὰ σοῦ πῶ, μαύρισε πειὰ ἡ ψυχὴ μου! Εἶνε ἀδύνατο πειὰ νὰ ὑποφέρω τὶς ἀπερισκεψίες τοῦς καὶ τὰ σκάνδαλά τοῦς. Βαρέθηκα νὰ τοὺς βλέπω νὰ μιλοῦν διαρκῶς χαμηλόφωνα, ν' ἀνταλλάσσουν μισόλογα, νὰ συνωμοτοῦν ἐναντίον σου. Βαρέθηκα ἀκόμη τὴ φοβερὴ φη-

λαρέσκεια της μητέρας μας. Έπειδή επρόκειτο να ρθῇ ἡ ντὲ Ρόπ στὸν πύργο, παρήγγειλε ἕνα σωρὸ τουαλέττες στὸ Παρίσι δίχως νὰ σκεφθῇ ποῦ θὰ ῥθῇ τὰ λεφτὰ νὰ τὶς πληρώσῃ. Ἐφερε ἀκόμῃ ἕνα γελοῖο «μαίτρ» ἀπὸ τὴ Ρίγα γιὰ νὰ ἐπιβλέπῃ στὸ σερβίρισμα τῶν φογητῶν... Κάνει τρελλὰ ἐξοδα καὶ προσπαθεῖ νὰ θαμπώσῃ τὴν Ντανιάρ μ' αὐτὴν τὴν τρελλή ἐπίδειξι. Μὰ σιγά-σιγά τὰ χρήματα ἀρχίσαν νὰ σώνωνται κι' ἡ προμήθειες νὰ ἐξαντλοῦνται. Μέσα σὲ λίγο καιρὸ θ' ἀντιμετωπίσουμε τὸ φάσμα τῆς πείνας καὶ τῶν μικρῶν χρεῶν τὰ ὁποῖα εἶνε πρὶν ἐνοχλητικὰ καὶ σὲ ἐξευτελίζουν ἀκόμῃ περισσότερο. Ἔτσι, Ντημήτρῃ, μ' ἐπίασε ἡ μανία νὰ τοὺς γλυτώσω ἀπὸ τὴν καταστροφὴ. Νὰ σπρώξω ὅσο μπορῶ πρὶν μακρυὰ αὐτὴ τὴ μαύρην μέρα. Φτάνω στὸ σημεῖο νὰ κάνω κωμικὰς οἰκονομίες καὶ προσπαθῶ νὰ διασώσω ὅτι ἐκεῖνη πετοῦν ἀπὸ τὸ παράθυρο. Σ' αὐτὸ τὸ ἔργο μου μὲ βοηθεῖ ἡ Σόνια. Εἶνε τόσο καλὴ, τόσο ἐφευρετικὴ! Μὲ τὸ τίποτα ἔχει νὰ ἐτοιμάζῃ ὥμορφα φαγητὰ, νὰ τὰ γαρνίρῃ ἀκόμῃ ὠραιότερα καὶ νὰ κοροϊδεύῃ κι' αὐτὸν ἀκόμῃ τὸν «μαίτρ» τῆς Ρίγας, ὁ ὁποῖος δὲν ξέρεי πῶς καταφέρνει ὅλ' αὐτὰ τὰ θαύματα. Ἔτσι τῶρα εἶχα σκεφθῇ κι' ἐγὼ νὰ πιάσω μερικὰ ψάρια...

Ὁ Ντημήτρῃ γέλασε ἀπὸ τὴν καρδιά του καὶ στέναξε:

—Δὲν φανταζόμουν ποτὲ ὅτι ἕνας πυργοδεσπότης σὰν τὸν Λόταιρ καὶ μιὰ κόμησσαν σὰν τὴν Τατιάνα θὰ ἐρισκόντουσαν στὴ δύσκολη θέσι νὰ πεθάνουν νηστικοὶ μέσα σ' αὐτὸ τὸν παλῶν πύργο τους. Ἄ, μικρούλα μου Ναδία, πρέπει νὰ ξέρεις ὅτι ὁ Θεὸς τιμωρεῖ πολὺ σκληρὰ τοὺς ἀσώτους. Ἡ Τατιάνα εἶχε χάσει ὅλη τὴν περιουσία της στὰ χαρτιά. Ὁ Λόταιρ πάλι κληρονόμησε ἀπὸ αὐτὴν αὐτὸ τὸ τρομερὸ πάθος. Εἶνε κι' οἱ δύο τοὺς ἴδιοι σὰν δύο σταγόνες νερό. Γι' αὐτὸ ταίριαξαν. Μὰ δὲν μοῦ λές, Ναδία, τί ἐλπίζουν νὰ καταφέρουν μὲ αὐτὴ τὴν ἀσυλλόγιστη σπατάλη; Τί φαντάζονται ὅτι μπορεῖ νὰ συμβῇ; Μήπως νομίζουν Ναδία ὅτι ἡ «τρέλλα» μου θὰ μ' ἀναγκάσῃ καμμιά νύκτα νὰ θέσω τέρμα στὴ ζωὴ μου γιὰ νὰ μπορέσουν ἔτσι νὰ κληρονομήσουν τὰ πλούτη μου; Ἡ μήπως περνᾷ ἀπὸ τὸ μυαλό τους ὅτι θὰ μὲ καταφέρουν νὰ τοὺς χαρίσω τὸ μερίδιό τῆς περιουσίας ποὺ κληρονόμησα ἀπὸ τὸν πατέρα μας καὶ τὸ ὁποῖο εἶχα τὴν ἐξυπνάδα νὰ μὴ τὸ κατασπαταλήσω σὰν αὐτοὺς, ἀλλὰ νὰ τὸ φυλάξω καὶ νὰ τὸ πολλαπλασιάσω;

—Ὁχι, ὄχι, ψιθύρισε ἡ Ναδία, δὲν σκέφτονται μόνο αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Σκέφτονται ὅτι ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ θὰ δεχθῇ νὰ παντρευθῇ τὸν Λόταιρ. Ἡ ντὲ Ρόπ πρέπει νὰ ξέρῃς εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς πρὶν πλούσιες νύφες τῆς Πετροπόλεως...

—Ὡστε, δήλωσε ὁ Ντημήτρῃ, ἡ ντὲ Ρόπ πρόκειται νὰ γίνῃ σύζυγος τοῦ Λόταιρ;

—Ἡ μητέρα μου τὸ θεοσιώνει. Ὅσο γιὰ μᾶς τὸ εὐχόμεθα, γιὰ τὴν αὐτὴν ὁ γάμος θὰ μᾶς θγάλῃ ἀπὸ τὴ φοβερὴ φτώχεια ἡ ὁποία μέρα μὲ τὴ μέρα μᾶς ἀπειλεῖ περισσότερο!...

—Θαυμάσιος συνδυασμός! Ψιθύρισε ὁ κόμης Ἐστερλώφ. Ἀλήθεια ὅμως γιὰ πὲς μου, ἡ δεσποινὶς Ντανιάρ ντὲ Ρόπ ἀγαπάει καθόλου τὸν «Ἀπόλλωνά» μας;

Ἡ Ναδία σκέφτηκε μιὰ στιγμὴ καὶ τέλος ἀπάντησε:

—Ναί, πολὺ πιθανὸν νὰ τὸν συμπαθῇ. Τὸν βρίσκει ἀρκετὰ ὡμορφο καὶ χαριτωμένο. Ὡστόσο αὐτὴ ἡ μικρὴ Ντανιάρ ἔχει ἕναν πολὺ περίεργο χαρακτήρα. Ἐνῶ τὸν περιποιεῖται κι' ἀκούει προσεχτικὰ τὶς κουβέντες του, ξαφνικὰ ἀρχίζει νὰ τὸν εἰρωνεύεται, τὸν κοροϊδεύει καὶ δὲν τοῦ δίνει καθόλου σημασία. Ἀλλοτε πάλι φαίνεται ξετρελλαμένη μαζὺ του. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ μοῦ κάνει κατάπληξι εἶνε ὅτι ἡ Ντανιάρ ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ ἦρθε στὸν πύργο ὥς τὰ σήμερα ἀλλάξε πάρα πολὺ. Δὲν εἶνε πειὰ τὸ τρελλὸ κι' εὐθυμο κορίτσι. Πρόσεξα ἀκόμῃ ὅτι παρακολουθεῖ μὲ προσοχὴ τὶς συνομιλίες τῆς κομήσσης

καὶ τοῦ Λόταιρ, δείχνει γιὰ μᾶς ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον. Ἐπειτα θὲς νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἄλλο; Ἡ Ντανιάρ ἤθελε νὰ μοιάζῃς τοῦ Λόταιρ! Ὡστόσο σὲ βρίσκει πολὺ... εὐτυχισμένο, γιὰτὶ δὲν κάνεις τίς γυναῖκες νὰ ὑποφέρουν!

—Καλύτερα καὶ θέβαια καλύτερα ποὺ δὲν ἔμοιασα τοῦ Λόταιρ, ψιθύρισε φρικιάζοντας ὁ Ντημήτρῃ... Μὰ ἄκουσε, μικρὴ ἀδελφούλα μου: Ξέρεις πόσο ὑπερήφανοι εἶνε οἱ Ἐστερλώφ; Ἐχεις ἀκούσει τίς φοβερὰς μονομαχίες ποὺ ἔκαναν γιὰ τὴν παραμικρὴ προσβολή; Ξέρεις ὅτι ἦταν οἱ μόνοι ἀπὸ τοὺς εὐγενεῖς ποὺ εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ μὴ σκύβουν τὸ κεφάλι ὅταν περνοῦσε ὁ Τσάρος;

—Ναί, ναί, ψιθύρισε ἡ Ναδία συγκινημένη.

—Ἐ λοιπόν, ἀδελφούλα μου, φώναξε ὁ Ντημήτρῃ. Ἐνας Ἐστερλώφ ποτὲ δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ σὲ κανένα νὰ πῇ κακὸ γιὰ τὴν οἰκογένειά του. Ποτὲ ἕνας Ἐστερλώφ δὲν θὰ δώσῃ ἀφορμὴ νὰ τὸν κατηγορήσουν ὅτι δὲν πληρώνει τὰ χρέη του καὶ δὲν κράτησε τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ὀνόματός του. Γι' αὐτὸ, ἀγαπημένη μου Ναδία, θὰ σὲ παρακαλέσω ὅσο καιρὸ μένει δῶ πέρα ἡ ντὲ Ρόπ νὰ δεχθῇς νὰ σὲ βοηθήσω, ὥστε τὸ τραπέζι τῶν Ἐστερλώφ νὰ εἶνε πάντα πλούσιο ὅπως τὸν παλῶ καλὸ καιρὸ...

Κι' ὁ Ντημήτρῃ ἤρθε ἀπὸ τὸ πορτοφόλι του δυὸ χιλιάδες ρούβλια καὶ τὰ ἔδωσε στὴ Ναδία.

—Πᾶρε αὐτὰ, τώρα, γιὰ σήμερα, τῆς εἶπε. Τὸ βράδυ ὅμως θὰ σοῦ δώσω ἕνα σεβαστὸ ποσὸ γιὰ νὰ πληρώσῃς ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς καὶ ποὺ θὰ σοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ διατηρήσῃς τὴν ἀξιοπρέπεια τῶν Ἐστερλώφ.

—Ὁχι, ὄχι, διεμαρτυρήθη κατάπληκτη ἡ Ναδία, αὐτὰ τὰ χρήματα ποὺ μοῦ δίνεις εἶνε πάρα πολλὰ. Δὲν μοῦ χρειάζονται τόσα, Ντημήτρῃ...

—Ἐλα, μὴ κάνῃς σὰν παιδί, τῆς φώναξε αὐστηρὰ ἐκεῖνος. Δὲν θέλω νὰ μοῦ πῆς οὔτε μιὰ λέξι πειὰ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Πήγαινε στὸν πύργο νὰ ξεκουρασθῇς. Γεῖά σου Ναδία!...

Κι' ὁ Ντημήτρῃ ἀγκάλιασε τὴν ἀδελφούλα του, τὴ φίλησε στὸ μέτωπο κι' ὕστερα κάθησε καὶ τὴν κυττοῦσε ποὺ ἀπομακρύνονταν μ' ἕνα χαρούμενο ὄμμα.

Ἐν τούτοις ἡ Ναδία δὲν ἔφυγε ἀπὸ τὸ ποτάμι. Δὲν ἤθελε νὰ γυρίσῃ μ' ἄδεια τὰ χέρια στὸν πύργο. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ξαναγύρισε κοντὰ στὸν Ντημήτρῃ.

—Πρέπει, τοῦ εἶπε, νὰ πιάσω τοῦλάχιστον ἕνα ψάρι!... Ἡ Σόνια δὲν στενοχωρηθῇ τόσο πολὺ ἂν μὲ δῇ νὰ γυρίζω μ' ἄδεια τὰ χέρια...

Ὁ Ντημήτρῃ χαμογέλασε:

—Εἶσαι τρομερὰ πεισματάρικα καὶ φιλάργυρη! Τῆς εἶπε χαμογελώντας. Δὲν ἔχω λοιπὸν παρὰ νὰ σοῦ εὐχηθῶ καλὴ τύχη...

Κι' ὁ Ντημήτρῃ ἔφυγε ἀπὸ τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ γιὰ νὰ κλεισθῇ πάλι στὸ ἐρημητήριό του.

Ἡ Ναδία ἔμεινε μόνη σ' αὐτὸ τὸ δροσερὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ, ἐτοίμασε τὰ ἀγκίστρια της, τοὺς ἔβαλε δόλωμα καὶ τὰ ἔρριξε στὸ νερό. Μὰ τὰ ψάρια πλησίαζαν στ' ἀγκίστρι δίχως νὰ... δοκιμάζουν τὰ ψίχουλα!...

—Δίχως ἄλλο, ψιθύρισε ἡ Ναδία, δὲν τοὺς ἀρέσει τὸ ψωμί. Μοῦ φαίνεται ὅτι ὅτι ἦταν προτιμότερο ἂν δοκίμαζα μὲ μυῖνες, ὅπως ψαρεύει ὁ Κίρχεν!

Κι' ἄλλαξε τὸ δόλωμα, ἐνῶ τραγουδοῦσε μὲ πολὺ κέφι:

Ἡ Ἀνοιξὶ ἔδιωξε τὸν Χειμῶνα,
καὶ χαμογελᾷ τώρα στὰ δέντρα,
πάνω στ' ἀνθισμένα τὰ κλαριά
τὰ πουλιὰ κελαιδεῶν εὐτυχισμένα...

—“Α, δεσποινίς, άκούστηκε μιá φωνή νά λήη κοντά της, τὰ ψάρια δέν άγαπούν καθόλου τις ρομάντσες! Ή μελωδική φωνή σας τὰ κάνει νά μη προσέχουν τὸ δόλωμα καί νά μη... τσιμπάνε!

Ή Ναδία άνεγνώρισε τὸν δασοφύλακα τοῦ Ντημήτρη.

—Μπá διαμαρτυρήθηκε με παράπονο, καί πρίν πού δέν τραγουδοῦσα τὸ ἴδιο συνέβαινε. Δυὸ ὥρες εἶμαι δῶ πέρα καί δέν ἔχω καταφέρει τίποτα.

—Μήπως τὸ δόλωμα δέν εἶνε κατάλληλο;

—Πφ! Ἐκανε με περιφρόνησι ἡ Ναδία, αὐτὸ ἔλειψε τώρα νά μὴ τοὺς άρδέουν κι' ἡ Μαγιατίκες μυῖγες!

Ἐντὲ Μαλζῶφ άρχισε νά γελάη με τὴν κωμικὴ σοβαρότητά της.

—Καί ποιὸς σὰς ἔμαθε νά ψαρεύετε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο; Ἀπόρρησε.

—Ἐ Κίρχεν! Τοῦ δήλωσε ἡ Ναδία.

—Καί τί ἔφει αὐτὸς ἀπὸ ψάρεμα;

—Μήπως ἔφειτε ἑσείς; Ἐνας μουσικὸς πού κάνει τὸν δασοφύλακα!...

Ἐντὲ Μαλζῶφ κατέβηκε ἀπὸ τ' άλογό του, ἔδεσε τὰ χαλινάρια στὸν κορμὸ ἐνὸς δέντρου καί πλησίασε τὴ Ναδία.

—Μοῦ ἐπιτρέπετε νά σὰς δείξω πῶς ψαρεύει ἕνας μουσικὸς; τὴ ρώτησε.

—Γιατὶ ὄχι; Ἀλλωστε θά εἶνε πολὺ διασκεδαστικὴ ὑπόθεσι. Ὁρῖστε, κ. Μαλζῶφ, τ' άγκίστρι! Ἐν τυχὸν τσιμπήσῃ κανένα ψάρι ἑμένα μου... κόβεται τ' αὐτί!

—Πρέπει, τὴς δήλωσε ἐκεῖνος νά θρῶ πρῶτα μερικὰ σκουλήκια...

—Σκουλήκια!... Ἐκανε μ' άηδία ἡ Ναδία. Πῶς εἶνε δυνατόν τὰ ψάρια νά τρῶνε τὰ σκουλήκια; Ἐπειτα δέν συχαίνεσθε νά τ' άγγίζετε με τὰ χέρια σας;

—Ἐ, ἔχω συνηθίσει. Ἀλλωστε ἂν ἤμαστε κοντὰ στὸ σπίτι μου θά ἔτρεχα νά φέρω ἔτοιμο δόλωμα...

—Δέν μένετε λοιπὸν ἐδῶ; Ἀπόρρησε ἡ Ναδία.

—Ὁχι. Μένω στὸ δάσος ὄνευθάλντ πού άπέχει σωστὰ δέκα βέρστια ἀπὸ δῶ πέρα, ὄπως δὲ ἔφειτε εἶμαι ὁ πρῶτος δασοφύλακας τοῦ κόμητος Ντημήτρη.

Κι' ὁ Μαλζῶφ θάλθηκε νά κομματιάξῃ μερικὰ σκουλήκια πού εἶχε ξεχώσει ἀπὸ τὸ ὑγρὸ ἔδαφος, ἐνῶ ἡ Ναδία παρακολουθοῦσε αὐτὴ τὴ δουλειά, σφίγγοντας τὰ δόντια της κι' άνατριχιάζοντας ἀπὸ τὴν άηδία καί τὸ φόβο της.

—Κι' ἔρχεστε συχνὰ στὸ Κασγκαμάλα; Τὸν ρώτησε ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἡ Ναδία.

—Ἀλλοτε, ναί. Τώρα ὄχι. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού ἡ κόμησσα ἤρθε κι' ἔγκαταστάθηκε δῶ πέρα ἡ ἐπισκέψεις μου άραιώθηκαν.

—Γνωρίζετε τὴν κόμησσα Τατιάνα; Ρώτησε ἡ Ναδία.

—Εὐτυχῶς, ὄχι. Μά στὴ μητρόπολι τοῦ Μιτῶ ἔτυχε νά κάνω τὴ γνωριμία τὴς κόρης της Βέρας! Εἶνε μὰ τὴν ἀλήθεια ἑξάαιρετη νέα καί γοητευτικὴ σάν άγγελος.

—Γιατὶ εἶπατε, εὐτυχῶς, ὄχι; Μήπως δέν θά σὰς ἦταν εὐχάριστη ἡ γνωριμία τὴς κομῆσσης;

—Ἀκούστε, δεσποινίς, εἶπε με σοβαρὸ ὕφος ὁ ντὲ Μαλζῶφ. Οἱ δικοί μου πρέπει νά ἔφειτε ὅτι με λένε στραβοκέφαλο γιατί δέν διατάζω νά λέω τὴ γνώμη μου πού ἔχω σχηματίσει γιὰ ἕναν ἄνθρωπο καί τις ιδέες πού ἔχω γι' αὐτόν. Αὐτὴ κιόλας ἡ ιδιοτροπία μου εἶνε ἡ άφορμὴ τὴς σημερινῆς μου δυστυχίας. Γιὰ τὸν κόσμο πού μένει στὸν πύργο δέν διατάζω λοιπὸν νά σὰς πῶ ὅτι ἔχω πάρα πολὺ κακὴ ιδέα. Μοῦ φαίνονται τόσο σκοτεινοί, τόσο κακοί ὅλοι αὐτοί οἱ ἄνθρω-

ποι! Ὁ κόμης Ντημήτρη ὅμως εἶνε ἕνας ἑξάαιρετος τύπος. Εἶνε εὐγενής, άγαθός, καλόκαρδος καί άφωσιωμένος στοὺς φίλους του.

—Καί τί ἔφειτε ἑσείς ἀπὸ τοὺς ἄνθρώπους τοῦ πύργου γιὰ νά τοὺς ἀντιπαθῆτε τόσο πολὺ; Τί σὰς ἔκαμαν;

—Ἀκούτε, δεσποινίς, εἶπε ὁ ντὲ Μαλζῶφ, με εἰλικρίνεια. Ἐν σήμερα εἶμαι ὀρφανὸς καί τόσο φτωχὸς σάν ἕνας... ποντικὸς τὴς ἐκκλησίας σ' αὐτὸ δέν φταίει οὔτε τὸ στραβὸ μου τὸ κεφάλι, οὔτε ἡ τρομερὲς ιδέα μου. Φταίει μιὰ γυναίκα. Μιὰ «μοιραία» γόησσα τὴς Πετροπόλεως τὴν ὁποία άγάπησε με πάθος ὁ πατέρας μου κι' αὐτοκτόνησε ἑξ αἰτίας της, άφοῦ ἐκεῖνη τὸν περιφρονοῦσε. Ἐξ αἰτίας αὐτῆς τὴς γυναίκας ὁ πατέρας μου σπατάλησε ὅλη τὴν περιουσία του καί μὰς άφησε στοὺς δρόμους. Κι' αὐτὴ ἡ τρομερὴ γυναίκα εἶνε ἡ κόμησσα Τατιάνα! Γι' αὐτὸ τὸ λόγο καταλαβαίνετε ὅτι δέν ἔχω τὴ δύναμι νά τὴν ἀντικρύσω!

Κι' ὅλ' αὐτὰ τὰ τρομερὰ πράγματα ἔχετε τὸ θάρρος νά μοῦ τὰ λέτε κατὰ πρόσωπο; Ἀπόρρησε ἡ Ναδία, ἔτσι χωρὶς νά με ἔφειτε;

—Πῶς δέν σὰς γνωρίζω, δήλωσε μ' ἕνα χαμόγελο ὁ ντὲ Μαλζῶφ. Ἐσαστε τὸ πιὸ γοητευτικὸ καί τὸ πιὸ ὡμορφο πλάσμα τοῦ χτήματος.

Ἐ Ναδία γέλασε με τὴν άφέλεια τοῦ Μαλζῶφ. Τὸν δικαιολογοῦσε ὅμως πού δέν μποροῦσε νά ξέρῃ ποιά ἦταν άφοῦ ἑρχόταν ἐλάχιστες φορὲς στὸ χτήμα καί γιατί οἱ ὕπηρετες ποτὲ δέν τολμοῦσαν νά συζητήσουν γιὰ τοὺς κυρίους τους.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ἕνα μεγάλο ψάρι τσιμπήσε στ' άγκίστρι κι' ὁ Μαλζῶφ με μιὰ φωνὴ θριάμβου τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὰ νερά.

—Ἐσαστε σπουδαῖος! Ψιθύρισε με θαυμασμὸ ἡ Ναδία.

—Καθόλου! Μὰ ἂν θέλετε νά ἀπολαύσετε ἕνα καλὸ ψάρεμα αὔριο θά φέρω ἀπὸ τὸ σπίτι ὅλα τὰ σύνεργά μου. Μπορεῖτε νά τὸ σκάσετε ἀπὸ τὸν πύργο αὔριο τ' άπόγευμα καί νά συναντηθοῦμε σ' αὐτὸ τὸ μέρος;

—Ἀδύνατον, αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον φώναξε τρομοκρατημένη ἡ Ναδία. Δέν εἶμαι τόσο ἐλεύθερη ὅσο φαντάζεστε. Ἐπειτα θά δῆτε ὅτι μιὰ μέρα θά με δικαιολογήσετε. Δέν ἔχω καιρὸ τώρα γιὰ περιπέτειες. Ὁρεβούαρ, κ. Μαλζῶφ. Μιὰ ἄλλη μέρα πού θά συναντηθοῦμε πάλι τυχαῖα, ἐλπίζω ὅτι θά με μάθετε νά ψαρεύω...

—Κι' ἡ Ναδία ἀπομακρύνθηκε γελῶντας εὐθυμια, ἐνῶ ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ψάρι σπαρταροῦσε ἀκόμη καθὼς κρεμῶταν μ' ἕνα βοῦρλο στὸ χέρι της. Αὐτὴ ἡ μέρα γιὰ τὴν Ναδία ἦταν ὑπερβολικὰ εὐτυχισμένη. Εἶχε μάθει τόσα πράγματα γιὰ τὴν ζωὴ τοῦ Ντημήτρη! Εἶχε ἐπίσης καταλάβει ὅτι ὁ ἀδελφός της δέν μισοῦσε τοὺς ντ' Ἐστερλῶφ καί εἶθε μάθει ἀκόμη αὐτὴ τὴν τραγικὴ ἱστορία τοῦ ντὲ Μαλζῶφ, ἡ ὁποία τὴν εἶχε ἀναστατώσει. Ἐταν λοιπὸν δυνατόν ἡ κόμησσα Τατιάνα νά εἶνε μιὰ τόσο τρομερὴ γυναίκα; Ἐταν δυνατό γιὰ χατήρι της νά κατεστράφη καί νά εἶχε αὐτοκτονήσει ἕνας εὐγενής;... Τί περίεργα μὰ τὴν ἀλήθεια πράγματα συνέβαιναν στὸν κόσμῳ!... Μὰ μποροῦσε ἕνας ἄνθρωπος νά πεθάνῃ σ' ἀλήθεια ἀπὸ ἔρωτα, ὅπως πεθαίνουν οἱ ἥρωες τῶν ρωμαντικῶν μυθιστορημάτων; Αὐτὸ δέν μποροῦσε νά τὸ χωρέσῃ τὸ μυαλὸ τὴς Ναδίας.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΝΤΑΝΙΑΡ

Η κόμησσα Τατιάνα, ὁ Λόταιρ κι' ἡ Ντανιάρ περπατοῦσαν στὴν ἀριστερὴ πτέρυγα τοῦ πύργου, στὸ πιὸ ὡμορφο καὶ στὸ πιὸ δροσερὸ μέρος τοῦ κήπου. Ἡ κόμησσα Ἐστερλώφ ἤθελε νὰ ρίξει μιὰ ματιά πού θὰ τοποθετοῦσε τὰ πολυχρώμα λαμπρόνια καὶ πῶς θὰ γίνονταν πιὸ γοητευτικὸς ὁ διάκοσμος τῆς ὡμορφῆς νυκτερινῆς γιορτῆς.

— Ἐνας ἀπὸ τοὺς καλεσμένους μας, εἶπε σὲ μιὰ στιγμή ὁ Λόταιρ, προθυμοποιήθηκε νὰ μᾶς στείλῃ τὴν περίφημη ὀρχήστρα τῶν τσιγγάνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀναστατώσει μὲ τὰ παθητικὰ τραγούδια τοὺς τὴν Πετρούπολι. Θὰ δῆτε ὅτι αὐτὴ ἡ γιορτὴ θὰ παραμείνῃ ἀλησμόνητη σ' ὅλους μας...

Στὰ λόγια τοῦ ἡ κόμησσα δὲν ἀπάντησε, ἀπασχολημένη νὰ ὑπολογίσῃ πού θὰ τοποθετοῦσε τὰ τραπεζάκια τῶν καλεσμένων τῆς, πῶς θὰ τὰ στόλιζε καὶ πῶς θὰ τοὺς περιποιῶταν. Ἡ Ντανιάρ πάλι φαινόταν ἀφωσιωμένη στὶς σκέψεις τῆς καὶ ξαφνικά τὴν ὥρα πού ἡ Τατιάνα ἀπαριθμοῦσε τοὺς ἀνθρώπους πού θὰ ἐρχόντουσαν σ' αὐτὴ τὴ γιορτὴ, ἡ ντὲ Ρόπ ρώτησε:

— Ὁ κόμης Ντημήτρη θὰ παρευρεθῇ σ' αὐτὴ τὴ γιορτὴ;

— Ὁ Λόταιρ τὴν κύτταξε κατάπληκτος.

— Ὁ Ντημήτρη, ἀπάντησε, δὲν τὸ φαντάζομαι νὰ ρθῇ! Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἀλλωστὲ πού σὰς τὸν συνέστησα στὴ βεράντα, κανεὶς δὲν τὸν ξανα συνάντησε. Ἀπὸ ἐκεῖνο τὸν καιρὸ μένει κλεισμένος στὸ κιόσκι τοῦ κι' οὔτε καταδέχεται νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ ὅ,τι γίνεται στὸν πύργο.

— Μοῦ φαίνεται, ἔσπευσε νὰ δηλώσῃ ἡ κόμησσα, ὅτι δὲν εἶνε ἀπαραίτητος ἡ παρουσία τοῦ. Ὁ Ντημήτρη μὲ τίς τρέλλες του, πολὺ φοβᾶμαι ὅτι μπορεῖ νὰ μᾶς χαλάσῃ αὐτὴ τὴν ὡμορφὴ γιορτῆς. Μὰ ἂν θέλῃ ἡ Ντανιάρ νὰ τὸν προσκαλέσουμε, ἐγὼ φυσικὰ δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση.

— Θέλετε νὰ κάνῃς τὸν κόπο μαμά, νὰ τὸν εἰδοποιήσῃς; Ρώτησε μ' ἓνα παράξενο τόνο στὴ φωνή του ὁ Λόταιρ.

— Δὲν φαντάζομαι νὰ δεχθῇ αὐτὴ τὴν πρόσκλησι. Ἀλλωστὲ δὲν ἐπιτρέπει νὰ περνᾶμε τὰ κάγκελλα τῆς ἰδιοκτησίας του. Μᾶς τὸ ἔχει ἀπαγορεύσει. Ἐπειτα δὲν ξέρω τί εἶδους ὑποδοχὴ θὰ μοῦ κάνῃ. Κι' ἐγὼ ὅσο θάρρος κι' ἂν ἔχω δὲν εἶμαι ὅμως τόσο γενναία νὰ τὰ βάζω μὲ τοὺς τρελλούς!

— Περίεργο, ψιθύρισε ἡ Ντανιάρ. Κανεὶς λοιπὸν δὲν θὰ θελήσῃ νὰ λύσῃ τὸ μυστήριό τῆς μοναξιάς του; Τί θὰ λέγατε ἂν πῆγαίνα ἐγὼ ἡ ἴδια στὸν Μινώταυρο γιὰ ν' ἀποκαλύψω αὐτὸ τὸ παράδοξο θηρίο πού λέγεται Ντημήτρη Ἰβάνοβιτς κόμης τοῦ Ἐστερλώφ καὶ μαγισσῆς καλλιεργῆς κόκκινων τριαντάφυλλων...

— Ὁ Λόταιρ τὰ εἶχε χαμένα. Μὰ κι' ἡ κόμησσα δὲν ἦταν σὲ καλὴ τερὴν κατάστασι. Ὅταν τέλος κι' οἱ δύο τοὺς συνήλθαν ὁ Λόταιρ εἶπε στὴν ντὲ Ρόπ:

— Θαυμάζω τὸ κουράγιο σας, δεσποινίς!... Θέλετε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ «κιόσκι»; Σύμφωνοι, δὲν ἔχω καμμιὰ ἀντίρρηση. Μὰ ἦσαστε βέβαιη ὅτι δὲν θὰ ταραχθῆτε ἀπὸ τὸ θέαμα τὸ ὁποῖο θ' ἀντικρύσουν τὰ μάτια σας; Ξεχνάτε λοιπὸν ὅτι αὐτὸ τὸ εἶδος τῶν παραφρόνων στὸ ὁποῖο ἀνήκει ὁ ἀδελφός μου φημίζονται γιὰ τίς τρομερὲς διασκεδάσεις τους;

— Δὲν σὰς καταλαβαίνω, ψιθύρισε ἡ Ντανιάρ.

— Θὰ σὰς ἐξηγήσω ἀμέσως, εἶπε ὁ Λόταιρ. Τὸ εἶδος αὐτῶν τῶν παραφρόνων ἀρέσκεται σὲ καννιβαλικὲς εὐτυχίες, καθὼς δὲ ἔχω ἀ-

κούσει μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ προσφιλεῖς σαλάτες στὸ γεῦμα τοὺς εἶνε τὰ... μάτια τῶν ὡμορφῶν γυναικῶν!... Ποιὸς λοιπὸν σὰς ἐγγυᾶται ὅτι μόλις σὰς ἀντικρύσῃ ὁ Ντημήτρη δὲν θὰ τοῦ ἀνοίξετε τὴν ὄρεξι νὰ δοκιμάσῃ κι' αὐτὸς μιὰ παρομοία σαλάτα;

Ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ ὅμως γέλασε ἀπὸ τὴν καρδιά τῆς καὶ τὸν εἰρωνεύθηκε.

— Ἐσεῖς οἱ πυργοδεσπότες πού ἔχετε ἀνατραφῇ στὴ σκιά αὐτῶν τῶν πένθιμων πύργων καὶ μὲ τὰ παραμύθια τοὺς ἔχετε μπλέξει τὸ ἐφιαλτικὸ ὄνειρο μὲ τὴν πραγματικότητα. Ἐνῶ ταξιδεύετε στὴν Εὐρώπη, διασκεδάζετε στὸ Παρίσι, ντύνεσθε μὲ τὴν τελευταία λέξι τῆς μόδας κι' ἀκολουθεῖτε τὴν πρόοδο τοῦ αἰῶνος σας, ὥστόσο ἀπὸ κληρονομικότητα διατηρεῖτε σκοτεινὸ τὸν ψυχικὸ σας κόσμο. Μόλις δὲ βρεθῆτε στὰ χτήματά σας καὶ στὸ μέρος πού ἀνατραφήκατε, ἐγκαταλείπετε ὅλο τὸν πολιτισμὸ σας καὶ παίρνετε τὸ ὕφος καὶ τοὺς τρόπους ἐνὸς σκληροῦ καὶ σκοτεινοῦ αὐθέντου. Ἐ, ὄχι ἀγαπητέ μου Λόταιρ. Δὲν μπορεῖτε νὰ μὲ κάνετε ν' ἀλλάξω γνώμη. Εἶπα ὅτι θὰ ἐπισκεφθῶ τὸ «κιόσκι» τοῦ Ντημήτρη καὶ θὰ τὸ ἐπισκεφθῶ.

— Τότε, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σὰς κάνω μιὰ παράκλησι, εἶπε ὁ Λόταιρ. Καταφέρατέ τον νὰ ρθῇ στὴ νυκτερινὴ γιορτὴ. Ἐτσι θὰ δοκιμάσω τὴ δύναμι πού ἔχει ἡ γοητεία σας ἂν καὶ πολὺ ἀμφισβάλω ὅτι θὰ τὰ καταφέρετε. Ὁ Ντημήτρη δὲν συγκινεῖται κι' ἀπὸ τὴν πιὸ γοητευτικὴ γυναίκα. Ζῇ μέσα στὸ δικό του κόσμο. Ὁ Ντημήτρη δὲν ἔχει καρδιά. Εἶνε ἓνα πλάσμα πού δολοφονήθηκε ἀπὸ τὰ ἴδια του τὰ πάθη. Ἄν τύχη νὰ ρωτήσετε τοὺς ἀνθρώπους πού τὸν εἶδαν θυμωμένο θὰ σχηματίζατε μιὰ ἀνατριχιαστικὴ ἰδέα γι' αὐτόν. Μὰ τώρα θὰ σὰς ἀφήσω νὰ τὸν ἐπισκεφθῆτε γιὰ νὰ ἱκανοποιήσετε τὴν περιέργειά σας. Λυποῦμαι ὅμως πολὺ, γιὰτὶ αὐτὸ θὰ σὰς κάνῃ νὰ δοκιμάσετε τὴν μεγαλύτερη ἀπογοήτευσί τῆς ζωῆς σας.

— Θὰ δῆτε ὅτι ὁ Ντημήτρη θὰ ἔρθῃ στὴ γιορτὴ! Εἶπε μὲ πείσμα ἡ Ντανιάρ. Καὶ γιὰ νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι εἶμαι ἀπολύτως βέβαιη, δέχομαι νὰ βάλουμε στοίχημα ὅ,τι θέλετε.

— Δώδεκα μπουτῖλλιες σαμπάνια, φώναξε ὁ Λόταιρ. Πληρώνω δώδεκα μπουτῖλλιες σαμπάνια ἂν καταφέρετε τὸν Ντημήτρη νὰ πατήσῃ τὸ πόδι του στὴν αἶθουσα τοῦ χοροῦ...

— Σύμφωνοι, ἔκαμε μὲ πείσμα ἡ Ντανιάρ. Καὶ θὰ σὰς κάνω νὰ χάσετε τὸ στοίχημα ἀμέσως...

Κι' ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ ἀφήσε κατάπληκτους τὸν Λόταιρ καὶ τὴν κόμησσα κι' ἔτρεξε στὸ βάθος τοῦ κήπου.

— Ὁ Λόταιρ κι' ἡ Τατιάνα κύτταξαν ὁ ἓνας τὸν ἄλλο χαμογελῶντας παρὰξενα.

— Μοῦ φαίνεται, μητέρα, εἶπε τέλος ὁ Λόταιρ ὅτι τῆς Ντανιάρ, τῆς χρειαζόταν αὐτὸ τὸ μάθημα. Τὰ κοσμικὰ κορίτσια τῆς Πετρούπολεως ἔχουν στὸ βάθος τῆς ψυχῆς τοὺς ἑναν παθολογικὸ ρωμαντισμό. Πρέπει λοιπὸν ἡ ντὲ Ρόπ νὰ θεραπευθῇ μιὰ καὶ καλὴ ἀπὸ αὐτόν...

— Ἐνωια σου, τ' ἀπάντησε ἡ κόμησσα Τατιάνα, ὁ Ντημήτρη εἶνε τόσο μισάνθρωπος, τόσο ἐγωῖσθης καὶ τόσο κακὸς μ' ὅλο τὸν κόσμο πού θὰ τὴν τρομοκρατήσῃ μὲ τὴν φοβερὴ ψυχρότητά του. Ἐτσι ἡ Ντανιάρ θὰ γυρίσῃ στὸν πύργο κλαίγοντας ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἐξευτελισμὸ τῆς, θὰ πάσῃ νὰ σκέφεται αὐτὸν τὸν παλαῶ καὶ θὰ πληρῶσῃ τίς δώδεκα μπουτῖλλιες τῆς σαμπάνιας τίς ὁποῖες καὶ θὰ πιόυμε κατὸ πιν στὴν ὑγεία τῶν προσεχῶν γάμων σας.

XII.

ΜΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ

Η Ντανιάρ ντὲ Ρόπ στάθηκε λαχανιασμένη κοντὰ στὰ σιδερένια κάγκελλα καὶ στηρίχθηκε σ' αὐτὰ γιὰ νὰ συνέλθῃ. Ἀπὸ τὸ τρέξιμο καὶ τὴν συγκίνησι ἡ καρδιά της σπαρταροῦσε μέσα στὸ στήθος της. Γιὰ πρώτη φορὰ ἡ Ντανιάρ ἀντίκρουε μὲ τρόπο αὐτὰ τὰ φοβερά κάγκελλα τὰ ὁποῖα ἦσαν πανύψηλα καὶ γιὰ πρώτη ἐπίσης φορὰ πρόσεχε πόσο ἦταν πυκνὸ τὸ σύρμα ποὺ τὰ ἔνωσε, σὰν νὰ ἤθελε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ βλέμμα τῶν περιέργων. Ἐντύπῳσι ἀκόμη τῆς ἔκανε ὅτι πάνω ἀπὸ κάθε τέτοιο κάγκελλο σάρκαζε ἕνας μπρούτζινος σάτυρος ποὺ ἀστραφεῖ στὶς ἀχτίνες τοῦ ἡλίου. Στὴν μικρὴ πόρτα τοῦ «κιοσκιοῦ» μιὰ τρομερὴ Σφίγγα ἔκανε τὸ αἶμα νὰ παγώσῃ στὶς φλέβες της. Ἡ Ντανιάρ ντὲ Ρόπ εἶχε κυριευθῇ ἀπὸ τόσο φόβο, ὥστε ἡ πρώτη σκέψις της ἦταν νὰ τὸ σκάσῃ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ νὰ γυρίσῃ πάλι στὸν πύργο. Μὰ δίστασε νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὴ τὴν ιδέα της, γιατί δὲν ἤθελε νὰ γελᾶσουν εἰς θάρος της ὁ Λότταιρ κι' ἡ κόμησσα, καὶ γιατί ἀκόμη δὲν ἤθελε νὰ χάσῃ τὸ στοίχημα. Αὐτὸ θὰ σήμαινε τὸν πλήρη ἐξευτελισμὸ τοῦ γοήτρου της καὶ δὲν θὰ φανέρωνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ Ντανιάρ δὲν εἶχε καμμιὰ ἐμπιστοσύνη στὴν ὁμορφιά της. Ἐπειτα γιὰ ποῖο λόγο νὰ φοβηθῇ τὸν Ντημήτη; Βέβαια μπορεῖ νὰ ἦταν ἕνας μισάνθρωπος, ἀλλὰ δὲν ἦταν τρελλός. Μὰ πάλι ποῖος τῆς ἐγγυᾶτο ὅτι αὐτὴ ἡ ἡρεμία του δὲν ἦταν φαινομενικὴ καὶ ὁ Ντημήτρης δὲν θὰ τὴν ὑποδέχονταν μ' ἄγρια οὐρλιάσματα δὲν θὰ τῆς ἐπετίθετο γιὰ νὰ τὴν κατασπαράξῃ σὰν ἄγριο θηρίο καὶ δὲν θά... τῆς ἔβγαζε τὰ μάτια γιὰ νὰ τὰ κάνῃ μιὰ ὀρεκτικὴ σαλάτα;

Ἡ Ντανιάρ δὲν μπόρεσε νὰ μὴ γελᾶσῃ μ' αὐτὲς τὶς φοβερὲς σκέψεις ποὺ γέμιζαν τὸ μυαλὸ της. Μὰ γρήγορα συνῆλθε ἀπὸ αὐτὴ τὴν δειλία της καὶ μὲ θάρρος ἀνοίξε τὴν μικρὴ πόρτα, ἡ ὁποία κύλισε δίχως κανένα θόρυβο καὶ μπῆκε στὸν κῆπο τοῦ «κιοσκιοῦ». Τότε ὅμως ἡ ντὲ Ρόπ τὰ ἔχασε ἀπὸ τὴν κατάπληξίς της. Πίσω ἀπὸ ἐκεῖνες τὶς ὁμορφες τριανταφυλλίες, στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κήπου ὑπῆρχαν ἕνα σωρὸ κομμάτια μάρμαρα πεταμένα δῶ κι' ἐκεῖ. Ἡ Ντανιάρ μεθυσμένη ἀπὸ τ' ἄρωμα τῶν κόκκινων τριαντάφυλλων προχωροῦσε στὶς δροσερὲς δενδροστοιχίες τοῦ πάρκου. Εἶχε τὴν ἐντύπῳσι ὅτι ζοῦσε ἕνα ὥμορφο ὄνειρο. Ὅλοι οἱ φόβοι της, ὅλες ἡ ἀνησυχίες της εἶχαν διαλυθῇ. Νόμιζε ὅτι ἔτσι ἐντελῶς ἀπρόοπτα εἶχε μεταφερθῇ στὸν Παράδεισο! Κι' ἡ ντὲ Ρόπ ἔνοιωθε τώρα νὰ χτυπᾷ πῶς δυνατόν ἡ καρδιά της, μ' αὐτὴ τὴν φορὰ ὅχι ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία της, ἀλλὰ ἀπὸ μιὰ δυνατὴ καὶ ἀνεξήγητὴ συγκίνησι ποὺ πλημμυρίζε τὴν ψυχὴ της.

Καὶ νὰ ξαφνικὰ λίγο πῶς πέρα ἀπὸ αὐτὴν φάνηκε ἕνα γοητευτικὸ περιστύλιο. Ἀπὸ μέσα ἕνας παράδοξος ὀβελίσκος ὑψώνονταν πρὸς τὸν οὐρανό. Ἦταν φτιαγμένο ἀπὸ κατάλευκο μάρμαρο καὶ στὴ μέση του ἀκριβῶς εἶχε μιὰ μόνο λέξι: «Κασγκαμάλα». Ὁ ὀβελίσκος αὐτὸς συμβόλιζε τὴν ἀσπίλη λευκότητα τοῦ ὀνόματος τῶν Ἑστερλώφ. Ἡ Ντανιάρ ἀνατρίχιασε καὶ γιὰ δευτέρη φορὰ ἔκανε νὰ ὑποχωρήσῃ. Τώρα ντρεπόταν γιὰ τὴν ἀπόφασί ποὺ εἶχε πάρει καὶ στενοχωριόταν ποὺ εἶχε τολμήσῃ νὰ ταράξῃ τὴν ἀπόλυτὴ ἡρεμία ἑνὸς ἀσκητοῦ. Μὰ ἦταν πειὰ ἀδύνατο νὰ φύγῃ. Ἀσφαλῶς θὰ εἶχε γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ παρουσία της κι' ἴσως νὰ δημιουργοῦσε ἕνα σωρὸ παρεξηγήσεις.

Ἐτσι ἡ Ντανιάρ συνέχισε τὸ δρόμο της. Τὸ «κίόσκι» τοῦ Ντημήτη δὲν εἶχε τὴν μυστηριώδη γοητεία τοῦ κήπου του. Ἦταν ἕνα παλὸ γκρίζο κτίριο τριγυρισμένο ἀπὸ αἰωνόβια δέντρα, μὲ μεγάλα

παράθυρα, μὲ βιτρώ τὰ ὁποῖα τοῦ δίνουν τὴν ἐντύπῳσι σεραγιῶ τῶν χιλιῶν καὶ μιᾶς νύχτας. Στὴν εἰσοδὸ του, πάνω στὶς μαρμαρίνες κολῶνες τοὺς ἦταν σκαλισμένο ἕνα ὡμορφο κόκκινο τριαντάφυλλο ποὺ τὸ χρῶμα τοῦ γίνονταν ἀκόμη πῶς δυνατό πάνω στὴν λευκότητα τοῦ μαρμάρου. Ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ «κιοσκιοῦ» δὲν ἀκούγονταν κανεῖς θόρυβος. Ἡ Ντανιάρ κρατώντας τὴν ἀναπνοή της προχώρησε στὴν εἰσοδο, ἀνέβηκε τὰ πέντε σκαλοπάτια της κι' ἀνοίξε ἀθόρυβα τὴν πόρτα. Τότε ὅμως ἕνας ἐλαφρὸς θόρυβος τῆς ἐκίνησε τὴν προσοχή. Ἡ Ντανιάρ προχώρησε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος διασχίζουσα τὸ χῶλλ. Ὅταν ἀνοίξε τὴν πόρτα τοῦ δωματίου στάθηκε κατάπληκτη. Ὁ κόμης Ἑστερλώφ φορώντας μιὰ μπλουζα ἀπὸ αὐτὲς ποὺ φοροῦν οἱ καλλιτέχναι ὅταν ἐργάζονται στὸ ἀτελιέ τους, ἦταν σκυμμένος πάνω εἰς ἕνα μάρμαρο, στὸ ὁποῖο καὶ ἐργάζονταν μὲ τὴν σμίλη. Αὐτὸ τὸ ἐργαλεῖο ἔβγαζε ἐκείνον τὸν ξηρὸ καὶ λεπτὸ ἦχο, τὸν ὁποῖο εἶχε ἀκούσει ἡ Ντανιάρ μπαίνοντας στὸ «κίόσκι». Ὁ Ντημήτρης δὲν ἀντελήφθη τὴν ντὲ Ρόπ, γιατί εἶχε γυρισμένες πρὸς τὴν πόρτα τὶς πλάτες του. Ἡ Ντανιάρ λοιπὸν ἀναγκάστηκε νὰ χτυπήσῃ τὴν πόρτα γιὰ νὰ κἀν αἰσθητὴ τὴν παρουσία της. Ὁ κόμης Ἑστερλώφ γύρισε ξαφνιασμένος τὸ κεφάλι γιὰ νὰ δῇ ποῖος τολμοῦσε νὰ τὸν ἀνησυχῇ αὐτὴ τὴν ὥρα τῆς ἐργασίας του. Μὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ καταλάβῃ τὴν ἐκπληξί του ὅταν ἀντίκρουσε τὸ συμπαθητικὸ βλέμμα τῆς Ντανιάρ. Στὴν ἀρχὴ τὰ ἔχασε. Μὰ γρήγορα ὅμως ἀνέκτησε τὴν ψυχραιμία του καὶ μ' ἕνα μελαγχολικὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος της ψιθυρίζοντας μὲ συγκίνησι:

— Δεσποινὶς ντὲ Ρόπ, σὰς παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσετε, γιατί μέσα στὸν πυρετὸ τῆς ἐργασίας μου δὲν σὰς ἀντελήφθην ἀμέσως. Ἀσφαλῶς θὰ χάσατε τὸν δρόμο ποὺ ὀδηγεῖ στὸν πύργο καὶ περιπλανηθήκατε ὡς ἐδῶ. Καὶ ἦρθατε νὰ μοῦ ζητήσετε νὰ σὰς δείξω τὴν δενδροστοιχία ποὺ ὀδηγεῖ στὸ μέγαρο; Ἐτσι δὲν εἶνε;... Ἐπιτρέψατέ μου λοιπὸν νὰ σὰς ὀδηγήσω ὡς ἐκεῖ πέρα...

Ἡ Ντανιάρ δίστασε μιὰ στιγμή γιατί νόμιζε ὅτι ὁ κόμης Ἑστερλώφ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἤθελε ν' ἀποφύγῃ τὴν ἐπίσκεψί της. Ἐτοιμάζονταν λοιπὸν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ «κίόσκι» ὅταν τὸ βλέμμα της συνάντησε τὸ εἰλικρινὲς βλέμμα τοῦ Ντημήτη κι' ὅλος ὁ θυμὸς της τῆς πέρασε.

— Ἡ φωνὴ σας, τοῦ εἶπε, ἔχει ἕναν αὐστηρὸ τόνο καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι μὲ διώχνετε. Ἐν τούτοις, κόμη Ἑστερλώφ, θὰ σὰς παρακαλέσω νὰ μὲ κρατήσετε κοντὰ σας. Ἄν θέλετε μάλιστα κλείνω ἀκόμη καὶ τὰ μάτια μου ἂν δὲν θέλετε νὰ δῶ ὅτι ὑπάρχει δῶ μέσα. Μὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψω στὸν πύργο...

Ὁ Ντημήτρης κύτταξε τὴν Ντανιάρ μὲ τὸ γλυκὸ βλέμμα τῶν γαλανῶν ματιῶν του καὶ τῆς ψιθύρισε μὲ τρυφερότητα:

— Ἡρθατε στὸ ἐρημητήριό μου; Ἡρθατε γιὰ νὰ μὲ δῆτε; Αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον σας, μὰ τὴν ἀλήθειαν, μὲ κολακεύει, δεσποινὶς Ντανιάρ. Μὰ δὲν φοβηθήκατε λοιπὸν μήπως σὰς παρεξηγήσουν οἱ ἄνθρωποι τοῦ πύργου; Ἀλλωστε μὴ ξεχνᾶτε ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ὁποιαδήποτε ὥρα νὰ ἐπισκέπτεται κανεὶς ἕνα τρελλό...

Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ κόμητος Ἑστερλώφ ἔδειχναν τόση πίκρα ποὺ ἡ Ντανιάρ δὲν μπόρεσε νὰ κρύψῃ τὴν στενοχώρια της. Μὰ τοῦ ὁμολόγησε μὲ εἰλικρίνεια:

— Μὴ μὲ παρεξηγήσετε, Ντημήτρη, ποὺ τάραινα ἐντελῶς ἀπρόοπτα καὶ χωρὶς νὰ πάρω τὴν ἀδειά σας τὴν ἀπόλυτὴ ἡσυχία σας. Μὰ αὐτὸ πρέπει νὰ σὰς πῶ ὅτι δὲν τὸ ἔκαμα χωρὶς λόγο, ἔτσι ἀπὸ μιὰ κοριτσίστικη περιέργεια. Ἡρθα ἐκτελώντας μιὰ ἐντολή.

Στὸ ἀκουσμα αὐτῶν τῶν λόγων τὸ βλέμμα τοῦ Ντημήτη πῆρε

πάλι την πρώτη έρωτηματική κι' αγωνιώδη έκφρασί του. Μέσα στο μυαλό του κόμητος άρχισαν να γυρίζουν ένα σωρό σκέψεις κι' η καρδιά του ταράχτηκε από ένα πλήθος συναισθημάτων. Όσοτοσο έκρυψε όσο μπόρεσε την ταραχή του, ώδήγησε την επισκέπτριά του στο γειτονικό σαλόνι κι' αφού την παρεκάλεσε να καθήση σε μια πολυθρόνα την ρώτησε:

—Έκτελείτε μια έντολή; Μά την αλήθεια αυτό είνε πολύ περίεργο. Γιατί ο άνθρωπος που σας έστειλε δεν θέλησε να ρθῇ ο ίδιος, αλλά σας ανάγκασε να υποβληθῇτε σ' αυτό τον κόπο;

Η Ντανιάρ ξαπλώθηκε καλύτερα στην αναπαυτική πολυθρόνα, πήρε το ύφος ενός μικρού κοριτσιού που περιμένει μετά την όμολογία της άταξίας του να τὸ μαλλώσουν και τοῦ απάντησε:

—Δεν σας διετύπωσα καλά ή σας έκανα να μη καταλάβετε ακριβώς τί ήθελα να σας πῶ. Μάλλον ήρθα ως εδώ με τὸν σκοπό να σας διατυπώσω μια παράκλησι.

—Μια παράκλησι; Ρώτησε παραξευμένος περισσότερο ο Ντημήτη.

Η Ντανιάρ που είχε συνέλθει από αυτήν την τόσο παράξενη εισβολή της στο «κίόσκι» κι' από τις πρώτες έντυπώσεις της κι' είχε ανακτήσει τώρα την ψυχραιμία της τοῦ δήλωσε:

—Νά ποιός ακριβώς είνε ο σκοπός της επισκέψεώς μου: 'Ο αδελφός σας όργανώνει αύριο τὸ βράδυ μια όμορφη γιορτή πρὸς τιμή μου.

—Τὸ ξέρω! Απάντησε με ψυχρότητα ο Ντημήτη.

—'Όλος ο γνωστός μας κόσμος, συνέχισε η Ντανιάρ, έχει προσκληθῇ σ' αυτή τη γιορτή. Ακόμη κι' όλοι οί εύγενείς γείτονές σας. Δεν είνε λοιπόν σωστό να λείπη από αυτήν ο άρχηγός της οικογενείας τῶν Έστερλώφ.

Ο Ντημήτη που άκουγε με προσοχή και με σοβαρότητα αυτά τὰ λόγια της Ντανιάρ περίεργος να δῇ πού επρόκειτο να καταλήξη, την διέκοψε:

—Η μητέρα μου, ξέρει πολύ καλά ότι δεν άγαπῶ καθόλου αυτές τις γιορτές, κι' αίσθάνομαι μια τρομερή αντίπαθεια πρὸς όλες τις κοσμικές συγκεντρώσεις. Μου είνε αδύνατο να χάνω τόσο γελοία και τόσο άνόητα την ώρα μου.

—Και δεν μπορεί να κάμετε μια εξαίρεσι για μένα; Τὸν ρώτησε η Ντανιάρ μ' ένα γοητευτικό χαμόγελο. Σκεφθῇτε ότι ήρθα εγὼ η ίδια να σας προσκαλέσω κι' επειδή ξέρω ότι ήσαστε τόσο εύγενής, ήμουν βέβαιη ότι δεν θὰ μου ήρνεϊσθε. Βασιζόμουν τόσο πολύ σε σας!...

Ο Ντημήτη, ο όποιος εστέκετο απέναντί της, όση ώρα μιλούσε η Ντανιάρ την παρακολουθοῦσε μ' ένα άπλανές βλέμμα. Νόμιζε ότι ώνειρεύετο κι' ότι αυτή η γοητευτική νέα πού τοῦ χαμογελοῦσε, πού τοῦ μιλούσε με τρυφερότητα και πού τὸν κυττοῦσε μ' ένα βλέμμα σὰν χάδι ήταν μια γοητευτική όπτασία. Αλλωστε ο κόμης Έστερλώφ δεν ήταν συνηθισμένος σε τέτοιον είδους επισκέψεις. Η Ντανιάρ ήταν ένα όμορφο λουλουδι πού ήρθε ξαφνικά να εύωδιάση την μελαγχολική ζωή του. Κι' αυτή η σκέψι τὸν έκανε τόσο τρυφερό, ώστε ήτο αδύνατο να χαλάση την καρδιά της. Γι' αυτό της απάντησε:

—Δεν άπατηθήκατε καθόλου, δεσποινίς, στίς σκέψεις πού κάνανε για μένα. Νά ήσαστε βέβαιη ότι θὰ έρθω σ' αυτή τη γιορτή, κατόπιν της παρακλήσεώς σας. Μά θὰ σας παρακαλοῦσα να μου άπαντούσατε με ειλικρίνεια στην ακόλουθη έρώτησί μου: Θέλουν αληθινά την παρουσία μου σ' αυτή τη νυχτερινή γιορτή τοῦ πύργου; Μήπως

αυτή η πρόσκλησι προέρχεται μόνο από σας; Πέστε μου την αλήθεια. Βλέπω από τὸ άνήσυχο βλέμμα τῶν ματιῶν σας ότι κάτι μου κρύβετε. Όμολογῶ επίσης ότι δεν είμαι συνηθισμένος κι' οὔτε επιτρέπω να μου κάνουν άστειότητες. Αν θέλετε να διασκεδάσετε, δεσποινίς, μπορείτε να θρῆτε έναν καλύτερο τρόπο. Πέστε μου ή ίδια ή μητέρα μου επιθυμεί να παραστῶ σ' αυτή τη γιορτή;

—Ναί, ναί, έσπευσε ν' άπαντήση η Ντανιάρ ή ίδια ή μητέρα σας.

—Τὸ περίμενα, απάντησε ο Ντημήτη. Θέλει να με δείξη σὰν ένα αξιοπερίεργο φαινόμενο. Θέλει να με παρουσιάση σ' όλους αυτούς τούς ανθρώπους, να μ' έκνευρίση και να τούς κάνη να πιστέψουν ότι είμαι τρελλός. Διαφορετικά δεν εξηγείται αυτή η έξαιρετική εύγένειά της. Δεν μ' έχει συνηθίσει στο παρελθόν σε τέτοιες άβρότητες.

Η Ντανιάρ πρόσεξε ότι μια σκιά μελαγχολίας πέρασε από τὸ μέτωπο τοῦ Ντημήτη και τὸ βλέμμα του έγινε τόσο λυπημένο, ώστε η ντὲ Ρὸπ ένοιωσε να πληγώνεται η καρδιά της. Και ξαφνικά όλος ο ζωηρός χαρακτήρας της επαναστάτησε:

—Κανείς, φώναξε, δεν μου εἶπε να σας επισκεφθῶ. Κανείς δεν είνε συνένοχος. Ήρθα σε σας, γιατί ήθελα να ρθῶ!...

—Πῶς, ήρθατε μόνη σας δῶ πέρα, γιατί είχατε επιθυμήσει να με δῆτε; 'Ω! σας παρακαλῶ δεσποινίς ντὲ Ρὸπ, επαναλάβετε αυτή την φράσι. Θέλω να πιστεύω ότι είνε αλήθεια. Θέλω να πιστεύω ότι πράγματι, ήρθατε σε μένα, γιατί επιθυμήσατε να με συναντήσετε.

—Ναί, έκανα αὐτὸν τὸν περίπατο ως τὸ «κίόσκι» σας γιατί τὸ ήθελα, απάντησε ή νέα. Μά όχι για να σας κάνω να γυρίσετε πάλι στην κοσμική ζωή. Τὸ έκαμα αὐτὸ τὸ πράγμα από καπρίτσιο από την περιέργεια πού είχα να σας δῶ, να δῶ πῶς είνε τὸ έρημητηριό σας. Ήθελα να ταράξω την ήσυχία σας. Ήθελα να σας φέρω σ' αυτή τη γιορτή στην όποια θὰ είνε όλη η καλή κοινωνία της Πετρούπολης για να συζητοῦν κατόπιν για μένα στα σαλόνια και να λένε:

—Η Ντανιάρ ντὲ Ρὸπ ήταν ή μόνη γυναίκα πού κατάφερε τὸν μιςάνθρωπο Κασγκαμάλα να παρουσιασθῇ σε μια εύθυμη γιορτή! Νά ποιά είνε η αληθινή αίτία της επισκέψεώς μου. Και για να είμαι ακόμη πιὸ ειλικρινής, θὰ όμολογήσω ότι είχα τόση θεβαιότητα ότι θὰ πετύχῃ τὸ σχέδιό μου, ώστε στοιχημάτισα με τὸν Λόταιρ δώδεκα μοπιλλίες σαμπάνια. Αυτή η όμολογία μου μπορεί βέβαια να με κάνη να χάσω τὸ στοιχημά μου. Έπρεπε ίσως νάσας αφήσω να νομίζετε ότι ήρθα μόνο και μόνο για να σας δῶ. Έπρεπε πιθανόν να μη σας διαλύσω αυτή την αὐταπάτη σας για να μη παρουσιασθῶ στα μάτια της μια άνόητη και κωμική νέα σὰν όλες αυτές πού χάνουν την ώρα τους στα κοσμικά σαλόνια. Έστῶ, αὐτὸ είνε λάθος μου. Τούλάχιστον όμως δεν θὰ νοιῶθῶ τύψεις ότι σας ξεγέλασα, ότι σας εἶπα ψέματα κι' ότι έπαιξα με την καλωσύνη σας και την αγάθότητα της καρδιάς σας. Δεν θὰ σκέπτομαι ότι κι' εγὼ ὅπως όλος ο κόσμος, ὅπως κι' αὐτοί ακόμη οί συγγενείς σας γέλασα εις βάρος σας, και σας, τὸν άνθρωπο πού ζητᾷ την ήρεμία της ψυχῆς του στη μοναξιά, τὸν μετέβαλα σ' έναν καραγκιόζη με τὸν όποιο θὰ διασκεδάζε ολόκληρη η Πετρούπολις. Όχι, κ. κόμη Έστερλώφ, αὐτὸ δεν βαστοῦσε η καρδιά μου να τὸ κάνη. Μπορεῖ να είμαι ζωνή, εύθυμη, να μ' άρέσουν η διασκεδάσεις κι' οί χοροί μὰ σας ὀρκίζομαι ότι ποτὲ δεν έπαιξα με τη δυστυχία τοῦ άλλου. Καί τώρα, κ. κόμη, μπορείτε να με διώξετε. Μπορεῖτε να με πετάξετε έξω από τὸ «κίόσκι» σας ὅπως ρίχνει κανείς από τὸ παράθυρο ένα παλιόχαρτο. Δεν θὰ σας παραπονεθῶ καθόλου, γιατί καταλαβαίνω πόσο ε-

φταιζα...

Κι' ή Ντανιάρ μη άντέχοντας στη δυνατή συγκίνησι πού πλημμύριζε την καρδιά της ξέσπασε σέ ζωηρά κλάματα, ψιθυρίζοντας:

— Συγχωρήσατέ με, Ντημήτρη, πού μ' αυτές τις άνοησίες τάραξα τη μοναξιά σας! Συγχωρήσατέ με!

Ο κόμης Έστερλώφ είχε γίνει κατάχλωμος και δάγκωνε με νευρικότητα τα χείλη του. Τα λόγια της Ντανιάρ τόν είχαν κάνει στην άρχη έξαλλο από τόν θυμό του. "Όταν όμως είδε πόσο είχε μετανοήσει γι' αυτές τις τρελλές και τόσο κοριτσιίστικες σκέψεις της την λυπήθηκε. Και τα δάκρυά της έδιωξαν πειά έντελώς τόν θυμό από την καρδιά του.

— Τό στοίχημα, της είπε με απλότητα συγκρατώντας την συγκίνησί του, δέν πρόκειται, δεσποινίς, νά τó χάσετε. Σάς παρακαλώ δέ νά πήτε στη μητέρα μου ότι δέχουμαι την πρόσκλησί της...

— Θά έρθετε; Άπόρησε ή ντε Ρόπ, παρ' όλ' αυτά τά όποία σάς είπα:

— Μά για ποιό λόγο, δεσποινίς νά με πληγώσουν τά λόγια σας; Έχω άκούσει άλλωστε πολύ περισσότερα και πιό άπελπιστικά κατά την έδω παραμονή μου. Μά έπειτα, περισσότερο άξίζει ν' άποχτήση κανείς δώδεκα μοτιίλλιες σαμπάνιας παρά έμένα πού δέν άξίζω τίποτε. Μά σάς παρακαλώ κι' έγώ με τη σειρά μου νά μου κάνετε μιá χάρι, άν θέλετε νά δεχτώ την πρόσκλησί σας.

— Αυτή ή άμοιγή σας, παρετήρησε ή Ντανιάρ, πρέπει νά είνε πολύ μεγαλυτέρα από τη χάρι πού μου κάνατε κι' άφου σ' αυτή τη γιορτή νομίζετε ότι δέν θά δοκιμάσετε παρά μόνο θλίψεις.

— Χρειάζεται μεγάλος ήρωϊσμός, δεσποινίς, παρετήρησε ό Ντημήτρη.

— Μήπως θά θέλατε τó μερίδιό σας από την σαμπάνια του Λόταιρ; Τόν ρώτησε μ' άφέλειο ή Ντανιάρ.

— Αυτό πού θά σάς ζητήσω είνε άνώτερο τών άνθρωπίνων δυνάμεων.

— Άλήθεια; Τί πρόκειται λοιπόν νά μου ζητήσετε;

— Τό πρώτο θάλς!... Θέλω νά χορέψω μαζί σας τó πρώτο θάλς, της είπε με σοβαρότητα ό Ντημήτρη.

— Τό πρώτο θάλς; Άπόρησε ή Ντανιάρ χλωμιάζοντας.

— Ω, μη στενοχωρήστε! Μη διάξεσθε νά μου άπαντήσετε... Σκεφθήτε πρώτα. Έχουμε άκόμη καιρό. Πρέπει νά ύπολογίσετε άν μπόρһτε ν' άνθέξετε σ' όλα τά σχόλια τών καλεσμένων, σ' όλες τις ειρωνείες τους, σ' όλα τά πειράγματά τους, όταν θά σάς δουν ν' άνοίγετε τόν χορό μ' έναν παράφρονα. Γιατί όλοι πράγματι, δώ κι' έξη χρόνια με θεωρούν γιά τρελλό. Σκεφθήτε ότι θά κάνουμε τόν πρώτο γύρο της αίθούσης όλομόναχοι άκούγοντας όλες αυτές τις κακογλωσσίες και τά σαρκαστικά γέλια τους. Έπειτα δέν είμαι τόσο καλός χορευτής τού θάλς. Είμαι τρομερά άδέξιός και δέν έχω καμμιá χάρι στις κινήσεις μου. Πρέπει λοιπόν νά ξεχάσετε ότι θρίσκεστε σέ κόσμο και νά παύσετε ν' άκούτε τά σχόλια και τις ειρωνείες τους...

Η Ντανιάρ τά έχασε. Η καρδιά της χτυπούσε με ζωηρότητα. Σκεφτόταν όλες αυτές τις σκηνές πού της είχε άναφέρει ό κόμης Έστερλώφ κι' άνταρίχιαζε. Τέλος ψιθύρισε σάν νά μιλούσε με τόν έαυτό της:

— Άν χάσω τó στοίχημά μου δέν θά πικραθώ παρά μόνο από τις ειρωνείες ενός μόνο ανθρώπου. Άν δεχθώ θ' άναγκαστώ νά τραβήξω τó μάρτύριο της κακογλωσσίας όλων τών καλεσμένων. Μά δέν δίνω καμμιá σημασία στά λόγια τού κόσμου. Κύριε κόμη, τó πρώτο θάλς μου είνε δικό σας!

Τό πρόσωπο τού Ντημήτρη πού ως εκείνη τη στιγμή έδειχνε μιá άπερίγραπτη θλίψη έλαμψε από μιá μεγάλη εύτυχία και τó βλέμμα του άστραψε.

— Σάς εύχαριστώ, σάς εύχαριστώ πολύ, δεσποινίς, ψιθύρισε τρέμοντας καθώς έσκυβε νά φιλήση την άκρη τού γαντοφορεμένου χειριού της Ντανιάρ. Αυτό τó πρώτο θάλς θά είνε τόσο ένδοξο σάν μιá μεγάλη νίκη. Μπορείτε νά βασίξεσθε σέ μένα. Άλλωστε θά τó πληρώσω πολύ άκριβά... Καί τώρα σάς παρακαλώ νά επανέλθετε στόν πύργο. Άρκετά σάς κούρασα...

Η Ντανιάρ συνοδευόμενη από τόν Ντημήτρη, κατέβηκε τις σκάλες τού κιοσκιού, έπειτα άρχισε νά τρέχη στό πάρκο. Μά άν έστρεφε πίσω θά έβλεπε τόν κόμητα Έστερλώφ νά στηρίζεται στά κάγκελλα της πόρτας και νά κλαίη σάν παιδί πού πληγώσαν την ψυχή του με μιá ξαφνική χαρά, άφου πρώτα τó βασάνισαν μ' ένα σωρό θλίψεις. Μά κι' ή Ντανιάρ ήταν έξαλλη. Λαχανιασμένη έπεσε στό πρώτο παγκάκι πού συνάντησε μπροστά της και δαγκώνοντας με λύσσα τά χείλη της ψιθύριζε:

— Κέρδισα τó στοίχημά μου, μά για πρώτη φορά έξευτελίστηκα τόσο πολύ στά μάτια ενός άνδρός! Ά, αυτός ό άνθρωπος τί άπαίσιος πού είνε! Τόν μισώ! Τόν μισώ μ' όλη τη δύναμι της ψυχής μου.

XIII

ΕΝΑ ΕΡΩΤΙΚΟ ΒΑΛΣ

ΤΟ χτήμα τών Κασγκαμάλα έλαμπε μέσα σ' αυτή τη μεγαλοπρεπή άτμόσφαιρα της διασκεδάσεως. Παντού ύπήρχαν ποικιλόχρωμα λαμπρόνια, γοητευτικές γιρλάντες λουλουδιών και τά βεγγαλικά σκόρπιζαν μύρια χρώματα στόν ουρανό και τόν κάναν ν' άκτινοβολή με τά παράξενα σχέδιά τους. Μέσα σ' αυτά τά κόκκινα, τά μπλε, τά πράσινα φώτα, ό παληός πύργος με τις δαντελλωτές επάλξεις του, τις πολεμίστρες και τις σκοπιές του έπαιρνε μιá νεραϊδένια όψη. Οί καλεσμένοι τών Έστερλώφ περιμένοντας την ώρα πού θ' άρχιζε ό χορός, περπατούσαν και διασκεδάζαν στίς κατάφωτες δενδροστοιχίες και σχολιάζαν με θαυμασμό την μεγαλοπρεπή εμφάνισι αυτής της γιορτής πού άπεκάλυπτε όλο τόν... πλούτο και την εύγένεια τών Κασγκαμάλα. Άλλωστε μιá γιορτή πού ήταν ώργανωμένη από την περίφημη «γόνεσσα» Τατιάνα κι' από τόν κόμητα Λόταιρ, ό όποιος έφημιζετο γιά τις τρελλές διασκεδάσεις του, δέν μπορούσε παρά νά είχε έκπληκτική έπιτυχία. Καί πράγματι ό κόμης Λόταιρ γυρνούσε σ' όλες τις συντροφίες και σ' όλους εύρισκε νά πη, κάτι εύχάριστο.

Και ξαφνικά ή μουσική τών τσιγγάνων σκόρπισε τούς μεγαγχολικούς και παθητικούς ήχους της. Η κόμηςσα Έστερλώφ στηρίζομένη στόν θραχίονα τού πρίγκηπος Ορούσκιν προχώρησε στό μεγάλο και πολυτελές σαλόνι τού πύργου. Η Ντανιάρ κι' ή Ναδία τριγυρισμένες από ένα πλήθος χορευτών έγραφαν στά μικρά καρτέ τους τά ενόματά των και τούς χορούς πού τούς είχαν ύποσχεθί. Ο Λόταιρ λάμποντας από ώμορφιά μέσα στην κομψή στολή τού αξιωματικού της φρουράς τού Τσάρου, πλησίασε τότε τη Ντανιάρ και την ρώτησε:

— Θά μου κάνετε την τιμή νά στηριχθήτε στόν θραχίονά μου γιά νά σάς συνοδεύσω στό σαλόνι όπου θ' άνοίξουμε τó χορό;

— Λυπούμαι πολύ, άγαπητέ μου, τ' άπάντησε εκείνη, μά έχω ύποσχεθί αυτό τó θάλς.

— Καί ποιός είνε αυτός ό εύτυχής; Ρώτησε με πληγωμένη υπερηφάνεια ό Λόταιρ.

—Ο Ντημήτρη Ἰβάνοβιτς, ἀπάντησε ἤρεμα ἡ Ντανιάρ.

—Ο Λόταιρ πού δὲν περίμενε ν' ἀκούσῃ αὐτὸ τ' ὄνομα σάρκασε:

—Μὰ τὴν ἀλήθεια αὐτὴ εἶνε περίφημη ἀστειότης.

Καὶ πρότεινε στὴν Ντανιάρ τὸ χέρι του νομίζοντας ὅτι ἤθελε νὰ διασκεδάσῃ μαζί του.

—Στὴν ἡλικία μου, τ' ἀπάντησε ἐκείνη, δὲν συνηθίζουν κάτι τέτοιες στιγμές ν' ἀστειεύονται. Ἀλλωστε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφός σας νομίζω ὅτι πρέπει ν' ἀνοίξῃ τὸ χορὸ. Καὶ καθὼς βλέπω εἶνε σὺνεπὶς στὴν ὑπόθεσί του...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ φάνηκε νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος τους ὁ Ντημήτρη.

—Καταλαβαίνω, ψιθύρισε ὁ Λόταιρ. Ὁ «τρελλός» τοῦ «κιοσκιοῦ» σὰς παρακάλεσε νὰ τοῦ κάνετε τὴ χάρι νὰ χορέψῃ μαζί σας τὸ πρῶτο βάλς. Σὰς ἀφῆνω σ' αὐτόν. Μὰ γὰρ ἂν ἤμουν στὴ θέσι σας θὰ προτιμοῦσα νὰ χάσω τὸ στοίχημα παρὰ νὰ ὑποστῶ τὰ σχόλια τοῦ κόσμου.

Κι' ὁ Λόταιρ ἀπομακρύνθηκε πνιγμένος ἀπὸ τὸν φοβερὸ θυμὸ του.

—Μὲ συγχωρεῖτε, ψιθύρισε ὁ Ντημήτρη πλησιάζοντας, ἄργησα λίγο... Ἰδοὺ οἱ πρῶτοι ἤχοι τοῦ βάλς...

—Κι' ὁ χορευτὴς μου περιμένει νὰ τελειώσῃ, γιὰ νὰ παρουσιάσῃ μπροστά μου, τὸν εἰρωνεύθηκε ἐκείνη.

—Κράτησα τὸ λόγο μου, δεσποινίς ντὲ Ρόπ, τῆς εἶπε μὲ σοβαρότητα ὁ Ντημήτρη. Ἦρθε στὴ γιορτὴ. Μὰ σὰς ἀπαλλάσσω ἀπὸ τὶς ὑποχρεώσεις τοῦ λόγου σας. Θὰ σὰς συνοδεύσω σ' ἓνα χορευτὴ πιὸ ἀξιο τῆς γοητευτικῆς ὡμορφιάς σας.

—Τότε σὰς ἐπιστρέφω κι' ἐγὼ τὸν δικό σας. Μπορεῖτε νὰ φύγετε ἀπὸ τὴν γιορτὴ Ντημήτρη...

—Ἡ μουσικὴ τῶν τσιγγάνων σὰς καλεῖ, εἶπε μὲ πίκρα ὁ Ἐστερλώφ.

—Μὰς καλοῦν, θέλετε νὰ πῆτε, τὸν διώρθωσε μὲ πείσμα ἡ Ντανιάρ. Κι' ὕστερα πρόσθεσε μὲ σοβαρότητα:

—Ντημήτρη Ἰβάνοβιτς θέλετε νὰ χορέψετε μαζί μου;

—Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνω ἡ αἰτία νὰ σὰς εἰρωνευθοῦν...

—Τότε πάει καλὰ, ψιθύρισε μὲ πείσμα ἡ Ντανιάρ. Δὲν θὰ χορέψω καθόλου ὅλη τὴ νύχτα. Καὶ σεῖς, ἐσεῖς θὰ φταίτε γι' αὐτό...

Ὁ Ντημήτρη τὴν κύτταξε πολλὴ ὥρα στὰ μάτια μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς του.

—Μοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ ὑποκύψω μπροστά στὴν τόσο μεγάλη ἐπιθυμία σας, τῆς δήλωσε.

Καὶ τὴν ὡδήγησε στὴν μεγάλη αἶθουσα ποὺ ἐπυρπολεῖτο ἀπὸ τὰ φῶτα, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ τὰ κρύσταλλα τῶν πολυελαίων καὶ τὰ κοσμήματα τῶν γυναικῶν!...

Ὁ κόμης Ἐστερλώφ εἶχε μιὰ ἐκπληκτικὴ εὐγένεια στὶς κινήσεις του καὶ τὸ μαῦρο ἐνδυμὰ του μὲ τὴν χρυσὴ πλάκα τῶν ἱπποτῶν τῆς Μάλτας τοῦ πῆγαινε ὑπέροχα. Μὰ δίστασε ἓνα λεπτό καὶ τῆς εἶπε:

—Γιὰ τελευταία φορὰ σὰς δηλώνω, δεσποινίς, ὅτι παραχωρῶ αὐτὸ τὸν χορὸ στὸν ἀδελφὸ μου Λόταιρ. Μ' ἓνα βλέμμα μπορεῖτε νὰ τὸν καλέσετε, ὅσο ἀκόμη εἶναι καιρός...

Ὁ Λόταιρ ποὺ εἶχε καταλάβει τὴ συνομιλίαν τους ἔκανε νόημα στοὺς τσιγγάνους νὰ παίξουν ἓνα ὑπέροχο βάλς. Μὰ σ' ἀπάντησι ἡ

Ντανιάρ στήριξε τὸ ἀριστερὸ χέρι τῆς στὸν ὦμο τοῦ Ντημήτρη κι' ἐγκατέλειψε τὴ λεπτὴ μέση τῆς στὸ δυνατό βραχίονά του. Στὴν ἀρχὴ πάγωσε ἀπὸ τὸ φόβο τῆς κι' ὅλο τὸ θάρρος τῆς τὴν ἐγκατέλειψε, νομίζοντας ὅτι ὁ Ντημήτρη θ' ἄρχιζε νὰ κάνῃ λάθος. Μὰ ὁ κόμης Ἐστερλώφ δὲν ἦταν ὅπως εἶχε δηλώσει κακὸς χορευτὴς. Ἦταν μάλιστα ἐξαιρετικὰ χαριτωμένος. Ἡ Ντανιάρ μὲ μιὰ ξαφνικὴ χαρὰ ποὺ πλημμύριζε τὴν καρδιά τῆς καταλάβαινε ὅτι δὲν χόρευε, ἀλλὰ πετοῦσε!... Ἡ παθητικὴ μουσικὴ τῶν τσιγγάνων, τὰ τριγκλίσματα τῶν βιολιῶν τὴν ὠθίσαν σ' ἓνα θεϊκὸ μεθῶσι, ποὺ τὴν μετέφερε στὴν παρδεισίου χώρα τῶν ἀγγέλων!...

Τότε ὅμως ἀπ' ὅλην τὴν σίθουσα ὑψώθηκε ἓνας δυνατὸς ψιθύρος.

Ἡ γρηῃ ἐπαρὼν φριεσὰ ψιθύρισε ἐνθουσιασμένη στ' αὐτὴ τῆς κομῆσης Ἐστερλώφ:

—Εἶνε ἓνας ὑπέροχος χορευτὴς τοῦ βάλς ὁ Ντημήτρη!

—Ναί, ἀπάντησε ἡ Τατιάνα, μὰ ὁ Λόταιρ χορεύει ἀκόμη καλύτερα!...

Μὰ ὅλοι ὄχι μόνο δὲν κακολογοῦσαν τὸν Ντημήτρη, ἀλλὰ τὸν θαύμαζαν ἀνυπόκριτα καὶ δὲν τόλμησαν νὰ μποῦν στὸ χορὸ παρὰ ἀφοῦ τέλειωσε τὸ πρῶτο βάλς κι' ἀφοῦ τὸν χειροκρότησαν ἐξαλλοὶ ὅπῃ τὸν ἐνθουσιασμό τους.

Ὁ Ντημήτρη ὡδήγησε χαμογελῶντας, τὴν ντάμα του σ' ἓνα ιδιαίτερο διαμέρισμα γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ.

—Γιατὶ μοῦ εἶπατε ὅτι χορεύετε ἄσχημα; Τὸν ρώτησε ἐκείνη μὲ τρυφερότητα ὅταν συνῆλθε ἀπὸ τὴ δυνατὴ συγκίνησι καὶ τὶς γοητευτικὲς στιγμὲς ποὺ εἶχε περάσει στὴν ἀγκαλιά του. Θὰ θέλατε μήπως νὰ μὲ τρομάξετε;

—Πολὺ πιθανόν...

—Δὲν σὰς φαντάζομαι γιὰ τόσο ἐκδικητικὸ, τ' ἀπάντησε ἡ Ντανιάρ...

—Νομίζω, τῆς παρετήρησε ἐκεῖνος, ὅτι μὲ κολακεύετε κι' ὅτι θέλετε νὰ ξεφύγετε ἀπὸ τὴν θεωρία σας.

—Ποιὰ θεωρία; Ἀπόρησε ἐκείνη.

—Τὴν θεωρίαν τῆς ὡμορφιάς στὴν ὁποία ὑποστηρίζετε ὅτι τὸ καλὸ εὐρίσκεται μόνο στὸ ὠραῖο. Θυμᾶστε; Μιὰ μέρα λέγατε: «—Κυττάξτε τὴ φύσιν κάθε τι σκοτεινὸ εἶνε καὶ ἄσχημο. Ἡ νύχτα, τὰ μαύρα σύννεφα... Ἐνῶ ὁ ἥλιος;... Υπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ τὸν λατρεύουν γιὰ Θεό...»

—Ποιὸς σὰς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια; Φώναξε κυττάζοντάς τον κατὰπληκτὴ ἡ Ντανιάρ.

—Οἱ ἄνθρωποι τοῦ σκότους, ψιθύρισε ὁ Ντημήτρη χαμογελῶντας, καταλαβαίνουν πιὸ εὐκόλως τὶς ἀπόκρυφες ἐπιστῆμες καὶ μποροῦν ν' ἀκούν μ' εὐκολία τί λένε σὲ μιὰ ιδιαίτερη συνομιλία τους τὰ κορίτσια.

—Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι αὐτὰ τὰ λόγια θὰ σὰς διαβίβασε ἡ «περιπλανώμενη ψυχὴ» τῶν Κασγκαμάλα. Εἶνε ἡ μόνη γιὰ τὴν ὁποία μιλοῦν στὸν πύργο. Μὰ ποιὸς ἀκούσε αὐτὴ τὴ συνομιλία μου; Ἀνῆκετε λοιπὸν καὶ σεῖς στὴν κατηγορίαν τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀσχημῶν;

Μιὰ εἰρωνεῖα φάνηκε νὰ διαγράφεται στὰ χεῖλη τοῦ Ντημήτρη.

—Ναί καὶ ὄχι, τῆς ἀπάντησε ὁ κόμης Ἐστερλώφ. Σήμερα, παρδειγματικὸς χάριν, δὲν πιστεύω τόσο ἄσχημο τὸν ἑαυτὸ μου ὅσο τὸν καιρὸ ποὺ ἤμουν μαθητὴς τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς τοῦ Μιτωῦ. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ εἶχα ἀκούσει ἀπὸ τὰ λεπτὰ χεῖλη μιᾶς νεαρᾶς ἀριστοκράτιδος μιὰ ἀμετάκλητὴ καὶ μαρτυρικὴ καταδίκη. Ἦμουν τό-

σο κακός, τόσο άσχημος πού μου έδωσε τ' όνομα του Δόν Κιχώτη... Αυτά τὰ λόγια τής με κάνουν νά κυττάζουμε σ' όλους τούς καθρέφτες, νά τὰ επαναλαμβάνω μ' άγωνία και νά κυριεύομαι από μιá τρομερή φρίκη. Είχα συχαθή τόν έαυτό μου και μισούσα όλους τούς καθρέφτες πού μου θυμίζουν τήν άσχήμια μου...

Ο Ντημήτρη τελειώνοντας αυτά τὰ λόγια θυβίστηκε στις σκέψεις του, ένώ δυό δάκρυα κυλούσαν από τὰ μάτια τής Ντανιάρ. "Επειτα μέιναν κι' οι δυό άμίλητοι για πολλή ώρα. Τέλος ή ντέ Ρόπ του δήλωσε:

—Κόμη Έστερλώφ, έχετε μιά τήν αλήθεια φοβερή **μνήμη!** **Θυμάστε** άκόμη και τὰ λόγια **μιάς** **αυστης** **και** **αυστης** **αυστης** νέας. Μιά **αυστης**. Αυτά ήσαν παιδικές άνοησίες. Μά τί θά λέγατε άν σάς ζητούσα κι' έγώ τώρα με τί σειρά μου μιá χάρι.

—Είμαι στις διαταγές σας και πρόθυμος ν' άκούσω ό,τι θά μου πητε.

—Μιά πού μιλήσαμε για τήν «περιπλανώμενη ψυχή» πρέπει νά σάς όμολογήσω ότι όλα μου φαίνονται περίεργα στον πύργο. Τη νύχτα δέν τολμώ νά κατεβώ μόνη μου στο πάρκο, γιατί νομίζω ότι πίσω από κάθε δέντρο κρύβεται ένα φάντασμα. Με φοβίζουν άκόμη και τὰ ίδια τὰ θήματά μου. "Επειτα νομίζω διαρκώς πώς ζω μέσα σ' ένα όνειρο. Και χθές άκόμη πού σάς επισκέφθηκα στο «κιόσκι» τó αίμα πάγωσε μέσα στις φλέβες μου, γιατί είχα άκούσει ξαφνικά τόν ξηρό χτύπο ένός σφυριού. Αλήθεια Έστερλώφ, τί κάνετε όλη μέρα μ' αυτά τὰ μάρμαρα;

—Θά σάς παρακαλέσω τής δήλωσε με σοβαρότητα ο Ντημήτρη, νά μη με ρωτάτε για πράγματα για τὰ όποια δέν μπορώ ν' άπαντήσω σέ κανένα...

—Ούτε σέ μένα; Ρώτησε ή Ντανιάρ.

—Πολύ μάλιστα περισσότερο σέ σάς, τής άπάντησε ο Έστερλώφ με μιá φωνή πού έρχόταν από τὰ βάθη τής ψυχής του και πού έκανε τή Ντανιάρ νά κοκκινίση και νά χαμηλώση τὰ μάτια...

—Δέν άκούσατε λοιπόν, ψιθύρισε νά μιλούν ποτέ για τó σκεπασμένο άγαλμα τής "Ισιδος; Ένας περίεργος, όπως άναφέρει ο θρύλος, θέλησε μιá μέρα νά σηκώση τόν πέπλο. Μ' αυτό του στοιχίωσε τή ζωή. Υπάρχουν λοιπόν μερικά παρόμοια άγάλματα στο κιόσκι. Θά σάς παρακαλέσω γι' αυτό νά μου ώρκισθήτε άν τύχη καμμιá φορά και ξανάρθετε στο «κιόσκι» νά μη άναζητήσετε νά μάθετε τó μυστικό τους, γιατί θά μ' άναγκάσετε νά σάς φερθώ με τόσο σκληρό τρόπο πού θά πεθάνετε από τó φόβο σας.

—Με κάνετε νά τρέμω, άγαπητέ κόμη!... Διεμαρτυρήθη ή Ντανιάρ.

—Δεσποινίς ντέ Ρόπ, είπε ο Ντημήτρη, με μιá φωνή τόσο γλυκειά και τόσο χαίδευτική πού ποτέ άλλοτε δέν είχε άκούσει ή νέα. Κυττάξετε στο βάθος τών ματιών μου, νομίζετε ότι μπορεί νά έχω διπλή συνείδησι; Στο στήθος μου έχω τó παράσημο τών ίπποτών τής Μάλτας. Δέν με θεωρείτε έναν έντιμο άνθρωπο; Μπορώ νά σηκώσω υπερήφανα λοιπόν τó κεφάλι στοθεό και στους ανθρώπους; Όσοσο δέν σάς τó κρύβω ότι βασανίζομαι από μιá άμφιβολία... Μιά τρομερή ύπόνοια...

Μά εκείνη τή στιγμή στο διαμέρισμα μπήκε ο Λόταιρ άκτινοβολώντας μέσα στην όλόχροση στολή του.

—Μπορώ νά σάς συγχάρω κι' έγώ, ψιθύρισε ύποκλινόμενος, για τήν έκπληκτική έπιτυχία πού είχατε άπόψε στο χορό; "Όλοι οι καλεσμένοι δέν μιλούν πια για τήν χάρι σας και τήν ώμορφιά σας.

Κι' αυτό κολακεύει πάρα πολύ τόν έγωισμό μου.

Ο Ντημήτρη με τήν πρόφασι ότι ήταν κουρασμένος φίλησε με τρυφερότητα τó χέρι τής Ντανιάρ, γλύστρησε άπαρτήρητος στον κήπο και με γρήγορα βήματα έσπευσε νά κλεισθή στο «κιόσκι» του για νά συνέλθη απ' όλες αυτές τις περιπέτειες πού του είχε χάρισει αυτή ή νύχτα.

Όταν ο Λόταιρ κι' ή Ντανιάρ μέιναν μόνοι, ο «Απόλλων» τών Έστερλώφ τής πρότεινε νά κάνουν ένα περίπατο στο σεληνόφως.

—Είνε τόσο ώμορφη άπόψε ή νύχτα, ψιθύρισε. Δέν πρέπει νά χάσουμε τήν ευκαιρία νά τήν απολαύσουμε.

Κι' ή Ντανιάρ μεθυσμένη από τή σαμπάνια και τὰ λόγια του, τόν άκολούθησε τρέμοντας από τήν άγωνία τής καρδιάς τής. Κι' εκεί μέσα στο πάρκο τών Κασγκαμάλα ο Λόταιρ έκλεψε τó πρώτο φιλι από τὰ χείλη τής ντέ Ρόπ.

Όταν εκείνη κλείσθηκε στο διαμέρισμά της ήταν άδύνατο νά κοιμηθί. Η παράξενη διαγωγή του Ντημήτρη, με μισόλογό του, ή τρομερή του ελίκρинеα τής είχαν ταραξει τó μυαλό. Μά με τήν ίδια συγκίνησι σκέφτονταν και τόν Λόταιρ, του όποιου ήταν άδύνατο πειά νά ξεχάση τὰ χάδια του και τó φιλι του.

Ξαφνικά κάποιος χτύπησε διακριτικά τήν πόρτα τής.

—Ποιός είνε, φώναξε, τρομαγμένη ή Ντανιάρ.

—Εγώ, άπάντησε απ' έξω μιá ήρεμη φωνή. Εγώ ή Βέρα Ίβά-νοβνα.

Κι' άνοίγοντας τήν πόρτα έπεσε στην άγκαλιά τής φωνάζοντας:

—Θέλετε νά δήτε ένα ένδιαφέρον θέαμα; Ρίχτε ένα σάλι στους ώμους σας κι' άκολουθήσατέ με. Δέν πρόκειται νά μάς άντιληφθή κανείς. Θά πάμε ως τήν άλλη πτέρυγα του πύργου...

—Μά φοβάμαι, δήλωσε ή Ντανιάρ. Είνε τόσο άργά...

—Θά είμαι μαζί σας. Αλλωστε όποιος πιστεύει στο Θεό δέν φοβάται τίποτε, τής δήλωσε ή Βέρα.

Η Ντανιάρ τρέμοντας από τήν άγωνία και τήν περιέργεια, άκολούθησε τήν κόρη τής Τατιάνας.

Επειτα από λίγη ώρα φτάσαν σ' ένα διάδρομο πού φωτιζόταν μόνο από τó φώς ένός δωματίου από τó όποιο άκούγονταν σιγανές φωνές.

Κυττάξετε τί κάνει ο μέλλων σύζυγός σας, ψιθύρισε άνατριχιάζοντας ή Βέρα, καθώς έδειχνε τόν Λόταιρ.

Η Ντανιάρ τότε άντελήφθη τόν άδελφό του Ντημήτρη νά κάθε-ται και νά χαρτοπαίξει μ' ένα σωρό ύποκείμενα πού δέν φημιζόντουσαν για τήν τιμιότητά τους. Έχανε διαρκώς, μά δέν στενοχωριόταν.

—Μήπως είνε δικά μου τὰ λεφτά; έλεγε. Τά έδωσε στή Ναδία ο Ντημήτρη κι' αυτή τὰ έμπιστεύθηκε στή μητέρα για τις άνάγκες του πύργου. Μά υπάρχουν άνάγκες σοβαρότερες από τó παιγνίδι...

Κι' ο Λόταιρ γέλασε με μιá κτηνωδία πού προξένισε κατάπληξι στή Ντανιάρ.

—Εννοια σου, τόν παρηγόρησε ένας από τούς ύπόπτους φίλους του. Μπορεί νά μην έχη άλλα λεφτά ή κυρά κόμησσα για νά τὰ παίξει στα χαρτιά, μά μη ξεχνάς ότι θά έχης σέ λίγο άφθονα από τή γυναίκα σου. Η ντέ Ρόπ είνε ή πιό πλούσια νύφη τής Πετρούπολεως. Ήξερες βλέπω κι' έπαιξες πολύ ώμορφα τó παιγνίδι. Αλήθεια με πόνσα «σ' άγαπώ» τó άνόητο αυτό πουλάκι πιάστηκε στα δίχτυα σου

—Με πέντε, φώναξε ο Λόταιρ πού ήταν φαίνεται μεθυσμένος. Τό

πέμπτο όμως δεν τὸ ἄκουσε, γιατί κείνη τὴν στιγμή τὴν φιλοῦσα.

—Κάνει ὡμορφο φίλημα; Ρώτησε ἓνας χοντρός ἀξιωματικός σὺν ἱπποπόταμος.

—Μὰ τὴν ἀλήθεια, ὄχι σὺν τὴν Φρόνια.

—Γιοιὰ εἶνε αὐτή;

—'Η καμαριέρα τοῦ πρίγκηπος...

'Η Ντανιάρ νόμιζε ὅτι θὰ λιποθυμοῦσε. Ὡστόσο ἐρῆκε τὸ κουράγιο νὰ ψιθυρίσῃ στὴ Βέρα:

—Γιατί τὸ ἔκανες αὐτό; Γιατί μ' ἔφερες δὴ πέρα; Ξεχνᾷς ὅτι ὁ Λόταιρ εἶνε ἀδελφός σου καὶ δὲν πρέπει νὰ τοῦ ἐκθέτῃς τίς ἀδυναμίες του; Τί τρομερὴ κατάρρα δέρνει τὸ σπίτι σας; Τρώγεσθε σὺν τὰ σκυλιὰ κι' ὁ ἓνας δὲν χωνεύει τὸν ἄλλο. Ξεχνᾷς ὅτι ὁ Λόταιρ εἶνε ἕνας Ἑστερλώφ.

—Κόμης Ἑστερλώφ εἶνε μόνο ὁ Ντημήτρης, ψιθύρισε ἡ Βέρα.

Κι' ἐγκατέλειπε πάλι στὸ διαμέρισμά της τὴν Νατινιάρ βέβαιη ὅτι τὴν εἶχε προφυλάξει ἀπὸ μιὰ τρελλή κι' ἀσυλλόγιστη περιπέτειά της.

'Η Ντανιάρ ὡς τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ δὲν ἔκλεισε μάτι. Ἦταν ἀδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ Λόταιρ μπορούσε τόσο πολὺ νὰ τὴν ἐξευτελίσῃ.

—Μὰ δὲν εἶνε ἓνας εὐγενὴς σκεφτόταν; Δὲν τρέχει τὸ αἷμα τῶν Ἑστερλώφ στὶς φλέβες του; Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μιλήσῃ γιὰ μένα μὲ τόσο κυνισμό μπροστὰ σ' αὐτοὺς τοὺς μεθυσμένους φίλους του, καὶ νὰ μὲ θεωρῇ κατώτερη ἀπὸ μιὰ καμαριέρα;

Αὐτὸ δὲν μπορούσε νὰ τὸ χωρέσῃ τὸ μυαλὸ τῆς Ντανιάρ. Κι' ὅλη τὴ νύχτα ἐκλαιγε ἀπὸ τὸν ἐξευτελισμὸ πού εἶχε πάθει κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ τόσο τραγικὸ ξεγέλασμα τῆς καρδιάς της.

XIV

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΙΣΠΑΝΙΔΟΣ

Η Ντανιάρ ντὲ Ρὸπ τὴν ὥρα πού ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ πύργου ἦσαν βυθισμένοι ἀκόμη στὸν ὕπνο, κατὰκοποι ἀπὸ τὴ διασκέδασι τῆς περασμένης νύχτας, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι της, ντύθηκε θιαστικά καὶ κατέβηκε στὸ πάρκο. Ἦθελε ν' ἀναπνεύσῃ λίγο καθαρὸ ἀέρα, νὰ συνέλθῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐφιαλτικὸ ὄνειρο πού βασάνιζε τὴν ψυχὴ της καὶ νὰ ταχτοποιήσῃ τίς σκέψεις της. Ἦ ἀποκαλύψεις τῆς Βέρας, ἡ διαγωγὴ τοῦ Λόταιρ, ἡ ἀκατανόητη συμπεριφορὰ τοῦ Ντημήτρη τῆς εἶχαν ταραξεί παρὰ πολὺ τὰ νεῦρα της. Ἦ Ντανιάρ κατάχλωμη καὶ μὲ κουρασμένα μάτια περπατοῦσε τῶρα μέσα στὸ πάρκο δίχως κἄν νὰ ἐνδιαφέρεται πού τὴν ὡδηγοῦσαν τὰ βήματά της. Ἔτσι ἔφτασε ὡς τὰ ἐρείπια τοῦ παλαιοῦ μοναστηριοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖο, σύμφωνα μὲ τὸν θρύλο, παρουσιάζονταν ἡ «περιπλανώμενη ψυχὴ» κι' ἔπειτα ὡς τὸ μικρὸ ἐκκλησάκι στὸ ὁποῖο ἀναπαύονταν οἱ πρόγονοι τῶν Ἑστερλώφ, μέσα στὶς βαρεῖες μαρμάρινες κρύπτες των. Τ' ὄνομα τῆς κομῆσης Κασγκαμάλα τὸ ὁποῖο ἦταν γραμμένο μ' ἓνα πληθος ἀστρων τῆς ἔκαμε ἐντύπωση. Ἰδιαίτερα πρόσεξε ὅτι πάνω στὸ μάρμαρο ὑπῆρχε σκαλισμένο καὶ ζωγραφισμένο ἓνα κόκκινο τριαντάφυλλο τὸ ὁποῖο ἐπυρπολεῖτο ἀπὸ μιὰ ζωερὴ φλόγα. Ὁ χρόνος εἶχε σβύσει σὲ πολλὰ σημεῖα τὰ χρώματα, μὰ αὐτὸ τὸ σχέδιο δὲν ἔπαυε νὰ εἶνε ἐξαιρετικὰ παράδοξο. Κι' ἡ Ντανιάρ σκεπτομένη ὅτι ἐκεῖ μέσα ἀναπαύονταν ἡ «περιπλανώμενη ψυχὴ» ἀνατρίχιασε, τὸ θάρρος της τὴν ἐγκατέλειπε καὶ γύρισε πάλι στὸν πύργο. Μὰ ἡ ὥρα εἶχε περάσει, ὅλοι εἶχαν ξυπνήσει καὶ τῶρα μαζεμέ-

νοι στὴν τραπεζαρία τοῦ πύργου προσπαθοῦσαν ν' ἀνοίξουν μιὰ παληὰ καὶ βαρεῖα κασσετίνα, τὴν ὁποία εἶχε ἐρῆ ὁ Ντημήτρης στὸ «κῶσκι» καὶ τὴν εἶχε φέρεי ὡς ἐκεῖ πέρα.

—Θὰ περιέχῃ, ψιθύρισε ἡ κόμης με συγκίνησι, τὰ κοσμήματα τῆς κομῆσης Κασγκαμάλα...

—Ὁ μόνος πού μπορεῖ ν' ἀνοίξῃ αὐτὴ τὴ διαβολικὴ κασσετίνα, εἶπε ὁ Λόταιρ εἶνε ὁ Ντημήτρης, ὁ ὁποῖος ἀπὸ καιρὸ ἀσχολεῖται μὲ τίς ὑποθέσεις τῶν φαντασμάτων...

Ὁ κόμης Ἑστερλώφ πράγματι ἀνοίξε αὐτὸ τὸ μεταλλικὸ κουτὶ καὶ τότε μπρὸς τὰ ἐκπληκτὰ μάτια ὅλων παρουσιάσθηκε ἓνας πάπυρος. Ὁ Ντημήτρης πού ἤξερε νὰ διαβάξῃ τὴ γλῶσσα τῶν Βογιάρων πῆρε μὲ συγκίνησι αὐτὸ τὸν πάπυρο στὰ χέρια του καὶ τρέμοντας ἄρχισε νὰ μεταφράξῃ τὸ περιεχόμενό του:

«Γεννήθηκα, ἔγραφε ἡ ἴδια ἡ κόμης Κασγκαμάλα, στὴν Κόρδοβα ἀπὸ γονεῖς μουσουλμάνους. Μὰ γρήγορα ἐμείνα ὀρφανὴ κι' ἀνατράφηκα ἀπὸ μιὰ γρηὰ ὑπηρετρία πού μεῖς ἦταν τυφλὰ ἀφωσιωμένη. Ὁ κόμης Ρεῦπερ τοῦ Ἑστερλώφ, πρεσβευτῆς τῶν χωρῶν τοῦ Βορρά κοντὰ στὸ βασιλεῖα Φερδινάνδο ἐπισκέφθηκε μιὰ μέρα τὴν Κόρδοβα, ἔκανε τὴ γνωριμία μου καὶ μὲ πῆρε μαζί του. Ἦθελε νὰ μὲ κἀνῃ γυναῖκα του καὶ νὰ μὲ ὡδηγήσῃ στὸν πύργο του, στὸν ὁποῖο κι' ἔδωκε τὸ ὄνομα τῶν Κασγκαμάλα, πού ἦταν τὸ πατρικὸ μου ὄνομα. Ὁ Ρεῦπερ μ' ἀγαποῦσε τρελλὰ, μ' ἓνα ἀπερίγραπτο πάθος κι' αὐτὸς ὁ ἔρως του τὸν ἔκανε νὰ μεῖς φέρνεται ὑπερβολικὰ τυραννικά. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο κιέλας μ' εἶχε κλείσει σ' αὐτὸ τὸν ἔρημο πύργο τῶν προγόνων του ὅπου ἦταν ἀδύνατο ἀνθρώπινο μάτι νὰ θεηλώσῃ τὴν ὡμορφιά μου. Μὰ ἐπειδὴ ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ πύργου συχνὰ ἐγὼ ἔβλεπα τοὺς ὡμορφους ἱππότες πού περνοῦσαν ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ τοὺς καμάρωννα γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο χαιρόντουσαν τὴν ἐλευθερία τους ὁ Ρεῦπερ Ἑστερλώφ σκέφθηκε νὰ μ' ἀπαλλάξῃ κι' ἀπ' αὐτὸν τὸν πειρασμό. Κι' ἐτσι ἔχτισε στὸ βάθος τοῦ πάρκου, μακριὰ ἀπὸ τοὺς δρόμους πού περνοῦσαν οἱ ὡμορφοὶ ἱππότες ἓνα σκοτεινὸ καὶ δίχως παράθυρα περίπτερο στὸ ὁποῖο καὶ μ' ἐγκατέστησε κατόπιν. Σ' αὐτὴ τὴν παράδοξη φυλακὴ μου, ἡ μόνη ἀνάμνησι ἀπὸ τὴν ὡμορφιά τῆς ζωῆς καὶ τῆς πατρίδος μου ἦταν μερικὲς τριανταφυλλιὲς πού εἶχα φέρει μαζί μου ἀπὸ τὸν κῆπο μου τῆς Γρενάδας. Τὰ κόκκινα τριαντάφυλλα ἦταν ἡ μοναδικὴ χαρὰ μου.

—Τί θὰ τὰ κάνῃς αὐτὰ τὰ ὡμορφα τριαντάφυλλα ἀγαπημένη μου γυναῖκα, μὲ ρωτοῦσε ὁ Ρεῦπερ Ἑστερλώφ μὲ μιὰ ἔκφρασι ζήλειας στὰ μάτια.

—Θὰ τὰ δώσω σ' ἐκείνον πού μεῖς εἶνε τὸ πιὸ πολὺτιμο πράγμα στὸν κόσμο.

Κι' ὁ Ρεῦπερ ἀπὸ ἐκείνη τὴ μέρα τριπλασίασε τίς βάρδιες τοῦ «κίωσκι» κι' ὡργάνωσε ἓνα φοβερὸ δίχτυ κατασκοπείας γύρω ἀπὸ τὸ ἄτομό μου. Μιὰ μέρα ὅμως σπρωγμένος ἀπὸ τὸ ἐνστικτὸ του ἦρθε ὡς ἐμένα ἓνας παλὸς παιδικὸς φίλος μου πού ἡ νοσταλγία τῆς μορφῆς μου δὲν τὸν ἄφηνε νὰ ἡσυχάσῃ. Εἶχα τὴν ἀδυναμία ν' ἀπομακρύνω ὅλες τίς ὑπηρετρίες καὶ νὰ τὸν συναντήσω στὸ κῶσκι. Καὶ τότες ἦταν ὁ ἐνθουσιασμός καὶ ἡ συγκίνησι μου πού ἔβλεπα σ' αὐτὴ τὴ χώρα τοῦ Βορρά ἓναν ἄνθρωπο τῆς γλυκειᾶς καὶ θερμῆς πατρίδος μου, ὥστε τοῦ προσέφερα τὸ πιὸ ὡμορφο καὶ τὸ πιὸ κόκκινο τριαντάφυλλο!...

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμή ἡ πόρτα τοῦ δωματίου ἀνοίξε καὶ στὴν εἰ-

σοδό του φάνηκε εξαλλος ο Έστερλώφ. Λίγο αργότερα ο ευγενικός αυτός νέος που μου έφερνε τον χαιρετισμό της μακρινής πατρίδας μου έπεφτε καταγής κομματιασμένος από το τρομερό σπαθί του Ρούπερ. Ύστερα ο ίδιος κόμης έσυρε το πτώμα έξω από το δωμάτιο αφού σκόρπισε και μάδησε όλα τα κόκκινα τριαντάφυλλα μου.

Την άλλη μέρα έξω από την δεξιά πτέρυγα του πύργου οι ύπνρετες βρήκαν ένα παραμορφωμένο πτώμα. Νόμισαν ότι αυτός ο δυστυχής είχε πέσει θύμα άγριων έχθρων του, οι όποιοι του είχαν κομματιάσει το κορμί με τα σπαθιά τους. Τόν πήραν λοιπόν και τόν θάψαν στο χτήμα στην άκρη του κρημνού.

Μά από εκείνη τη μέρα εγώ ένοιωθα ένα τρομαχτικό φόβο για τόν Ρούπερ κι' έρχόντουσαν στιγμές που νόμιζα ότι τα χέρια του ήταν κατακοκκίνα από τ' άδωο αίμα του παιδικού φίλου μου.

Μιά μέρα ο Ρούπερ πήγε στο κυνήγι δηλώνοντάς μου ότι θα γύριζε μετά τη δύση του ήλιου. Σκέφθηκα τότε ότι μπορούσα να έπωφεληθώ αυτής της άπουσίας του και να πάω να κάνω μιá προσευχή στον τάφο του συμπατριώτη μου. Πράγματι συνοδευόμενη από μιá έμπιστη υπηρέτριά μου έφτασα κεί πέρα. Μά ή νύχτα είχε αρχίσει να πέφτει κι' αναγκαστήκαμε ν' ανάψουμε μιá μεγάλη φωτιά για να διακρίνουμε τριγύρω. Μά τότε μέσα στη σκοτεινή εκείνη νύχτα άκουστήκαν δυ-
νατές φωνές.

—'Από δώ! 'Από δώ κόμη Ρούπερ!... 'Η κόκκινη φλόγα της φω-
τιάς μας δείχνει τόν ασφαλή δρόμο... Ο' αποφύγουμε τó γκρεμό.

Πάγωσα από τη φρίκη μου κι' άρχισα να ξεφωνίζω σάν τρελλή. Μά το ποδοβολητό των αλόγων έκρυβε τα λόγια μου. Ξαφνικά σχί-
σαν την σιωπηλή νύχτα άγριες βλαστήμιες και κραυγές... Έπειτα ό-
λα θυβίστηκαν πάλι στο σκοτάδι!...

Την άλλη μέρα από τόν φοβερό κρημό που βρίσκονταν στην ά-
κρη του χτήματος έγάλαν το πτώμα του Ρούπερ και των άλλων κυνη-
γών. Κι' εγώ από τότε ως τις τελευταίες αυτές στιγμές μου έφερα
στην καρδιά μου τη θάρειά θλίψη δυο θανάτων!... Δεσθήτε για την ά-
νάπαυσι της ψυχής μου.»

Ο Ντημήτρης άφησε να πέση αυτός ο πάπυρος από τα χέρια του
και δήλωσε:

—'Εδώ τελειώνει το σπουδαίο αυτό έγγραφο που ρίχνει πλήρες
φώς στο φοβερό δράμα των Κασγκαμάλα. Σ' ένα άλλο υπάρχουν
άκόμη λίγες λέξεις του Σιγισμόνδου ντ' Έστερλώφ του γιου του
κόμητος Ρούπερ, ο όποιος ζητεί να του επιτραπεί να χτίσει ένα μονα-
στήρι για την ανάπαυσι της τραγικής μητέρας του. Έτσι διαφωτι-
ζεται το μυστικό της περιπλανώμενης ψυχής».

—Τό χειρόγραφο αυτό, τ' άπάντησε ο Λόταιρ ειρωνικά, μπορεί
βέβαια ν' αναφέρει με κάθε λεπτομέρεια όλη την ιστορία της κομήσ-
σης, μά δεν έξηγει για ποιο λόγο ή «περιπλανώμενη ψυχή» θέλησε
να μου τσακίση το κεφάλι στο βάθος του λατομείου!...

Ο Ντημήτρης ζάρωσε τα φρύδια του, κύτταξε στα μάτια τόν Λό-
ταιρ, μά δεν άπάντησε.

* * *

Η Ντανιάρ ντ' Ρόπ όσο περνούσαν ή μέρες σ' αυτό τόν πύργο
τόσο καταλάβαινε ότι ότι γίνονταν πιό νευρική. Σιγά-σιγά τó γέλιο
κι' ευθυμία είχαν σβύσει από τα πρόσωπα όλων κι' ή ζωή σ' αυτό τ'

άρχοντικό έπαιρνε την πρώτη καταθλιπτική μελαγχολία της. Η Ντα-
νιάρ λοιπόν άρχισε να νοσταλγεί τις ευχάριστες συντροφίες των κο-
σμικών σαλονιών της Πετροπούλεως, την ευθυμη παρέα τους και τις
διασκεδάσεις τους. Γι' αυτό εκείνο τó θράδυ κλείστηκε νωρίς στο
δισμέρισμά της για να γράψει ένα γράμμα στο θείο της τόν ταγμα-
τάρχη ντ' Ρόπ. Η Ντανιάρ αφού τού εξιστόρησε τις όμορφες μέρες
που είχε περάσει στον πύργο τού άνέφερε τέλος ότι πολύ γρήγορα
θα είχε την ευχαρίστησι να τη σφίξει στην άγκαλιά του. Ύστερα έ-
βαλε τó γράμμα στο φάκελλο, έγραψε τη διεύθυνσι και τέλος έσβυ-
σε τó φώς κι' έτοιμάζονταν να κοιμηθί, όταν ένας ψίθυρος έξω από
τ' άνοιχτό παράθυρο της κίνησε την περιέργεια. Προχώρησε λοιπόν
προς τα εκεί κι' άντελήφθη την κόμησσα Τατιάνα και τόν Λόταιρ να
συνομιλούν σ' αυτή την ήσυχη γωνιά τού πάρκου:

—Μητέρα, έλεγε ο Λόταιρ, πιστεύω ότι αυτή ή υπόθεσι θα κανο-
νισθί μετά τó μεσημέρι. Θα έπισκεφθώ τις δυο έπαύλεις τού Ρύ-
περτοντόρφ και τού Μιττώ.

—'Ωστε συμφωνήσατε;

—Περίφημα.

—Κι' ο άνθρωπος τού «κιοσκίου» δεν έχει ιδέα ότι πρόκειται να
πουλήσης τó χτήμα;

—Αυτή ή υπόθεσι δεν τόν ενδιαφέρει. Άλλωστε παραιτήθηκε από
τα δικαιώματά του μπροστά σ' ένα σωρό μάρτυρας. Μά κι' άν πάλι
θελήση να κάνει φασαρίες, έχω τó μέσο να τόν κάνω να σωπάση.
Ξέρω ένα φοβερό μυστικό του.

—Τί πράγμα; Δεν μπορείς να μου τó έμπιστευθής;

—Γιατί όχι, άπάντησε ο Λόταιρ. Άλλωστε από σένα δεν έχω μυ-
στικά. Λοιπόν ανακάλυψα ότι από τó κίосκι μιá μυστική στοά οδηγ-
γει στο μεταλλείο. Αυτή όμως ή στοά έχει έπισκευασθί τελευταία
και φτάνει ως μια πόρτα τού εργαστηρίου τού Ντημήτρη. Κατάφερα
να πλησιάσω ως εκεί πέρα κι' άκουσα θόρυβο σφυριών... Είδα ακό-
μη τόν Ντημήτρη μαζί με τόν άφωσιωμένο υπηρέτη του να εργά-
ζεται όλη τη νύχτα... Η δουλειά τους όμως αυτή φαίνονταν πολύ ύ-
ποπτη, γιατί λάβαιναν ένα σωρό προφυλάξεις. Δεν χοράει λοιπόν
κάμια άμφισβόλια ότι αυτό τó σατανικό εργαστήριό είνε ένα έργο-
στάσιο κατασκευής κίβδηλων νομισμάτων.

—Θεέ μου Λόταιρ, φώναξε έντρομη ή Τατιάνα, νομίζεις ότι ο
Ντημήτρης...

—Ντί, ναι, μπορείς να τó πής, μη σε φοβίξη ή λέξι. Ο Ντημή-
τρης είνε ένας παραχαράκτης. Και φυσικά άν τολμήση να διαμαρ-
τυρηθί για την πώλησι τού χτήματος, δεν έχω παρά να τόν καταγ-
γείλω στη μυστική άστυνομία τού Τσάρου. Έτσι ο «τρελλός» τού
«κιοσκίου» θα πάψη να μας ένοχλή και θα σπάση δεμένος με βί-
ρειές άλυσσίδες στα ύγρα υπόγεια ενός τρομαχτικού φρουρίου.

Η κόμησσα Τατιάνα γέλασε ένθουσιασμένη από αυτό τó σατα-
νικό σχέδιο τού γιου της.

—Είσαι φοβερός στην έκδίκησί σου, τού είπε, με θαυμασμό ή
Τατιάνα...

—Έννοια σου και θα δής τί όμορφα που θα κανονισθουν τα
πράγματα, της άπάντησε εκείνος.

Ύστερα ή μητέρα κι' ο γιός απομακρύνθηκαν από αυτό τó μέ-
ρος, μη φανταζόμενοι ότι τó άγρυπνο βλέμμα της Ντανιάρ τούς πα-
ρακολουθούσε με φρίκη...

Ο κόμης του Έστερλωφ σάν πληγωμένο θηρίο γύριζε στον κήκο κοντά στο «κιάσκι» του συζητώντας ζωηρά με τον χοντρό Ρόζελντ Ντίκενς.

—Πρέπει να σάς εξηγήσω, του δήλωσε μ' έντονη φωνή, ότι η πώλησις αυτού του χτήματος είναι μια άνοησία και θα χαρακτηρισθούν σε λίγο άκυρα τα συμβόλαια της αγοράς. Μη ξεχνάτε ότι είμαι ο μοναδικός ιδιοκτήτης των επαύλεων του Ρύπερτοντόρφ και του Μιττώ κι' αυτά τα άγροκτήματα δεν έχω καμιά διάθεσι να τα πουλήσω. Ο αδελφός μου Λόταιρ έκανε πολύ κακά να προβή σε συνεννοήσεις διχώς να ζητήσει τη γνώμη μου. Μοῦ φαίνεται λοιπόν, αγαπητέ κ. Ντίκενς, ότι σάς έκανε να χάσετε άσκοπα το πρωί σας για μια υπόθεσι που δεν θα έχη το εύχριστο τέλος που επιθυμείτε.

—Ω, μην άνησυχήτε! Δεν έχασα καθόλου τον καιρό μου, άπάντησε με χιοῦμορ ο Άγγλος. Χθές το θράδυ κέρδισα του αδελφού σας στα χαρτιά δεκαοχτώ χιλιάδες ρούβλια...

Και άπομακρύνθηκε γελώντας σαρκαστικά. Ο Ντημήτρη τρελλός από το θυμό του προχώρησε τότε προς τον Λόταιρ και του φώναζε τρέμοντας:

—Μη προσπαθής να μου δικαιολογηθής. Ήμαστε πειά δυο ξένοι μεταξύ μας. Αυτή η υπόθεσι λοιπόν πρέπει να κανονισθῇ δίχως καμιά άναβολή. Άν δεν σ' ενδιαφέρει για την άξιοπρέπεια του όνόματος το όποιο φέρεις, ενδιαφέρει όμως αυτό έμένα.

—Δεν περιμένω από σένα μαθήματα! Τ' άπάντησε με το ίδιο ὕφος ο Λόταιρ.

—Άκουσε, του δήλωσε πιό ήρεμα ο Ντημήτρη. Είσαι τρομερά στραβοκέφαλος και διαρκώς με τις άνοησίες σου καταστρέφεις τη ζωή σου. Μά τέλος πάντων είναι καιρός να συμμορφωθής. Δεν βλέπεις λοιπόν ότι μ' αυτές τις πράξεις σου σπατάλησες την περιουσία σου και παρασύρεσαι τώρα στην καταστροφή; Λέγε Λόταιρ πόσα είναι τα χρέη σου. Για τελευταία φορά θα τα πληρώσω για να μην έχης παράπονο από μένα ότι σ' άφησα στην τύχη σου. Μά δεν θέλω ν' άκούσω πειά ούτε μια λέξι για την πώλησι των χτημάτων. Πρέπει δὲ να καταλάβης ότι εγώ και μόνον εγώ, είμαι άπόλυτος κύριος αυτών των πύργων του πατέρα μας.

Κι' ο Ντημήτρη μ' αυτά τα λόγια έγκατέλειψε τον αδελφό του και πήγε να κλειστή στο κιάσκι του. Έπρεπε να έτοιμασθῇ να κάνει ένα ταξίδι ως το Μιττώ για να ταχτοποιήσῃ μια και καλή αυτές τις ὑποπτες ὑποθέσεις του αδελφού του κι' ὕστερα να συχάσῃ στην άπόλυτη μοναξιά του. Όσο για τον Λόταιρ αυτός έτρεξε να συναντήσει τη μητέρα του για να άποφασίσῃ όριστικά για την τύχη του Ντημήτρη. Ήταν αδύνατο πειά να ὑποφέρει την κηδεμονία αυτού του παράφρονος. Και μέσα στο σκοτεινό μυαλό του είχε άρχισει να κατασρώνεται το σχέδιο μιας τρομερής έκδικήσεως.

XVII

ΤΟ ΤΡΑΓΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΛΟΤΑΙΡ

Η Ντανιάρ όλον αυτό τον καιρό είχε κυριευθῇ από μια φοβερή μελαγχολία. Τώρα είχαν πάμει πειά να την εύχαριστοῦν ἡ διασκεδάσεις του πύργου και θασανίζονταν από ένα αίσθημα πού στενοχωρούσε τη ψυχή της. Έτσι προτιμοῦσε να κάνει μακρινούς περιπάτους στο πάρκο και συχνά πήγαινε να ξεκουραστή κοντά στο «κιάσκι» με την έλπίδα ν' άντικρύσῃ τὸν κόμητα ντ' Έστερ-

λῶφ. Μά ο Ντημήτρη είχε πάμει πειά να δίνη σημεία ζωής. Κανείς επίσης στον πύργο, ούτε κι' αυτή η Ναδία κι' ἡ αδελφές της δεν μιλούσαν πειά γι' αυτόν τον έρημίτη. Η Ντανιάρ καταλάβαινε ότι κάτι τρομερό έπρόκειτο να συμβῇ, κάτι που δεν τολμοῦσε να το προφέρει κανείς μέσα σ' αυτό τον έφιαλτικό πύργο.

Κι' ἡ Ντανιάρ μ' αυτές τις σκέψεις περπατοῦσε στο πάρκο εκείνη τη μελαγχολική μέρα, όταν ο ήλιος σκοτεινίασε, μαῦρα σύννεφα σκέπασαν τον οὐρανὸ και τρομαχτικές άστραπές αὐλάκωναν τον ορίζοντα. Και ξαφνικά μια φοβερή καταιγίδα ξέσπασε πάνω από αυτόν τον πύργο της «περιπλανώμενης ψυχής». Η Ντανιάρ τρομοκρατημένη κύτταξε γύρω της μήπως άνακαλύψῃ κανένα καταφύγιο για να προφυλαχθῇ από την φοβερή θύελλα. Και τότε άντελήφθη με μια κρυφή εύχαρίστησι ότι βρίσκονταν κοντά στο «κιάσκι» του Ντημήτρη. Έτρεξε λοιπόν με θάρρος πρὸς τὰ εκεί, άνοιξε την πόρτα του κήπου και μπήκε σάν άνεμος μέσα στο έσωτερικό αυτής της παράδοξης κατοικίας.

Ο ὕπνρétης του κόμητος έτρεξε άνήσυχος κοντά της.

—Τί σάς συνέβη; Άπόρησε. Πῶς τολμήσατε, δεσποινίς, να μπήτε σ' αυτό το «κιάσκι»;

—Ζήτησα να προφυλαχτώ από την καταιγίδα, φώναξε ἡ Ντανιάρ. Έλπίζω ότι ο κύριός σου δεν θα είναι τόσο σκληρός, ώστε να με διώξῃ.

—Ο κόμης Ντημήτρη αυτή τη στιγμή άπουσιάζει στο Μιττώ, είπε ο ὕπνρétης. Θα σάς παρακαλέσω λοιπόν να μην ἤσαστε περίεργη, να μη με ρωτάτε τίποτε και να καθήσετε φρόνιμα σ' αυτό το σαλόνι, γιατί διαφορετικά θα είμαι άναγκασμένος να σάς κλειδώσω μέσα σ' αυτό το δωμάτιο.

Η Ντανιάρ γέλασε με τις άπειλές του ὕπνρétη.

—Καλά δὲ κάνης, του είπε, να μου φέρης τίποτε ρούχα για ν' αλλάξω και να πάρης την τουαλέττα μου να τη στεγνώσῃ, γιατί δεν ἔλιε ένα άγαλμα σκεπασμένο. Η Ντανιάρ με χτυποκάρδι προχώρησε πρὸς τὰ εκεί και σήκωσε το ὕφασμα. Τότε όμως ἔβγαλε μια άπερίγραπτη κραυγή θουμασμοῦ. Αυτό το άγαλμα της ἔμοιαζε έκπληκτικά και είχε στολισμένο το στήθος μ' ένα θαυμάσιο τριαντάφυλλο.

Μά όταν ἔμεινε μόνη της μια τρομακτική περιέργεια άρχισε να την κυριεύῃ. Ήθελε να λύσῃ το σκοτεινό αίνιγμα του Ντημήτρη. Ήθελε να βεβαιωθῇ ἂν τὰ λόγια του Λόταιρ ἦσαν αληθινά κι' ἂν ο παράδοξος αυτός έρημίτης ἦταν ένας παραχαρράκτης. Και δίχως να διστάσῃ ἔσπρωξε την πόρτα της διπλῆς κάμαρας και πέρασε μέσα στο άτελιέ του κόμητος. Μά εκεί την περίμενε μια έκπληξι. Γύρω της ὤπρχαν μόνο μισοτελειωμένα άγάλματα και στη μέση του άτε-

Μά την ίδια στιγμή άκούστηκε ένας δαιμονισμένος θόρυβος και ἡ Ντανιάρ είδε μπροστά της τὸν κόμητα Έστερλῶφ κατάχλωμο από το θυμό του. Πριν δὲ να προφτάσῃ να τον έμποδίσῃ ο Ντημήτρη άρπαξε ένα μεγάλο σφυρί κι' άρχισε να κτυπᾷ με λύσσα το άγαλμα, μεταβάλλοντάς το σε χιλία κομμάτια, ἔνῳ φώναζε μ' έναν άπερίγραπτο πόνο:

—Η περιέργειά σας δολοφόνησε ὅλα μου τὰ όνειρά... Καταστρέψατε τη μοναδική εύτυχία της ζωής μου... Τώρα καταλαβαίνετε για ποιὸ πράγμα ἤμουν τρελλός. Ναι, Ντανιάρ σάς άγαπᾷ περισσότερο ὅπὸ τη ζωή μου... Η άνάμνησίς σας ἦταν ἡ μοναδική χαρά της νεότητός μου... Γι' αυτό το λόγο είχα κλειστή μέσα σ' αυτό το «κιάσκι». Ζητοῦσα να παρηγορηθῶ φτιάχνοντας τ' άγαλμά σας. Ήθελα

νά έχω τουλάχιστον αυτό αφού ήμουν βέβαιος ότι ποτέ δεν θα μπορούσα να σας έχω κοντά μου. Έσείς ήσαστε ή αίτια που δοκίμασα το μεγαλύτερο πόνο μά και την πιο μεγάλη ευτυχία. Κι' όταν ο κόσμος γελοούσε μαζί μου νομίζοντας ότι είμαι τρελλός, εγώ έρχομουν σ' αυτό τ' άτελιέ για να συζητήσω με τ' αγαλμά σας, να του πω όλες μου τις σκέψεις κι' όλα μου τ' όνειρα... Είχα ακόμη συντροφιά τ' αόριστα τριαντάφυλλα που μου είχανε αφήσει στην καρέκλα μου, στο Μιττώ. Τ' άρωμά τους μου θύμιζε διαρκώς τη δροσερή όμορφιά σας. Μά τώρα όλα πειά τελείωσαν. Η περιέργειά σας μου κατάρτιζε το μοναδικό όνειρό μου. Τώρα μπορείτε να φύγετε ίκανοχω καμμιά διάθεσι να πουντιάζω.

Και παρ' τις διαμαρτυρίες του ύπρητή η Ντανιάρ άρχισε να γδύνεται. Έπειτα τυλίχθηκε με μι' α βελούδινη κουρτίνα και κάθησε περίμενοντας να περάση η καταιγίδα.

—Ντημήτρη, φώναξε έξαλλη η Ντανιάρ, μη μπορώντας πειά να συγκρατήση την συγκίνησή της. Μη φαντασθήτε ότι ήρθα να σας έτοιμή. Όσο για μένα ξέρω με ποιό τρόπο θα τελειώσω τις μέρες μου.

πισκεφθώ για να ίκανοποιήσω την περιέργειά μου. "Ηθελα να προφυλαχθώ από την καταιγίδα η οποία είχε ξεσπάσει πρό όλίγου. Αυτό μπορεί ακόμη να σας το όμολογήση και ο ύπρητής σας. "Ηθελα ακόμη να σας πω και μερικά πράγματα τ' όποια άκουσα έντελώς τυχαιά. Ντημήτρη, πρέπει να προφυλαχθήτε. Ένας μεγάλος κίνδυνος άπειλεί τη ζωή σας. Είναι αδύνατον να τ' κρατήσω μυστικό. Η μητέρα σας κι' ο Λόταιρ έχουν αποφασίσει να σας εξαφανίσουν. Ήταν λοιπόν αδύνατον να ύποφέρω αυτή τη σκέψη. Δεν μπορούσα να γίνω συνένοχος τους. Έλάτε, πρέπει να μ' ακολουθήσετε όσο ακόμη είναι καιρός. Μη μου ζητάτε να σας πω περισσότερα πράγματα. Βασισθήτε σε μένα και ακολουθήστε με. Σκεφθήτε ότι έχετε θανάσιμους έχθρους.

—Δεν έχω κανένα έχθρό, διαμαρτυρήθηκε με βεβαιότητα ο Έστερλώφ. Όσο για την μητέρα μου και τόν αδελφό μου ασφαλώς θα κάνετε λάθος, δεσποινίς ντε Ρόπ. Μπορούν βέβαια να έχουν κάπως περίεργες ιδέες για μένα, μά δεν με έχθρεύονται. Άλλωστε αυτές η ύποθέσεις είναι έντελώς οικογενειακές και δεν θα έπρεπε να σας ενδιαφέρουν.

—Κόμη Έστερλώφ, φώναξε περισσότερο έκνευρισμένη τώρα η Ντανιάρ, μη με κάνετε να ύποθέσω ότι το μυαλό σας δεν μπορεί να κάνει πειά μι' ίσορροπημένη σκέψη. Για να σας μιλάω έτσι θα πη ότι έχω τόν λόγο μου. Άλλωστε μη ξεχνάτε την παροιμία ότι «όποιος φυλάει τ' α ρούχα του έχει τ' α μισά». Σας όρκίζουμαι ότι άκουσα από τόν στόμα του Λόταιρ τ' άξις λόγια που έλεγε στη μητέρα σας: «Σε μι' α θυελλώδη νύχτα που θα έχουν άνοιξει οι καταρράκτες τ' ούρανο κι' οι κεραυνοί θ' αύλακώσουν τόν όρίζοντα δεν είναι δύσκολο να εξαφανισθ' ένας άνεπιθύμητος άνθρωπος. Μι' α τέτοια νύχτα, είναι πάντα, μι' α νύχτα έγκλήματος. Άς ύποθέσουμε ακόμη ότι ένας κεραυνός πέφτει πάνω στο «κίόσκι» και τόν πυρπολεϊ. Κανείς φυσικά δεν έπιθυμεί τόν θάνατο ενός Έστερλώφ, μά τ' α δυστυχήματα έρχονται καμμι' α φορά τόσο ξαφνικά...»

—Άρκετ' α φλυαρήσατε, φώναξε θυμωμένος ο Ντημήτρη μη μπορώντας να φαντασθ' ότι ο αδελφός του είχε προφέρει αυτά τ' α λόγια. Η φαντασία σας κι' ο ύπερβολικός ρωμαντισμός σας σας έ-

χουν ταραξει τόν μυαλό. Σας συνιστώ να πάτε ν' αναπαυθήτε στόν πύργο.

Έκείνη την στιγμή η φοβερή καταιγίδα ξεσπασε πάλι στο χιμά τών Κασγκαμάλα κι' οι κεραυνοί άρχισαν ν' αύλακώσουν τόν όρίζοντα. Μά ο Έστερλώφ είχε κυριευθ' από ένα τόσο τρελλό θυμό στη σκέψη ότι η Ντανιάρ είχε προσβάλει την οικογένειά του, ώστε επέμεινε να την διώξη από τόν «κίόσκι».

—Θα σας συνοδεύσω, της δήλωσε ως την πόρτα του πύργου. Μά σας παρακαλώ να μη τολμήσετε πειά να μ' άνησυχήσετε. Ίώρα που με κάνετε να καταστρέψω τόν αγαλμα που εργαζόμουν ξη όλόκληρο χρόνια και τόν όποιο παρίστανε την μοναδική αγάπη μου σας μι' α Ντανιάρ όσο κανένα πλάσμα στόν κόσμο. Πρέπει να καταλάβετε ότι οι δρόμοι μας από δώ και πέρα χωρίζουν. Έσείς θα τραθήξετε πάλι στην τόσο άνόητη κοσμική ζωή της Πετρούπολεως κι' εγώ θα μείνω δώ σ' αυτό τόν έρημο «κίόσκι» δίχως κανένα πειά ιδανικό, δίχως καμμι' α σκέψη.

—Έλάτε, φώναξε η Ντανιάρ, δεν θα με συνοδεύσετε λοιπόν στόν πύργο;

Ο Ντημήτρη δίστασε μι' α στιγμή.

—Όχι, είπε τέλος. Άλλαξα γνώμη. Θα σας συνοδεύω καλύτερα ο ύπρητής μου. Έτσι θ' αποφύγουμε κι' αυτή την δυσάρεστη συνάντησι του Λόταιρ την όποια σεις φοβάστε τόσο πολυ.

—Κόμη Έστερλώφ, φώναξε η Ντανιάρ. Θα ήταν άτιμο εκ μέρους μου να σας αφήσω να πεθάνετε. Έσας, έναν άνθρωπο ο όποιος τόσο με λάτρεψε στη ζωή του. Άν θέλετε να μείνετε δώ θα καθήσω κι' εγώ κοντά σας να περιμένω τόν θάνατο. Μά πρέπει να σας δηλώσω ότι αυτή άκριβώς τη στιγμή στη μυστική στοά οδηγεί στο λατομείο προχωρεί πρός τόν «κίόσκι» μι' α σκιά. Δεν είναι όμως τόν φάντασμα της «περιπλανωμένης ψυχής». Είναι ο Λόταιρ. Αυτός μόνο ξέρει ότι αυτή η στοά οδηγεί κάτω από τόν άτελιέ σας. Ξέρει ακόμη ότι εκεί πέρα υπάρχει μι' α ποσότης δυναμίτιδος...

Ο Ντημήτρη της έκλεισε τόν στόμα με τόν χέρι του.

—Θα περιμένω καλύτερα τόν θάνατο παρ' α να ζω με αυτή την καταραμένη σκέψη σας ότι ο αδελφός μου θέλει να με δολοφονήση.

Η Ντανιάρ συγκινήθηκε τόσο πολυ από αυτά τ' α λόγια του, ώστε άρχισε να κλαίη:

—Συγγνώμη, ψιθύρισε, συγγνώμη που σας πλήγωσα τόσο πολυ... Τόν ξέρω ότι από την άρχη της γνωριμίας μας μόνο πόνους και θλίψεις προξένησα στη ζωή σας. Μά τώρα καταλαβαίνω ότι μου είναι αδύνατο να ζήσω μακριά σας. Γι' αυτό σας παρακαλώ να με παρτε και μένα στη χώρα της λησμονιάς. Για μένα μακριά σου, Ντημήτρη, δεν ύπάρχει καμμι' α ευτυχία. Έτσι ο θάνατος μέσα στην άγκαλιά σου θα είναι γλυκός σαν ένα τρυφερό φιλι.

Ο κόμης Έστερλώφ στο άκουσμα αυτών τών λόγων που είπωθηκαν μ' άπόλυτη ειλικρίνεια ανατρίχασε από την δυνατή συγκίνησι της καρδιάς του.

Έξω οι κεραυνοί ξεσπούσαν με πρωτοφανή άγριότητα κι' η βροχή τσάκιζε κυριολεκτικώς τ' α δέντρα του πάρκου. Ο Ντημήτρη για πρώτη φορά σκέφθηκε σοβαρά τ' α λόγια της Ντανιάρ κι' άνησύχησε. Άν πράγματι, ο Λόταιρ είχε κάνει αυτή την τρέλλα δεν έκινδύνευε μόνο η ζωή του Ντημήτη, μά κι' η ζωή της Ντανιάρ. Κι' η α-

γαπημένη του δεν έπρεπε να πεθάνη. Δεν είχε το δικαίωμα να την αφήσει να πεθάνη.

Ο Έστερλώφ τρελλός από τη φοβερή πάλη που γίνονταν στην ψυχή του άρπαξε στην άγκαλιά του τη Ντανιάρ και με γρήγορο βήμα βγήκε από το «κίосκι» και απομακρύνθηκε μέσα στο πάρκο. Ένα δευτερόλεπτο αργότερα την ώρα που ένας δυνατός κεραυνός αυλάκωνε τον ορίζοντα ή γρήγορα ταράχθηκε, μια λάμψη φώτισε ολόκληρο το «κίосκι» κι' ύστερα ακούστηκε ένας τρομακτικός κρότος. Το παλιό «κίосκι» των Έστερλώφ σείστηκε εκ θεμελίων, τινάχθηκε στον αέρα και σωριάστηκε καταγής σε χίλια συντρίμματα.

Ο Ντημήτρης άφησε την Ντανιάρ να πέση από την άγκαλιά του, γονάτισε μέσα σ' εκείνη την σ' γρια νύχτα κι' άρχισε κλαίγοντας με λυγμούς να προσεύχεται...

Ένοιωθε τον έαυτό του τόσο έγκαταλελειμμένο, τόσο απογοητευμένο που πονούσε ή ψυχή του. Αυτή ή φοβερή πράξι του Λόταιρ του είχε αναστατώσει την καρδιά. Ήταν αδύνατο πειά να τον αντικρύση στο πρόσωπο και ντρέπονταν ότι ένας Έστερλώφ είχε φτάσει σ' αυτό το σημείο της άθλιότητας.

Κι' όλη τη νύχτα γύριζε σαν τρελλός μέσα στο πάρκο ακολουθούμενος από την Ντανιάρ που μάταια προσπαθούσε να τον ήσυχάσει.

Τα έξημερώματα ένας βοσκός έτρεξε να ξυπνήση τον Κίρχεν για να του πη με τρόπο ότι το «κίосκι» του κόμητος Ντημήτρης είχε «χτυπηθή» από τους κεραυνούς κι' είχε μεταβληθή σε μαυρισμένα έρείπια. Λίγο αργότερα στον τόπο της καταστροφής μαζεύτηκαν όλοι οι υπηρέτες του πύργου και προσπαθούσαν να τραθήξουν με φτυάρια τα χώματα με την έλπίδα ν' ανακαλύψουν το πτώμα του Ντημήτρης. Ξαφνικά ο Κίρχεν έβγαλε μια κραυγή φρίκης. Το φτυάρι του είχε αποκαλύψει ένα άμορφο σωρό μαυρισμένων σαρκών. Μά την ίδια στιγμή παρουσιάστηκε σ' αυτό το μέρος ο Ντημήτρης. "Όλοι τα χάσαν από την φρίκη τους και την κατάπληξί τους. Αφού ο Ντημήτρης ζούσε κι' ο υπηρέτης του είχε διασωθή, σε ποιόν λοιπόν ανήκε αυτό το πτώμα; Μά από αυτή την άπορία τους, τους έβγαλαν ή σπαραχτικές κραυγές της Τατιάνας Έστερλώφ, ή οποία είχε ριχθή τώρα πάνω σ' αυτό το μαυρισμένο πτώμα κλαίγοντας σπαραχτικά και φωνάζοντας:

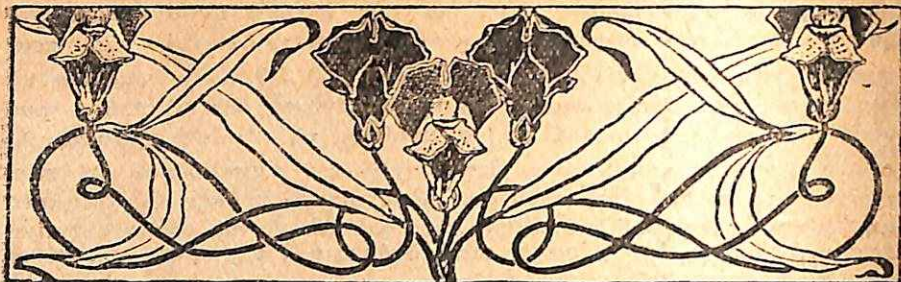
—Λόταιρ, γιατί κοιμάσαι; Γιατί μου κρύβεις το πρόσωπό σου; Γιατί δεν ήρθες να μου πης ότι όλα ταχτοποιήθηκαν την ώρα της καταιγίδος κι' ότι θα ζήσουμε πειά εύτυχισμένοι χωρίς αυτόν τον βρικόλακα;...

Ο Ντημήτρης έκανε νόημα στους υπηρέτες να την απομακρύνουν από αυτά τα έρείπια. Μά ή Τατιάνα ποτέ πειά δεν έγινε καλά. Το λογικό της κλονίστηκε κι' όλες τις νύχτες γυρίζει τώρα στον πύργο και στο πάρκο του φωνάζοντας κι' αναζητώντας τον αγαπημένο γυιό της. Η Τατιάνα ντ' Έστερλώφ ήταν μοιραίο να είναι ή τελευταία «περιπλανώμενη ψυχή» των Κασγκαμάλα. Όσο για τον Ντημήτρη και την Ντανιάρ αυτοί έγκατέλειψαν τον φοβερό αυτό πύργο των φαντασμάτων και ζούν στο Παρίσι εύτυχισμένοι. Είναι δε τόσο

έφωσιωμένοι στον έρωτά τους, που είναι ζήτημα αν άντελήφθησαν την τρομερή καταστροφή της τσαρκής Ρωσσίας. Δεν ζούν τώρα πειά παρά ο ένας για τον άλλον. Και συχνά μου δίδεται ή εύκαιρία να τους καμαρώσω στα κοσμικά νυχτερινά κέντρα. Μά κι' οι δύο τους έχουν μια φοβερή... τρέλλα: αντιπαθούν τα κόκκινα τριαντάφυλλα και γίνονται κατάχλωμοι όταν τύχη να τ' αντικρύσουν και στην διτρίνα ακόμη ενός άνθοπωλείου. Τους θυμίζουν όλες τις τραγικές σκηνές του φλογεροῦ ειδυλλίου τους κι' ακόμη τον ανατριχιαστικό θάνατο που είχε βρή μέσα σ' αυτά ο Λόταιρ. Γιατί πράγματι, αυτός ο δυστυχισμένος θέλοντας να ξεφύγη από την καταστροφή που ο ίδιος είχε προετοιμάσει, μπερδεύθηκε στ' άγκάθια των θάμνων τους κι' έμεινε εκεί ως την στιγμή που τα έρείπια του «κίосκιού» τον σέπασαν μέσα στην ανατριχιαστική εκείνη νύχτα της θυέλλης και του χαλασμού!...

Τ Ε Λ Ο Σ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ ΦΕΡΝΑΝΔΟΥ ΝΤΕ ΦΛΕΡΥ

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ!..

(Σ' ένα νεκρικό θάλαμο. Καπνίζουν ακόμα δυο λαμπάδες μπρός στο άδειο κρεβάτι...)

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. (πέφτει, σ' μιιά πολυθρόνα). — Ο καυμένος ο Γιώργος... Είμαι πολύ άσχημα!... Έκεϊνό τὸ νεκροταφείο, ὁ τάφος, τὸ νεκροκρέββατο πὸν βλέπω ἀκόμα μέσα... (Κλαίει). Σάν συλλογίζομαι πὼς δὲν θὰ τὸν ξαναδῶ πειά.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἀγαπούσα πολὺ τὸν μακαρίτη ἀδερφό σου ἦταν καλὸ παιδί, φαινότανε ἐπιπόλαιος, μὰ εἶχε χρυσή καρδιά.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Μὰς ἀγαπούσε καὶ τοὺς δυό. Ἄφησε ὅ,τι εἶχε στὸ κοριτσάκι μας.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Βέβαια, ἡ μόνη παρηγοριά μου εἶνε πὸν ἦρθαμε ἐγκαίρως σ' αὐτὴ τὴν πόλι πὸν ζοῦσε γιὰ νὰ τὸν ἀποχαιρετήσουμ. Τίποτε δὲν τοῦ ἔλειψε σὴν ἀρρώστεια του, χάρις σὲς περιποιήσεις καὶ τὲς φροντίδες τοῦ φίλου τοῦ Ρενέ.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Σάν αὐτὸν τὸν φίλο τοῦ μακαρίτου δὲν βρίσκεται δεῦτερος.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἕνας ἥρωας, Εἶδες τόλμη! Κι' ὅμως ὁ τυφοειδὴς πυρετὸς δὲν χωρατεύει, εἶνε κολλητικός.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ποῦ εἶνε ἀλήθεια νὰ τὸν εὐχαριστήσω ἀκόμα;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Θάμεινε στὸ νεκροταφείο ὡς ὅτου ὁ τάφος κλειστή, μὰ σὲ λιγάκι θὰ γυρίσῃ. Εἶδες τί λυπημένους ποῦτανε;

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Καὶ τί κουράγιο νὰ περάσῃ τέσσερες μέρες καὶ τέσσερες νύχτες στὸ προσκέφαλο τοῦ καυμένου τοῦ Γιώργου μας! Ἀγαπιώντανε σάν ἀδέρφια κι' ὁ Ρενέ ἄφησε γιὰ νὰ περιποιηθῇ τὸν ἀδερφό μου τὴ θέσι του, μὲ κίνδυνο νὰ χάσῃ καὶ τὸ ψωμί του!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἀν χάσῃ τὴ θέσι του θὰ χαλάσω τὸν κόσμο.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τώρα, τί λὲς νὰ δώσωμε γιὰ ἐνθύμησι στὸν Ρενέ; Ὁ μακαρίτης πάντοτε τὸ συλλυγίζοτανε αὐτὸ πρὶν πεθάνῃ. Χρήματα δὲν θὰ δεχτῇ γιστὶ εἶνε φιλότιμος.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Χρήματα βέβαια ὄχι...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Νὰ τοῦ γαρῖσουμε τὸ ἐγγλέζικο ἀμαξάκι τοῦ Γιώργου. Εἶνε τρέλλα αὐτὸ τὸ ἀμαξάκι, μὰ μπορεῖ νὰ σπάσῃ τὸ κεφάλι του γιστὶ ἀναποδογυρίζει εὐκολα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἀν τρὺ δώσουμε τὸ ἀμαξάκι πρέπει νὰ τοῦ χαρίσουμε καὶ τ' ἄλλο...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Χωρὶς ἄλλο, γιστὶ ὄχι;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Μὰ σκέφθηκες ἂν ὁ Ρενέ ἔχῃ σταῦλο; Κι' ἔπειτα θὰ τοῦ χρειαστῇ καὶ ἀμαξᾶς. Τὸ ἀμάξι μποροῦμε νὰ τὸ πουλήσουμε στὸν ἐξάδερφο σου Ἐνγκάρ! Προχθὲς μοῦ εἶπε πὼς σκέπτεται ν' ἀγοράσῃ ἕνα, καὶ θὰ τοῦ κακοφανῇ ἂν μάθῃ πὼς εἶχαμε ἀμάξι καὶ τὸν ξεχάσαμε!...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Σ' αὐτὸ θάχῃ

δίκη...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τώρα μένει τὸ ἄλλο. Μὰ τὴν πίστι μου μποροῦσαμε νὰ τὸ χαρίσουμε στὸ Ρενέ, μὰ δὲν εἶνε καθάλλαρης καὶ μπορεῖ νὰ πέσῃ νὰ σκοτωθῇ!

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἐχεις δίκη. Λοιπὸν νὰ τὸ κρατήσουμε ἐμεῖς τὸ ἄλλο. Ὁ Ρενέ εἶνε καλὸς κυνηγὸς, καθὼς μούλεγε ὁ Γιώργος. Ἀς τοῦ δώσουμε λοιπὸν αὐτὸ τὸ τουφέκι. (Τὸ ξεκρεμᾷ ἀπ' τὸν τοῖχο).

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Μὰ αὐτὸ τὸ τουφέκι ἦταν τοῦ μακαρίτη τοῦ πατέρα σου. Εἶνε ἐνθύμιο οἰκογενειακό. Αὐτὸ καὶ τὸ σπαθὶ τοῦ μὰς ἔμειναν ἀπ' τὸν πατέρα σου καὶ θες νὰ τὰ δώσῃς;

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Θεέ μου! τί νὰ κάμω. Τὸ θέλημα ἐνὸς νεκροῦ εἶνε ἱερὸν. Πρέπει νὰ ἔβρουμε κάτι προτοῦ ὁ Ρενέ γυρίσῃ ἀπ' τὰ νεκροταφεία.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Δόσε μου τὸ ρολόγι τοῦ Γιώργου νὰ τελειώνουμε. Ἕνα ρολόγι εἶνε καλὸ δῶρο.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Μαὐτὸ τὸ ρολόγι ἡ μητέρα μου τὸ χάρισε στὸν μακαρίτη, τὸν ἀδερφό μου, σάν ἔκαμε τὴν πρώτη μετάληψι πὼς νὰ τὸ στερηθῶ;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ξέρεις, θαρρέθηκα νὰ σπάω τὸ μυαλό μου. Δόσε ἐπιτέλους τοῦ Ρενέ τὸν σκύλο τοῦ Γιώργου...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Νομίζεις πὼς θὰ τὸν ἀκολουθήσῃ;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τότε τὸ μαχαίρι τοῦ κυνηγιού.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ποτὲ δὲν χαρίζουν μαχαίρια, γιστὶ κόβουν τὴ φίλια!...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Δόσε του τὴν καρφίτσα μὲ τὰ μαργαριτάρια πὸν βαζε ὁ Γιώργος στὸ λαιμοδέτη του.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τὰ μαργαριτάρια εἶνε δάκρυα, δὲν τὰ κάνουν δῶρο!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τότε δόσ του τὰ κουμπιά τῶν μανικετιῶν τοῦ μακαρίτη μὲ τὰ διαμάντια.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἰσια-ἰσια ποδ-

χα σκοπὸ νὰ τὰ κάνω σκουλαρίκα. Μὰ γιὰ νὰ τιμῇσω τὸ λόγο τοῦ μακαρίτη τοῦ τὰ δίνω τοῦ Ρενέ. Δὲν μοῦ λὲς ὅμως μὲ τί φορεσιά θὰ τὰ φορέσῃ;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Καλὰ λὲς... Ὁ Ρενέ εἶνε φτωχὸς καὶ τὰ φορέματά του παλὰ, ἂν καὶ ἡ φτώχεια δὲν εἶνε ντροπή.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Γιατὶ σπάζουμε τὸ κεφάλι μας; Ἀς τοῦ δώσουμε τὰ φορέματα τοῦ μακαρίτη, ποῦνε πράγματα χρήσιμα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Δυστυχῶς τὰ ὑποσχέθηκα στὸν ἀμαξᾶ μας!...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τότε τὸ παλτὸ τοῦ τὸ καινούργιο.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Τὸ ὑποσχέθηκα στὸν περιβολάρη μας!...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ (θυμωμένη). — Ἀν ὅλα τὰ ὑποσχέθηκες τότε φρόντισε νὰ ἔρῃς ἐσὺ τὸ δῶρο πὸν πρέπει πει.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Νὰ τοῦ δώσουμε τὴν εἰκόνα τοῦ Γιώργου!...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ (ἔξω φρενῶν). — Θέλω νὰ φυλάξω τὴν εἰκόνα τοῦ ἀδερφοῦ μου. Τὶ νὰ τὴν κάνῃ ὁ Ρενέ ἢ θὰ τὴν κρεμάσῃ στὴ σοφίτα πὸν μένει γιὰ νὰ τὴν βλέπουν ἡ φι-

λενάδες του ἢ θὰ τὴν πουλήσῃ ἢ θὰ τὴν βάλῃ ἐνέχυρο! Στὸ κάτω τῆς γραφῆς δὲν ξέρομε καὶ τί πρᾶμα εἶνε αὐτὸς ὁ Ρενέ, ἀπὸ ποῦ βαστά ἡ σκούφια του καὶ πὼς ζῇ!... Τὸν ἔρῃκαμε στὸ σπῆτι τοῦ ἀδερφοῦ μας νὰ κάνῃ μέσα τὸν ἀφέντη.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Μὰ ὁ μακαρίτης τὸν εἶχε ἀνάγκη. Ἦσαν ἀδερφικοί φίλοι...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Ἐκαμε ἄσχημά ὁ ἀδερφός μου νὰ πῶνῃ σχέσεις μὲ ὑποκείμενα πὸν δὲν ἔχουν νὰ φάνε!

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ. — Χμ... Μπορεῖ νὰν κ' ἔτσι...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ. — Αὐτὸ πειὰ εἶνε φῶς φανερό. Δὲν περιποιήθηκε ἀπὸ καλωσύνη τοῦ τὸν Γιώργο. Θάθελε, φαίνεται, νὰ βάλῃ στὸ χέρι τὰ λεφτά του, αὐτὰ πὸν ἄφησε στὸ κορίτσι μας!...

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ

Η ΔΙΑΜΑΝΤΩ

Ο θορρηάς είχε κάμει καλά τη δουλειά του εκείνη τη νύχτα. Και σά γλυκοχάραζε, κι' έβλεπε από το παράθυρο ή Διαμάντω τόν έξω κόσμο, και ξεχώριζε τη θάλασσα από τὰ θουνά, και πιό κοντά, στη γειτονιά της γύρω ξπαιρνε τὸ μάντι της έδω και έκει πάγους πού κρεμιούνταν από κεραμίδια κι' από γουρνέλλες, σημάδια χθεσινοβραδυνης θραχερης νοτιας, πού δεν πρόφτασε νά ξεμερωθῇ με τὰ φώτα.

Η Διαμάντω σάν κορίτσι πού ήταν, δὲ σηκώθηκε νά πάη στην έκκλησία. Σηκώθηκε όμως μισή ώρα πριν νά ξεμερώσει, άναψε τη

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— "Α ! τὸν κατεργόρη ! Κύτταξε αλήθεια στὰ σურπάρια τοῦ γραφείου τοῦ Γιώργου ἀντὰ χρεώγραφα εἶνε σωστά ὅπως γράφει ἡ διαθήκη του, γιατί ὁ Ρενέ κρατοῦσε τὰ κλειδιά ἡ.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Τὰ κύτταξα εἶνε σωστά.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Δὲν τόλμησε νά τ' ἀγγίξῃ, θά φοβήθηκε φαίνεται...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ναί, ἀλλά ποιὸς μᾶς θεβαιώνει πὼς δὲν θάκλειψε ἄλλα πράγματα ἀπ' τὸ σαλόνι...

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Σωστά. Ἐγὼ λέω μάλιστα ἔως ὅτου γυρίσῃ, νά φωνάξουμε τὸν ἀστυνόμο γιὰ νά ψάξῃ τὸ μπαούλο του !...

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Τρέξε λοιπόν !... Ἡ καλύτερα ἄφησε, νά μὴ γίνουν σκάνδαλα καὶ δὲν ταιριάζει στὴ μνήμη τοῦ μακαρίτη. Ἀς τῶρῃ αὐτὸ ἄλλους...

ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ἀς δοῦν τὸν Θεὸ ὁ ἀχρεῖος, πού ἔχει νά κάνῃ με καθὼς πρέπει ἀνθρώπους ! Ἀλλοιῶς...

ΦΕΡΝΑΝΔΟ ΝΤΕ ΦΛΕΡΥ

φωτιά, συγύρισε τὸ σπίτι κι' ὅταν ἄρχισε τὰ βαθὺ γαλάζιο τούρανοῦ νά γίνεται πιὸ ἀνοιχτὸ καὶ καθάριο, πῆγε καὶ κάθησε στὸ παράθυρο, μετὸ μαγγάλι κοντὰ, καὶ κάθε τζάμι τοῦ παραθύρου κλεισμένο, καὶ κύτταζε κατὰ τὴν ἐκκλησία. Ἦταν ἡ ὥρα πού ἔβγαινε ὁ κόσμος νά πάη στὸν ποταμὸ, νά κάμουν τὸν ἀγίασμό, καὶ νά ρίξουν καὶ τὸ Σταυρό. Ἀπὸ τὴν ἐκκλησία σὰ θγήκανε νὰ τοὺς δῇ δὲ μπορούσε, ἀν καὶ μισάκουγε τίς κατανυχτικὲς ψαλμωδίες γιατί καὶ πολὺ μακριὰ δὲν ἦτανε. Μὰ σὲ λίγη ὥρα πρόβαλαν τὰ ξεφτέρια καὶ τὰ κονίσματα στὸν κατηφορικὸ δρόμο τοῦ γιαιλοῦ, ὅστερα φάνηκαν κ' οἱ χρυσοφορεμένοι παπαδες, κατόπιν οἱ ψαλτᾶδες, οἱ ἀναγνώστες, καὶ τέλος ὁ ἀτελειώτος κόσμος, ἄντρες καὶ γυναῖκες, πού κατάντησε νά εἶνε τὰ ξεφτέρια κάτω στὸν ἄμμο, κι' αὐτοὶ ἀκόμα δὲν πρόβαλαν ὅλοι, γιατί κ' ἡ τρεῖς ἡ ἐνορίες εἶχαν ἀνταμωθῇ πριν νά ξεκινήσουν. Κ' ὅλος ὁ δρόμος ἦταν ἐν ἀνθρώπινη μνημυγιά.

Κύτταξε ἡ Διαμάντω, μετὰ μεγάλη συγκίνησι καὶ μεγάλῃ λαχτάρᾳ. Κι' ὅχι τόσο πού ἔβλεπε τέτοια λαμπρὴ ζωγραφιά, πού σιγά-σιγά κι' ὁ ἥλιος ἄρχιζε νά τὴν περιχύνῃ, καθὼς εἰσίμωναν τὸ ποτάμι, ὡς ἔναι τέταρτο μακριὰ ἀπὸ τὸ χωριό, μόνο πού γινώριζε πὼς μέσα στὸν κόσμο ἐκεῖνο ἦταν κι' ὁ κυλὸς τῆς ἀπαλληκαρᾶς ὁ Γιάνναρος, πού τῇ νειότη καὶ τὴν ἀντρευσίᾳ του τῇ μάζεψε στῆς θάλασσας τὸν ἄφρο. Πού ὅστερα ἀπὸ τὴν ἀγαπητικιά του, εἶχε τὴ θάρκα του χαρὰ καὶ περηγορία. Πού δὲν ἤξερε τί θὰ τῇ φόβος, καὶ τί θὰ τῇ κρῦο μόνο τὴν παραμονὴ τῶν Φώτων ἐκείνων, πῆγαινε στῆς καλῆς του μετὰ μερικὸς

φίλους νά πῇ μιὰ μαστίχα, κι' αὐτὸ πάνου στὸ γλεντι, καὶ κεί πού κερνοῦσε αὐτὴ, τῆς λέει πὼς αὐριο θά θουτήξῃ νά θγάλλῃ αὐτὸς τὸ Σταυρό. Τὸν ἤξερε ἡ Διαμάντω, τὸν ἤξερε κ' ἡ μάνα τῆς ἡ κερά Βαρβαρα πὶ πείσμα τὸ εἶχε, καὶ θεὸς φυλάξῃ νά πουν ὅχι ! Γιατί τὸν ἤθελαν κι' ὅλας, πού καλύτερο νοικοκύρη νά θροῦνε δὲν μπορούσαν.

Γι' αὐτὸ κύτταζε τώρα ἡ Διαμάντω μετὰ λαχτάρα καὶ καρδιοχτύπι.

— Καὶ τέτοιος χειμῶνας ! ἔλεγε μοναχὴ τῆς καθὼς ἔβλεπε τὸν ἄχνυ πού ἔβγαινε ἀπὸ τὰ παραγμένα τὰ κύματα μέσα στὸ πέλαγο.

Μὰ ἔβλεπε πάλι τὸν ἥλιο, ἔβλεπε τὰ ξεφτέρια πού λαμποκοποῦσαν μετὰ στὶς ἀχτίδες του, κύτταζε τοὺς πάγους ἀπάνω στὶς στέγες πού ἄρχιζαν νά στάζουν κι' αὐτοὶ, καὶ παρηγοριούνταν πού ὥσπου νάρθῃ ἡ ὥρα νά ριχτῇ ὁ Σταυρός, δὲ θᾶναι καὶ τόσο κρῦο.

Ἔτσι πέρασε ὡς μισὴ ὥρα. Καὶ τώρα πειὰ τὰ μάτια τῆς ἦτανε σηλωμένα στὸν ποταμὸ. Μὰ τόσο μακριὰ καὶ μετὰ τόσο κόσμος πού ἀτέκουνταν μπροστὰ στὸ ποτάμι, τί νὰ δῇ ! Τίποτις δὲν εἶδε ! Τίποτις δὲν ἔνοιωσε, παρὰ τὸ γοργὸ καρδιοκτύπι τῆς.

Ἀκόμα λιγάκι κι' ἄρχισαν νά γυρίζουνε. Σηκώθηκε τώρα κ' ἔκαμε τὸ σταυρὸ τῆς, καὶ παρακάλεσε τὴν Παναγιά νά τῇ συχωρέσῃ πού δὲν πῆγε νά τῇ θυμιάσῃ τὴν ὥρα, μόνο κάθονταν καὶ κύτταζε σὰ νά τινε δᾶ καὶ πανηγύρι. Καὶ τὴν εὐχαριστοῦσε τὴν Παναγιά, καθὼς τὴν ἐθύμιαζε, πού τέλειωσε καὶ τὸ θούτηγμα ἐκεῖνο τὸ τρελλὸ καὶ παράλογο. Ἀξαφνὰ πάλι συλλογιόυνταν πὼς μπορούσε καὶ νά πρυντιάσῃ ὁ καλὸς τῆς, καὶ γύριζε πάλι στὰ θεομὰ παρακάλια.

— Νὰ δοῦμε τώρα καὶ τὴ φωτιά, εἶπε σάν τελείωσε. Κι' ἄρχισε νά θάλλῃ κάρβουνα, νά σκουπίζῃ, νά τοιμάζεται γιὰ τὴ γρηά τῆς πού ὅπου κι' ἂν ἦτανε ἔρχονταν, ἴσως καὶ μετὰ καμιά γειτόνισσα, νά θουτήξουν ἕνα παξιμαδάκι στὸν καφέ καὶ νά κουβεντιάσουν.

Τώρα πειὰ ἦτανε μέρα σωστή, παντοῦ ἔφεγγε ὁ ἥλιος παντοῦ ἀκούγεται μιλητὰ καὶ φωνές. Μέρα πειὰ

τώρα καὶ τοῦ κοριτσιοῦ ἡ καρδιά, καὶ ψιλοτραγουδοῦσε καθὼς μπαίνονε καὶ συγύριζε.

Ἀξαφνὰ, στέκεται ὀλόρρη, τὰ μάτια τῆς ὀρθάνοιχτα, τὸν χέρι ἀκουμπισμένο στὸν τοῖχο, τὰ ἄλλα στὸ μάγουλό τῆς καὶ τ' αὐτὴ γυρισμένο κατὰ τὴ θύρα, ν' ἀκούσῃ καλύτερα. Δὲν εἶχε λάθος ἡ δύστυχη. Κλάμα τα ἦταν ἡ φωνὲς ἐκεῖνες.

Ὅ,τι ἔκαμε νά τρέξῃ ὀξω, καὶ μπαίνει μέσα ἡ μαῦρη ἡ μάνα τῆς ξεμαγουλιασμένη καὶ κατάχλωμη, λαχανιασμένη, καὶ σάν τρελλή.

— Παιδί μου παιδί μου ! Πάει ὁ καλὸς μας, τὸ παλληκάρι μας. Τὸν ἔφαγε τὸ φουσκωμένο ποτάμι, — φώναξε, κ' ἔγυρε χᾶμο, κι' ἄλλο νά πῇ δὲν μπορούσε.

Μπήκαν κατόπι γειτόνισσες, μῆ-κανε φίλοι μῆκανε τοῦ Γιάνναρου οἱ σύντροφοι, ἔκαμαν ὅ,τι μπόρεσαν εἶπαν ὅσα λέν ἡ καρδιὲς πού πονοῦνε σὲ τέτοια μεγάλα παθήματα, ἦρθε κι' ὁ γέρος ὁ ἐφημέριος κι' εἶπε τῆς μαραμένης τῆς Διαμάντως πὼς τὸν καλὸ τῆς τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του ὁ Παντοδύναμος, — ὅλα τοῦ κάκου ! Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα χεῖλη δὲν ἔξασηλάσσανε σὲ κείνο τὸ σπίτι, πού ἄλλοτε ἦταν γεμάτο χαρές.

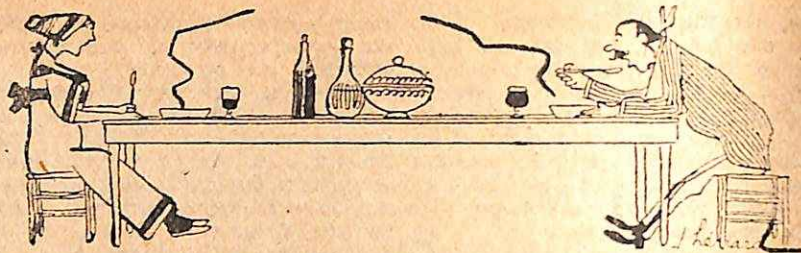
ΑΡΓ. ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

Ο ΜΠΟΥΡΖΕ ΓΙΑ ΤΟ ΑΣΤΥ ΜΑΣ

Ὅς γνωστὸν ὁ Γάλλος ποιητὴς καὶ μυθιοποριογράφος Παῦλος Μπουρζὲ εἶχεν ἔρβει τὸ 1894 στὴν Ἀθῆνα ἡ ἐντυπώσεις τοῦ Γάλλου συγγραφέως ἀπὸ τὴν πρωτεύουσά μας δὲν ἦσαν καὶ τόσο εὐχάριστες. Ὁ Μπουρζὲ—γράφουν ἡ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης—θρῆκε τὸ Ἀστυμας πολὺ ὠραῖο ὡς πόλιν, ἀλλ' ἐστερημένου ἰδιοῦ τύπου, ἀκόμα δὲ καὶ χωρὶς ποιῆσι πού ἔχουν ὅλες σχεδὸν ἡ ἀνατολίτικες πόλεις, γεμάτο, τέλος ἀπὸ εὐρωπαϊκὴ πεζότη, τα !...

Καὶ πού νά τῶβλεπε σήμερα...

ΞΕΝΟΙ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΑΜΑΚΟΑ

ΟΙ ΜΠΑΤΣΟΙ

—Τέρας! θρωμόπαιδο !...

Καί φάπ! ο Τοτώρ ένένει έτών μι-
κρούλης δέχτηκε τόν πέμπτο μπά-
τσο από τόν πρώτ.

Τό ρολόι έδειχνε δέκα παρὰ είκο-
κοσι.

Έπειδή λοιπόν ο Τοτώρ είχε ση-
κωθεί αυτή την Κυριακή στάς ένένει
είχε φάει όλους όλους πέντε μπά-
τσους σέ σαράντα λεπτά της ώρας,
δηλαδή ένα μπάτσο κάθε όχτώ πε-
ρίπου λεπτά! Είχε καταρρίψει όλα
τά ρεκόρ !

Πρέπει όμως νά όμολογήσουμε,
ότι ο Τοτώρ δέν είχε τύχη εκείνο
τό πρώτ. Πρώτα-πρώτα είχε χύσει
τόν καφέ του μέ τό γάλα άπάνω
στήν κουβέρτα, θέλοντας νά τοπο-
θετηθή καλύτερα στό κρεβάτι του
για νά τόν πιη μέ όλη του την άνεσι.
Μπάτσος λοιπόν έκ μέρους της μα-
μας ύπ' αριθμόν ένα.

Έπειτα πηδώντας άπ' τό κρεβ-
βάτι του, απότομα κούνησε τόσο τό
κομοδίνο, ώστε έπεσε κάτω τό ρο-
λόι του τοῦ όποίου έσπασε τό έλα-
τήριο. Μπάτσος λοιπόν ύπ' αριθμόν
δύο.

Τήν ώρα πού πλενόταν στριφυγύ-
ρισε τήν πετσέτα του στόν άέρα κ'
έπέταξε κάτω ένα θάζο, μέσα στό
όποιο μαραινόταν μία θερβένα. Τό
θάζο έσπασε, και ή νέα αυτή ζημιά
έκανε τήν μητέρα του ν' άγριέψη.
Μπάτσος λοιπόν ύπ' αριθμόν τρία.

Θέλοντας έπειτα, ο Τοτώρ, νά κά-
νη άκροβατικά γυμνάσια μέ τό σα-
πούνι και μέ τήν θούρτσα τών δονι-
τιών, έρριξε και τά δύο μαζί, μέσα
στόν κουβά τοῦ νιπτήρος. Μπάτσος

λοιπόν ύπ' αριθμόν τέσσερα.

Στό τέλος ο Τοτώρ έχωσε τή γά-
τα μέσα στό κρεβάτι, για νά ιδή
τι θά έκανε. Τό κακόμοιρο τό ζωο
κατάρθωσε ν' άπαλλαγή δίνοντάς
του μία γραντζουνιά στό μάγουλο.
Η μητέρα τό άντελήφθη και έπενέ-
θη. Μπάτσος λοιπόν ύπ' αριθμόν
πέντε και ώρα δέκα παρὰ είκοσι.

Αυτά τά τραγικά γεγονότα είχαν
συμβή ως τις δέκα. Ο Τοτώρ έ-
κλαιγε και ή μαμά του τόν φοβέρι-
ζε :

— Πάψε! θά σου άσπράσω και
κανέναν άλλο !

Ο Τοτώρ έφοβήθηκε, έπαψε τις
κλάψες του και έξακολούθησε τό
ντύσιμό του υπό τας νουθεσίας της
μαμάς.

— Είσαι άνυπόφορος, μέ τήν α-
λήθειαι! Δέν μπορώ νά καταλάβω
τί έχει μέσα αυτό τό ξέροκέφαλό
σου. Δέν αφήνεις εύκαιρία πού νά
μή κάνης και μία ζημιά. Πάψε τώ-
ρα τά μουντζοκλάματά σου. Και νά
μοῦ κάνης τή χάρι νά ντυθής άμέ-
σως. Σήμερα θά γίνη ή άπονομμή
τών βραβείων. Λοιπόν θά φαμε στίς
έντεκάμιση για νά ήμαστε στή μία
έκει. Πρέπει νά τρέξης νά πάρης
γάντια άπ' τη δεσποινίδα Πελαγία,
τήν ξέρης. Νά είνε άσπρα θαμβά-
κερά.

Ο Τοτώρ άφ' ης νά περζήση όση
ώρα ένόμιζε πώς έχρειάζετο για
νά ικανοποιηθή ή άξιοπρέπεια του.
Ύστερα έκανε πώς ήσυχασε και
έξακολούθησε τό ντύσιμό του.

Τόν κατεδίωκε όμως μία κακή
μοίρα.

Τήν ώρα πού έβάζε τά παπούτσια
του, άντελήφθη τή γάτα νά περνά
άπό κοντά σου χωρίς μνησικακία. Ο
πόθος της έκδικήσεως έγέμισε τήν
καρδιά του. Θέλησε νά έπωφεληθή
της εύκαιρίας και νά τήν καταβρέ-
ζη, μέ τό έκαμε τόσο άδέξια, ώστε
τό κανάτι τοῦ νερού έπεσε κάτω και
θρυμματίστηκε και όλο τό περιεχό-
μενό του χύθηκε στό πάτωμα. Η μη-
τέρα του άνεπήδησε.

— Δέν μπορείς, νά μείνης δυο λε-
πτά ήσυχος χωρίς νά κάνης ζημιές.
Και χωρίς νά χάση καιρό συνεπλήρω-
σε τούς μπάτσους και τούς έκανε ά-
κριβώς μισή νταυζίνα, δίνοντάς του
ένα άκόμα.

— Έσπασες τό κανάτι πού κό-
στιζε όγδόντα δρχ.
Θά στό κρατήσω
άπ' τά δώρα σου.
Ηλίθιε! Αδέξιε !
Ο Τοτώρ ούρλια-
ζε. θρηνούσε, χα-
λούσε τόν κόσμο.

— Άρκεί ! θά
σου δώσω κι έλ-
λον. φώναζε ή μη-
τέρα του, φορώντας
του τό καλό του
σασκάκι τό όποιο
του ήταν πολύ στε-
νό.

Ο Τοτώρ έκρινε
πώς ήταν φρονιμώ-
τερο νά καταπιή
τόν ύστατο λυγμό
του και νά γλύψη
μέ τη γλώσσα του
τό τελευταίο του δάκρυ.

— Και τώρα τρέχα ν' αγοράσης
ένα ζευγάρι άσπρα γάντια θαμβά-
κερά τοῦ έπτε ή μαμά του. Νά πής
στήν δι)δα Πελαγία νά στά δώση
λίγο μεγάλα για νά τά έχης και
τού χρόνου. Και πές της πώς θά πε-
ράσω αύριο νά τήν πληρώσω. Σε
δέκα λεπτά νά είσαι εδώ για νά φα-
με άμέσως.

Καθαρός, θουρτοαρισμένος, χτε-
νισμένος, μέ μία κάτασπρη μεταξω-
τή γραβάτα στό λαιμό, ο Τοτώρ έ-
τρεξε στήν δεσποινίδα Πελαγία. Πέ-
ρασαν όμως είκοσιπέντε λεπτά και
δέν είχε άκόμα γυρίσει. Η μαμά
του, πού είχε βάλει κι' αυτή τά κα-

λά της, τόν περίμενε μέ άνυπομονη-
σία στήν πόρτα τοῦ σπιτιού, επιτέ-
λους ο Τοτώρ φάνηκε νάρχεται, άλ-
λά μ' ένα ύφος, μέ κάτι μούτρα πο-
λύ ύποπτα.

— Τί έπαθες, δυστυχισμένε, ρώ-
τησε ή μετέρα του, είσαι μία άηδία
μέ τήν αλήθεια !

Πραγματικώς ο Τοτώρ ήταν σέ
άξιοθρήνητη κατάστασι. Τό ώραϊα
του ψάθινο καπέλλο ήταν καταστα-
λακωμένο, τά παπούτσια του κατα-
λερωμένα, τά μαλλιά του μπερδε-
μένα. Τό κολάρο του είχε γυρίσει
πρός τά πίσω και μαζί μ' αυτό και
ή άσπρη γραβάτα του.

Ο Τοτώρ βλέποντας επικείμενο
και τόν έβδομο μπάτσο έκρινε σκό-
πιμο ν' άρχισή τις
κλάψες.

— Αντι νά φωνά-
ξης, έξηγήσου. Τί
έπαθες ; ούρλιαζε
ή μαμά του.

Ο Τοτώρ άρχισε
τήν αφήγησι τών
παθημάτων του,
διακοπόμενος από
λυγμούς :

— Βρήκα στό
δρό τόν Γιαννάκη...
Χθές μοῦ έκαμε
μία τρικλοποδιά κ'
ύστερα έφυγε. Ο
Γιώργος κι' ο Άν-
τώνης πήγαν μαζί
του και τάβαλαν
κι' αυτοί μέ μένα.
Έγω σήμερα τούς
αντάμωσα και... νά γιατί έγινε έ-

τσι.

— Εσύ φταίς πάλι, έλεεινέ! ούρ-
λιαζε ή μαμά και άκολουούθησε ο ά-
ναπόφευκτος έβδομος μπάτσος !
Τέλος ύστερα άπ' όλα αυτά ο για-
κάς και ή γραβάτα πήγαν στήν θέ-
σι τους, τό καπέλλο διωρθώθηκε, τά
παπούτσια έεσκονίστηκαν και ή χω-
ρίστρα έγινε πάλι ίσια. Έπειτα έκά-
θησαν γρήγορα-γρήγορα στό τρα-
πέζι γιατί ή ώρα ήταν δώδεκα και
πέντε και έχρειάζοντο είκοσι λεπτά
τούλάχιστον για νά φτάσουν στή
δημαρχία όπου θά γινόταν ή άπο-
νομή τών βραβείων υπό τήν επίτιμον
προεδρίαν τοῦ κ. νομάρχου.

Μετά τὸ γεῦμα περὶ τὸ τέλος τοῦ ὁποῖου ὁ Τοτῶρ ἔλαθε καὶ τὸν ὄγδοο μπάτσο ἐπειδὴ ἔχυσε κρασί πάνω στὴν γραβάτα του, ἡ μαμά του ἔβαλε τὸ καλὸ της καπέλλο καὶ ξεκίνησαν βαδίζοντες διασπαστικά, γιατί ἦταν ἀργά. Ἦταν Ἰούλιος καὶ ἔκανε ζέστη.

Λαχανιασμένοι καὶ καταϊδρωμένοι ἡ μαμά καὶ ὁ γιὸς ἔφθασαν τέλος στὴν πόρτα τῆς δημαρχίας.

— Τὰ γάντια σου Τοτῶρ ! φώναζε ξαφνικά ἡ μαμά, βάλε τα γρήγορα.

— Ὁχι χωρίς δισταγμὸ ὁ Τοτῶρ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του δυὸ κουρέλλια, ὕγρα καὶ καταλασπωμένα τραυλίζοντας :

— Ἐκεῖνος ὁ Γιώργος μὲ τὸν Ἀντώνη τὰ ἔρριξαν στὰ νερά !

Ἀμέσως ἔστραψε στὰ μάγουλά του καὶ ὁ ἔνατος μπάτσος. Ἀκριβῶς ὅμως αὐτὴ τὴν στιγμή, ὁ γραμματεὺς τῆς δημαρχίας, πού στεκόταν στὴν πόρτα γιὰ νὰ ὑποδέχεται τοὺς καθυστερημένους τοὺς πλησίασε καὶ φώναξε.

— Γρήγορα, Τοτῶρ, γρήγορα ! Εἶνε ἡ σειρά σου.

Καὶ χωρίς νὰ χάσει καιρὸ ἄρπαξε ὅπως - ὅπως τὸν Τοτῶρ καὶ τὸν ἔσυρε μέχρι τῆς Ἐπιτροπῆς, στὴν αἴθουσα ἀποβλακωμένον, κατακόκκινον, ξεχτενισμένον, μὲ τὴν γραβάτα λυμένη, μὲ τὸ ἓνα μάγουλο γρατσοεισμένο καὶ τὸ ἄλλο μὲ καταφανὴ ἰχνη τοῦ τελευταίου μπάτσου. Ἐσπρωξε ὅλο τὸν κόσμον καὶ κρατώντας σχεδὸν ἀγκαλιά τὸν δυστυχῆ μικρὸ τὸν ἔκανε ν' ἀνέβη τέσσερα τέσσερα τὰ σκαλιά τῆς ἐξέδρας.

Ἦταν καιρὸς ὅμως γιατί αὐτὴ τὴν στιγμή ὁ κύριος νομάρχης ἀνέγγειλλε ἐπισήμως.

— Σεραφεῖμ Τοτῶρ, πρῶτον θραβεῖον κοσμιότητος καὶ εὐταξίας !...

ΜΙΧΑΗΛ ΖΑΜΑΚΟΑ

ΧΑΜΟΛΟΥΛΟΥΔΑ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἡ ἀγάπη μοιάζει μὲ τὴ σελήνη. Ὅταν δὲν αὐξάνη, ἀρχίζει νὰ ἐλαττώνεται.

Κακολογοῦν πολλοὶ τὶς γυναῖκες γιὰ τὸν ἴδιον λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο λιθοβολοῦν τὰ καρποφόρα δένδρα.

Στὸν ἔρωτα ὅπως σ' ὅλα τὰ πράγματα ἡ πείρα εἶνε ὁ γιατρός ἐρχόμενος μετὰ τὴν ἀσθένεια.

Γυναῖκα πού συγγράφει κάνει δύο κακά : Αὐξάνει τὸν ἀριθμὸ τῶν βιβλίων καὶ ἐλαττώνει τὸν ἀριθμὸ τῶν γυναικῶν.

Ἡ λύπη ἐξωραίζει μόνον ὅ,τι εἶνε ἀνέκαθεν ὠραῖο.

Ἡ περισσότερες γυναῖκες παραδίδονται στὸν θεὸ ὅταν πλέον δὲν τὶς θέλει ὁ διάβολος.

Διὰ τῆς κινήσεως τοῦ πνεύματος ἐξασφαλίζεται ἡ γαλήνη τῆς καρδιάς.

Τὰ μάτια εἶνε ὀπτικά ὄργανα, διὰ τῶν ὁποίων ἡ στοργὴ μεγαλώνει τὰ προτερήματα καὶ μικραίνει τὰ ἐλαττώματα.

Ἡ λύπη μετράει τὶς ὥρες. Ἡ χαρὰ τὶς λησμοναίες.

Οἱ λόγοι εἶνε τὰ κλειδιά τῆς καρδιάς.

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

— Κύτταξε τὴν ὠραία μαλλιά σου καὶ αὐτὴ ἡ κόρη.

— Τὸ ξέρω, τὰ ἐκληρονόμησε ἀπὸ τὸν πατέρα της.

— Κι' ἐκεῖνος εἶχε ἔτσι ὠραία μαλλιά ;

— Ὁχι, ἀδερφέ, ἦταν μπαρμπέλης !...

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΔΑΦΝΗ

ΧΑΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ

Αὐτὸ πού θὰ διηγηθῶ γίνηκε ἓνα γιγνώσκον, ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια. Ἦναι τότες τῇ συνήθειᾳ νὰ γυρίζω ἄργα στὴν Κηφισιά, παίρνοντας τὸ τελευταῖο τραῖνο. Ἡ τωρινὴ πολυκοσμία δὲν ἔπνιγε τὴν Ἀθήνα, κ' οἱ νυχτερινοὶ ἐπιβάτες ἦσαν λιγοστοί, καμμιά φορὰ μάλιστα καὶ σπάνιοι, πού γινόντουσαν σπανιότεροι ὅσο ψύχραινε ὁ καιρὸς.

Ἐνα θράδυ, φτάνοντας στὸ σταθμὸ τοῦ Λαυρίου, δὲ θρῆκα μέσα στὴ σάλα παρὰ ἓνα γέρο μὲ στολὴ ἀξιωματικοῦ καὶ μιά νέα κυρία.

Καθὼς ἐσυνείθιζα τότες νὰ τὰ ἐτάζω ὅλα καὶ νὰ θυμάμαι καλὰ τὶς παραμικρὰς λεπτομέρειες, τὸ μάτι μου ἀμέσως καρφώθηκε στὴν κυρία πού καθισμένη σ' ἓνα πάγκο, στὸ βάθος, περίμενε ὑπομονετικὰ νάρθη τὸ τραῖνο. Ὁ φωτισμὸς τῆς σάλας δὲν ἦταν θέβαια ἀξιόπαινος, μὰ ὡς τόσο ἄρκετος γιὰ νὰ ἐξωρῆται κανεὶς τὶς φυσιογνωμίες.

Πέρασα ἀπὸ μπροστὰ της, τάχα μὲ ἀδιαφορία καὶ τῆς ἔρριξα μιά ματιά. Διχῶς ἄλλο, ἦταν Ἐκείνη. Γιὰ δευτέρη φορὰ τὴν ἔβλεπα τὴν ἴδια μέρα. Τὴν πρώτη κατὰ τὶς τρεῖς πὺρ ἀπὸγεμα, ὅταν, ἀνεβαίνοντας τὴν ὁδὸ Πατησίων, ἐξώρῃσα τὴν κομπὴ σιλουέττα της, νὰ στέκη μπροστὰ σὲ μιά μεγάλη κλειστή πόρτα καὶ σηκώνοντας τὸ γαντοφορεμένο χερί νὰ κτυπᾷ τὸ κουδούνι τοῦ μαρμαρένιου σπιτιοῦ. Περισσότερο ἀπὸ τὴν κορμοστασιά της, τὴν χτυπητὴ ὡμορφιά καὶ τὸ πλούσιο ντύσιμο, μοῦ εἶχε κάνει ξεχωριστὴ ἐντύπωση ἡ χλωμάδα τοῦ προσώπου της καὶ ἡ φανερὴ ταραχή της. Σήκωσα τότε τὸ κεφάλι κατὰ τὸ μπαλκόνι τοῦ σπιτιοῦ καὶ διάβασα μιά τεραστίαν ταμπέλλα μὲ

χτυπητὰ γράμματα.

Ἦταν Κλινική.

Κοντοστάθηκα, κάνοντας πῶς ἀνάβω τσιγάρο, κ' ἔβλεπα τὸ χερί της πού ζουλοῦσε ἐπίμονα τὸ κουμπί. Τὸ ἀναμμένο σπέρτο μοῦκαψε τὰ δάκρυα, κ' ἀπάνω στὸν πόνο δὲν πρόβλεπα πῶς ἡ πόρτα τῆς Κλινικῆς ἀνοιξε κ' ἐκλείσε παίρνοντας τὴν ἀγνωστὴ κυρία. Μὰ ὡς τόσο τὰ χαρακτηριστικὰ της ἔμειναν τυπωμένα στὸ θυμητικὸ μου.

Ἦταν ἡ ἴδια—δὲ χωροῦσε ἀμφιβολία. Νὰ τὸ γκριζὸ ταγιέρ πού πήγαινε χυτὸ τὸ σφιχτοδεμένα κορμί της, τὰ μαῦρα σουνὲν γάντια, ἡ χνουδατὴ τσέκα καὶ πρὸ πάντων νὰ τὸ ἀχλαδωτὸ πρόσωπο μὲ τὰ ἐξάισια μάτια. Ἡ γυναῖκα ἀπᾶνω στὴ μεστὴ ἡλικία της. Τριάντα ἢ τριανταδυὸ θέβαια. Ὁχι περισσότερο.

Καθότανε στὸν πάγκο, μ' ἓναν τρόπο πού κ' αὐτὸς φανέρωνε ἀρχοντιά, σὲ μιά στάσι πού σ' ἀντάγκαζε νὰ τὴ σεβαστῇ. Στὰ γόνατά της εἶχε τώρα ἓνα βιβλίο, δεμένο, μὲ τὸ ξώφυλλο τυλιγμένα σὲ δεύτερο ντύμα, ὅπως συνειθίζονταν ἀπὸ τότε ἰσὰ εὐρωπαϊκὰ ρομάνζα ἀσπρὸ ντύμα μὲ κόκκινα γράμματα. Ἄν καὶ δὲν ἦταν τώρα χλωμὴ ὅσο τὸ ἀπόγεμα, μὰ καὶ πάλι δὲ φαινότανε πολὺ ἡσυχῇ. Συχνὰ γύριζε τὸ κεφάλι κατὰ τὴν πόρτα ζητώντας, θέβαια, νὰ ἴδῃ ἂν ἔρχεται τὸ θερίο. Ἐπειτα, σπικωνόταν ἀπότομα, πήγαινε ὡς τὴν πόρτα κ' ἀκουμπώντας τὸ πρόσωπο στὸ τζάμι, στεκότανε λίγο, γιὰ νὰ ἐναεργύρῃ ἀπελπιμένη καὶ νὰ πάρῃ τὴ θέσι της στὸ κάθισμα.

Στὸ μεταξὺ, καινούριον ἐπιβάτες μπαίνανε στὴ σάλα. Δυὸ-τρὶς ἐρ-

γάτες με κασκέτο και ρούχα πιτσιλισμένα από τον ασθέστη, κρατώντας τα συνεργά τους, μία γρήγα με το μπάγιο της, έν' αντρώγυνο γέροντων, κρατούμενο αλαμπρασέτα, μία Γαλλίδα γκουβερνάντα μ' ένα παιδάκι.

Οι πάγκοι γιόμισαν κόσμο και ή σάλα πήρε κάποια ζωή. Η Γαλλίδα θραυιάστηκε πλάι στην κυρία της Κλινικής (ας τη λέμε έτσι) κ' έβαλε το μικρόνε να καθίση κοντά της. Τότες είδα το στήθος της άγνωστης να φουσκώνη από μικρό στεναγμό και να κυττάξη το αγοράκι με ματιά που θα την έλεγα πιότερο λυπημένη παρά τρυφερή.

Σε λίγο, το χέρι της έχάιψε το κεφάλι του παιδιού και γέρνοντας πλάι, του είπε χαμηλόφωνα κάτι. Καθώς περνούσα κοντά, άκουσα την απάντησι :

— Άλέκος, είπε το αγοράκι.

— "Α !

Το γαντυφορεμένο χέρι σηκώθηκε με μία κίνησι που φανερώνα εκπληξι.

— Πόσων χρονών είσαι ;

"Άκουσα και τη φωνή της. Ήτανε γλυκιά, μ' ένα καθαρό τέμπο που χάιδευε τ' αυτί. Τη φορά τούτη, αντίς ο μικρός, απήντησε ή δασκάλα του.

— Sept ans, madame.

— Sept ans !...

Δεύτερο αναδένεγμα...

Κείνη τηστιγμή άκούστηκε σφύριγμα. Το θερίς έρχότανε άγκομαχώντας.

Η σάλα του σταθμού γίνηκε ανάστατη. Τα παραθυράκια των εισιτηρίων άνοιξαν, και οι επιβάτες στριμώχτηκαν, στής τριτης θέσεως οι περισσότεροι.

Είχα το «διαρκές» μου κι' έτρεξα να πάρω θέσι στο βαγόνι. Περιττός βέβαια κόπος γιατί οι επιβάτες της πρώτης θέσεως ήταν λίγοι και μετρημένοι. Άξαφνα θυμήθηκα πως έπρεπε ν' αγοράσω τσιγάρα και πήγα στο κιόσκι.

"Όταν γύρισα στο βαγόνι, βρήκα τους επιβάτες της πρώτης στοργυλοκαθισμένους. Το γέρο απόστρατο, τη Γαλλίδα με το παιδάκι, το γέρο αντρώγυνο, ένιν κύριο με κοιλιά που φαινότανε σαν εισοδηματίας, και σε μία γωνιά, παράμερα, ήν Κυρία της Κλινικής. Οι περισσότεροι νύσταζαν κ' ήτανε φανερό πως δέν έβλεπαν την ώρα ν' άρξουν στα κρεβάτάκια τους. Ο εύτυχισμένος Άλέκος τον είχε πάρει κιόλας στην άγκαλιά της Γαλλίδας του.

Η νύχτα ήταν σχεδόν κρύα. Το πρώτο βορριάδακι σούρωνε από ένα ανοιχτό τζάμι, μα το φεγγάρι ήταν όλόγιομο και έλουζε την Άθνηα με τά μάγια του.

— Δέν κλείνουμε το τζάμι ; έπράτεινα στον απόστρατο.

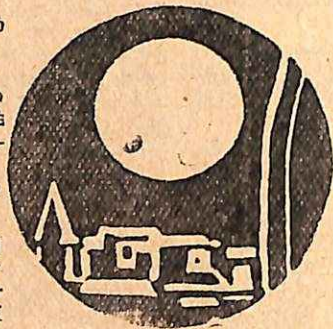
Ο γέρος έγκρίνιασε, έβρισε την Έταιρία, έβηξε και στο τέλος με πληροφορήσε πως το τζάμι ήταν σπασμένο. Ο μόνος κανυπές που δέν είχε κανέναν επιβάτη ήταν ο αντικρυνός που καθόταν ή Κυρία. Έπηρεα λοιπόν θέσι άπέναντι και θάλθηκα να την κυττάζω προσεχτικά — δηλαδή έκανα μίαν άδιακρισία που σήμερα την καταδικάζω.

Έκείνη είχε ρίξει το κορμί πίσω, στη ράχη του καναπέ, με το κεφάλι κάπως ύψωμένο και τά μάτια καρφωμένα στο ταβάνι του βαγονιού. Φαινότανε σά θυτισμένη σε άνειροφωφτασιά. Δίπλα της είχε άκουμπήσει το βιβλίο, μα έξω - έξω, στην άκρη του καναπέ.

Ένα σφύριγμα.

Το τραϊνό ξεκίνησε βαρύ, πέρασε την όδο Γ' Σεπτεμβρίου και σε λίγο βγήκε στην έξοχή, τη χινοπωριασμένη.

Στον ούρανό σουρνόντουσαν κουρέλια άσπρων σύννεφων, τότε κρύβοντας το φεγγάρι, τότε αφήνοντάς το να στέλνη το φώς του στον Άττικό κάμπο. Οι όγκοι των δέντρων και των σπιτιών περνούσαν γρή-

γορα, μαύροι, σιωπηλοί. Κάποιες λεύκες γέρνανε λιτανευτικά τις κορφές τους υπάκουες στον έλαφρό άνεμο. Κι' έβλεπα από τ' άνοιχτό παράθυρο να περνούν πίσωμπρός μερικά πεσμένα φύλλα, μερικά ξεράγκαθα...

Μέσα στο βαγόνι νέκρα. Δέν άκουγότανε παρά ο ρυθμικός χτύπος της μηχανής, ντουπ-ντουπ-ντουπ... Η άγνωστη έδειχνε τώρα φανερή άνυπομονησία πότε να φτάση στο τέλος του ταξιδιού της. Στο 'Ηράκλειο ; Στο Μαρούσι ; Στην Κηφισσιά ; Ποιός ξέρει. Κάθε τόσο κύτταζε το μπρασέλε της κι' έβγαζε το κεφάλι από το παράθυρο να ρίξη μία ματιά έξω...

Άξαφνα το πόδι μου χτύπησε σε κάτι στερεό. Είδα το βιβλίο της πεσμένο κάτω κι' έσκυψα να το πάρω. Μα καθώς το σήκωνα, ένα χαρτονάκι γλύστρησε μέσ' από τά φύλλα του. Η Κυρία άφησε μία μικρή φωνή και ταραγμένη θέλησε να με προλάβη, μα την ίδια στιγμή ο άδηγός του τραϊνού άνοιξε την πόρτα: «Τά είσιτήρια ιρας !» Ρεϋμα σχηματίστηκε και το χαρτονάκι σηκώθηκε σαν πουλί, στριφογύρισε μέσα στο βαγόνι και πήγε να χτυπήση στο αντικρυνό τζάμι.

Έτρεξα και το πήρα. Προτού της το δώσω, και καθώς περνούσα κάτω από τη λάμπα έριξα μία γρήγορη ματιά. Ήταν ή φωτογραφία ενός άγοριού, με γελαστό προσώπακι και μπουκλίτσες.

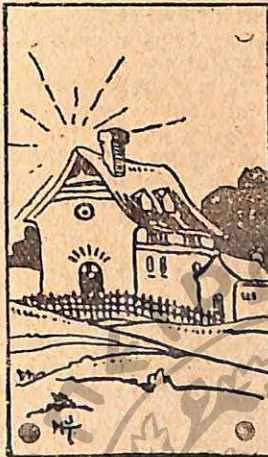
— Κυρία...

Έμουρμούρισε «ένα εύχαριστώ» με την άκρη των χειλιών και πήρε βιαστικά, σχεδόν άρπαξε την φωτογραφία, την έσφισε στο στόμα της και τά χέρια της έτρεμαν. Έπειτα άνοιξε το περικάλυμπα του βιβλίου κι' έβαλε τη φωτογραφία ανάμεσα στο χοντρό ξώφυλλο και στο νύμα. Τη φορά τούτη δέν ήτανε φόβος να φτερουγίση. Κρατούσε το

βιβλίο σφιχτά άπάνω της.

Φώτα φανήκανε. Το τραϊνό κυλούσε άργότερα τώρα. Ζυγώναμε στο 'Ηράκλειο. Η Κυρία έβγαλε μία δυο φορές το κεφάλι από το παράθυρο κι' όταν πειά φτάσαμε στο Σταθμό, σηκώθηκε άπότομα. Ήτανε φανερό πως θα κατέβαινε εκεί.

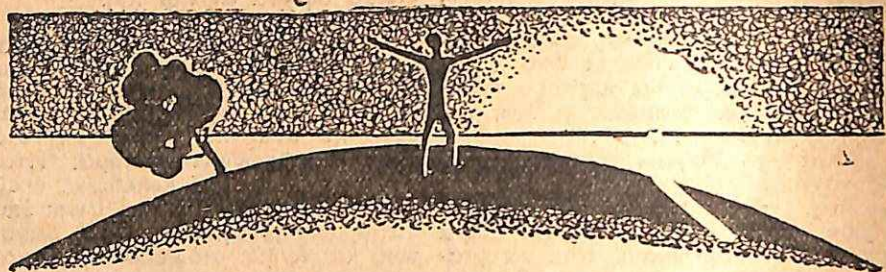
Το τραϊνό σταμάτησε. Ένας επιβάτης άνοιξε την πόρτα του βαγονιού και βγήκε στον έξώστη να κατεβή. Η Κυρία έρχότανε δεύτερη. Μα μόλις πρόβυλε στο άνοιγμα της πόρτας κι' άμέσως άφησε μία πνιγμένη φωνή, σύγκαιρα έκανε να τραθηχτή πάλι μέσα. Το κορμί της γέμισε το στενό άνοιγμα. Πίσω έρχότανε ο εισοδηματίας με την κοιλιά του κι' από την βιασύνη του έσπρωξε την Κυρία έλαφρά έξω. Κατάλαβα πως κάτι άσυνείθιστο τρέχει κι' έσκυψα από το παράθυρο. Τότε, στο φώς του φεγγαριού είδα μία παράξενη σκηνή.

Ένας άνθρωπος ήλός, με πλατειά ρεμπούμπλικα, μ' εύρύχωρο παλτό, με τά χέρια χωμένα στις τσέπες, περπατούσε, γρήγορα, νευρικά άπάνω κάτω, ψάχνοντας με το μάτι τά βαγόνια, ζητώντας βέβαια κάποιον. Άμα

είδε την Κυρία στον έξώστη, ώρμησε, έβαλε το πόδι στο πρώτο σκαλοπάτι και άπλώνοντας το χέρι του σαν άρπαχτικό όρνιο, την τράβηξε κάτω. Την έκράτησε από τον ώμο. Όρθιοι, αντιμετώπι, κυττάχτηκαν μία στιγμή στα μάτια. Κάτι είπε ο άντρας, κάτι ρώτησε με τραχειά φωνή, που δέν μπόρεσα καλά ν' άκούσω. Η φράσι του έφτάσε στ' αυτιά μου κουρελλιασμένη: «Πάλι τά ίδια ;... στο παιδί σου... θα σε σκοτώσω...» Μα την ίδια στιγμή το λαρύγγι του τραϊνού έσκισε τον άέρα με μίαν άπελπιστική κραυγή κ' ή μηχανή έβαλε μπροστά.

Τεντώνοντας τά μάτια όσο μπουρσο, μαζεύοντας όλη την ένέρ-

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΝΡΥ ΓΚΡΕΒΙΛ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Άργα άργα και άσκοπα περπατούσε ο ζωγράφος Μαυρίκιος μέσα στο πυκνόφυλλο δάσος. Σταμάτησε ή βροχή! άλλ' από φύλλο σε φύλλο κυλούσαν ή σταλαγματιές και άκούγονταν έλαφρά σαν τον ήχο της θρυσούλας που κοντεύει να στερέψη και στάζει μέσα στη μισογεμισμένη δεξαμενή. Από βαθειά ό σκοτεινισμένος δρόμος απλώνονταν και τελείωνε σε νοτισμένο και βαθύ πράσινο άνειγμα. Τί γλυκειά και διαλεχτή πρασινάδα!

Ο Μαυρίκιος άγαπούσε το θασιλεμα της ήμέρας, ύστερ' από τη

γεια στο βλέμμα, είδα τον ψηλόν άντρα να σέρνη τη γυναίκα κρατώντας την από τον καρπό του χειριού, και κείνη σά ν' αντιστέκεται, να τρέμη να τον άκολουθήση. Ο άνεμος έφερε δυό φωνές στ' αυτιά μου μιά άντρίκεια, θαρειά, γιομάτη θυμού και φθέρσ, και μιά γυναικεία που ήταν σαν πυρακάλιο και κλάμα. Μά λόγια δέν μπόρεσα να ξεχωρίσω. Μόνο τον τόνο των φωνών.

Τό τραίνο έφευγε. Γοργές, σαν άπάνου στο σεντόνι κινηματογράφου, είδα τις δυό σιλουέτες να χάνωνται πέρα, κάτω από τούς μαύρους βγκους των δέντρων, στο δρόμο που άνηφορίζει προς τά σπίτια. Και ή σκιές τους σπερδύνονταν άνεξίχνιστα με τις σκιές των κλάδων που χαιρονομούσαν τραγικά...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΦΝΗΣ

βροχή, όταν ο ήλιος δέν φαίνεται, κι ένα σταχτερό χρώμα άγκαλιάζει κάθε άντικείμενο και θολώνει κι' άπαλαίνει τις γραμμές του. Προχωρούσεν ήσυχα κι' από στιγμή σε στιγμή και μιά νέα ώμορφια ξανοιγόνταν στα μάτια του κ' ένοιωθε τον έαυτό του όλον γεμάτο από την άγάπη και τον θαυμασμό της φύσεως.

Έφθασε έτσι στο άνειγμα, και κύταξε τριγύρω του: Τό χορτάρι πράσινο έλαμπε. Τά φυλλαράκια των χαμόδενδρων γυάλιζαν πλυμένα από τó νερό. Έσταμάτησε για να ιδή καλλιτερα, για να χορτάση τó νοτισμένο δάσος.

Μεσ' από τά λεπτοκαμωμένα χαμόκλαδα φαίνεται τώρα ένα μικροκαμένο και γοργοκίνητο κορμί. Μ' έλαφρό θήμα σιμώνει, χωρίς να ιδή τον Μαυρίκιο που κυττάζει άκίνητος γύρω του. Δυό θήματα μακριά του τον βλέπει ξαφνικά ή λυγερή και ξαφνιάζεται κι' από τó δεμάτι που κρατά στο κεφάλι της πέφτουν μερικά κλαδάκια.

—Μ' έτρόμαξες, λέει και χαμογελά, και τά μεγάλα της μαύρα μάτια λάμπουν γελαστά κάτω άπ' τά ξανθά μαλλιά της.

Την κύτταξε άφωνος. Η χαριτωμένη κόρη με τó χαρούμενο πρόσωπο, τó δάσος με τά χρώματά του, έσυμφωνούσαν άρμονικάτατα, και την άρμονία τους δέν μπορούσαν να είπούνε τά λόγια.

— Στάσου αύτου, της λέει, θέλω να κάμω την εικόνα σου.

Η κόρη έκαμε να σιάξη τά μαλλιά που σκέπαζαν τó μετωπό της, αλλά μ' ένα γνέψιμο την έμπόδισε.

— Στάσου όπως είσαι.

Έκάθησε σε μιά πέτρα, και γρήγορα γρήγορα έπηρε τó σχέδιο και τά χαρακτηριστικά της κόρης.

Ήταν χωριατοπούλα, αλλά λέπτη και λίγο ψηλή, όπως είνε τά κοριτσάκια, προτού να γεμίσουν και ν' ανοίξουν όλονθισμένα. Τά μάτια της, γυναικάς μάτια και τó χαμόγελό της, χαμόγελο παιδιού.

— Πόσων χρονών είσαι; ρώτησε ό ζωγράφος εκεί που έσκυβε στη δουλειά του.

— Σε λίγο θα κλείσω τά δεκαπέντε.

— Πότε κι' όλα! Σε είχα ιδή πολύ μικρούλα, είνε τώρα τρία χρόνια.

— Ήμουν πολύ μικρούλα, λέγει γελώντας, —ώραίο, δυνατό κι' έλεύθερο γέλιο— αλλά μεγάλωσα γοργά, και τού 'Αι Γιαννιού θάχω άγαπητικό.

—Γιατί τού 'Αι-Γιαννιού; κι' εστά μάτψε για να την κυττάξη.

— Γιατί τότε μου χρειάζεται' ένας να χορέψω μαζί του στη φωτιά.

Την κύτταξε! Έκείνο τó καθαύριο μετωπο, τάδολα μάτια, τó παιδατικό στόμα ήταν γραφτό να τά χαρή ένας χωριάτης! Ο Μαυρίκιος ένοιωθε βαθειά στην καρδιά του, τά κεντήματα της ζήλιας.

— Μ' έθελεις γι' άγαπητικό σου; της λέγει ξαναρχίζοντας τó ζωγράφισμα.

— Μπα! τού λόγου σου είσαι κύριος. Έγώ είμαι χωριατοπούλα! Τά τιμια κορίτσια δέν άκούν τά λόγια των κυρίων.

Ο νέος δέν είπε τίποτε.

— Δέν βλέπω πια' θέλεις να γυρίσης αύριο στο ίδιο μέρος, λίγο γρηγορότερα; την ρώτησε σε λίγο.

— Για την εικόνα μου;

— Βέβαια.

— Θα ξαναγυρίσω. Καλή νύχτα, κύριε.

Έφορτώθηκε τó δεμάτι κ' έφυγε, κι' εξαφανίστηκε μέσα στο παχύ σκοτάδι, κάτω από τó θόλο που έπλεκυν ή καστανίες.

Ο Μαυρίκιος γύρισε στο σπίτι του κι' όλο συλλογίζονταν την ξανθόμαλλη λυγερή. Πολλές φορές την είχε ιδεί, αλλά πάντα την έβλεπε σαν καλλιτέχνης. Και τώρα... τώρα ένοιωθε πως την έβλεπε με τά μάτια της ζηλιάρας της άγάπης. Άτελείωτη τού φάνηκε ή νύχτα κι' άπέραντη κ' ή άλλη μέρα και πριν έρθ' ή ώρα, θρισκότανε τός δάσος στο ίδιο μέρος.

Κι' άρχισε μόνος να δουλεύη τη ζωγραφιά του, κι' όταν έφθασε ή κόρη, άργά κάπως—ήξερε λιγάκι κι' από νάζια—κι' όταν άντίκρυσε την εικόνα τά έχασε.

— Εγώ είμαι αύτη; λέει. Μου τη δίνεις;

— Όχι. Άλλά θα σου κάμω μιά άλλη μικρούλα, έπίτηδες για σένα.

— Κι' αύτην έδώ τι θα την κα- νης;

—Αύτη θα πάη στο Παρίσι, θα θαλθή σε μιά μεγάλη κορνίζα, θα κρεμαστή σ' ένα ώραίο σαλόνι, κι' όλος ό κόσμος θα μαζεύεται να τη βλέπη.

— Α! ξέρω την έχεις για την Έκθεσι.

— Πώς τó ξέρεις;

— Από μερικούς ζωγράφους που έρχονται και κάθονται στο χωριά μας και μās λένε πως δουλεύουν για την Έκθεσι. Άλλά κανείς άπ' αύτους ποτέ δε μούκαμε την εικόνα μου.

Γλυκά-γλυκά και λεπτά χρώματα που τον έμάγευαν, και μ' όλη του την καρδιά έπροχωρούσε κ' έστόλιζε μ' αυτά και συμπλήρωνε τη χαριτωμένη την εικόνα της.

Πολλές φορές άκόμα την ξανάειδε τη χωριατοπούλα, άκόμα και στο έργαστήρι του.

Εβάλθηκε να την κάνη άριστούργημα την εικόνα. Ήταν ζωγράφος έακυστός, δέν είχε άνάγκη από δνομα, και όμως ήταν θέβαιος πως μιά τέτοια εικόνα θα ύψωνε τη φήμη του στα μεσογύρνια.

Και την τελείωσε κι' έμεινε εύχαριστημένος από τó έργο του, κ' ήρθεν ό χειμώνας, κι' έμεινεν έρωτευμένος με τó πρωτότυπο, με τη μικρή χωριατοπούλα.

Την άγαπούσε, και δέν ήθελε να της τó πη, και δέν τού έρχόταν να

μαράνη τὸ λουλουδι πὺ δὲν μπο-
ροῦσε νὰ τὸ κάμη ταίρι του. Ἀλλὰ
τὴν ἀγαποῦσε, κι' ἐβασανίζονταν, μό-
λις ἐσυλλογιζόταν τὸ χωρισμό. Ἡ
μικρούλα δὲν εἶχε κανένα χάρισμα
ἀπὸ κείνα πὺ κάνουν εὐτυχισμένη
τὴ ζωὴ. Οὔτε τὸ βαθὺ αἶσθημα, οὔ-
τε τὴν ἀφοσίωσι πὺ κάνει ὅλα νὰ
λησμονοῦνται ἐμπρός της, οὔτε τὸ
πάθος πὺ κάνει ὅλα νὰ τὰ συγχω-
ροῦμε. Δρασάτο ἀγριολουλούδο, χω-
ρίς μεγάλη προκοπὴ, χωρίς μεγάλα
ἐλαττώματα. Ὁ Μαυρίκιος ἐγνώ-
ριζε πὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὴν κάνει
δική του, ὅμως ἐλάτρευε τὸ γραμμέ-
νο κορμί της, πὺ τὸ σκέπαζαν σε-
μνά ἢ δίπλες τοῦ φορέματος, χω-
ρίς νὰ τὸ σφίγ-
γουν, νὰ τὸ χα-
λοῦν. Ἀγαποῦσε
τὰ μεγάλα της
μάτια, τὸ γελαστό
της στόμα, τὰ ξαν-
θὰ της μαλλιά,
πὺ ποτὲ δὲν τὰ
ἔσαζε, τὸ μαντη-
λάκι της λοξὰ
κομποδεμένο ἀπά-
νω στὸ στήθος, ὅλα
τ' ἀγαποῦσε, καὶ
γι' αὐτὸ μὲ τόση
λύπη ἔφυγε. Πάν-
τα κανεὶς πονεῖ
πὺ φεύγει ἀπὸ
κεῖ πὺ δὲν ἐλπί-
ζει νὰ ξαναγυρί-
σῃ. Τὴ κρίμα ν'
ἀφήνης πίσω ἕνα
κομμάτι ἀπὸ τὴ
ζωὴ σου, ἀπὸ τὴ
ζωὴ πὺ θὰ χαθῇ χωρὶς ν' ἀφήσῃ ση-
μάδι!

Ἐφυγε καὶ πήρε μαζί τὴν εἰκό-
να του, καὶ μπροστὰ της ἐπέρασε
τὶς καλύτερες ὥρες τοῦ χειμῶνα, κι'
λο τὴν ὠμόρφαινε.

Τὴν ἐθαύμασαν τὴν εἰκόνα. Οἱ κρι-
τικοὶ ἐκήρυξαν ἐνθουσιασμένοι ὅτι
τέτοια πρόσωπα δὲν θρίσκονται στὴ
γῆ, καὶ μόνο τὰ γεννοῦν τὰ κεφάλια
τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ζωγράφων ἢ
φαντασίες. Ὁ Μαυρίκιος τ' ἄκουε
καὶ χαμογελοῦσε καὶ σὲ κανένα δὲν
ἔλεγε τὸ μυστικὸ του.

Τοῦ πρόσφεραν σημαντικὰ ποσὰ
γιὰ νὰ τὴν ἀγοράσουν. Πρῶτὴ φορὰ

θὰ πούλουσε ζωγραφιὰ του τόσο ἀ-
κριβὰ. Ἀλλὰ δὲν θέλησε νὰ τὴν που-
λήσῃ δὲν ἄφησε οὔτε νὰ πάρουν ἀν-
τίγραφα. Ἀφοῦ αὐτὸς ἀπὸ ὅλην ἐ-
κείνη τὴν ὠμορφιὰ μόνον τὴν εἰκόνα
της ἐξουσίαζε, ἐννοοῦσε νὰ τὴν ἐξου-
σιαζῇ μόνος του.

Μὲ τὸ φθινόπωρο ξαναγύρισε στὸ
χωριό. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πὺ τὴν ζω-
γράφησε, δυὸ φορές, ἐγύρισε ὁ Ἀϊ-
Γιάννης καὶ δυὸ φορές τριγύρω στὶς
φωτιές του ἐχόρεψαν χαρούμενοι. Κ'
ἔτρεχεν ὁ νοῦς του στὴ νέα καὶ θλι-
θερὰ χαμογελοῦσε ὅταν συλλογιζό-
ταν ποῖο τάχα παλληκάρι νὰ τὴ
διαλεγε γιὰ τὸ ταίρι του στὸ χορὸ.

Μόλις ἔφτασε, ἡ πρώτη του φρον-
τίδα ἦταν νὰ πάη
στὸ δάσος νὰ χω-
θῇ στὶς καστανιές,
νὰ φέρῃ γύρω τὸ
μακρυνὸ μονοπάτι.
Ἐβασίλευεν ὁ ἡ-
λιος, ἀλλὰ τὸ δά-
σος δὲν ἐμύριζε,
σὰν τότε. Κε-
χριμπαρένιες ἀ-
χιτίνες τὸ περνοῦ-
σαν, ἔτρεμαν ἀπά-
νου στὰ φύλλα, κ'
ἐπαίζαν κάτου στὰ
πόδια του.

Μὲ τὴν μυρωδιὰ
τῶν ξερῶν φύλ-
λων ἕνα πλῆθος ἀ-
ναμνήσεις, λύπες
καὶ πίκρες τὸν
στένευαν καὶ τὸν
ἐγερναν σὰν ἀπελ-
πισμένο. Ἐφτασε
στὸ ἀνοιγμα τοῦ δάσους κι' ἐ-
κάθησε στὴν ἴδια θέσι πὺ ἐδῶ καὶ
δεκαοχτὼ μῆνες ἔχεδιάσε τὴν εἰκό-
να πὺ εἶχε μεγαλώσει τόσο τὴ φῆ-
μη του. Καὶ τοῦ ἐφαινόταν πὺς τὸν
ἐγελοῦσε κ' ἡ κρύα πέτρα γιὰ τὰ
βάσανά του!

Μιά χωριατοπούλα, σκεφτόταν. Θὰ
μ' ἀγαποῦσε, φτάνει νὰ ἤθελα. Κι'
ἄλλες ἀγάπησαν ζωγράφους καὶ
τοὺς ἀκολούθησαν στὸ Παρίσι, κι' ἐ-
πειτα χάθηκαν μέσα στὴ μεγάλη
χώρα, χωρὶς ν' ἀσυσσοδέσουν ἐκεί-
νους πὺ τὶς ἔμαθον τί θὰ πῇ τέ-
χνη, καὶ τί θὰ πῇ ζωή... Ἀνόητος
ὁποῖος θυσιάζει σὲ ὄνειρα τ' ἀληθι-

νὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου : τὴν
δόξα, τὰ πλοῦτη !

Ἐκεῖ πὺ τὸν ἔπαιρνε τέτοιο πα-
ράπονο, νὰ καὶ ξαναγνατεύει τὴν κό-
ρη, τὴν παλιά του ἀγάπη. Εἶχε με-
γαλώσει ἔγινε σωστὴ γυναίκα. Δὲν
ἦτο μόνη της ἕνα χωριατόπουλο στὸ
πλευρό της, τὴν ἐκρατοῦσε ἀπὸ τὸ
μικρὸ δάχτυλο. Ὁμορφος λεβέντης
ἀλήθεια, γερός, καλοθρεμμένος, καὶ
καλοντυμένος γιὰ χωριάτη. Ἐγερ-
νε κατὰ τὸ μέρος της κι' ἀπὸ καιρὸ
σὲ καιρὸ ἐσφογγίζε μὲ τὰ χεῖλη
τὸ δακρυθρεγμένο μάγουλό της.

Μόλις εἶδαν τὸν Μαυρίκιο, ἔστα-
μάτησαν, καὶ τὰ ἔχασαν.

— Νὰ γιὰ ποιὸν δὲν μοῦ θάσταξε
νὰ περῶ τὸ λουλουδι, στοχάσθη-
κε...

Κι' ἐλεεινολογοῦσε τὴν ἀνοησία
του. Ἐξαφνα ἡ κόρη τοῦ μιλεῖ μὲ
φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὰ δάκρυα :

— Κύριε, δὲν μᾶς ἀφήνουν νὰ στε-
φανωθοῦμε ! Ἐγὼ εἰμαι φτωχή, αὐ-
τὸς καὶ ἔχει, ἀλλὰ ἡ μητέρα του δὲ
μὲ θέλει, καὶ τὸν φοβερίζει πὺς θὰ
τὸν κάνει ἀπόπαιδο.

— Καὶ τοῦ λόγου σου, εἶπε μὲ εἰ-
ρωνεῖα ὁ Μαυρίκιος, δὲν θέλεις νὰ
γίνῃς ἀπόπαιδο ;

— Θεὸς φυλάξοι ! ἀποκρήκε ὁ ἀ-
γαπητικός. Πὺς θὰ ζήσουμε !

— Πολὺ σωστά ! Σὰς λυποῦμαι,
καὶ μὲνα παιδιά.

Ἐτράβηξαν τὸ δρόμο τους. Ὁ
Μαυρίκιος θρήνηκε μόνος, ἐκράτη-
σε μὲ τὰ χέρια τὸ κεφάλι, κι' ἔμεινε
συλλογισμένος γιὰ πολλὴν ὥρα.

Ἐπέταξε τὸ ὄνειρο. Ἀπὸ τὴ γο-
γοκίνητη λυγερὴ τίποτε δὲν εἶχεν ἀ-
πομείνει σ' ἐκείνη τὴ χωριάτισσα,
πὺς κι' ἂν ἦταν ὠμορφὴ ἐκόντευε νὰ
γίνῃ μιὰ πρόστυχη γυναίκα σὰν τὶς
ἄλλες.

— Ἐτοὶ χάνονται τὰ ὄνειρά μας !
εἶπε καὶ σηκώθηκε τὸ μόνο πὺ δὲν
χάνεται εἶνε νὰ κάνουμε καμμιὰ φο-
ρὰ τὸ καλὸ.

Τὸ ἴδιο βράδυ ἔγραψε στὸ Παρίσι
κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες παρυσ-
σιάζστηκε στὸ σπίτι τῆς χωριατοπού-
λας.

— Ἐπούλησα τὴν εἰκόνα σου, τῆς
λέγει μπροστὰ στὴ μητέρα της, πὺ

ΡΟΔΑΝΘΟΙ

ΓΝΩΜΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

(ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΗΣ
ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

Ἡ ἄσπρες τρίχες εἶνε τὰ λείψανα
ἐκείνα τοῦ ἀφροῦ, πὺ σκεπάζουν τὴ
τὴ θάλασσα μετὰ τὴν τρικυμία.

Ἡ ἀγαθότης τῆς νεότητος εἶνε
κάτι τὸ ἀγγελικόν. Ἡ ἀγαθότης τοῦ
γῆρατος εἶνε καὶ τὸ θεῖο.

Ἡ πείρα μοιάζει μὲ γυναίκα περυσ-
μένης ἡλικίας, τὴν ὅποιαν σεβόμε-
θα, χωρὶς νὰ ἐρευνῶμεν ἂν τὸ πε-
ρελθόν της ὑπῆρξε ἀμφιβόλου ἡθι-
κῆς.

Ὅταν κανένα πρόσωπο σοῦ εἶνε
ἀντιπαθητικόν, τοῦ ἀντιλέγεις καὶ ὅ-
ταν ἀκόμη ἔχη δίκην, μόνον καὶ μό-
νον γιὰτὶ σοῦ προκαλεῖ ἀντιπάθεια.

Ἡ καλὴ ἀνατροφή μπορεῖ νὰ συ-
νοψισθῇ σ' ἕνα μόνον παράγγελμα,
τοῦτο: Ἡ συμπεριφορὰ σου πρὸς τὸν
πλησίον σου νὰ εἶνε ὅμοια μ' ἐκείνη
πὺ ἐπιθυμοῦσες νὰ σοῦ φέρωνται
ἂν ἦσουν στὴν ἴδια θέσι.

Ἡ ἀγωγή εἶνε τὸ ἀνώτατον σχο-
λεῖον τῆς καρδιάς.

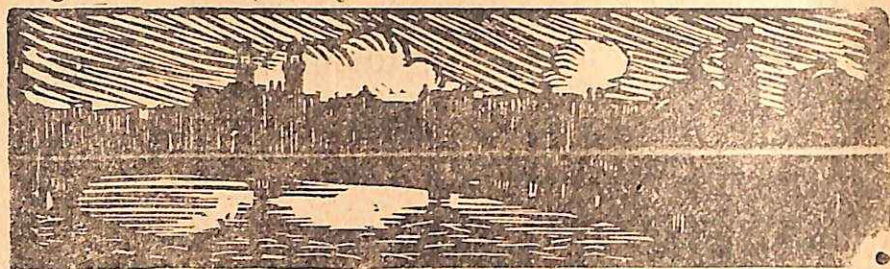
Ἡ θορυβώδης ὀργὴ ἐξερεθίζει, ἡ
ὀργὴ ὅμως πὺ σιωπᾷ μᾶς τρομά-
ζει.

Ἡ μῦγες μοιάζουν μὲ τοὺς δη-
μοσιογράφους: Τίποτε δὲν ἔχουν ἱε-
ρό.

KARMEN SYLBA

τὸν ἄκουε ἄλλα. Μοῦ τὴν ἐπλήρω-
σαν πολὺ ἀκριβὰ, μὲ θιὸς δλοκληρο.
Σοῦ τὸ φέρνω, δικό σου εἶνε, γιὰ νὰ
πάρῃς ἐκείνον πὺ ἀγαπᾷς.

Henry Greville

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΑΒΑΖ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΕΚΔΙΚΟΥΝΤΑΙ

Μιά μυρωδιά γλυκάνισου πλημύρησε τὰ ρουθούνια μου, μόλις μπήκα στο μπάρ αυτό κοντά στο λιμάνι, όπου ο Γκαρνιέ με περίμενε, με τούς άγκωνες στηριγμένους στο τραπέζι και τὸ μέτωπο στὰ χέρια.

Προχώρησα και τὸν χτύπησα στὸν ὤμο. Τινάχθηκε ἀπάνω και με παρατήρησε μ' ἕνα βλέμμα τρελλό και ἱκετευτικό.

— Βρήκα τὸ σημείωμά σου, γυρνώντας στο ξενοδοχείο. Ἦθα ἀμέσως. Τί τρέχει; τὸν ρώτησα.

Περίμενε ν' απομακρυνθῇ τὸ γκαρσόνι και ψιθύρισε με θραυρή φωνή.

— Θὰ σοῦ πῶ σὲ λίγο.

Σώπασε.

Τὸν κύτταξα λοξά. Εἶχε γεράσει κατὰ δέκα χρόνια σὲ τρεῖς μῆνες. Τρίχες λευκές ἔπεφταν πάνω στο γιακά του, ἕνα νευρικό τρικ συσποῦσε τὸ ἄπάνω χεῖλος του και τὸ χρώμα τοῦ προσώπου του ἦταν πελιδνὸ.

Τὸ γκαρσόνι ἔφερε τὸ πιετο ποῦ παραγγείλα κι' ἀπομακρύνθηκε.

— Τί τρέχει λοιπόν;

Ὁ σύντροφός μου θεοβιαιώθηκε με μιά ματιά ποῦ ἔριξε γύρω ὅτι κανένας δὲν μᾶς κατασκόπευε και μοῦπε μονοκόμματα.

— Θέλησα νὰ περάσω τὴν τελευταία μου νύχτα μαζί σου.

— Τὴν τελευταία σου νύχτα;

— Ναί. Φεύγω, αὔριο τὸ πρωί, γιὰ τὴν Ἀμερική!

Ἡ συνηθισμένη αὐτὴ εἶδησι δὲν χρειαζόταν τόσες προφυλάξεις και ρώτησα τὸν Γκαρνιέ με τὸν πιὸ ἀδιάφορο τόνο.

— Τάξιδι γιὰ δουλειές;

— Ὁχι!

— Γιὰ διασκέδασι;

— Οὔτε!

— Τότε δὲν καταλαβαίνω.

Με φωνὴ ὁλότρεμη ὁ Γκαρνιέ μοῦπε ἐμπιστευτικά.

— Φεύγω γιατί σκότωσα ἕναν ἄνθρωπο!

Κύτταξα κατὰ μὲτα τὸν σύντροφό μου. Δὲν ἦταν μεθυσμένος.

Δὲν ἀστειευόταν. Ἀλλά μιά ἀκατανίκητη κούρσαι χαλάρωνε τὴν στιγμή ἐκείνη τίς πτυχές τοῦ προσώπου του.

— Δὲν μπορῶ πειά, μουρμούρισε. Πᾶνε τρεῖς μῆνες ποῦ κρύβω τὸ μυστικό αὐτό... Πρέπει νὰ τὸ ἐμπιστευθῶ σὲ κάποιον προτοῦ φύγω!

Μ' ἐκολάκευε ἀλλά και με στενοχωροῦσε ἡ σκέψις ὅτι θὰ γινῶ μουν γνώστης τοῦ μυστικοῦ τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, συγχρόνως δὲ και ὁ ἀκούσιος συνέννοχός.

— Ἐλα! εἶπα, θὰ φλυαρήσουμε καλύτερα ἔξω, περπατώντας.

Πλήρωσα και θγήκαμε.

Τὸ λιμάνι μᾶς δέχτηκε με τίς ἐρημες προκυμαῖες του, με τίς μυρωδιές τοῦ ρετσίνοῦ, ἀλμύρας και λαδιού και με τὸ μπέρδεμα τῶν κατ'αριστερὰν στο φόντο τοῦ οὐρανοῦ.

Ὁ Γκαρνιέ μ' ἄρπαξε τὸ μπρά-

τσο ἀπότομα και μοῦ εἶπε:

— Ἀκούς;... με ξέρεις!... Ξέρεις πῶς δὲν θὰ μπορούσα νὰ κάμω κακό οὔτε σὲ μιά μύγα ἄλλοτε!... Ἦμουν τὸ πρότυπο τοῦ ἀκινδύνου ἀνθρώπου κι' ἀκόμα τοῦ λίγο δειλοῦ... Ἀπόφευγα τὰ χτυπήματα, ὅχι τόσο γιατί φοβόμουν νὰ τὰ δεχθῶ, ὅσο γιατί θὰ ἔπρεπε νὰ τ' ἀνταποδώσω!... Καί, ἐντούτοις, σκότωσα ἕναν ἄνθρωπο, χωρίς λόγο, χωρίς αἰτία, μόνο και μόνο γιὰ νάχω τὴν εὐχαρίστησι ὅτι σκότωσα ἕνα ζωντανὸ πλάσμα και γιὰ νὰ κάνω τὸ φρικαλέο ἐκεῖνο πράγμα ποῦ ἡ ἀπλή του θεά μ' ἐτρόμαζε ἄλλοτε!

— Σὺ;... Σὺ;... Ἐσκότωσες ἕναν ἄνθρωπο; Καί γι' αὐτὴν τὴν αἰτία;

— Ναί!... Ἦταν πρωί... Εἶχα περάσει τὴ νύχτα στοῦ Καπεστάγκ, ὅπου παίζαμε πόκερ. Ἐχασα τὰ περισσότερα!... Τὰ νεύρα μου ἀναστατώθηκαν, τὸ κεφάλι μου ἐβούιζε... Ἐφυγα, κατὰ μοῖρας, με τὸ καινούργιο μου αὐτοκίνητο... Δὲν τὸ ξέρεις... Κρατοῦσα καλὰ τὸ τιμάνι... Ἐτρεχε τὸ αὐτοκίνητο στοῦ δρόμο και μοῦ φαινόταν πῶς τὰ νεύρα μου περνοῦσαν στο τιμάνι και ἀπὸ κεῖ στοὺς τροχούς... Ἐτρεχε ὁλοένα και γρηγορώτερα... Τότε συνάντησα, αὐτόν, αὐτόν τὸν ἄνθρωπο ποῦ σκότωσα!... Τί ἐγύρευε στο δρόμο αὐτὸν τέτοια ὥρα, ὁ καταραμένος;... Ποῦθε ἐρχόταν;... Τί σκεφτόταν;... Προχωροῦσε κατὰ μένα... θὰ ἦταν εὐτυχής... Εὐτυχής σὰν κι' ἐκείνων ποῦ πεθαίνει μέσα στο νεῖδά του... Λόεψε γιὰ νὰ μ' ἀφήσῃ νὰ περάσω... Τότε, δὲν ξέρω τί ἔγινε μέσα στο μυαλό μου... Σὰν νὰ δέχτηκα μιά γροθιά στον αὐχένα. Συγχρόνως μιά φλόγα ἄστραψε στὰ δύο μου μάτια... Ἀντὶ νὰ κάνω δεξιά, ἐ-

στριψα κατὰ πάνω στον ἄνθρωπο οὐτόν... Ρίχτηκα πάνω του... Τὸν ἀναποδογύρισα... Δὲν πρόφθασε νὰ φωνάξῃ... Πέρασα... Δὲν ἐκύταζα καν πῖσω... Μόνον, σὰν ἔφτασα στο γκαράζ, ἔπλυνα τὰ αἵματα ποῦ εἶχαν πιτσιλίσει τίς ρόδες τοῦ αὐτοκινήτου...

— Δὲν ἔγινε ἀνάκρισι;

— Ἐγινε!... Δὲν ἀπόληξε σὲ κανένα ἀποτέλεσμα, ὅπως ἦταν σωστό!... Κανένας δὲν καταδιώχτηκε!... Μόνο, ποῦ τώρα φοβοῦμαι ἀκατάπαυστα!... Τὴν ἡμέρα συναντῶ τὸ φάντασμα τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ σὲ κάθε γωνία... Τὴν νύχτα κάθεται στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ μου... Δὲν εἶνε κακός... Μὲ παρατηρεῖ... Δὲ λείπει τίποτε... Μιά μέρα θὰ ἐκδικηθῇ... Γι' αὐτὸ φεύγω: ἴσως δὲν θὰ με ἀκολουθήσῃ στη θάλασσα!

Τὸ ὕφος του τὸ σύντομο και σπασμωδικό, πρόδιδε τὸ νευρικό του κλονισμό, τούς ἐφιάλτες ποῦ δοκίμαζε.

Τὸν λυπήθηκα. Κρεμώταν στο μπράτσο μου και με παρακαλοῦσε: — Μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς ὡς αὔριο τὸ πρωί... Ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ εἰσαι ἐδῶ, δὲν τὸν ξεχνᾶς!

Μὰ δὲν μπορούσαμε νὰ γυρᾶμε ἔτσι ὅλη τὴ νύχτα. Εἶπα λοιπόν στον Γκαρνιέ:

— Πᾶμε στον κινηματογράφο;

— Ὅπως θέλεις! μοῦ ἀπάντησε. Ἐνας λαϊκὸς κινηματογράφος ὀρισκόταν ἐκεῖ, σ' ἕνα δρομάκι, κοντὰ στο λιμάνι.

Μπήκαμε μέσα. Ἦμαστε μόνοι στὶς πρώτες θέσεις. Παίζοταν ἕνα δράμα σὲ κοσμικοὺς κύκλους.

Ἐσκυψα κατὰ τὸν σύντροφό μου:

— Δὲν εἶνε πολὺ καινούρια ἡ ταινία, ἔ; τὸν ρώτησα.

Ὁ Γκαρνιέ δὲν μοῦ ἀπάντησε. Εἶχε ἀρπάξει τὴν ἄκρη τοῦ σακακιοῦ μου και ἔτρεμε τόσο στο καθισμά του ποῦ ὅλη ἡ σειρά τῶν καθισμάτων κακοδεμένη καθὼς ἦταν με σίδερα ἄρχισε νὰ τρίξῃ.

— Τι τρέχει ; του ψιθύρισα.
 'Εκεϊ ! 'Εκεϊ ! Είπε αυτός ! έ-
 τραύλισε.

— Ποιος αυτός ;
 — Αυτός ό άνθρωπος που έσκό-
 τωσα.

Με το χέρι ό Γκαρνιέ μου έδει-
 χνε, έναν από τους ήρωας της ται-
 νίας στην όδόνη. 'Ανεγνώρισα τόν
 λαϊκό καλλιτέχνη Φρέντ Μιλ, που
 ένα δυστήχημα μυστηριώδες είχε
 θερίσει, μέσα στα νειάτα του πριν
 τρεις μήνες. 'Ο Φρέντ Μιλ είχε μέ-
 ρος, τότε που σκοτώθηκε σε μία
 ταινία που γυριζόταν στα περίχω-
 ρα. 'Ενα πρωί τόν βρήκαν κατα-
 τοσκισμένο μέσα στο δρόμο. 'Ε-
 θγαίνε, όπως είπαν τότε, από το
 στίτι της έρωμένης του, μιας παν-
 τρεμένης και σκέπασαν την υπόθε-
 ση για να αποφύγουν το σκάνδα-
 λο...

'Ενώ έγω αναπαλουσα τα γεγο-
 νότα αυτά, ό Γκαρνιέ εξακολου-
 θούσε να τραυλίζει.

— Αυτός ! Είπε αυτός !... Φο-
 βούμαι με κυττάζει !...

'Ο Φρέντ Μιλ χειρονομούσε ζω-
 ηρά στην όδόνη. Μιά γυναίκα ρι-
 γμένη στα πόδια του τόν ικέτευε.
 'Ο άνεμος ξάφνου φούσκωσε, μία
 κουρτίνα κοντά στην πόρτα και
 δυό άντρες πετάχτηκαν μέσα στο
 σαλόνι. 'Ο Φρέντ Μιλ τότε, χωρίς
 να ταραχτεί, έβγαλε ένα πιστόλι ά-
 πό την τσέπη του. Συγχρόνως έ-
 κουσα καθαρά να χτυπούν τα δόν-
 τια του Γκαρνιέ.

'Ο Φρέντ Μιλ στην όδόνη, σήκω-
 σε το χέρι άργά, με διεύθυνσι στην
 αίθουσα του κινηματογράφου. Κα-
 τά τόν άμερικανικό τρόπο της κι-
 νηματογραφίσεως, φάνηκεν ένα χέ-
 ρι πελώριο κρατώντας ένα μπρά-
 ουνγκ, που ή κάνη του ήταν κατά
 μας.

— 'Α ! ούρλιαξεν ό σύντροφός
 μου.

Τό χέρι στην ταινία πάντα πίεζε
 τώρα την σκανδάλη. 'Ο φανταστι-
 κός πυροβολισμός έπεσε και ό
 Γκαρνιέ σωριάστηκε χάμου χωρίς
 να θγάλλη καμμιά φωνή.

Τόν μεταφέραμε θιαστικά, στο

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΓΑΖΕΛΛΕΣ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

Στους άπεράντους κήπους του
 Βατικανού άνιτρέφονται πολλά
 ζώα τα όποια ό Πάπας, ό όποιος
 είναι κατ' έξοχήν ζωόφιλος, με με-
 γάλη του χαρά τ' άντικρύζει στους
 πρωινούς περιπάτους του και τα
 χαϊδεύει όταν είναι ήμερα ή τα θαι-
 μάζει από μακριά όταν είναι ά-
 γρια.

Ξεχωριστά ένδιαφέρεται για με-
 ρικές ώραιες γαζέλλες — ζώα έ-
 λαφοειδή, πολύ έξυπνα και χαρι-
 τωμένα, ήμερα δε μέχρι του ση-
 μείου να δέχονται τις θωπείες του
 Ποντίφηκος, και κάποτε μάλιστα
 και λίγο ταμπάκο, για τόν όποιο
 ξετρελλαίνονται.

'Ενα πρωί άφού τις χάιδεψε και
 πους έδωσε μία πρέζα ταμπάκο με
 τό ιερό του χέρι, στράφηκε προς
 τόν παριστάμενο κηπουρό και τόν
 έρώτησε :

— Ποιές γαζέλλες θά γεννή-
 σουν ;

— 'Η θηλυκές, 'Αγιώτατε ! τσα-
 κίστηκε ν' άπαντήση ό κηπου-
 ρός.

'Ο Πάπας έμόρφασε κι' έφυγε ψι-
 θυρίζων :

— Κ έ μ π έ σ τ ι α ! (τί ζών).

'Αμ, αυτό τό ήξερα κι' έγώ !
 Φαίνεται ότι ή Αυτού 'Αγιότης ά-
 γαστά τα ζώα, αλλά όχι και τούς
 ανθρώπους όταν είναι... ζώα.

πλησιέστερο φαρμακείο. Δέν πα-
 ρουσίαζε κανένα ίχνος τραύματος.
 'Αλλ' ήταν νεκρός, πεθαμένος, ό-
 λότελα πεθαμένος, χωρίς καμμιά
 έλπίδα ν' αναστηθί προτού έρθη ή
 ήμερα της Δευτέρας Παρουσίας.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΣΑΒΑΖ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

Ο ΚΑΝΤΗΛΑΝΑΦΤΗΣ

Πρωί-πρωί είχα ξυπνήσει. Μιά
 δροσιά ύγρη κατέβαινε από τις ά-
 κροκορφάδες του Πηλίου, που ό
 ήλιος τις έπασπαζε με σκόνη χρυ-
 σή. Τριαντάφυλλα ρόδινα, λές πως
 είχαν ξεφυλλιστή στον ούρανό τα
 γαλάζιο, και γεράκια, με πόδια
 κίτρινα, έσηκώνονταν στον άέρα
 θγάζοντας την άγρια κραυγή του
 αίματος, που άντηχούσε μεσ' στους
 κάμπους.

'Από τα παραθυράκια της Πορτα-
 ριάς, ή χωριατοπούλες έσκυβαν, μ'
 ένα πήλινο σταμνί, για να ποτίσουν
 τον ολοστρόγγυλο βασιλικό ή και
 καμμιά όρτανασία γυρτή, από τις
 ροδόφυλλες σφαίρες του άνθου της,
 καθισμένες θάρειες έτοιμες για να
 πέσουν, από τις άκρες.

Βγήκαμε με τό γυιό του κ. 'Αθα-
 νασάκη ένα νέο πολύ ευγενικό και
 άνεπτυγμένο και περνώντας από νε-
 ρά και πρασινάδες ελληνικές, έφθά-
 σαμε κάτω από τό μεγάλο πλάτανο,
 που άφήνει να ξετυλίγεται μέσα από
 τη ρίζα του, τό άσημένιο σεντόνι
 του νερού. 'Ενα κοπάδι από άρνά-
 κια, κατακυλούσε με προσοχή,
 στον κατήφορο και κατέθηκε με τα
 σφυρίγματα του τσομπάνη, ήρθε
 κοντά στο ρέμα τό παγωμένο, και
 τα στοματάκια που έθερίζαν τό
 χορτάρι κάτω από τό φως του φεγ-
 γαριού, την νύχτα, έρροφούσαν τώ-
 ρα ήσυχά-ήσυχά, τό γαλαζένιο νε-
 ράκι, τό άθωό όπως αυτά.

Ξεκινήσαμε πάλι, άνεβήκαμε πιο
 ψηλά άκόμη έκαθήσαμε κάτω από
 καστανιές με κορμύδες ίσιους και
 γυαλιστερούς, καστανιές που τό φύλ-

λο, τό χρώμα και ή σκιά τους μου
 έθύμισαν τόν 'Ανατόλ. Φράνς, όταν
 στο «Κόκκινο Κρίνο» περιγράφη
 τό πράσινο χρώμα που σκεπάζει τα
 βουνά της Φλωρεντίας, τα όποια εί-
 νε ντυμένα με άγριοκαστανιές.

'Ετσι άνεβαίνοντας έφθάσαμε στο
 μοναστήρι του 'Αϊ Γιάννη, αρχαίο
 και μεγάλο σε κάποια χρόνια λη-
 σμονημένα, μα τώρα γκρέμιο, παρα-
 μελημένο, έρημο. Μερικές κόττες,
 ό παπάς, μία γάτα παρδαλή, ό καν-
 τηλιανάφτης, ή κατάφορτες από κο-
 ράλινες σφαίρες μικρούλικες κερα-
 σιές, και μία γρήα μαυροφόρα, αυ-
 τές είναι ή ψυχές που ζούν εκεί έ-
 πάνω και κοιτώνται μέσα νύχτα
 ανάμεσα στα σκουληκοφαγωμένα
 κελιά και στους τοίχους του μο-
 ναστηριού, όπου κάτι πλάκες άνα-
 γλυφες βυζαντινές, δείχνουν άγιους,
 όσιες γυναίκες, και κάτι πουλιά
 φανταστικά με μάτια άνοιχτά, πε-
 ριέργα, έξεταστικά.

Μας υποδέχτηκε ή παροικία ό-
 λοκληρη μ' ένα σωρό τιμές και
 μας έβγαλε ρακί και όπωρικά κά-
 τω από τα γυρτά κλωνιά. 'Ετσι έ-
 πιάσαμε άμέσως σχέσεις με τόν ιε-
 ρομόναχο μία ελληνική κατατομή
 μέσα σε φωτοστέφανο θλακείας.

'Ο κατηλιανάφτης όμως φαίνεται
 ότι 'είχε διέλθει, όπως λένε διά
 πυρός και σιδήρου» ! Τί φλυαρία,
 τί άθυροστομία γλεντζέδικη, σόκιν
 καλαμπούρια, τί άνέκδοτα, πωπώ !
 Χαλασμός κόσμου τό διηγηματικό
 αούτου του ανθρώπου ! Δέν μπο-
 ρώ να αναφέρω έδω πέρα τίποτε
 άλλο από την ιστορία της 'Ασπρης

Κάλτσα, αν και για να αισθανθώ κανείς την έντύπωσι πού μάς έκανε και τὸ γέλιο, πρέπει νὰ βρίσκεται σὲ μοναστήρι ξημέρωμα καὶ νάχη ἀπέναντί του αὐτὸν τὸν sui generis καντηλανάφτη ὅλο σκέρτσο, ἐξυπνάδα καὶ νεύρα.

— «Ἡμουνα τότες, ὅπως λόου σας παλληκάρι. Κόκκινος, γερός, ὅλο φωτιά τὸ κορμί μου. Ἡμποροῦσα νὰ φάω μισὸ ἀρνὶ στὴν καθισιά μου καὶ γιὰ κρασί νὰ σᾶς πῶ, ποτὲς μου δὲν μετροῦσα πόσο ἔπινα. Τότες εἶχα μιὰ γολέττα καὶ καθῶς πού θὰ ξέρετε ἐκεῖνα τὰ χρόνια πού ἡ μηχανὲς δὲν μάς ἔκαναν χαλάστρες, Ἀπρίλι μῆνα, καὶ εἶχα τις τσέπες μου γεμάτες ἀπὸ παρὰ. Μόλις βγῆκα δὲω, μωρὲ παιδιὰ μου, νὰ σου καί... (στᾶσου καὶ θαρρῶ πῶς ἔρχεται ὁ παπᾶς καὶ ξέρεις τί παμπόνηρος εἶνε; μπορεῖ νὰ σὲ καπαλάβῃ ἀπὸ μακριὰ πῶς λὲς τέτοια πράματα. Σάματῃς καὶ καλὰ αὐτὸς εἶνε ἄθῶα περισσότερά. Καλὰ δὲν τᾶπα ;)

Μὰ τώρα τί τὰ λέω αὐτά; μπᾶς δὲν εἶνε ἄνθρωπος κ' αὐτός;

— Τὴν Ἀσπρη Κάλτσα μωρὲ καὶ ἄσε τὸν παπᾶ... νὰ τὸς ἔφυγε... λέγε, τοῦ λέμε μείς...

— «Πάει νὰ φέρῃ νερό... Ποῦ λὲς λοιπόν, εἶδα μιὰ ἀπὸ αὐτὲς, πῶς τις λένε; ξέρω γώ! «Μαγδαληνές», σὰν τὸ κρῦο νερό.

Ἐγὼ μ' ἀνέθηκε ὅλο τὸ αἷμα στὸ πρόσωπό μου καὶ αὐτὴ ζούπ! ἔρχεται καθεταὶ κοντὰ μου καὶ νὰ μὴ πολυλογῶ ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες δὲν εἶχα λεπτό. Σοῦ ἦταν μιὰ ἡ ἀφιλότιμη. Τὶ νὰ σοῦ πῶ, σοῦ φοροῦσε μιὰ κάλτσα ἄσπρη σὰν τὸ γάλα, κ' ἔβλεπες ἐκεῖνο τὸ πόδι χυτό, μωρὲ τ' ἦταν ἐκεῖνο!

Ὦντας, ἐγύρισα πίσω, μοῦ λέει ὁ θεῖός μου «Μωρὲ Νικόλα, τί γεννήκαν οἱ παράδες;»

— Μέσα στὴν ἄσπρη κάλτσα κατὰσταλάσανε, τοῦ λέω καὶ τὸ κόβω λάσπη. Πεντάρια δὲ μοῦμεινε.

Ἀπὸ τότες γύρισα τὴν Πόλι, τὴ Ρουμανία, καὶ πῆγα στὴ Ρωσία, στὸν πόλεμο τῆς Κριμαίας εἶχα

ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΕΤΕ

ΟΙ ΠΛΑΝΙΜΟΙ ΛΙΘΟΙ ΚΑΙ Η ΠΡΟΛΗΨΙΣ

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι φοροῦν τὰ κοσμήματα γιὰ στόλισμα. Ἐν τούτοις ὁ λαὸς πιστεύει, ὅτι ὠρισμένοι πολύτιμοι λίθοι, ὅταν φοριοῦνται ἔχουν θεραπευτικὴ δύναμι, καὶ μποροῦν νὰ προλάβουν καὶ καταστροφές.

Ὁ ἀμέθυστος π. χ. σώζει ἀπὸ τις ἀνοησίες καὶ ἀπὸ κάθε ὑπερβολή. Ὅσοι τὸν φοροῦν μποροῦν νὰ εἶνε βέβαιοι ὅτι δὲν κινδυνεύουν νὰ ὑπερβῶν τὰ ὅρια τῆς φρονήσεως, οὔτε νὰ περιπλακοῦν σὲ περιπέτειες.

Ὅσοι φοροῦν ἓνα σάπφειρο δὲν ἔχουν νὰ φοβοῦνται τις κολακεῖες ἢ τὸ ὄλο.

Τὸ ρουμπίνι προφυλάσσει ἀπὸ τοὺς... ρευματισμοὺς καὶ τις ἄλλες σχετικὲς ἀρρώστειες.

Τὸ τουρκουάζ δίνει σ' ὅσους τὸ φοροῦν ἐτοιμότητα πνεύματος, ἀταραξία καὶ στὶς πλέον δύσκολες ἀκόμα περιστάσεις.

Τὰ σμαράγδια κεντοῦν τὴ φιλοδοξία. Τὸ τοπάζι θεραπεύει τὴ μελαγχολία.

ἄλλο καράβι, ὅλα πῆγαν κατὰ διά-
όλου, ἡ ἄσπρη κάλτσα τὰ ροφοῦσε
ἴσαμε τὸ τελευταῖο μου λεπτό.
Ναῖσκε. Καὶ τώρα νὰ ποῦ κατήντη-
σα. Δόξα νάχη ὁ Θεός. Καλὰ πού
θρέθηκε κι' αὐτὸ τὸ μοναστήρι τοῦ
Ἀϊ Γιάννη καὶ τρώγω ἓνα κομμά-
τι ψωμί. Μωρὲ καλὰ πού τὸ θυμῆ-
θηκα. Ἦθελα νὰ σὰς ρωτήσω κά-
τι τι, ἐσεῖς πού εἴστε καὶ διαβασμέ-
νοι θὰ ξέρετε. Δὲ μοῦ λέτε μωρὲ
παιδιὰ μου, αὐτὸς ὁ Ἀϊ Γιάννης,
γιατί μοῦ μοιάζει τόσο; Γδυμνός
αὐτός, γδυμνός καὶ γώ. Ροῦχο δὲν
ἔχει νὰ θάλῃ θεόφωτος, πεινασμέ-
νος, ξυπόλυτος. Μωρὲ μπᾶς καὶ
αὐτὸς στὰ νειᾶτα τοῦ ἦταν γλεντζῆς
καὶ τοῦ τάφαγε ἡ ἄσπρη κάλτσα:

ΠΛΑΤΩΝ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ

ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΦΡ. ΚΟΠΠΕ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Ἐξῆς ἀπ' τὸ γεῦμα οἱ ἄνδρες εἶχαν ἀποσυρθῇ στὸ καπνιστήριό καὶ συνωμιλοῦσαν. Ὁ γνωστότατος Ἰουδαῖος Περέιρα, διευθυντὴς θεάτρου, στεκόταν κοντὰ στὸ τζάκι κρατώντας ἓνα ποτηράκι μὲ ποτὸ.

— Τὸ δρᾶμα, ἔλεγε, εἶνε καλὸ ὅταν τὴν ὑπόθεσί του μπορῇ νὰ τὴν διηγηθῇ κανεὶς σὲ πέντε λεπτά... Ὅταν ἔρχεται κανεὶς συγγραφεὺς στὴν ὥρα τοῦ τραγεύματός μου γιὰ νὰ μοῦ κάμῃ λόγο γιὰ κάποιον δρᾶμα του, τὸν σταματῶ ἀμέσως καὶ τοῦ λέγω :

— Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς τὴν ὑπό-
θεσι πρὶν τελειώσω αὐτὸ τὸ θρα-
στὸ αὐγὸ ;... ἔάν δὲν μπορῇς, τότε
τὸ δρᾶμα σου δὲν ἀξίζει τίποτε!

Καὶ ὁ Περέιρα ἐρροῦφηξε τὸ πο-
τό του.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι δραματικὸς συγ-
γραφεὺς, εἶπεν ὁ Μαυρίκιος, ἀκό-
λουθος πρεσβείας, νέος ὑψηλός,
χωμένος σὲ μιὰ βαθεῖα πολυθρόνα.

Ἄν θέλῃς ὁμως, Περέιρα, θὰ σοῦ
διηγηθῶ ἓν ἀνέκδοτο, τὸ ὁποῖο μοῦ
φαίνεται ὅτι ἓνας καλὸς συγγρα-
φεὺς μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ δρᾶμα...

Ἐνα μόνο εἶπε τὸ κακὸ, ὅτι τὸ ἀ-
νέκδοτο αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ δι-
ηγηθῶ ἔως ὅτουφάη κανεὶς ἓν αὐ-
γὸ θραστό.

Σοῦ παραχωρῶ τότε καιρὸ νὰ
φάγω ἓνα σφουγγάτο, ἀπάντησε γε-
λῶντας ὁ Περέιρα. Νὰ σοῦ πῶ ὁ-
μως, ἐγὼ δυσπιστῶ στὶς ὑποθέσεις
τῶν δραμάτων, ὅταν προέρχονται
ἀπ' ἀνθρώπους τῆς τάξεώς σου.
Ἀλλὰ τέλους πάντων, λέγε νὰ ἴδου-
με.

Ὁ Μαυρίκιος ἄρχισε νὰ διηγῇ-
ται :

— Ὅταν ἐρισκόμουν στὴν πρε-
σβείας τῆς Βιέννης ἡ ἱστορία αὐτὴ
εἶχε διαδοθῇ σὲ ὅλα τὰ σαλόνια.
Τότε ὑπῆρχε στὴ Βιέννη, ἓνας ἰα-
τρὸς διάσημος πρὸ πάντων γιὰ τὰ
καρδιακὰ νοσήματα. Λεγότανε —
ἀλλάζω τὰ ὀνόματα βέβαια, γιατί
τὸ συμβᾶν αὐτὸ εἶνε πολὺ τραγι-
κὸ—λεγότανε λοιπόν, ἱατρὸς Ἀρ-
νὼλ. Ἦταν μὲν μόλις σαράντα χρόνων
καὶ μ' ὅλον τοῦτο εἶχε μεγάλη πε-
λατεία. Ἦταν ὠραίος, κομψότατος,
μὲ πρόσωπο κανονικὸ, μὲ ξανθὰ
μαλλιά, τέλειος αὐστριακὸς τύπος.
Πρὸ πάντων εἶχε ὠραιότατα γαλα-
νὰ ἄλλα ψυχρὰ μάτια. Κάποια ρω-
σικὴ οἰκογένεια πού κατοικοῦσε τό-
τε στὴ Βιέννη—ἀς τὴν ὀνομάσουμε
Σκεβελῶφ—προσκάλεσε τὸν γι-
ατρὸ γιὰ νὰ ἐξετάσῃ τὴν κόρη της,
στὴν ὁποίαν ὁ Ἀρνὼλ παρετήρησε
ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτη ἐξέτασι,
ἀρχὴς ἀνευρισμοῦ τῆς καρδιάς. Τὴ
δεσποινίδα Μάσα τὴν ἐτάραξε πο-
λὺ ἡ ἐξέτασις τοῦ γιατροῦ... Γιὰ
σκεφθῆτε το ! νὰ θάζῃ τὸ αὐτὸ τοῦ
στὸ στήθος της μιὰς ὠραίας μικρῆς
μελαγχροινῆς καὶ νὰ χτυπᾷ τὴν
καρδιά της σὰ νὰ τῆς ἐλῇ : «Μπο-
ρῶ νὰ μῶ ;...» Ἡ οἰκογένεια Σκε-
βελῶφ, ἂν καὶ εἶχε ὑπὲρ τὴν κα-
λύτερη κοινωνία ἐθεωρεῖτο ὁμως
κάπως ὑποπτη. Κατοικοῦσε σὲ ξε-
νοδοχεῖο. Ὁ πατέρας Σκεβελῶφ
ντυνότανε πολὺ ὀριστοκρατικὰ. Ἐ-
κῆκαν μεγάλα ξέροδα, ἀλλὰ τὰ δια-
μάντια τῆς κυρίας Σκεβελῶφ ἔλε-
γαν πῶς εἶνε ψεύτικα. Εἶχαν ἐπί-

σης δυο κορίτσια της παντρειάς, πολύ ωμορφα. Τέλος φαινότανσαν άμφιβόλου άριστοκρατικότητας. 'Ο γιατρός μας έν τούτοις έρωτεύθηκε την δεσποινίδα Μάσα και την έζητησε γυναίκα του. 'Η πρότασίς του έγινε δεκτή και σέ λίγο την παντρεύτηκε.

'Η οίκογένεια Σκεβελώφ όμως άμέσως μετά τόν γάμο φαίνεται πως άηδίασε την Βιέννη και έφυγε απ' αυτή. 'Η σύζυγος του γιατρού άρρεσε πολύ στην κοινωνία της Βιέννης και όλοι συμπαιθούσαν πολύ τόν νεόπαντρο αυτό ζευγάρι. 'Ο γιατρός άγαπούσε διπλά τή Μάσα και ως σύζυγό του και ως άσθενή του.

Τήν έλάτρευε και την γιάτρευε με προσοχή. Αυτή του ή άφοσίωσι είχε γοητεύσει τις αισθηματικές Αυστριακές. 'Η ύγεία της κυρίας 'Αρνώλ, πηγαινε όλοένα καλύτερα και φαινότανε συχνά στους χορούς και στις συναναστrophes, πολλές φορές μάλιστα έχόρευε....

— Παρά τó καρδιακό νόσημά της ;

— Ναι. 'Η νεαρά γυναίκα φαινόταν ότι είχε γιάτρευθή έντελώς, ώστε ό σύζυγός της, της επέτρεπε, ως ιατρός, νά χορεύη ένα θάλας.... Άν μπορούσε όμως θά της τó άπηγόρευε και αυτό γιατί ήταν τρομερά ζηλότυπος και είχε μυρισητή πως ό ωραίος λοχαγός Μπλάζεβιτς ήτο πάντοτε πρώτος έγγεγραμμένος στόν κατάλογο του χορού της κυρίας 'Αρνώλ και την έσφιγγε τρυφερώτατα στό στήθος του. Νά μη τά πολυλογώ, ή κυρία 'Αρνώλ και ό Μπλάζεβιτς είχαν άγαπηθή....

— "Α ! α ! είπε ό Περέρια.

— Μιά μέρα ό γιατρός ανακάλυψε ένα δέμα έπιστολών....

— Είπε πολύ κοινό είν τά δράματα αυτό τó δέμα τών έπιστολών.

— Περέρια, είσαι άνυπόφορος ! 'Ο,τι θέλεις κάμε στό δράμα, αλλά στό άνέκδοτό μου είναι έπιστολές....

— 'Η όποιες θεβαιώνουν τόν σύζυγο ότι ή γυναίκα του τόν άτιμάζει, δέν είν' έτσι ;

— Βεβαια.

— Και ή όποιες τόν κάνουν νά συλλάβη ένα σχέδιο για νά έκδικηθή....

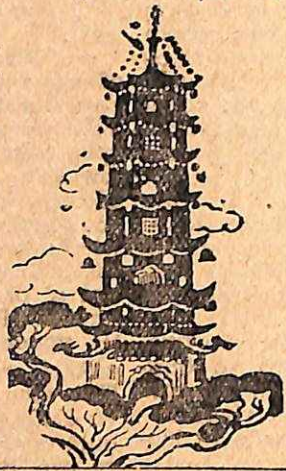
— Τήν ξέρεις λοιπόν την ιστορία αυτή Περέρια; Τότε λοιπόν πές την εσύ.

— "Οχι, φίλε μου, διόλου. Λοιπόν, ό σύζυγος έκδικήθηκε....

— Με ένα έγκλημα άπό εκείνα πού μένουν πάντοτε σκοτεινά.

— Τότε πως μαθεύτηκε αυτό ;

— Ο ίδιος ό γιατρός τó άπεκάλυψε. Ναι, αυτός ό ίδιος ό ένοχος ύποχωρώντας αργότερα στην άκατανίκητη και όλεθρία ανάγκη της έκμυστηρεύσεως πού υπάρχει σέ όλους τούς ανθρώπους, τó φανέρωσε και έτσι έγινε γνωστό. Φαντάστηκε λοιπόν μία έκδίκησι τρομερή, πού μόνον ένας άνθρωπος τού έπαγγέλματός του θά μπορούσε νά την κάνη. 'Η Μάσα δέν είχε έντελώς γίνει καλά—και τó ήξερε πολύ καλά αυτός—άπό τó καρδιακό αυτό νόσημα άπό τó όποιο με τέτοιο ζήλο και άφυσίωσι την έθεράπευε

δυο χρόνια τώρα. 'Επεχείρησε λοιπόν νά την ξαναφέρει στην πρώτη της κατάστασι. Συγκρατώντας την όργή του περιορίστηκε μόνο νά φαίνεται ανήσυχος και ύποπτος και έτσι κατάρθωσε νά γεννηθή στό μυαλό της γυναίκας του ό φόβος και ή αγωνία. 'Εγνώριζε άπό τά γράμματα πού είχαν πέσει στά χέρια του πόσο τρελλά είχαν άγαπηθή οι δυο αυτοί έρασται και ήταν βέβαιος ότι θά προσπαθούσαν νά θλέπωνται έστω και με κάθε κίνδυνο. Αυτός ωφελήθηκε άπό την περίστασι αυτή και άπό τότε φρόντιζε νά βάζη παντός είδους έμπόδια μεταξύ της Μάσας και του Μπλάζεβιτς. Προσπαθούσε νά ματαιώνωνται ή συνεντεύ-

ξεις τους, νά διακόπτεται ή άλληλογραφία τους, νά ανησυχούν και νά φοβούνται. Μέσα σ' αυτή τή ζωή τή γεμάτη άπό τις πιο ζωηρές και θλιβερές συγκινήσεις ή ύγεία της κυρίας 'Αρνώλ έπεδεινώθη και πάλι. Ο γιατρός σκότωσε τή γυναίκα του με τóση θεβαιότητα και άκρίβεια, με όση άλλοτε την είχε γιάτρεψει. 'Εκτός άπό τις τρομερές ανησυχίες πού της προκαλούσε και ή όποιες επέφεραν στην κυκλοφορία του αίματός της μεγίστη άνωμαλία, ό επιδέξιός εκείνος γιατρός κατάρθωνε ώστε ή ημέρες της νά είνε τόσο θλιβερές πού καθημερινώς νά επιδεινούνται ή κατάστασί της. "Επειτα εξαφνα υπεκρίνετο ότι δέν έζήλευε καθόλου και φαινότανε μέχρι δακρύων συγκινημένος, για νά θυσανίζη την γυναίκα με τις τύψεις της. «Μά τί τρέχει λοιπόν, φτωχή μου Μάσα ; της έλεγε. Δέ μπορώ νά διαγνώσω πειά τίποτε φαίνεσαι σά νά πεθαίνης άπό λύπη. Μήπως δέν είσαι ευτυχής μαζί μου ;» Και ένώ παρατηρούσε με διαβολική ήδονή την πρόοδο του κακού, έσταύρωνε τó θύμα του με τις ύποκριτικές άπελπίσεις του. Μετά έξη μήνες ή λιποθυμίες της Μάσας γινόντουσαν συχνότερες, οι παλμοί ταχύτεροι, και τά πιο ανήσυχά συμπτώματα του άνευρισμού παρυσιαίστηκαν πάλι....

"Ενα θράδυ ό γιατρός έμπήκε στό δωμάτιο της γυναίκας του και με τρόπο φοβερό της είπε : — «Κυρία, τά ξέρω όλα. 'Ο Μπλάζεβιτς είν' έραστής σου ! 'Η δυστυχής Μάσα γίνηκε κάτωχρη, κ' ένα σβυσμένο χρώμα θανάτου άπλώθηκε στό πρόσωπό της. — Σκότωσέ με ! τού είπε.

Κι' εκείνος αυτό έπιθυμούσε.

— Δέν θά χτυπήσω ποτέ μου μία γυναίκα, της άπάντησε ό 'Αρνώλ. 'Ο συνενοχός σου έπλήρωσε και για τούς δυο σας. Πρό όλίγου μονομάχησα με τόν κ. Μπλάζεβιτς... και τόν σκότωσα !

Τότε ή Μάσα έπесе λιπόθυμη κάτω....

'Αλλ' ό γιατρός έλεγε ψέματα για τί ούτε τó μουστάκι δέν θά τολμούσε νά άγγίξη τού ωραίου λοχυγού πού έθεωρείτο ως ό καλύτερος σκοπευτής της Βιέννης. 'Εγονάτισε πάνω άπό την γυναίκα του πού κοι-

τονταν κάτω και της έπιασε τó χέρι. 'Ο σφυγμός της χτυπούσε άκόμη, ώστε έζούσε. Τότε ό δήμιος την περιποιήθηκε και την ξανάφερε στή ζωή. «Θά φορέσης ένα φόρεμα χορού, όλα τά διαμάντια σου την διέταξε, και θά με συνοδεύσης στό χορό της Γαλλικής Πρεσβείας στόν όποιο είμαστε προσκαλεσμένοι.»

— Ποτέ.. δέν θά μπορέσω νάρθώ τού είπε αυτή.

— Νά ντυθής να πάμε ! φώναξε αυτός 'Εμονομάχησα με τόν κ. Μπλάζεβιτς υπό τó πρόσχημα μιάς έριδος στό παιγνίδι. 'Εν τούτοις έχεις έκτεθή και πρέπει έξάπαντος άπόψε νά σέ ίδη ό κόσμος στό μπράτσο μου. 'Αλλοιώς θά πιστέψουν ότι έμονομάχησα για σένα και θά άτιμασθώ... Ντύσου, τó θέλω !...

"Επρεπε, θέλοντας και μη νά ντυθή ή δυστυχής γιατί δέν μπορούσε πειά ν' άντισταθή στόν άνδρα της. Ντύθηκε λοιπόν με άγωνία, και ό σύζυγός της την έσυρε στό χορό. 'Εκεί συντετριμμένη σωριάστηκε σέ μία πολυθρόνα στην αίθουσα της εισόδου, όπου ένας θαλαμηπόλος έφώνάζε όλοένα τά όνόματα τών καλεσμένων πού έφθαναν. 'Ο γιατρός με μεγάλη στολή, σοβαρώτατος και με όλα τά παράσημά του στεκότανε όρθιος πίσω άπό την πολυθρόνα της συζύγου του. "Εξαφνα άφοδ έρριξε ένα θλέμμα στόν προθάλαμο έσκυψε στό αυτό της Μάσας και της είπε.

— Δέ σέ σκότωσε λοιπόν τó αίσχος σου και ή λύπη σου άθλία ;

— "Οχι ακόμα, δυστυχώς, άπάντησε αυτή.

— Λοιπόν, κύτταξε τότε, έπρόσθεσε εκείνος δείχνοντάς της την πόρτα, και πέθανε άπό χαρά !

Τή στιγμή εκείνη ό θαλαμηπόλος άνήγγειλε με δυνατή φωνή : «'Ο λοχαγός Βαρώνος Μπλάζεβιτς !» 'Ο ωραίος αξιωματικός έμπήκε μέσα χαμογελώντας και άμέσως άπώς έκανε πάντοτε την άνεξήτησε με τó μάτι.

'Εκείνη είχε σηκωθεί άπό την πολυθρόνα της και όλόρθη σαν νά έκινείτο με έλατήριο κατάχλωμη, πρέμουσα τόν κύτταξε με θολό θλέμμα, σήκωσε τó χέρι στό λαι-

ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΝΤΟΛΕΪ

Ο ΒΛΑΚΕΝΤΙΟΣ

Ο χοντρο - Φλανσοόν, του οίκου Φλανσοόν και Σία, ήταν άναπαυτικά ξαπλωμένος σε μία φαρδεια πολυθρόνα του πολυτελούς γραφείου του.

Ένας άνθρωπος τριάντα περίπου χρόνων, με μισοτριμμένα ρούχα, με παπούτσια χαλασμένα, με το καπέλο στο χέρι ξαναλουστραρισμένο, στεκότανε όρθιος μπροστά του.

— Κύριε ντέ Φλορύ, λυπάμαι πολύ, αλλά δεν υπάρχει καμιά θέσι για τον οίκον Φλανσοόν. Ο φίλος μου Μπερτράν, που σας έδωσε το συστατικό για μένα, μου γράφει πως είσθε πολύ μορφωμένος, πολύ καλής διαγωγής, αλλά δυστυχώς δεν σ'ος χρειάζομαι. στο κατάστημά μου... "Η όχι... Σταθήτε... Σταθή-

τε... Μή φύγετε...

Ο κ. Φλορύ που είχε προχωρήσει προς την πόρτα ξαναπηλίσασε.

— Θέλετε να κερδίζετε δυο χιλιάδες φράγκα τον μήνα ;

— Ναί, αλλά ποιά θά είνε ή εργασία μου ;

— Θα σ'ος εξηγήσω. Είμαι προσκεκλημένος στο Τουραίν στον πύργο του Μπερτινύ-λεζ' Αρμύρ στους πλουσίους Ντυκορμπώ που έμπορεύονται βούτυρο, αυγά και τυριά. Οι Ντυκορμπώ έχουν ένα κορίτσι, την ωραία Σολάνζ. Είμαι τρελλά έρωτευμένος μ' αυτή και σκέπτομαι να τη ζητήσω σε γάμο. Θα μου πείτε βέβαια πως όπως είμαι νέος, ώμορφος, έξυπνος και πλούσιος δεν έχω κανένα φόβο πως ή πρότασίς μου

εξώλαξε εύθυμα:

— "Ε! λοιπόν, κύριοι, τελειώσατε τα σιγάρα σας ; "Η κυρίες σας ζητούν.

Ο Περέιρα έπιασε από το χέρι το Μαυρίκιο.

— Και ό γιατρός τι απόγινε; έρώτησε.

— Καθώς σας είπα, χάρηκε την έκδίκησί του σχεδόν μία μέρα μόνον. Κατόπιν είχε την άπρνοησία να δημολογήσει το έγκλημά του, το οποίο δυστυχώς είνε ποινικό έατι μώρητο. Αλλά ή διαμονή του στη Βιέννη του γινόταν δύσκολη. Σήμερα βρίσκεται στη Βαρσοβία όπου έχει μεγάλη πελατεία και όπου εξακολουθεί να λέγει εις τους πάντες, από καρδιακό νόσημα άσθενείς του: «Πρό πάντων, ν' άποφεύγετε τάς σικινιήσεις...»

ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΚΟΠΠΕ

θ' άπορριφθί. Ναί, κύριε, αλλά ή ραία Σολάνζ είνε πολύ δύσκολη, και απέκρουσε πολλούς θαυμαστάς της.

— Δεν καταλαβαίνω καθόλου, σε τι μωρὼ να σας φανὼ χρήσιμος τότε.

— Θα ήθελα να με συνοδεύσετε ὡς εκεί. Θα πάμε μαζί και θα προσπαθήσετε να με αναδείξετε σπουδαίον άνθρωπο. Θα κάνετε οικειοθελώς τον άδέξιο, για να φαίνουμαι εγὼ πὼς επιδέξιος, θα κάνετε γκάφες στὰ σπόρ, ατζαμοσύνες στὸ χορὸ. Θα λέτε διαρκῶς θλακείες για να φαίνονται τὰ δικά μου λόγια έξυπνα. "Η νέα που θα μας προσέχη και τὸς δύο θα γοητευθί στὸ τέλος ἀπὸ μένα, γιατί μπρὸς στὴν κακομοιριά σας πὰ προτερήματά μου θα φαίνονται σπουδαιότερα.

— Κύριε Φλανσοόν, έχω εξασκήσει πολλὰ επαγγέλματα ἀφ' ὅτου ἀπολύθηκα ἀπ' τὸ στρατό, ἀλλὰ αὐτὴ τὴ δουλειὰ δὲν τὴν δοκίμασα ποτέ. "Εν τούτοις δέχομαι.

— Λοιπὸν θα πάμε αὐριο.

— Ναί, ἀλλὰ πρέπει να έτοιμασθῶ...

— Θα σας δώσω δικά μου ρούχα.

— Μὰ δὲν ἔχομε τὸ ἴδιο ἀνάστημα,

— Τόσο τὸ καλύτερο. Είμαι πὼς ὕψηλός και πὼς παχὺς ἀπὸ σας.

— Όταν φορέσετε λοιπὸν τὰ ρούχα μου, θα πλέετε μέσα σ' αὐτὰ και θα είσθε κωμικός. "Ετσι θα φαίνεται περισσότερο ή δική μου ή χάρις και ή κομπότης. "Οσον ἀφορὰ τὰ παπούτσια, ἔχετε πὼς μεγάλο πόδι ἀπ' τὸ δικό μου. "Ετσι θα ὑποφέρετε και θα κοιταίνετε ἴσως και τὸ δικό μου τὸ παράστημα και τὸ βάδισμα θάχη μεγαλύτερη χάρι.

— Σύμφωνοι σ' ὅλα.

— Σας περιμένω λοιπὸν αὐριο τὸ πρωτὶ, θα φύγωμε τὸ βράδυ.

Ἐπὶ τρεῖς ἑβδομαδες ὁ Φλανσοόν και ὁ Φλορύ φιλαξενούντο στοὺς Ντυκορμπώ.

Στὸ τέλος ὁ Φλορύ ἦταν τὸ κορόιδο τῶν δευποινίδων, ἀφηνε να τοῦ φεύγουν ὅλες ή μπάλες, και ἂν κα-

τὰ τὴν ἔρριχνε κι' αὐτὸς καμμιὰ τὸ ἔκανε για να σπάση τὴ μύτη τῆς ἀντιπάλου του. Ἀντιθέτως ὁ Φλανσοόν ἐθριάμβευε, ἐπιτύχαινε σ' ὅλα, φαινότανε Θεός !

Στὸ τραπέζι ὁ Φλορύ δὲν ἀνοίγει τὸ στόμα παρά για να φάη, ἐνῶ ὁ Φλανσοόν διηγότανε ἀνέκδοτα κι' ἔλεγε έξυπνα λογοπαίγνια, κλεμμένα ἀπὸ εἰκονογραφημένες ἐφημερίδες.

Τὸ βράδυ ἐνῶ ὁ Φλανσοόν κρατώντας σφιχτὰ τὴ Σολάνζ εἶχε τὸ ρεκόρ στὸ ταγκὸ και στὸ φὸξ-τρότ, ὁ Φλορύ μ' ἓνα σμόκιν φαρδὺ σὰν σακκὶ και με τὰ πόδια σφιγμένα στὰ παπούτσια τοῦ φίλου του χόρρευε πηδώντας, πατοῦσε τὶς ντάμες, ἔσχιζε τὰ φορέματα, τουμπάριζε στὸ πάτωμα !

Στὸ μπρίτζ ὁ Φλορύ συμβουλευότανε τοὺς ἄλλους παίκτης ἐνῶ ὁ ὑποψήφιος γαμπρός, κατὰ τὸ λέγειν τῶν Ντυκορμπώ ἔπαιζε σὰν «Θεός».

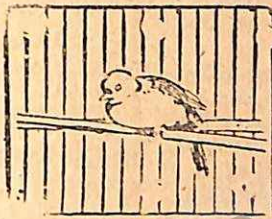
Με λίγα λόγια οἱ προσκεκλημένοι με ἀρχηγὸ τῆ Σολάνζ ἦσαν κατενθουσιασμένοι με τὸν Φλανσοόν. "Οσο ὁ Φλορύ ἦταν θλάκας, ἀδέξιος, κωμικός τόσο αὐτὸς ἦταν έξυπνος, επιδέξιος χορευτῆς και σπόρτισμαν τέλειος.

Ἐνα βράδυ ὁ Φλορύ πῆγε να φορέσει τὸ φαρδὺ του σμόκιν πρὶν να κατέβη στὸ φαί, ὅταν μπῆκε ὁ Φλανσοόν. — "Ε ! λοιπὸν ; τοῦ εἶπε ὁ Φλορύ. Εἶσαι εὐχαριστημένος ; Βρίσκετε πὼς παίζω εὐσυνείδητα τὸ ρόλο μου ;

— Πολὺ καλά, ἀγαπητέ μου Φλορύ, πολὺ καλά ! Είμαι καταγοητευμένος μαζί σου. "Η Σολάνζ με ἐρίσκει θελκτικὸ και έξυπνο, ἐν τούτοις διστάζω ἀκόμα να τὴ ζητήσω ἐπισήμως. Δὲν ξέρω τί μοῦ λείπει για να ἐπισφραγίσω τὸν θρίαμβό μου.

— Ἀπὸ μένα δὲν πιστεύω να ἔχετε παράπονα, κάνω δ,τι μπορὼ για να σας εὐχαριστήσω.

— Για τὸ σπόρ, τὸ παγνίδι, τὸ χορὸ πάμε καλά, μὰ για τὸ πνεῦμα για τὴν εὐφυΐα δὲν εἶμαι πολὺ ἑξα-

σφαλισμένος.

— Άλλά στο τραπέζι δέν άνοίγω τό στόμα μου παρ'ά γιά νά φάω καί γιά νά πώ καμιά κουταμάρα!

— Άκριβώς. Προσπαθήστε λοιπόν νά πήτε μεγάλες θλακείες, θά στε τόσο καμικός στά λόγια όσο είσθε καί στήν εμφάνισι. Τότε εγώ θά θριαμβεύσω καί ή Σολάνζ θά τό προσέξη.

— Καλά, σ'ας τό υπόσχομαι!

— Λοιπόν, ώρεθούάρ στο τραπέζι.

Η Σολάνζ τή θραδυά αυτή ήταν θαυμασία. Ο Φλορύ πρόσεξε τήν ώμορφιά της καί γοητεύθηκε καί καπιρτισαρίστηκε. Γιατί λοιπόν νά κάνη τό θλάκα καί τόν άδέξια μπρός σ' αυτή τήν κοπέλλα; Για δυό ψωροχιλιάδες; "Α όχι, όχι, έτελείσε. Θάλλαζε ρόλο καί θά τους έδειγνε ποιός είναι. "Ας πήγαινε στο διάβολο ο Φλανσοόν.

Έπηρε λοιπόν τήν άπόφασι αυτή ο Φλορύ καί στο τραπέζι άρχισε νά έκφράξη τις πιό ύψηλές ιδέες. Είπε τά πιό έξυπνα λόγια. Μίλησε γιά Σοπενχάουερ, Νίτσε καί Μπέρκσον, άπήγγειλε Κλωντέλ καί Φρανσι Ζάμ. "Υστερα κάθισε στο πιάνο καί έπαιξε Σούμπαν καί Ντεμπουσσύ...

Στό μεταξύ αυτό ο Φλανσοόν μιλούσε σιγανά μέ τή Σολάνζ.

"Εξαφνα όμως ο Φλορύ είδε πώς παρ' όλα αυτά δέν τόν προσέχουν σκέφθηκε πώς δέν φέρθηκε καλά στο φίλο του καί προφασίζόμενος πονοκέφαλο, τραθήχηκε στο δωμάτιό του.

— Τι θλάκας πού είμαι! μονολογούσε καθισμένος στο κρεβάτι του. Δέν κράτησα τόν λόγο μου. Δέν ήμωνα συνεπής στους θρουςμας. Ο Φλανσοόν θά μέ διώξη χωρίς νά μου δώση τις δυό χιλιάδες φράγκα καί θάξη δίκηο ο άνθρωπος. Φάνηκα πωλήανθρωπος!

"Εξαφνα χτύπησαν τήν πόρτα.

Ο Φλανσοόν πήκε μέσα όλος χαρά. Άγκάλιασε τόν Φλορύ καί τόν φιλούσε σάν τρελλός.

— Εύχαριστώ! Εύχαριστώ! Εύχαριστώ!

— Γιατί;

— Άρραβωνιάστηκε, άρραβωνιάστηκε. Η Σολάνζ μέ δέχτηκε.

— Α!

— Απόψε αγαπητέ μου παίξατε τό μέρος σας θαυμάσια!

— Εγώ; Πώς;

— Με όλους τούς συγγραφείς πού άραδιάσατε, μέ τις άπυγγελίες, καί τό πιάνο σας, έκάνατε τήν έντύπωση τρελλού, γελοίου, φανφαρόνου. Κανείς δέν ξέρει τούς συγγραφείς σας. Καί οι στίχοι σας; Τι γελοίοι! Καί τό κομμάτι πού παίξατε άκατανόητο!... "Ολοι οι προσκεκλημένοι παραδέχτηκαν πώς δέν συνάντησαν ποτέ πιό ήλίθιο άνθρωπο από σ'ας. Η Σολάνζ μου μάλισα, ή γλυκειά μου Σολάνζ, παρ' όλίγο νά σκάση άπ' τά γέλια πίσω άπ' τή βεντάλια της. Μά υπήρξατε θεός! "Υπεργελύσιος! "Υπερβλάς!

Ο Φλορύ είχε μείνει άναυδος. Αυτό το παιά δέν τό περίμενε.

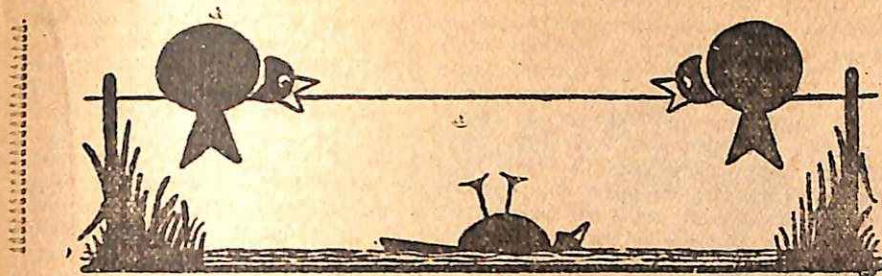
— Καί τώρα, του είπε ο Φλανσοόν μπορείτε νά φύγετε. Θά σ'ας δώσω πέντε χιλιάδες φράγκα. Τις αξίζετε. Μ' έκάματε εύτυχισμένο, είστε άμίμητος όταν κάνετε τόν θλάκα... Πάω νά δώ τή μνηστή μου... γειά σας!...

Γ. ΝΤΟΛΕΥ.

ΕΞΩΦΡΕΝΙΣΜΟΙ

ΤΑ ΠΛΟΥΤΗ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ

Μυθώδης είναι ή πολυτέλεια των βαθυπλούτων Άμερικανών όταν διουν χορούς ή γεύματα. Σ' ένα χορό πούδωσε τό παρελθόν έτος στη Νέα Υόρκη κάποιος έκατομμυριοχός τραπεζίτης, ολόκληροι οι τοίχοι των άθουσών ήσαν στρωμένοι μέ ρόδα! Προς τοϋτο έδαπανήθηκαν δέκα χιλιάδες δολλάρια, δηλαδή περί τό ένα έκατομμύριο δραχμές! Άλλοτε πάλι σε κάποιο γεϋμα τά μενού των φαγητών ήσαν έξηρητημένα από χρυσές καί άδαμαντοκόλλητες άλυσσιδίτσες. Έκάστη έξ αυτών αξίζε χίλια δολλάρια, οι συνδαιτημένες δέ ήσαν πάνω από τριάντα.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

ΟΙ ΓΟΗΤΕΣ ΤΩΝ ΦΕΙΔΙΩΝ

(Από τό βιβλίο του περιηγητού Α. Καλμέτ.)

Γιά τούς γόητες των φειδιών — διάφορα κομπολόγια καί φυλαχτά από τά όνομαζόμενα στη Σενεγάλη Γκρί-Γκρί. Μέσα σ' ένα ρηχό κάνιστρο είχε μια Κόμπρα, φείδι πού έχει κιτρίνους κύκλους γύρω από τά μάτια του καί φαίνεται σάν νά φορη μάτογουάλια, πολύ φαρμακερό. Ο Ίνδος έτοποθετήθη σ' ένα μέρος του καταστρώματος. Έπιβάτες καί ναύτες μαζευτήκαμε γύρω του καί περιμέναμε τό θέαμα.

Ο Ίνδος θάζει κάτω άνοιχτό τό κάνιστρο. Μέσα διακρίνεται κουλουριασμένη ή Κόμπρα. Ο γόης κάθεται σε μικρή άπόσταση, βγάζει από τόν κόρφο του ένα είδος κλαρινέτου καί άρχίζει νά παίξη ένα σκοπό άργό, θλιβερό, μονότονο... Τό φείδι κουνιέται σιγά-σιγά μακρύνει καί σηκώνεται. Δέν αφήνει όμως τό κάνιστρο. Άρχίζει ν' ανήσυχή, προσπαθεί ν' άναγνωρίση τό μέρος στο όποιο βρίσκεται, τάρασσεται, τεντώνει τό λαιμό, όργίζει, φυσά δυνατά ή σφυρίζει καί πετά έξω τή λεπτή γλώσσα του. Ορμάει πολλές φορές σάν νά ήθελε νά φτάση τό γόητα, τρέμει συχνά ή μάλλον κάνει εξαφικά πηδήματα... Ο γόης έχει τή ματιά καρφωμένη στο φείδι καί τό κυττάζει μέ προσήλωσι... "Υστερ από 10 12 λεπτά περίπου, ή Κόμπρα γίνεται ήσυχώτερη καί σε λίγο άρχίζει νά λικνίζεται σάν νά αισθάνε-

το

το

το

ται την άργη και μονότονη μουσική, σαλεύει γρήγορα τη γλώσσα της με μεγάλη ζωηρότητα. Καθώς περνά η ώρα, την πιάνει ύπνος. Τα μάτια της που στην αρχή έκπταξαν να νικήσουν τον γόητα, έγιναν σχεδόν ακίνητα και σαν από το βλέμμα του μαγεμένα. Ο Ίνδος έπωφελεύεται της στιγμής εκείνης, για να πλησιάσει σιγά το φείδι χωρίς όμως να πάψει να φυσάει το όργανό του και άγγιζει πρώτη φορά τη μύτη της Κόμπρα, δεύτερη δε τη γλώσσα της.

«Αν και τούτο δεν διαρκεί παρά μία στιγμή, η Κόμπρα εξεγείρεται, ανατινάσσεται και ο γόης μόλις προφταίνει να τραβήξει πίσω, για να μη δαγκωθεί από το φείδι, που πετάγεται μπροστά με όρμη. Έπειδή είχαμε αμφισβόλια αν η Κόμπρα αυτή είχε τα δόντια της και έπομένως αν πράγματι υπήρχε κίνδυνος για τον Ίνδο, ύποσχομεθα ένα ισπανικό χρυσό ρεάλι αν άφηνε το φείδι να δαγκώσει δυο κόττες. Ο Ίνδος δέχεται. Παίρνουμε μία κόττα και την παρουσιάζουμε στην Κόμπρα. Όρμα, τη δαγκώνει και την αφήνει. Η κόττα φεύγει ταραγμένη. Μετά 6 λεπτά της ώρας η κόττα τεντώνει τα πόδια και ψοφάει. Δεύτερη κόττα δαγκώνεται από το φείδι δυο φορές. Μετά 8 λεπτά ψοφάει και αυτή.»

Μερικοί γόητες παρουσιάζουν φείδια με θγαλμένα δόντια, τα οποία τότε είναι ακίνδυνα. Πολλοί όμως γόητες μεταχειρίζονται Κόμπρες με άπειραχτη τη δηλητηριώδη συσκευή τους. Ξέρουν καλά τις συνήθειες του φειδιού τους και φροντίζουν να μη δαγκωθούν. Μ' όλα ταύτα την παθαίνουν και αυτοί. Αναφέρονται Ίνδοι που πέθαναν απάνω στην παράστασι. Άλλοι, χάρις σ' επανειλημμένους έμβολιασμούς κατά του δηλητηριού επέτυχαν να μην τους πιάνη το φαρμάκι του φειδιού και να μένουν απρόσβλητοι.

Στη Γαλλία υπάρχουν φειδοκυνηγοί έξ επαγγέλματος, μάλιστα για τις όχιές, οι οποίοι με τους θαθμιαίους έμβολιασμούς γίνον-

ται αναίσθητοι στα δαγκώματα των έρπετων αυτών και τα πιάνουν με τα χέρια τους, τα πηγαίνουν στο Δήμαρχο του χωριού και παίρνουν την άμοιβή τους. Γιατί η όχιές στη Γαλλία είναι επικηρυγμένες, όπως οι λησταί στην Ελλάδα. Ένας Γάλλος φειδοκυνηγός, που κατοικεί στην έπαρχία Αρμπούα φροντίζει κάθε χρόνο να δαγκωθεί μία φορά τουλάχιστον, από νεαρή όχιά, που έχει αδύνατο φαρμάκι. Όσες φορές έλησμονήσε την προφύλαξι αυτή, ένοιωσε περισσότερο το δάγκωμα της όχιας. Μία φορά μάλιστα έκινδύνεψε να πεθάνη.

Στο Μεξικό, μερικοί Ίνδοι όνομαζόμενοι Κουλέμπρας κατορθώνουν να μένουν απρόσβλητοι από το δάγκωμα φαρμακερών φειδιών, έμβολιαζόμενοι πολλές φορές με τα δόντια του κροταλιά. Οι ιθαγενείς του Τυεπάν κάνουν ένεσεις με το ζουμι ενός φυτού, που μοιάζει σαν τσουκνίδα για να μη τους πιάνη το φαρμάκι των φειδιών.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΤΑ ΚΟΚΚΑΛΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Από την Καλλιφορνία έξάγονται κάθε χρόνο στην Εύρώπη μεγάλες ποσότητες από κόκκαλα ζώων. Τα κόκκαλα αυτά χρησιμεύουν για την κατασκευή λαβών μαχαιριών και άλλων παρομοίων ειδών και η αξία τους είναι 8 λίρες ο τόννος. Τα κόκκαλα των ποδιών των ζώων χρησιμεύουν προς κατασκευήν λαδιού. Από τέσσερα πόδια ενός θωδιού θγαίνει μισή λίτρα λάδι. Περισσότερο περιζήτητα είναι τα κόκκαλα των πλευρών και πωλούνται μέχρι 16 λιρών ο τόννος. Από αυτά κατασκευάζονται θούρτσες για τα δόντια και άλλα μικρά έργαλεία. Από τα κόκκαλα των κνημών που πωλούν 6 λίρες κατά τόννον, κατασκευάζονται κουμπιά και χερσίκια όμπρελών. Τα άλλα κόκκαλα καίγονται και με τη στάχτη τους καθαρίζεται η ζάχαρη. Άλλα και το νερό που θράζουν τα κόκκαλα χρησιμεύει κατόπιν ως κόλλα. Όστε καθώς βλέπετε δεν πετιέται τίποτα.

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΥΠΟ ΣΑΡΑ ΖΕΝΙΩ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑ

Στο έδωλιο του κατηγορουμένου του στρατοδικείου εκείνη την ημέρα καθότανε ένας λοχαγός του πυροβολικού. Ο Γουσταύος Φοντέλ του άποικιακού στρατού. Ο άνθρωπος αυτός, ξανθός, χλωμός και ντροπαλός, με τη στρατιωτική του στολή, έδινε την εντύπωσι μάλλον καλής οικογενείας, παρά καλού στρατιωτικού. Κατηγορείτο για έγκλημα στυγερό, που είχε διαπράξει επάνω στο κατάστρωμα ενός υπερωκεανείου κατά την διάρκεια ενός ταξιδιού προς τη Γαλλία.

Ο προεδρεύων του στρατοδικείου συνταγματάρχης έκάλεσε τον κατηγορούμενο να εκθέση την ποινή του και τα αίτια. Και ιδού τι διηγήθη ο λοχαγός Φοντέλ, με φωνή θαθεία και πένθιμη, την όποια δεν θα λησμονήσω ποτέ :

Γνωρίζετε κύριε συνταγματάρχα, ότι ήμουν σε υπηρεσία στην Ταναναρίβη. Ποδ της αναχωρήσεώς μου από την Τουλών είχα νυμφευθή και η εύτυχ'α μου συμπληρώθηκε όταν στη Μαδρασκήρή απόκτησα ένα αγοράκι... Δυστυχώς το παιδάκι μας στο δεύτερο χρόνο προσεβλήθη από τόσο όξειά έντεριτίδα, ώστε οι γιατροί ως μόνη σωτηρία με συνεβούλευσαν να γυρίσουμε στη Γαλλία.

Επήραμε το παιδάκι μας σε πολύ κακή κατάσταση και φύγαμε. Οι έλικες του «Σαιν Ντενύ» μ'άς απέμακρυναν από το μεγάλο νησί με τους κόκκινους βράχους. Άκουμπήσαμε στην κουπαρτί, η γυνούκα

μου και εγώ, έχοντας στη μέση το παιδάκι μας, του οποίου τα ματάκια φαινότουσαν σαν να μη θέλανε πειά ν' άντικρύσουν το φώς της ημέρας.

Την άλλη μέρα, το πρωί, άκουμπώντας από το δεξιό μέρος του πλοίου, είδα τον Ωκεανό ακίνητο, σαν να ήτανε από άναλυτο μολύβι, ν' άφριξη άξαφνα σ' ένα σημείο, όπου κάποιος ναύτης του πλοίου είχε ρίξει ένα κομμάτι ξύλου. Ένα πελώριο σώμα με άσπρη κοιλιά, και τρομερές σιαγόνες, ήταν το π'αν που είδα. Το ξύλο χάθηκε μέσα στα σιαγόνια εκείνα...

— Είπε σ'αυλόψαρο! είπε ένας έπιβάτης.

— Νά και δεύτερο! παρατήρησε κάποιος ναύτης.

— Κυττάχτε κει κάτω πόσα έρχονται! είπε μια νεαρή κυρία διάσκεδάχοντας με την εμφάνισί τους.

— Το «Σαιν Ντενύ» συνοδεύεται από ύποβρυχια! άστειεύτηκε ένας από τους νεωτέρους αξιωματικούς.

Ο άνθρωπος είχε δίκιο. Τα ψάρια αυτά με το κωνικό σώμα έτρεχαν σαν τροπίλλες, άναπηδούσαν από τα κύματα, έβυθίζοντο κάτω από το σκάφος, λαίμαργα, άκούραστα, τερατώδη.

— Τα σκυλλόψαρχα έξηκολούθησε ο νεαρός αξιωματικός, έχουν όσφρησι λαγωνικού... Έχουμε ενα πρόβατο που ψόφησε στην πλώρη. Το μύριστηκαν. Τώρα θα ιδήτε τι λαίμαργα ψάρια είναι.

Οι έπιβάτες όλοι μαζεψήκανε γύ-

ρω στην κουπαστή. Τό πρόβατο άγδαρτο καί με τά κέρατά του μετεφέρθη από δυό ναυτες, οί όποιοι τό πέταξαν στη θάλασσα. Δέν είχε άγγίξει καλά-καλά την έπιφάνεια του κύματος καί δυό σκυλλόψαρα τό κόψανε στη μέση.

— Μπράβο! Έξοχη μοιρασιά! είπε ένας έπιβάτης.

— Μας άκολουθούν πάντοτε, είπε ό άξιωματικός του πλοίου. Μήπως μυριστήκανε κανέναν ανθρώπινο μεζε;

Έπιλήσιασα τόν άξιωματικό αυτόν καί τόν ρώτησα άν πράγματι, όπως έλεγε, τά ψάρια αυτά έχουν την ικανότητα νά προμαντεύουν τό θάνατο ενός ανθρώπου ταξιδεύοντος με τό πλοίο.

— Μα την άλλη-θεια! Οί κατεργαρείοι αυτοί έχουν θανάσιο μνημονικό! Θυμούνται ότι ρίχνουμε τούς νεκρούς στη θάλασσα!...

“Όταν γυρίσα στην καμπίνα μας βρήκα τό γιατρό σκυμμένο έπάνω στο παιδάκι μας. “Όλη του ή προ-

σοχή ήταν συγκεντρωμένη στα χαρτακιτάκια του μικρού μας άσθενούς.

— Έδώ κι' ξέη μήνες ήταν ένα αγοράκι παχουλό, είχε όρεξι, έλεγε ή μητέρα του, δικαιολογούμενη τρόπον τινά για την αδυναμία του ταιλαιπώρου μας παιδιού. Καί τώρα.. κυττάχτε, γιατρέ...

“Όλη εκείνη τη νύχτα έκλάψαμε.. “Όταν εξημέρωσε καί βγήκαμε στη γέφυρα, συνέπεσε να ιδώ ένα ναύτη ό όποιος άφού σκούπισε τό κατά-τρωμα, επέταξε την πυλγά του σκούπα στα κύματα. Ένας άγριος μορφασμός των σαγονιών του παραπλέοντος σκυλόψαρου εύχαρίστησε τόν δωρητήν.

Ανατριχιάζοντας σύγκορμα, εξαγογύρισα στη γυναίκα μου. Καί οί δυό, σκυμμένοι στον αγωνιώνα μικρό μας άγγελο, άκούγαμε τη

φωνίτσα του, αδυνατισμένη από στιγμή σέ στιγμή περισσότερο πού έσθυνε σέ παράπονο, σέ κλάμα..

“Αξαφνα ή γυναίκα μου έπεσε με λυγμούς στην άγκαλιά μου καί μου είπε:

— Δέν πρέπει νά πεθάνη στο θα-πόρι!... “Ω! θά είνε φοβερό...

Ούτε ό ένας ούτε ό άλλος τολμήσαμε ν' ανακοινώσουμε τη φρικώδη σκέψη πού πέρασε από τό μυαλό μας.

Πόσες ήμέρες περάσαμε με την πιό άπελπιστική αγωνία πού έβασάνισε ποτέ την καρδιά δυό γονέων!...

Τέλος, ύστερα από θάσανα όκτώ ήμερών, ό μικρός μας κοιμήθηκε σάν πουλάκι στην άγκαλιά μας. Τη

στιγμή εκείνη ή πόρτα της καμπίνας μας άνοιξε καί μπήκε ό για-τρός του πλοίου νά έπισκεφθή τόν άρρωστο. Έκυ-παζε τό σφυγμό του καί με φωνή βαρεία είπε:

—Μά.. δέν άντελήφθηκε ότι τό παιδάκι σας... πέ-θανε;..

“Η γυναίκα μου καί έγώ, τρελλοί από τη λύπη μας, ώρμήσαμε καί έσκεπάσαμε τό κορμάκι του μικρού μάρτυρος. Καί μ' ένα στόμα είπαμε:

— Κοιμάται, γιατρέ..

“Ο ούρανός είνε καταγάλανος. Τό μεγάλο ύπερωκέανειο σήζει τά κύματα καί φέρνει τό παιδάκι μας στη Γαλλία...

“Εκεί, κατά τό θράδυ, ό κυβερνήτης του «Σαιν Ντενύ» με προσκα-λεί στο γραφείο του.

— Οί κανονισμοί μας, μου λέει, απαιτούν νά θάψουμε τούς νεκρούς μας έντός είκοσιτεσσάρων ώρων.

Με δισταγμό έρώτησα:

— Τι έννοείτε;..

— Αύριο τό πρωί..., απήντησε εκείνος με μιάν άόριστη χειρονομία...

“Εκείνη τη νύχτα, ή γυναίκα μου

κι' έγώ, νανουρίζοντας τό νεκρό παιδάκι μας μουντουρίζαμε.

— Κοιμήσου.., αγαπημένε μας! Κοιμήσου! “Όταν φανή ή Μασσα-λία θά σέ ξυπνήσουμε...

Γλυκοχαράζει. Τρυγύρω στο πλοίο χορεύουν τά σκυλλόψαρη.

“Ο κυβερνήτης, ό ύπαρχος, οί υποπλοίαρχοι, οί έπιβάτες μας περι-εκύκλωσαν άσκεπείς. “Ο γιατρός είπε ότι ήθελε νά εξετάση τό παιδί μας.

Τό άρπαξε καί μονομιās τό τύλιξε σ' ένα χοντρό σακκί...

— Κυβερνήτα! έφώναξα, για τό Θεό! σ' έξορκίζω, μη τό κάνης αυτό τό έγκλημα!

“Η γυναίκα μου, τρελλή από ά-πελπισία, είχε όρμήσει κατά του γιατρού, ένώ οί ναύτες άρπαξαν τό αγοράκι μας σάν δέμια καί τό πήγανε μακριά μας για νά μη τούς το πάρουμε.

— Δέν πέθανε κοιμάται! Σας όρκιζόμαστε!...

Τά σκυλλόψαρη τρέχανε τόσα γρήγορα καί με τόση λύσσα ώστε ή θάλασσα γύρω από τό πλοίο άσπριζε από τούς άφρούς. Έστρι-φογύριζαν, έσηκώνοντο ψηλά, έπη-δούσαν καί έβουθίζοντο στη θάλασσα δείχνοντας τις άσπρες τούς κοιλιές, τά τερατώδη τούς σώματα.

— Για τελευταία φορά, κυβερνήτα σκεφθήτε! είπα. Οί ναυτικοί κανο-νισμοί σας επιβάλλουν για τέσσε-ρες μόνον ώρες νά κάμετε μιā άτι-μία για την όποιαν θά μετανοήσετε.

— Θέλουμε τέσσερες ώρες μόνο για νά φθάσουμε στην ξηρά, έλεγε ή γυναίκα μου κλαίγοντας! Για τό-σο λίγο, μη μάς δώσετε τόση λύπη, σπλαχνισθήτε μας!

Καί γονατισμένη φιλούσε τά πό-δια του.

— Νά τελειώνουμε! είπε ό κυβερ-νήτης.

Με τό δάχτυλο έδειξε τη θάλασ-σα, όπου έλυασσούσαν τά σκυλλόψα-ρα καί τό παιδάκι μας, τό άκριβό μας έπετάχτηκε μέσα, έκομματιά-στηκε, κατεφαγώθηκε!

Με τά μάτια τούτα, όρθάνοιχτα,

ΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΜΑΣ

ΔΙΣΤΙΧΑ

1

Τά μάτια σου είνε θάλασσες κι' ά-
(γέρως δέν τές πιάνει)
Χαρά στο ναύτη πού θά βρή στα
(μάτια σου λιμάνι!)

2

“Όσοι σέ δουν κι' όσοι με δουν όλοι
(με μιās θά 'πούνε:
—Νά ένας νειός όπ' αγαπά καί δέν
(τόν αγαπούνε.

3

Κι' άν είσαι μικροκάμωτη τί σού-
(φταιξεν ή τύχη;
Μόνο τό πρόστυχο πανί μετρίεται
(με τόν πήχυ.

4

Σφαλήσανε τά μάτια σου κι' έμένα
(δέν θυμούνται.
“Όλα τ' άστέρια εξαγρυπνούν καί
(μόν' αυτά κοιμούνται.

5

Ροδοντυμένη άγάπη μου, τ' άηδόνια
(άμα σέ δούνε
Θαρρουν πως ήρθ' ή άνοιξη καί
(γλυκοκελαδούνε.

6

Βλέπεις εκεί τόν πλάτανο τόν ά-
(στραποκαμένο;
“Ετο' είμ' έγώ πού σ' αγαπώ κι' ά-
(γάπη δέν προσμένω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

είδα τη φρικαλέα, την άλησμόνητη
σκηνή...

Τότε έτράβηξα τό πιστόλι μου καί
σκότωσα τόν κυβερνήτη.

Δικώστε με τώρα, κύριε συνταγ-
ματάρχα!»

ΣΑΡΑ ΖΕΝΙΩ

ΡΩΣΣΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟΥ Θ. ΣΟΛΟΓΟΥΜΠ

ΤΟ ΕΥΩΔΙΑΣΤΟ ΟΝΟΜΑ

Ήταν μιὰ φορά ἕνα ἄρρωστο κοριτσάκι. Ὁ Θεὸς διάταξε ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους νὰ πάη νὰ χορέψῃ μπρὸς στὸ ἄρρωστο κοριτσάκι, γιὰ νὰ τὸ διασκεδάσῃ. Ὁ ἄγγελος σκέφθηκε νὰ χορεύουν μπρὸς στοὺς ἀνθρώπους.

Ἀμέσως ὁ Θεὸς εἶδε τὴ σκέψι του καὶ τιμώρησε τὸν ἄγγελο καὶ τὸν μεταμόρφωσε σὲ μιὰ βασιλοπούλα, ποὺ ἐκείνη τὴ στιγμή εἶχε γεννηθῇ καὶ ὁ ἄγγελος λησμόνησε ἔτσι τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν οὐρανὸ κι' αὐτὸ τ' ὄνομά του.

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγέλου ἦταν λευκὸ καὶ εὐωδιάζε. Οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν τέτοια ὀνόματα. Ἐδῶ, σὺν τὸν ἄγγελο ἕνα γήινο ὄνομα θαρὺ — καὶ ὠνόμασαν τὴ βασιλοπούλα Μαργαρίτα.

Μεγάλωσε ἡ βασιλοπούλα.

Μὰ συχνὰ ἦταν συλλογισμένη, ἤθελε κάτι νὰ θυμηθῇ καὶ δὲν ἔξερε τί. Μελαγχολοῦσε καὶ ἦταν λυπημένη.

Μιὰ φορά ἐρώτησε τὸν πατέρα της:

— Γιατί λάμπει ὁ ἥλιος σιωπηλά;

Ὁ πατέρας της ἐγέλασε καὶ δὲν ἀποκρίθη.

Καὶ ἡ βασιλοπούλα μελαγχόλησε.

Μιὰν ἄλλη φορά εἶπε τῆς μητέρας της:

— Τί γλυκὰ ποὺ μυρίζουν τὰ τριαντάφυλλα μὰ γιατί δὲν βλέπομε τὴ μυρωδιά τους;

Ἐγέλασε ἡ μητέρα, καὶ ἡ βασιλοπούλα μελαγχόλησε.

Κ' ἐρώτησε τὴν νταντά της:

— Γιατί δὲν μυρίζουν τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθρώπων;

Ἐγέλασε ἡ γρηὰ καὶ ἡ βασιλοπούλα μελαγχόλησε.

Καὶ στὴ χώρα ἄρχισαν νὰ σιγολένε πῶς ἡ κόρη τοῦ βασιλεῖ ἦταν κουτὴ.

Καὶ ὁ βασιλεὺς δὲν ἔξερε τί νὰ κάνῃ γιὰ νὰ γίνῃ ἡ κόρη του σάν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

Μὰ ἐκείνη πάντα ἦταν συλλογισμένη καὶ ρωτοῦσε παράξενες ἐρωτήσεις.

Ἀπὸ μακρινὲς χώρες ἐφθάναν βασιλόπουλα νὰ τὴ ζητήσουν, μὰ ἀφοῦ τῆς μιλοῦσαν, κανένας δὲν ἤθελε νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του.

Ἦλθε καὶ ὁ πρίγκηπας Μαξιμιλιανός. Ἡ βασιλοπούλα τοῦ λέγει:

— Ἐδῶ στὸν κόσμον, κάθε πρῶγμα εἶνε χωρισμένο. Ἡ λέξεις ἡχοῦν μόνον, τὰ ἄνθη μόνον μυρίζουν. Ὅλα εἶνε ἔτσι — καὶ πλήττω.

— Τί ἐπιθυμεῖς; τὴν ἐρωτᾷ ὁ Μαξιμιλιανός.

Ἡ βασιλοπούλα σκέφθηκε πολὺ καὶ εἶπε:

— Θέλω νὰ ἔχω ἕνα ὄνομα ποὺ νὰ εὐωδιάζῃ.

Καὶ ὁ Μαξιμιλιανός τῆς ἀπεκρίθη:

— Σοῦ πρέπει ἕνα ὄνομα ποὺ νὰ εὐωδιάζῃ, τὸ ὄνομα Μαργαρίτα δὲν εἶνε ὠραῖο μὰ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν τέτοιο ὄνομα ποὺ σοῦ πρέπει!

Ἡ βασιλοπούλα ἔκλαψε. Καὶ ὁ Μαξιμιλιανὸς τὴν ἐλυπήθη καὶ τὴν ἀγάπησε περισσότερο ἀπὸ κάθε τί στὸν κόσμον.

Καὶ τῆς εἶπε:

— Μὴν κλαῖς, θὰ θρῶ ἐκεῖνο ποὺ ἐπιθυμεῖς.

Ἡ βασιλοπούλα χαμογέλασε καὶ

τοῦ εἶπε:

— Ὅταν μοῦ θρῆς ἕνα ὄνομα ποὺ νὰ εὐωδιάζῃ, θὰ φιλήσω τίς σκάλες τῆς σέλλας σου.

Κ' ἐκοκκίνισε γιὰ τὴν ὑπερήφανη.

Ὁ Μαξιμιλιανὸς τῆς εἶπε:

— Τότε, θὰ γίνῃς γυναῖκα μου;

— Ναί, ἀποκριθῇ ἡ βασιλοπούλα.

Καὶ ὁ Μαξιμιλιανὸς ἔφυγε καὶ πάει νὰ εὕρῃ τὸ ὄνομα ποὺ εὐωδιάζει. Ἐγύρισε ὅλη τὴ γῆ, ἐρώτησε ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς ἀπλοικοὺς, καὶ παντοῦ τὸν περιέλασαν.

Μὰ ὅταν ἐπέστρεψε στὴν πόλιν ποὺ κατοικοῦσε ἡ βασιλοπούλα, εἶδε μιὰ φτωχικὴ καλύβα καὶ ἕνα γέρο ἀσπρομάλλη καθισμένο στὸ κατῶφλι. Ὁ Μαξιμιλιανὸς σκέφθηκε: «Νά, αὐτὸς ὁ γέρος θὰ τὸ γνωρίζῃ.»

Ὁ πρίγκηπας διηγήθηκε τοῦ γέροντος τοῦ ἀσπρομάλλη τὴν ἱστορίαν του. Ὁ γέρος ἐχάρηκε, χαμογέλασε καὶ τοῦ εἶπε:

— Εἶνε ἕνα τέτοιο ὄνομα, ποὺ εὐωδιάζει' ἐγὼ δὲν τὸ γνωρίζω, μὰ ἡ μικρή μου κόρη τῶχει ἀκούσει. Ὁ Μαξιμιλιανὸς ἐμπήκε στὴν καλύβα καὶ εἶδε ἕνα ἄρρωστο κοριτσάκι.

Καὶ ὁ γέρος εἶπε:

— Δονούσκα, ὁ ἀφέντης ἐδῶ θέλει νὰ μάθῃ τὸ ὄνομα ποὺ εὐωδιάζει. Θυμήσου το καὶ πές το.

Ἡ κόρη χάρηκε, χαμογέλασε μὰ δὲν ἠμπόρεσε νὰ θυμηθῇ τὸ ὄνομα ποὺ εὐωδιάζει.

Καὶ διηγήθηκε πῶς εἶδε στὸν βουνὸ τῆς ἑνῆς ἄγγελος, ποὺ χόρευε μπροστὰ τῆς καὶ εἶχε χίλια χρώματα. Καὶ τῆς εἶπε πῶς τὴν ἴδια ἡμέρα θὰ ἔλθῃ στὴν καλύβα ἕνας ἄλλος ἄγγελος καὶ θὰ χορέψῃ καὶ θ' ἀστράφτῃ μὲ χίλια χρώματα καλὴτερα ἀπ' αὐτὸν καὶ θὰ εἴπῃ τὸ ὄνομά του, καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ θὰ σκορπίσῃ γύρω ἕνα ἄρωμα γλυκὸ.

Καὶ ἡ κόρη αἰσθάνθηκε μιὰ χαρά.

Καὶ ἔπειτα ἐξακολούθησε:

Μοῦ κάνει τόση χαρὰ νὰ συλλο-

γίζωμαι τὸν ἄγγελο αὐτόν, μὰ δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ τὸ ὄνομά του. Καὶ ἂν τὸ θυμηθῶ, θὰ γίνω καλὰ ἀμέσως. Μὰ τώρα δὰ θὰ ἔλθῃ.

Ὁ Μαξιμιλιανὸς ἐπῆγε στῆς βασιλοπούλας καὶ ἤλθαν μαζί στὴν καλύβα.

Καὶ ἡ βασιλοπούλα, σάν εἶδε τὴ φτωχὴ καλύβα καὶ τὸ ἄρρωστο κορίτσι, αἰσθάνθηκε λύπη καὶ τὴν ἐχάιδευε καὶ τὴν διασκεδάζε.

Ἐπειτα στάθηκε στὴ μέση τῆς καλύβας καὶ ἄρχισε νὰ χορεύῃ, χτυπώντας τὰ χερία καὶ τραγουδώντας.

Καὶ τὸ ἄρρωστο κορίτσι εἶδε πολὺ φῶς καὶ ἀκουσε διαφορικοὺς ἤχους, κ' ἐχάρηκε, κ' ἐγέλασε, καὶ θυμήθηκε τὸ ὄνομα τοῦ ἀγγέλου, καὶ τὸ πρόφερε.

Καὶ ὅλη ἡ καλύβα εὐωδίασε.

Τότε ἡ βασιλοπούλα θυμήθηκε τὸ ἀληθινὸ τῆς ὀνόμα, θυμήθηκε γιὰ τὴν εἶχαν στείλει στὴ γῆ καὶ χαρούμενη ἐπῆγε στὸ σπῆτι.

Τὸ ἄρρωστο κοριτσάκι ἐγίνε καλά καὶ ἡ βασιλοπούλα πανδρεύτηκε τὸν Μαξιμιλιανὸ καὶ ὅταν ἦλθε ὁ καιρὸς, ἀφοῦ ἔζησε ἀρκετὰ στὴ γῆ, ἐπέστρεψε στὴν πατρίδα τῆς, στοὺς Οὐρανούς.

Θ. ΣΟΛΟΓΟΥΜΠ

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΤΑ ΡΕΣΤΑ

Στὸν δικηγόρο ὁ κ. Σ. παρουσιάζεται ὁ γείτονας τοῦ ξενοδόχου:

— Κύριε Σ., ὅταν ἕνας σκύλος κάμῃ ζημιὰ σ' ἕνα ἄνθρωπο, ὁ κύριος τοῦ σκύλου χρωστᾷ νὰ τὸν ἀπζημιώσῃ;

— Μάλιστα.

— Τότε σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ πληρώσετε 50 δραχμὲς γιὰ ἕνα κοτόπουλο φητὸ ποὺ μοῦ ἄρπαξεν ὁ σκύλος σας ἀπὸ τὸ μαγειρεῖο!

— Καλὰ, νὰ τίς πληρώσω μὰ καὶ σ' κάνει νὰ μοῦ δώσῃς 100 φράγκα γιὰ τὴ συμβουλή ποὺ μοῦ ζήτησες τώρα. Λοιπὸν φέρε τὰ ρέστα.

Κόκκαλο ὁ ξενοδόχος.

ΡΩΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΟΛ ΝΤΕ ΚΑΣΑΝΙΑΚ

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Χιονίζει. 'Η έξοχη είνε στ' α-σσία του δωματίου. 'Ο Τανκρέντ ξεσπρα ντυμένη. Χλωμό και τὸ φεγγάρι στὸν ἀσημωμένο οὐρανό. 'Ο-λα κοιμούνται.

'Ο ποιητής ἀποκοιμήθηκε κοντά στὸ μεγάλο τζάκι καὶ τὸ βιβλίο του γλύστρησε ἀπ' τὸ χέρι.

Μόνον ἡ φωτιά ἀγρυπνεῖ. Σπιθοβολάει, χορεύει, τρίζει. Τὰ κούτσουρα ὑγρά, θγάζουν ἀφρούς στὶς σχισμές τους, τρίζοντας.

Στὸ πέρασμα τῶν χρόνων πόσες ψυχές μὲ τὸ θλέμμα καρφωμένο στὴ κοκκινωπὴ αὐτὴ φλόγα ποὺ χοροπηδᾷ τώρα στὸ τζάκι, δὲν ἔχουν πλέξει τόσα καὶ τόσα ὄνειρα!

* * *

Τὸ σπῆτι τοῦ ποιητοῦ εἶνε στὴν κορυφὴ ἑνὸς λόφου, τριγυρισμένο ἀπὸ ὑψηλὰ δένδρα.

Κάτω ἡ πεδιάς ἀπλώνεται μεγαλοπρεπῆς εἰς τὸν ὀρίζοντα ποὺ κλείνει τὸ θουνό.

"Ἀλλοτε ποὺ ἕνας μεγάλος πύργος ὑψωνόταν ἐκεῖ, τώρα δὲν μένει παρά μιὰ πλευρὰ κατεστραμμένη κι' αὐτὴ, μὲ τρύπες ἀνοιχτὲς πρὸς τὸ μέρος τῆς ἐξοχῆς. 'Εδῶ μένει ὁ Τανκρέντ, ὁ ποιητής, τελευταῖος ἀπόγονος τῆς οἰκογενείας ποὺ κυριαρχοῦσε ἄλλοτε σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία.

* * *

Τὸ δωμάτιο τοῦ Τανκρέντ εἶνε ὡμορφο καὶ φωτεινό. Σκεπασμένο μὲ ἕνα μεγάλο χαλί καὶ μὲ ἐπιπλα ποὺ μαρτυροῦν τὴν ἱστορία τῆς οἰκογενείας του.

Μπρὸς στὰ μεγάλα παράθυρα εἶνε μιὰ σέρρα ὅπου ἀνθίζουν ὅλο τὸ χειμῶνα τὰ καλύτερα ἀνοιξιὰ-τικα λουλούδια. Τὰ χαϊδεύουν τὸ ἀπόγευμα ἡ ἀχτίδες τοῦ ἡλίου καὶ τὰ ζωηρεύει τὴ νύχτα ἡ θερμοκρα-

σία τοῦ δωματίου. 'Ο Τανκρέντ ἔχει μεγάλη ἀγάπη στὰ λουλούδια του.

"Ερχεται τακτικὰ στὸ μικρὸ τοῦ ἀνθῶνα καὶ σκύβει μὲ ἀγάπη, γιὰ νὰ μετρήσῃ τὰ μπουμπούκια, καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ὡμορφα πολὺχρωμα πέταλλά τους.

"Ἔτσι περνᾷ ἡ ζωὴ του μοιρασμένη στὰ λουλούδια τῆς σέρρας καὶ στὶς ποιητικὲς φαντασίες του.

* * *

'Η φλόγα τρίζει, χοροπηδᾷ καὶ ἡ λάμψη τῆς φωτίζει τὸ δωμάτιο. 'Ο Τανκρέντ ξυπνᾷ καὶ ξαναπαίρνει τὸ βιβλίο του. Τὸ θλέμμα του εἶνε καρφωμένο στὶς τυπωμένες γραμμές, μὰ ἡ σκέψι του πετᾷ πολὺ μακριά!

Εἶνε μόνος! Σκέπτεται μὲ πόνο τὴ μοναξιά του.

Εἶχε φίλους, μὰ ὅλοι τὸν ἐγκατέλειψαν. Τί μπορούσαν νὰ περιμένουν ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο ποὺ προσέχει τὸν ὀρίζοντα, πλανᾶται στὰ δάση, καλλιεργεῖ λουλούδια, ζῇ σ' ἕνα παλιὸ πύργο καὶ ἐκφράζει μὲ στίχους τὶς σκέψεις του, τοὺς πόθους του καὶ τὰ ὄνειρά του;

Εἶχε κι' αὐτὸς ἀγαπήσει, εἶχε ἀγαπήσει βαθειά, ἐκείνη ὅμως τὸν ἀπάτησε.

Θέλησε νὰ τὴν ξεχάσῃ γι' αὐτὸ παράτησε τὸν κόσμο καὶ ζῇ μέσα σ' αὐτὸν τὸν πύργο, μόνος, ὀλομόναχος μὲ τὰ λουλούδια του χωρὶς νὰ σκέπτεται ποτὲ καμμιά γυναῖκα.

Ποῦ νὰ ζητήσῃ τὴν εὐτυχία!

Ποῖος θὰ τοῦ τὴν δώσῃ; Ποιὸς τὴν ἡῶρε; Καὶ ὅμως ἦσαν πολλοὶ ποὺ τὴν εἶχαν καὶ ἄλλοι ποὺ τὴν εἶχαν καὶ τὴν ἔχασαν. Σκεπτόταν τὸν 'Ορφέα, τὸν βασιλέα τῶν ποιητῶν, ποὺ εἶχε ὅλη τὴν εὐτυχία,

ὅταν ξαναῦρε στὸν "Αδὴ τὴν Εὐρυδίκη τοῦ καὶ τὴν ἔχασε γιὰτὶ δὲν ἔμεινε συνεπὴς στὸν ὄρκο του. "Α! Δὲν ὑπάρχει εὐτυχία σ' αὐτὸν τὸν κόσμο! Ρεμβάσμοι, σκέψεις, ὄνειρα!

* * *

"Απ' τὸ παράθυρο τὸ φεγγάρι χαϊδεύει τὰ λουλούδια τῆς σέρρας καὶ ἡ ἀσημένια ἀχτίδα τοῦ χάνεται κοντὰ στὸ χρυσάφι τοῦ τζακιού. "Ενας μικρὸς θόρυβος τάραιξε ἄξαφνα τὴ γαλήνη τῆς νύχτας. Στὸ παράθυρο κάτι χτύπησε μερικὲς φορές. Καὶ ὅμως ὁ καρδὸς εἶνε ἡσυχος, δὲν φυσᾷ καθόλου. "Ενα τίναγμα φτερῶν ξανακούστηκε, ἕνα τίναγμα ἀπελπιστικό. 'Ο Τανκρέντ μισάνοιξε τὸ παράθυρο, κάτι μπήκε μέσα, στριφογύρισε καὶ ἔπεσε ἐπάνω στὸ γυαλὶ τῆς σέρρας.

"Ἦταν μιὰ πεταλούδα!

"Απαλᾷ ὁ Τανκρέντ τὴν πῆρε στὰ χέρια τοῦ καὶ τὴν πλησίασε στὸ τζάκι. 'Η πεταλούδα ποῦταν ἀκίνητη στὴν ἀρχή, ἀνοιγοκλείνει τώρα μὲ χάρι τὰ γαλάζια φτερά της.

"Επάνω στὸ τραπέζι ἦταν ἕνα ὡμορφο μπουκέτο ἀπὸ σπάνια γαρύφαλλα καὶ τὰ κόκκινα, ποὺ ἔκοψε τὸ πρῶτὸ ποιητής. "Εκεῖ λοιπὸν ἔβαλε τὴν πεταλούδα καὶ ἔσκυψε νὰ σκαλίσῃ τὴ φωτιά. "Ὅταν σηκώθηκε μιὰ γυναῖκα ἦταν καθισμένη στὴν κάρκαλα του.

"Ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡμορφη. Τὸ φόρεμά της ἦταν γαλάζιο γυαλιστερό σὰν τὰ φτερά τῆς πεταλούδας καὶ στὸ χέρι κρατοῦσε τὰ σπάνια γαρύφαλλα.

* * *

"Ο Τανκρέντ σαστισμένος, ἔμενε ἄφωνος.

— Μὴ σοῦ φαίνεται καθόλου περιέργω, εἶπε ἡ νέα μὲ μιὰ ἁρμονικὴ φωνή. Εἶμαι μιὰ Νεράιδα ποὺ ὁ μάγος "Ανκὸρ κατεδίκασε νὰ φέρω τὸ σχῆμα τοῦ ἐντόμου ποὺ εἶδες πρὸ ὀλίγου γιὰτὶ ἀπέφυγα νὰ τὸν παντρευθῶ. Εἶνε γέρος καὶ ἄ-

σχημος.

"Ἔμενα ἔξω στὸ κρῦο περιμένοντας τὸν θάνατο ὅταν σὺ μὲ πῆρες μέσα. Σοῦ ὀφείλω λοιπὸν τὴ ζωὴ καὶ δὲν θὰ φανῶ ἀχάριστη. Πές μου μιὰ ἐπιθυμία σου καὶ θὰ σ' εὐχαριστήσω.

"Ο Τανκρέντ σιωποῦσε. Παρατηροῦσε τὴ Νεράιδα, μὲ τὰ ὡμορφα μαῦρα μαλλιά, καὶ μὲ τὰ μεγάλα πράσινα μάτια ποὺ σκίαζαν μεγάλες κατὰμαυρες βλεφαρίδες.

Ποτὲ οὔτε στὰ ποιήματά του δὲν εἶχε φανταστῇ ἕνα τέτοιο πλάσμα.

"Ὅσο τὴν ἔβλεπε αἰσθανόταν μιὰ ἀγάπη γι' αὐτὴ, μιὰ ἀγάπη μεγάλη ποὺ θὰ διαρκοῦσε σ' ὅλη τὴ ζωὴ καὶ ἔβλεπε πὼς αὐτὴ ἦταν ἡ εὐτυχία ποὺ σκεπτότανε πρὸ ὀλίγου.

— Δὲν ἔχεις λοιπὸν καμμιά ἐπιθυμία ποὺ θέλεις νὰ ἐκπληρωθῇ; τοῦ ἐπανέλαβε ἡ Νεράιδα.

"Ο Τανκρέντ καταλάβαινε πὼς ὅν ἦταν εἰλικρινὴς θὰ τῆς εἶλεγε ὅτι ἡ μόνη ἐπιθυμία του ἦταν νὰ μὴν τὸν ἐγκαταλείψῃ ποτὲ καὶ νὰ γίνῃ γυναῖκα του.

Δὲν τολμοῦσε ὅμως. Φοβότανε μήπως καὶ ἡ παραμικρὴ λέξι του διαλύσῃ τὴ γλυκεῖα ὀπτασία ποὺ τὸν θάμβωνε.

Τότε ἡ Νεράιδα, δείχνοντας τὸ βιβλίο ποὺ κρατοῦσε ὁ ποιητής τοῦ λέγει:

— Στάσου, ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω, ἀφοῦ δὲ μιλάς γιὰτὶ ἔξρω πολλὰ πράγματα.

Μπορῶ νὰ σοῦ πῶ πὼς τὴν ὥρα ποὺ χτυποῦσα τὰ φτερά μου στὸ παράθυρό, θλέποντας τὰ λουλούδια ποὺ τόσο ἀγαπᾷ καὶ λαχταρῶντας τὴ φωτιά ποὺ θὰ μ' ἔσωζε, σὺ σκεπτόσουν τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν εἶχες καὶ ποὺ εὐχόσουν νὰ ἔχης. Καὶ ἔλεγες ὅτι ἂν εἶχες τὴν τύχη τοῦ "Ορφέα ποὺ κρατοῦσε ἀπ' τὸ χέρι τὴ γυναῖκα ποὺ λάτρευε θὰ τὴν ὡδηγοῦσες εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. Εἶμαι θεβαία ὅμως πὼς καὶ ἐσὺ σὰν κι' αὐτὸν δὲν θὰ

ξμενες συνεπής στον ὄρκο σου. Δὲν εἶνε ἔτσι;

— Εἶνε ἀλήθεια, εἶπε ὁ Τανκρέντ. Τί μεγάλη τρέλλα νὰ κατστρέφη κανεὶς μόνος του τὴν εὐτυχία του!...

— Γνωρίζεις λοιπὸν τώρα τὴν εὐτυχία σου; ρώτησε ἡ Νεράιδα κατεβάζοντας ἀργὰ τὸ χαριτωμένο κεφάλι της.

Ἀντὶ ἀπαντήσεως ὁ ποιητὴς ρίχτηκε στὰ πόδια τῆς νέας καὶ γέμισε μὲ φιλιὰ τὰ λεπτά της χέρια. Ἡ Νεράιδα δὲν ἀντιστάθηκε.

— Ἔλα τώρα, τοῦ εἶπε. Ὁ καιρὸς περνᾷ καὶ πρέπει πρὶν ἂν τὸ πρῶτ νῆμαι στὸ παλάτι μου. Μὰ νὰ σοῦ πῶ, ἀποφάσισες νὰ μ' ἀκολουθήσης γιὰ πάντα;

Σκέφτηκες πὼς δὲν θὰ ξανάλθης πειὰ ποτὲ ἐδῶ;

— Εἶσαι ἡ εὐτυχία μου, ἀπάντησε ὁ ποιητὴς. Καὶ ὅταν εἶνε κανεὶς εὐτυχὴς γιὰτὶ μπορεῖ νὰ λυπηθῇ; Μὰ ἐσύ, θεία ὀπτασία, μὲ θέλεις ἐμένα;

— Βέβαια, εἶπε ἡ Νεράιδα. Δὲν σοῦ ὀφείλω τὴ ζωὴ; Ἔ! καὶ ὅστερα μ' ἀρέσεις. Εἶσαι ὡμορφος καὶ ποιητὴς. Αὐτὸς εἶνε ἕνας τρόπος νὰ πλησιάσῃ κανεὶς τὸν Θεό. Θὰ σέ πάρω ὅμως μαζί μου μὲ μιά συμφωνία.

— Ποιὰ, ρώτησε ὁ ποιητὴς.

— Ἀ! εἶνε εὐκολη, εἶπε, θὰ μ' ἀκολουθήσης χωρὶς νὰ γυρίσης νὰ κυττάγῃς ἱκαθόλου πίσω σου.

— Εἶνε μόνον αὐτό;

— Ναί! δέχεσαι;

— Δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ εὐκολώτερο, εἶπε ὁ Τανκρέντ ἀποφασιστικά.

— Ἔ! καλὰ, τότε φεύγουμε, εἶπε καὶ ἀνοίξε ἡ Νεράιδα τὸ παρόθυρο ποῦ εἶχε μισανοίξει πρὸ ὀλίγου ὁ Τανκρέντ γιὰ νὰ πάρῃ τὴν πεταλούδα, καὶ ἐλαφρὰ πήδηξε ἔξω.

Μ' ἕνα πήδημα ὁ Τανκρέντ βρέθηκε κοντὰ της.

— Καὶ τώρα ἀφήσέ με νὰ σ' ὀδηγήσω, εἶπε ἡ Νεράιδα, περνώντας τὸ χέρι της στὴ μέση τοῦ συντρόφου της.

Τὴ στιγμή ποῦ μιά νέα ζωὴ ἀ-

νοιγότανε μπρὸς του, ὁ Τανκρέντ σὰν σὲ μιά ἀστραπὴ ξαναεἶδε τὸ παρελθόν του.

Τὴ μητέρα σκυμμένη στὴν κούνια του, τὸ αὐστηρὸ πρόσωπο τοῦ πατέρα του.

Τὰ παιδικὰ του παιχνίδια, τὰ νεανικά του ὄνειρα, τὰ ἔργα του, τὰ βιβλία καὶ τὰ ἄνθη του, ποῦ τόσο εἶχε ἀγαπήσει, ὅλα ὅσα ἄφηνε πίσω του γιὰ πάντα.

— Ἀντίο, εἶπε σ' ὅλα αὐτὰ καὶ γύρισε γιὰ νὰ ρίξῃ μιά τελευταία ματιά στὰ πράγματα ποῦ τόσο ἀγάπησε.

Ἀξάφνα αἰσθάνθηκε νὰ πέφτῃ στὸ κενό, σ' ἕνα κενὸ σκοτεινὸ καὶ παγωμένο...

Εἶχε παραβῇ τὴν ὑπόσχεσι ποῦ εἶχε δώσει στὴ Νεράιδα. Τὴν ἄλλη μέρα ἡ ὑπηρετριά του, θρῆκε τὸν Τανκρέντ πεθαμένο μπρὸς στὸ παράθυρο, διάπλατα ἀνοιγμένο.

Κρατοῦσε σφιχτὰ στὰ χέρια του μιά πεταλούδα πεθαμένη. Καὶ στὸ στήθος του ἦταν ἕνα μπουκέτο γαρύφαλλα σπάνια, μὲ ματοβαμμένα πέταλα.

Ἀπὸ τότε τὰ ὀνομάζουν «γαρύφαλλα τοῦ ποιητοῦ».

Στὸ τζάκι ἡ φωτιά εἶχε σβύσει καὶ ἡ τρομερὴ ψύχρα εἶχε παγώσει ὅλα τὰ ἄλλα λουλούδια...

ΕΥΘΥΜΑ

ΘΕΤΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ἡ προξενήτρια πρὸς τὸν ὑποψήφιο γαμπρό:

—... Γιατί, ποῦ λές, εἶνε τρεῖς κόρες. Τῆς μικρότερης τῆς δίνει ὁ πατέρας της 30,000 προῦκα, τῆς δευτέρας 40,000, τῆς τρίτης, ἔπειδὴ εἶνε ἀπὸ τὸν ἕνα ὦμο λιγάκι καμπούρα, τῆς δίνει 60,000.

Ὁ υποψήφιος γαμπρός:

— Μήπως ἔχῃ καμμιά ἄλλη ποῦ νὰ εἶνε καὶ ἀπὸ τοὺς δυὸ ὦμους καμπούρα;

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΑΡΘΟΥΡ ΝΤΟΥΡΛΙΑΚ

ΟΙ ΔΥΟ ΣΑΛΠΙΓΚΤΑΙ

... Ἀποθέσανε τὸν πληγωμένο στὸ κρεβάτι μὲ τὰ μπλὲ τσόχινα παραπετάσματα, ἔπειτα γυρίζοντας στὸ γέρο, ποῦ μηχανικῶς κρατοῦσε πάντα στὸ στόμα του τὴν πίπα του:

— Ἐκεῖ! εἶπαν, δὲν θὰ σᾶς δώσῃ μεγάλο θάρος, τὸ φτωχὸ παιδί, σὲ λίγο μᾶς ἀφήνει χρόνους. Ἀλλά ἦταν γενναῖο, καλύτερα θὰνε νὰ πεθάνῃ ἐδῶ, παρὰ μὲς στὸν κάμπο.

Ὁ γέρος κούνησε τὸ κεφάλι.

— Μήπως ἔχῃ κανένα γυιὸ στὸ στρατὸ μπάρμπα; τὸν ρώτησαν.

— Ὁχι, ἀλλὰ ὑπηρετήσα ἐγὼ ὁ ἴδιος. Πρῶην σαλπικτὴς στὸ 3ο τῶν Ζουάθων, σύντροφοι.

— Σὰν κ' αὐτὸν, τότε καὶ τί παλληκάρι τὸ καὶμένο!... Ἐσήμανε τὴν τελευταία ἔφοδο...

— Καὶ τί ἔφοδο! εἶχε πέσει καὶ βαροῦσε ἀκόμη τὴ σάλπιγγα, σκυλιασμένος, ἐνῶ οἱ ἄλλοι πηδοῦσαν σὰν διάβολοι...

— Ἦταν γενναῖος, ἐπανέλαθε ἀπλὰ ὁ παλῆς σαλπικτὴς μείνετε ὅμως ἡσυχιοι, θὰ βρῇ τὸν θάνατο ἑνὸς γενναίου, κ' ἂν ἐπανέλθῃ στὶς αἰσθήσεις του, θάχῃ ἕνα φίλο γιὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὶς τελευταῖες του θελήσεις...

— Εὐχαριστοῦμε, σύντροφε.

Ἀπομακρύνθηκαν γιὰ νὰ γυρίσουν στὸν καταυλισμὸ, περνώντας μὲς ἀπ' τὸ χωριὸ ποῦταν κυριολεκτικῶς φραγμένος ἀπὸ σκοτωμένους καὶ ψυχορραγούντας.

* * *

Ὁ γέρος ἀπόμεινε μόνος, ἀκίνητος στὴ γωνία τοῦ τζακιοῦ, ὄνειροπολώντας...

Τί;

Τὸν καιρὸ τῆς νειότης του ποῦ ὄταν, θάραγε ἔφοδο, πηδοῦσε μὲ τὸ σύνταγμα τοῦ τῆς ἀπόκριμνης πλαγιῆς τῶν βουνῶν τῆς Καθολίας ἢ ἐσκαρφάλωνε στὰ προχώματα κατὰ τὴν τρομερὴ ἐπίθεσι τῆς Κωνσταντίνης.

— ὦ! τὶς ὥραιες κεῖνες ἡμέρες τῆς δόξας καὶ τοῦ μεθυσιοῦ ποῦ ἡ καθάρεις νότες τῶν γαλλικῶν σαλπίγγων ἔτρεπαν σ' ἄτακτο φυγὴ Ἀραβας, Ρώσσους, Αὐστριακοὺς, Κινέζους!

Τώρα, αὐτὸς ἦταν πειὰ ἀδύναμος κ' ἀσθενικός... Τώρα ἔβλεπε τοὺς Γάλλους νὰ ὀπισθοχωροῦν μπρὸς στὶς πρωσσικὲς μάζες...

Ἦταν θλιμμένος, ὀλομόναχος. Κ' ἀκουγε στὸ θάθος τῆς μνήμης τοῦ τ' ἀλλοτινὰ χαρούμενα σαλπίσματα... κ' ἕνα ἄλλο ἀκόμη σάλπισμα..., ἀδύνατο, διστακτικὸ... ἑνὸς μαθητοῦ μὲ μελαχροινὰ μάγουλα ποῦ τὰ φούσκωνε μ' ὅλες του τὶς δυνάμεις, φουσώντας μέσα στὴν πατρικὴ τρουμπέτια.

* * *

Ὁ Φραγκίσκος Λορραίν, γυρνώντας ἀπ' τὴν Ἀφρική, εἶχε φέρει μαζί του, ἐκτὸς ἀπὸ μιά σφαίρα στὸ γόνατο ποῦ τὸν ἔκανε νὰ σέρνῃ τὴ γάμπα του κ' ἀπ' τὸ στρατιωτικὸ μετάλλιο ποῦ κοσμοῦσε τὸ στήθος του, ἕνα ἀγοράκι τὸ ὁποῖο εἶχε ἀποχτήσει ἀπὸ μιά Μαυριτανή. Τὴν εἶχε παντρεφτῇ κεῖ-κάτω καὶ τοῦχε πεθάνει προτοῦ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ γενέθλιό της ἔδαφος.

Ἔτσι λοιπὸν, ὁ Λορραίν ἀναγκαστικῶς, εἶχε γίνῃ πατέρας καὶ

μητέρα συγχρόνως για τον Πιτράκη του, που τον ελάτρευε, υποκρίπτοντας όμως πάντα την πατρική του στοργή «άσυμβίβαστη, όπως έλεγε, προς την πειθαρχία» υπό εξωτερικό σκληρό κι' αυστηρό.

Το παιδί μεγάλωνε, είχε τὰ χαρακτηριστικά του πατέρα του, μαζύ με την μπρούτζινη επιδερμίδα και τὰ σγουρά μαλλιά της μητέρας του, ήταν τολμηρό, ξευπνο και καλό.

— Είπε ένας λαμπρός μπερμπαντάκος, και θά γίνη ένας λαμπρός στρατιώτης! έλεγε υπερήφανα ο παλιός σαλπικτής.

Δυστυχώς ο «μαυριδερός» όμως άνώμασαν στο χωριό το γυιό του, είχε κληρονομήσει απ' τούς προπάτορες της μητέρας του άναμφιβόλως, ληστρικά ένστικτα, τὰ όποια εξαγρίωναν την άκαμπτη τιμιότητα του Λορραίν.

Του κάκου είχε πολυλαπλασιάζει τις επιπλήξεις του. Άκατάπαυστα το χαμίνι πιανόντανε επ' αυτόφωρονά κλέβη φρούτα απ' τούς ξένους κήπους.

Μιά μέρα, πράγμα χειρότερο, άποδείχτηκε έννοχος μεγάλης κλοπής.

Τούτη τη φορά, ο γέρος δέν είπε τίποτα παρά ξεκαρφίτωσε το παράσημο απ' το στήθος του και το κρέμασε σ' ένα καρφί. Ύστερα, μ' όλα τὰ θερμά παρακάλια του γυιού του, τον έδιωξε απ' το σπίτι του, διακηρύσσοντας ότι δέν μπορούσε νάνε πατέρας ένός κλέφτη.

Ο Πέτρος είχε φύγει και δέν είχε πειρά δώσει σημεία ζωής. Είχε πεθάνει; Τό άγνοούσαν. Μά ποτέ πειρά ο παλιός στρατιώτης δέν είχε προφέρει τόνονά του, κι' αυτή την ώρα που τόσοι πατεράδες έτρεμαν για τὰ παιδιά τους, αυτός δέν είχε την θλιβερή γλυκύτητα νά φοβάται για το δικό του.

* * *

Τὰ τσόχινα παραπετάσματα είχαν τρεμουλιάσει, ο πληγωμένος κουνιότανε μ' ένα αδύνατο θογ-

γητό.

Άνάθοντας ένα σπερμασέτο που κάπνιζε, ο μπάρμπα Λορραίν μπήκε μέσ' στη σκοτεινή κρεβάτοκαμαρούλα.

— Μήπως θέλεις τίποτα, γενναίε μου; έγώ.....

Δέν άποτελείωσε.

Άναταράχτηκε απ' αυτή τη φωνή, ο έτοιμοθάνατος, άνασηκώθηκε στους άγκωνες και σ' αυτό το δύστυχο άκρωτηριασμένο πρόσωπο, που το περιβάλλανε καταματωμένοι έπίδεςμοι, ο πατέρας άναγνώρισε τον γυιό του.

— Πέτρο!... Πέτρο!... έτραύλισε, πνιγμένος.

Τό σπερμασέτο έτρεχε πάνω στα δάχτυλά του, σέ πυρίνες σταγόνες, χωρίς νά αισθάνεται...

“Εμειν’ εκεί... άκίνητος... θλοσυρός... κυττάζοντας με μάτι θολό, άποχαυνωμένο αυτό το παιδί, που τόσο το είχε αγαπήσει, που τόσο είχε κλάψει, μυστικά...”

Κι' ο πληγωμένος έπίσης τον είχε άναγνωρίσει.

— Συγγνώμη, πατέρα!... συγγνώμη!... έβόγγησε ένώνοντας τὰ χέρια του.

Ο γέρος, με το λαρύγγι του ξεραμένο, δέν άποκρίθηκε...

— Συγχωρήστε με, σάς ίκετεύω, επανέλαβε ο δυστυχισμένος. Πατέρα, έζησα κακά, αλλά πεθαίνω τίμια...

Ο γέρος σιωπούσε πάντα.

Ο άλλος ξανάπεσε, καταβεβλημένος, στο προσκεφάλι του.

Αλλά τότε, αισθάνθηκε κάτι τι το ύγρo νά πέφτη σταγόνα προς σταγόνα πάνω στο πρόσωπό του.

Ο πατέρας έκλαιγε κι' αυτά τὰ εύλογημένα δάκρυα έξάγνιζαν το μισμένο αυτό μέτωπο σάν δεύτερο βάφτισμα.

“Επειτα παίρνοντας το μετάλλιο της Λεγεώνας της Τιμής, το κρεμασμένο τόσα χρόνια στα πόδια του Έσταυρωμένου, ο άπόμαχος, το ποποθέτησε πάνω στο στήθος του παιδιού του.

“Ενα είδος έκστάσεως εφώτισε

τά ώχρα χαρακτηριστικά του έτοιμοθάνατου. Έφερε με τρεμάμενο χέρι το ένδοξο παράσημο στα χείλη του ψιθυρίζοντας:

— Εύχαριστώ!...

Και ξεψύχησε....

* * *

— Λοχία, κάνε προσκλητήριο!...

Η ήμέρα προχωρούσε και το άποδεκατισμένο σύνταγμα παρετάσσετο με τούς σάκκους στην πλάτη.

— Ωμπέρ.

— Παρών.

— Μωχαμέτ Άλή Λορραίν;

— Παρών! άποκρίθηκε μιά φωνή άρρενωπή.

Όλων τὰ βλέμματα στρέφονταν προς τον σαλπικτή.

Ο γέρος, πτελιδνός, αλλά με τὰ μάτια ξερά, ντυμένος με τη στολή του γυιού του, θγαίνει απ' τούς στίχους.

— Ονομάζομαι Λορραίν, παλιός σαλπικτής στο 3ο των Ζουάβων, αντικαθιστώ το γυιό μου που σκοτώθηκε πολεμώντας εναντίον του έχθρου.

Σιωπηλά ο λοχαγός άποκαλύπτεται μπροστά στον άπόμαχο, κι' ο κατάλογος εξακολουθεί.

* * *

— Έμπρός!

Ο έχθρος επανήλθε, περισφίγγοντας το μικρό στράτευμα.

— Έμπρός!

Η σάλπιγκα σημαίνει έφοδο...

“Ενα φρικίασμα περνά μέσ' στην ψυχή των στρατιωτών, στον άγριο τόνo της, τον σπαρακτικό.

Είπε κάτι το τρομακτικό, το άπελπισμένο, είπε ή κραυγή της όργης, του μίσους, της έκδικήσεως, του πατέρα και του Γάλλου ουγρύνω.

Κ' οι Ζουάβοι πηδούν παράφοροι, μισομεθυσμένοι, άγριοι.

Κι' ο γέρος έπίσης τρέχει σάν κι' αυτούς, δέν σέρνει πάνω το πόδι του. Έμπρός! Με την σάλπιγγα στα χείλη, σημαίνει, χωρίς νά σταματά καθόλου.

Τό αίμα του θγαίνει απ' το στόμα, τὰ μάτια του θολώνουν, τὰ με-

ΜΕ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

“Όταν ο Παριζιάνος θιασάρχης Άντουάν διηύθυνε το θέατρό του, του βουλευάρτου του Στρασβούργου, έθύμωνε πολύ εύκολα.

Την ήμέρα που άνέλαβε τη διεύθυνση του Ωδείου, οι φίλοι του του συνέστησαν νά κρατή σ' όλες τις περιστάσεις την ήρεμία και την άεριοπρέπεια που άπαιτεί ή νέα του θέσις.

Ο Άντουάν το ύποσχέθηκε. Άλλά την ήμέρα της έπισήμου ύποδοχής του, όταν άνέβαινε τη σκάλα του Ωδείου, περικυκλωμένος από το έπιτελείο του, παραπάτησε και μιά θλαστήμια του ξέφυγε από το στόμα:

— Στο δ.....!

“Αξαφνα θυμήθηκε τις συστάσεις που τουχαν κάνει και φώναζε:

— Άκού νά θλαστήμω! Φτου, νά πάρη ο διάβολος!....

* * *

“Ενας ένοχλητικός πλησιάζει τον Γάλλο ήθοποιό Κοκλέν και του λέει:

— Θά είσθε άρρωστος, φίλε μου. Είπε πολύ χαλασμένη ή όψι σας σήμερα!

— Μή μου το θυμίζετε... “Ημouνα όχτώ μέρες άναίσθητος...

— “Α Θεέ μου! τι σάς συνέβη;

— Κοιμώμouνα!

λίγγια του χτυπούν...

Προχωρεί, προχωρεί, σαλπίζοντας πάντοτε μανιωδώς.

Μιά σφαίρα του συντρίβει το δεξί μπράτσο και παίρνει την σάλπιγγα με τ' άριστερό. Μιά άλλη του τρυπάει πέρα ως πέρα τη γάμπά, κι' όμως εξακολουθεί νά τρέχει. “Επί τέλους μιά τελευταία σφαίρα τον χτυπάει κατάκαρδα και πέφτει στην ίδια θέσι, στην όποία έπεσε και το μάτι του λίγες ώρες προωτήτερα...

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

Ο ΦΟΝΙΑΣ

Ο δικηγόρος υποστήριζε πώς ήταν τρελλός. Γιατί πώς αλλιώς να εξηγηθεί παρόμοιο έγκλημα; Είχαν θρή ένα πρωί, μέσα στα καλάμια, κοντά στο Σατού δυο πτώματα αγκαλιασμένα, γυναίκα και άνδρα δύο ανθρώπους του κόσμου, γνωστούς, πλουσίους, όχι πειά νέους, και πανδρεμένους από τον προηγούμενο χρόνο, γιατί η γυναίκα έδω και τρία χρόνια μόλις είχε μείνει χήρα.

Δέν ήξερε κανείς να έχη έχθρους, και ούτε τους έκλεψαν, τι είχαν επάνω τους. Όπως φαινόταν τους είχαν πετάξει από την όχθη στο ποτάμι, αφού τους χτύπησαν τον έναν μετά τον άλλο, μ' ένα μακρύ μυτερό σίδερο.

Η ανάκρισι δέν απέκάλυπτε τίποτε. Οί βαρκάρηδες δέν ήξεραν τίποτε. Θα αφήνονταν ή υπόθεσι έτσι, όταν ένας ξυλουργός νέος στην ηλικία από ένα γειτονικό χωριό, Γεώργιος Λουδρεθίκος ονομαζόμενος, ο λεγόμενος «Αστός», παρουσιάστηκε και ωμολόγησε ότι αυτός ήταν ο φονιάς.

Σ' όλες τις ερωτήσεις δέν απαντούσε παρά αυτό μόνο :

— Γνώριζα τον άνδρα έδω και δυο χρόνια, την γυναίκα έδω κι' εξη μήνες. Έρχόντουσαν συχνά να μου δώσουν για επιδιόρθωσι παλιά έπιπλα, γιατί είμαι τεχνίτης καλός. Και όταν τον έρωτούσαν :

— Γιατί τους σκότωσες ;

— Απαντούσε επίμονα :

— Τους σκότωσα, γιατί ήθελα να νά τους σκοτώσω.

Τίποτε άλλο δέν μπορούσαν να πάρουν από το στόμα του.

Ο άνθρωπος αυτός ήταν νόθο

παιδί, ασφαλώς που το παρέδωσαν σε παραμάνα και έπειτα το εγκατέλειψαν. Δέν είχε άλλο όνομα από Γεώργιος — Λουδοβίκος —, αλλά καθώς, μεγαλώνοντας, έγινε πάρα πολύ έξυπνος, με γούστα και λεπτότητες εκ γενετής, που δέν είχαν οί συνάδελφοί του τον ώνόμασαν : «ο Αστός». Και δέν τόν εφώναζαν παρά μόνο με το όνομα αυτό. Έλεγαν πώς είχε εξαιρετικά καλός στην τέχνη του. Έκανε μάλιστα και λίγη γλυπτική στο ξύλο. Έλεγαν ακόμη πώς ήταν πολύ ζωηρός οπαδός των κομμουνιστικών και αναρχικών θεωριών, μανιώδης αναγνώστης δραματικών μυθιστορημάτων, έκλογεύς με επιρροή και πεπειραμένος ρήτωρ στις δημίσιες συναθροίσεις των εργατών ή των χωρικών.

* * *

Ο δικηγόρος επέμενε πώς ήταν τρελλός.

Πώς θα ήμπορούσε στ' αλήθεια να παραδειχτή κυνείς ότι ο εργάτης αυτός σκότωσε τους καλύτερους του πελάτες, πελάτες πλουσίους και γενναίωδωρους που τούδωσαν δουλειά μέσα σε δυο χρόνια τριών χιλιάδων φράγκων ; (Τα θιβλία του τώθειχναν). Μιά μόνη εξήγησι υπήρχε. Η τρέλλα, ή έμμονη ιδέα του απόκληρου της τύχη, που εκδικείται όλους τους άστους, σκοτώνοντας από την τάξι αυτή δυό. Και ο δικηγόρος έκαικε υπαινιγμό γι' αυτό το παρατσούκλι «ο Αστός» που είχαν δώσει στη χώρα σ' αυτόν τον χαμένο και φώναζε :

— Δέν είχε κι' αυτό μια ειρωνεία, μια ειρωνεία ικανή να εξάψη ακόμη περισσότερο το δυστυχισμένο αυτό παιδί, που ούτε πατέρα έχει ούτε μητέρα ; Είνε ένας θερμός δημοκρατικός. Τι λέγω ; άνηκει στο πολιτικό κόμμα που η Δημοκρατία τουφέκιζε και εξώριζε άλλοτε, και που το δέχεται σήμερα με ορθάνοιχτες άγκάλες, στο κόμμα αυτό για το οποίο ή φωτιά είχε μια άριχή και ο φόνος ένα απλούστατο μέσο.

Αυτές ή θεωρίες που χειροκροτούνται τώρα στις δημόσιες συναθροίσεις, κατέστρεψαν τον άνθρωπο αυτόν. Άκουσε δημοκρατικούς, ακόμη γυναίκες, ναί, γυναίκες ! να ζητούν το αίμα του Γαμβέττα, το αίμα του Γκρεβύ το άρρωστο μυαλό του κοινήθηκε ζητούσε αίμα, αίμα των άστων !

Δέν πρέπει να καταδικάσετε αυτόν, κύριοι. αλλά την Κομμούνα.

Ψίθυροι επιδοκιμασίας άκούστηκαν. Κατάλαβαινε ο καθείς ότι ο δικηγόρος κέρδιζε την υπόθεσι. Ο λαϊκός επιτριποίη δέν βάντείπε τίποτε. Τότε όπρόεδρος έθεσε στον κατηγορούμενο το συνηθισμένο έρώτημα :

— Κατηγορούμενε, δέν έχεις τίποτε να προσέσης προς υπεράσπισίν σου :

Ο κατηγορούμενος έσηκώθηκε. Ήταν κοντός, ξανθός, με μάτια σταχτιά, άπλανή και καθαρά.. Μιά φωνή γερή, ειλκρινής και ήχηρή έθγαινε από το άδύνατο αυτό άγόρι και άλλαξε άπότομα, με τις πρώτες λέξεις, τη γνώμη που σχηματίσθηκε γι' αυτόν. Μίλησε ύψηλόφωνα, με τόνο πομπώδη, αλλά τόσο καθαρό που και ή παραμικρότερής του λέξεις άκούγονταν εις το βάθος της μεγάλης αίθουσας :

— Κύριε πρόεδρε, επειδή δέν θέλω να μπώ σε κανένα φρενοκομείο, και επειδή προτιμώ τη λαιμητόμο θα σάς τά πώ όλα !

Σκότωσα τον άνδρα αυτόν και τη γυναίκα αυτή γιατί ήταν γονείς μου !...

Τώρα άκούστε με και δικάστε με. Μιά γυναίκα, γέννησε ένα άγόρι, και τούτειλε κάπου σε μια παραμάνα. Ούτε και θάξερε σε ποιο μέρος ο συνένόχος της έφερε το μικρό άθωο πλάσμα, το καταδικασμένο στην παντοτεινή δυστυχία στη ντροπή μιάς άνόμου γεννήσεως.

Και πιότερο ακόμη : στο θάνατο, αφού το εγκαταλείψανε, γιατί ή παραμάνα μην παίρνοντας το μηνιατικό, μπορούσε όπως κάνουν συνήθως, να το αφήσει να μαραίνεται, να υποφέρει από την πείνα, να πεθάνη από την εγκατάλειψι ! Η γυναίκα που μ' έδύζαζε ήταν τίμια, πιότερο γυναίκα, πιότερο γενναίωψυχη, πιότερο μητέρα από τη μητέρα μου. Μάνθρεψε. Μούκανε όμως κακό.

Έκανε το καθήκον της. Καλύτερα νάφήνωνται να πεθαίνουν τάχλια αυτά πλάσματα που τα πετάνε στα χωριά, όπως πετάνε τα σκουπίδια.

Μεγάλωσα με την άοριστη έντύπωσι ότι έφερνα πάνω μου μια άτιμία. Τά άλλα παιδιά μ' ώνόμασαν μια μέρα «νόθο». Δέν ήξευρα τι σημαίνει αυτή ή λέξι, την άγνοούσα εγώ, αλλά την

αισθάνθηκα.

Ήμουν υπόρω να το πώ, ένας από τους πιο έξυπνους του σχολείου, και θα γινόμουν ένας τίμιος άνθρωπος, αν οί γονείς μου δέν διέπραταν το έγκλημα να μ' εγκαταλείψουν.

Το έγκλημα αυτό, εναντίον μου το διέπραξαν. Ήμουν το θύμα, αυτοί ήταν οί ένοχοι. Ήμουν άυπεράσπιστος, ήταν χωρίς οίκτο. Έπρεπε να μ' αγαπούν, μ' επέταξαν.

Εγώ, τους χρωστούσα τη ζωή, αλλά ή ζωή έλεδωρο. Η δική μου έν πάση περιπτώσει, ήταν ένα δυστύχημα. Μετά την έπονείδιστη εγκατάλειψι τους δέν τους χρωστούσα παρά έκδίκησι. Διέπραξαν εναντίον μου την άπανθρωπότερη πράξι, την άτιμότερη, την τετυτωδέστερη που ήμπορεί κανείς να διαπράξη

έναντίον ενός ανθρωπίνου πλάσματος.

Ένας άνθρωπος που τον ύβριζουν χτυπά. Ένας που τον κλέβουν ξαναπαίρνει την περιουσία του δια της βίας. Ένας που τον εξασπατούν τόν περιγελούν, που τον τυραννούν, σκοτώνει. Ένας που μπατοίζεται σκοτώνει. Ένας που ατιμάζεται σκοτώνει. Εγώ κλέφτηκα, εξασπατήθηκα τυραννήθηκα, έμπατοίστηκα και ήθικώς, ατιμάσθηκα, περισσότερο από όλους εκείνους που τους συγχωρείτε τον θυμό.

Εκδικήθηκα, σκότωσα. Ήταν το νόμιμό μου δικαίωμα. Πήρα την ευτυχισμένη τους ζωή ως αντάλλαγμα της φρικώδους ζωής που μου είχαν επιβάλει.

Θά πητε πώς σκότωσα τους γονείς μου ! Ήταν γονείς μου, αυτοί οι άνθρωποι για τους οποίους υπήρξα άταισιο φορτίο, ένας τρόμος, μια μουντζούρα για τους οποίους ή γέννησίς μου υπήρξε δυστύχημα και ή ζωή μου μια απειλή ντροπής ; Ζητούσαν μια έγωστική απόλαυση και απόχτησαν ένα παιδί που δεν περίμεναν. Ξέθαλαν το παιδί. Σειρά μου ήταν να κάμω το ίδιο γι' αυτούς.

Και μολαταύτα ακόμη, ήμουν εξοιτισμένος να τους αγαπήσω.

Πάνε δυό χρόνια, σάς τώπα, που ο άνδρας, ο πατέρας μου, έμπεκε στο μαγαζί μου για πρώτη φορά. Δεν υπωπτεύθηκα τίποτε. Μου παραγγείλε δυό έπιπλα. Είχε πάρει, τώμαθα άργότερα, πληροφορίες από τον παπά, υπό έχεμύθειαν, έννοείται, ότι ήμουν παιδί του.

Έρχόταν συχνά μούδινε δουλειά και πλήρωνε καλά. Κάποτε-κάποτε μάλιστα μιλούσε για διάφορα πράγματα. Αισθανόμουν στοργή γι' αυτόν.

Στην άρχή του έτους αυτού έφερε τη γυναίκα του, τη μητέρα μου. Όταν μπήκε, έτρεμε τόσο πολύ που νόμισα πώς την έπιασαν τά νεύρα της. Έπειτα ζήτησε ένα κάθισμα και ένα ποτήρι νερό. Δεν είπε τίποτε. κύτταξε τά έπιπλά μου σαν παραζαλισμένη και δεν άπαντούσε παρά με «ναι» και με «όχι», όπως έτύχαινε, σέ όλες τις έρωτή-

σεις μου ! Σάν έφευγε μου φάνηκε σαν τρελλή.

Ξανάβρε τον έπόμενο μήνα. Ήταν ήσυχη, κυρία του έαυτού της. Έμειναν την ήμέραν εκείνην πολλήν ώραν φρουράντας και μου έδωσαν μια μεγάλην παραγγελία. Την ξαναείδα τρεις φορές ακόμη, χωρίς τίποτε να καταλάβω.

Άλλά μια μέρα άρχισε να μου μιλή για τη ζωή μου, τά παιδιάτικα μου χρόνια, τους γονείς μου. Άπάντησα : «Οί γονείς μου, Κυρία, ήταν κάποιον άθλιοι που με έπέταξαν». Τότε έβαλε το χέρι στην καρδιά και έπεσε άναίσθητη. Σκέφθηκα, εύθυσ. «Είνε ή μητέρα μου!» άλλα πρόσεξα να μη με καταλάβουν. Ήθελα να την βλέπω νάρχεται.

Άλλά και εγώ μάζεψα διάφορες πληροφορίες. Έμαθα ότι είχαν παντρευτή τον περασμένο Ιούλιο και τουτό γιατί ή μητέρα μου πριν τρία χρόνια μόλις είχε χηρέψει. Είχε ψιθυριστή ότι αγαπήθηκαν ενώ ζούσε ακόμη ο πρώτος σύζυγος, αλλά δεν είχαν καμμία απόδειξη. Έγώ ήμουν ή απόδειξη, ή απόδειξη, που έκρυψαν στην άρχή, και έλπίσανε να κυταστρέψουν έπειτα.

Περίμενα, ξαναφάνηκε ένα θράδυ συνοδευόμενη πάντα από τον πατέρα μου. Την ήμέρα εκείνη φαινόταν πολύ συγκινημένη δεν ξέρω γιατί. Έπειτα την στιγμή που θάφευγαν μου είπε : «Θέλω το καλό σου, γιατί μου φαίνεσαι καλό παιδί και έργατικό. Θά σκέφτεσαι θέβαια να παντρευτής κάποια μέρα. Έρχομαι να σε βοηθήσω για να διαλέξης ελεύθερα τη γυναίκα που θά σου πρέπει. Έγώ παντρευτήκα παρά τη θέλησίμου μια φορά, και ξέρω πώς υποφέρει κανείς σ'αυτή την περίστασι. Τώρα είμαι πλούσια, χωρίς παιδιά, ελεύθερη, κυρία της περιουσίας μου. Να ή προίκα σου».

Μου έδωσεν ένα σφραγισμένο φάκελλο.

Την κύτταξα μέσα στα μάτια, έπειτα της είπα : «Είστε ή μητέρα μου ;»

Ωπισθοχώρησε τρία βήματα και σκέπασε τά μάτια με το χέρι για να μη βλέπη πειά. Έκείνος, ο άνδρας, ο πατέρας μου, την έκράτησε στην άγκαλιά του και μου φώ-

ναξε. «Μά είσαι τρελλός!» Άπάντησα : «Καθόλου, Ξέρω καλά πώς είστε γονείς μου. Δεν με γελούν έμένα. Όμολογήσετέ το και θά φυλάξω τó μυστικό σας. Δεν τάχω μαζύ σας: θά μείνω ό,τι είμαι : ένας μαραγκός.

Ωπισθοχωρούσε προς την έξοδο, συγκρατώντας πάντα τη γυναίκα του, που άρχισε να κλαίη.

Έτρεξα κι' έκλεισα την πόρτα, έθαλα το κλειδί στην τσέπη μου, και ξαναείπα :

«Ίδετε την λοιπόν και άρνηθήτε ακόμα πώς δεν είνε ή μητέρα μου.»

Τότε θυμώσε, έγινε κίτρινος, τρομαγμένος από την σκέψη ότι τó σκάνδαλο που άπόφυγαν ως τώρα μπορούσε να ξεσπάση ξαφνικά ότι ή θέσι τους στην κοινωνία, ή υπόληψίς τους, ή τιμή τους θά χανόταν έτσι άπτότομα, και ψιθύρισε : «Είσαι ένας κανάγκις που θέλεις να μάς άποσπάσης λεπτά. Κάνε καλό λοιπόν στο λαό, στους πρόστυχους αυτούς, βοηθήσε τους, υποστήριξε τους!»

Η μητέρα μου κατάπληκτη, έλεγεν όλοένα : «Πάμε να φύγουμε, πάμε να φύγουμε !»

Τότε καθώς ή πόρτα ήταν κλειστή, έφώναξε ο άνδρας της : "Αν βέν μου άνοίξης άμέσως, θά σε ρίξω στη φυλακή για έκβίασι και βία !

Είχα μείνει κύριος του έαυτού μου άνοιξα την πόρτα και τους είδα να χάνονται στο σκοτάδι. Τότε μου φάνηκε ξαφνικά ότι ώρφάνεψα, έγκαταλείφθηκα, σπρώχτηκα στο πάμι. Μιά τρομερή θλίψη, άνάμικτη με θυμό, με μίσος, αηδία, μ' έκυρίευσε : σαν να έξεγέρθηκεν όλο μου πó είνε, σαν να έξεγέρθηκε για τó δικήν, την τιμή, την άπορριγμένη στοργή. Άρχισα να τρέχω για να φθάσω κατά μήκος της όχθης του Σηκουάνα, που έπρεπε να ακολουθήσουν για να φθάσουν στο σταθμό τού Σατού.

— Τους έφθασα σε λίγο. Η νύχτα είχε πέσει θεοσκότεινη. Προχωρούσα κλεφτά πάνω στο χορτάρι, και δεν μ' άκούσαν : Η μητέρα μου έκλαιε πάντα. Ο πατέρας μου έλεγε : «Τό λάθος είνε δικό σου, έπέμενες να

τόν ίδης ! Ήταν τρέλλα στην θέσι που θρισκόμαστε. Μπορούσαμε να τού κάνουμε καλό από μακριά, χωρίς να φαίνόμαστε. Άφού δέν ήμπορούμε να τόν άναγνωρίσουμε για παιδί μας, σέ τί χρησιμεύουν ή επικίνδυνες αυτές έπισκέψεις;» Τότε ρίχτηκά μπρός τους, ίκετεύοντάς τους και ψιθύρισα : «Βλέπετε πώς είστε γονείς μου; Με πετάξατε μια φορά, θά με διώξετε πάλι ;»

Τότε, Κύριε Πρόεδρε, σήκωσε τó χέρι του πάνω μου, σάς τó όρκίζομαι στο λόγο της τιμής μου, στο νόμο, στη Δημοκρατία. Μ' έχτύπησε, και καθώς τόν έπιασα από τόν γιακά, τράβηξε από την τσέπη του ένα περίστροφο.

Άναψε τó αίμα μου, δέν ήξερα τί έκαμα πειά, είχα τόν διασθήτη μου στην τσέπη, τόν χτύπησα, τόν χτύπησα μ' αυτόν, όσο μπορούσα. Τότε έκείνη άρχισε να φωνάζη τραδώντας μου τά γένεια : «Βοήθεια ! πιάστε τόν δολοφόνο». Φαίνεται ότι την σκόπασα κι' αυτήν. Ξέρω εγώ τί έκανα εκείνη τη στιγμή ;

Έπειτα, σαν τους είδα και τους δυό ξαπλωμένους χάμω, τους έπέταξα στον Σηκουάνα, χωρίς να σκεφθώ.

* * *

Ο κατηγορούμενος ξανακάθισε. Έξ αίτίας της άποκαλύψεως αυτής ή υπόθεσις άνεβλήθηκε για την άλλη συνεδρίασι του δικαστηρίου. Άν είμαστε ένορκοι τί άπόφαι θά βγάδων του ;

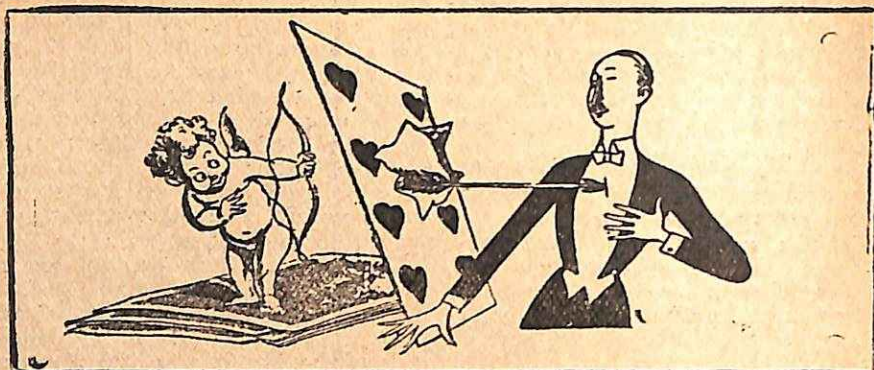
ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΓΙΑΣΣΑΝ

ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ

ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΑΡΕΤΕΣ

Τέσσερα πράγματα πρέπει να ζήταμε απ' την γυναίκα :

- Να έχη την άρετή στην καρδιά της.
- Την σεμνότητα στο μέτωπό της.
- Την γλυκύτητα στα χείλη της.
- Την εργασία στα χέρια της.

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΑ ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΣΑΛΔΗ

(Τῆς Ντεμπόρντ Βαλμὲρ)

Ἦθελα ρόδα σήμερα νὰ φέρω σου, ὦ γλυκεριά μου
 κ' ἔβαλα τόσο μπόλικά στὴ ζώνη μου γιὰ σένα
 πού οἱ κόμπτοι τηξέσπασαν καὶ πέσαν ὅλα χάμου
 κ' ἔφυγαν μὲ τὸν ἀνεμο πού ἐφύσαε μανιασμένα.

Στὴ θάλασσα σκορπίστηκαν καὶ δείχτηκε ἀναμμένη
 τὸ ρέμ' ἀκολουθήσανε νὰ μὴ φανοῦνε πειὰ
 μὰ ἡ ζώνη πού τὰ κράταγε εἶν' ὅλη εὐωδιασμένη·
 Στὴν ἀγκαλιά μου ἀκούμπησε, νὰ πῆς τὴ μυρώδιά!

Ἡ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗ

(Τοῦ Φ. Μοντεσκιού)

Τὸ σπίτι τὸ σιγύρισα καὶ σφάλισα τὴ σάλα
 καὶ τώρα στέκω κ' ἀγρυπνῶ στοῦ ἀφέντη τ' ἀγαθὰ.
 Ὁ σκύλος τοῦ σπιτιοῦ ὁ πιστός, στὴν πόρτα ξαπλωμένος,
 ἔχει περισσότερο ἀπὸ μέ τὰ μάτια του κλειστά.

Τὸ συντριβάνι τῶκλεισα, τὴν ἔσθυσά τὴ λάμπα,
 καὶ τὰ μαχαιροπήρουνα τὰ κλείδωσα κ' αὐτὰ
 καὶ μὲς στὴ σκοτεινὴ σιωπὴ, κεῖ πού τελειών' ἡ ράμπα,
 κυλοῦνε στὸ ξερὸ ψωμί τὰ δάκρυα μου ζεστά.

Δὲ θάρω τὴν ἀνάπαψη παρὰ στὸν τάφο, Θέ μου!
 Πρῶτὴ φορὰ τὸ κάλεσμα θάνατι γλυκὸ γιὰ μέ:
 Ὅταν θαθεῖ, κάτου στὴ γῆς, θ' ἀκούσω τ' ὄνομά μου
 καὶ θ' ἀπαντήσω «Κύριε» μὰ θάσαι σὺ, Θεέ!

ΣΤΡΟΦΕΣ

(Τοῦ Ζὰν Μορσές)

Σὰν ἔρθῃ τὸ χινόπωρο καὶ φύλλα πεθαμένα
 στοῦ γκρέμιου μύλου πέσουνε τὴ στέρνα τὴν πλατειά,
 καὶ μὲς στὶς ἄδειες πόρτες τοῦ θὰ οὐρλιάζουν μανιωμένα
 τ' ἀγέρια, κ' ὅπου στέναζεν ἡ πέτρα τοῦ ἡ θαρειά.

Θὰ πάω μονάχος νὰ σταθῶ στὸ ἔρμο κείνο μέρος
 στὸν τοῖχο ἀγνάντια, πού ὁ κισσὸς τότε σκεπάζει ὁ γέρος,
 κ' ὥρα πολλὴ στὰ σκυθρωπὰ νερά θὰ βλέπω κάτου
 τὴν ὄψη μου μὲ τὴ στερνὴ γαλήνη τοῦ θανάτου.

ὦ, ἐσὺ τοῦ αἰθέρος σύντροφε, ἀδιάφορε καπνέ,
 λέω πὼς σοῦ μοιάζω λίγο:
 Εἶνε ἡ ζωὴ σου μιᾶς στιγμῆς, ἀφανισμένη ἐμέ,
 μὰ ἀπ' τὴ φωτιά, ὅπως καὶ σὺ, κινᾶω ἀργὰ νὰ φύγω.

Ἔ, γιὰ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὰ γόνατά του ἄς λυώνῃ
 καὶ στάχτη ὅλο ἄς μαζώνῃ.

Ἐμεῖς οἱ δυὸ ἀσυγκίνητοι καπνέ μου, ἄς ἀνεβοῦμε
 ψηλὰ ν' ἀφανιστοῦμε!

Ἡ ΖΗΤΙΑΝΑ

(Τοῦ Τέννυσον)

Ἐσταύρωσε τὰ χέρια τῆς στὸ στήθος ἡ ζητιάννα
 κ' ἦρθε ξυπόλυτη μπροστὰ στὸ βασιλεῖα τῆς νὰ σταθῇ.
 Στὸν κόσμον τέτοια ὡμορφιά δὲν ἔχει οὔτε σουλιτάννα,
 οὔτε ποτὲς εὐρέθηκε, οὔτε ποτὲ θὲ νὰ θρεθῇ.
 Κι' ὁ βασιλεὺς μὲ τὴν χρυσὴ κορῶνα στὸ κεφάλι
 κατέβηκε ἀπ' τὸν θρόνον του, νὰ τὴν χειρεθῇ.
 «Δὲν εἶν' αὐτὸ παράξενο» ἔλεγε οἱ μεγάλοι,
 «τέτοια μεγάλῃ ὡμορφιά δὲν ἔχουμε ἀπαντήσει».

Ὡς λάμπει μέσ' στὰ σύννεφα τὴν νύχτα τὸ φεγγάρι
 μεσ' στὰ φτωχὰ κουρέλια τῆς κ' αὐτὴ λαμποκοποῦσε.
 Ἐνας τὸ στήθος τὸ σφιχτὸ καὶ τοῦ κορμιοῦ τὴν χάρι,
 κ' ἄλλος τὰ μαῦρα τῆς μαλλιά καὶ μάτια τῆς παινοῦσε,
 κ' ὁμολογοῦσαν πὼς ποτὲ σ' ἐκείνη ἐκεῖ τὴν χώρα
 τέτοια Νεράιδας ὡμορφιά δὲν εἶδαν ὥς τώρα.
 Κι' ὁ βασιλεὺς ὠρκίστηκε σὰν βασιλεὺς: Κυρά μου,
 σὺ θὲ νὰ γίνῃς ταίρι μου καὶ σὺ βασίλισσά μου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

ΧΑΛΒΙΤΣΚΑ - ΤΣΟΥΠΙΤΣΚΑ

Τὸ παραμύθι αὐτὸ μᾶλλον τὸ διηγήθηκε μιὰ γρηὰ ἀπὸ τὴν Κατράνιστα, σὲ μακεδονικὴ γλῶσσα.

«Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ, τότε στὸν παλιὸ καιρὸ».

Ζοῦσαν μιὰ γρηὰ καὶ ἕνας γέρος. Παιδιά δὲν εἶχανε, σκυλιὰ δὲν εἶχανε, ζοῦσαν μοναχοὶ τους. Ἦταν Σαρανταήμερο σὰν σήμερα.— Τῆς γρηᾶς τῆς «λιμπίστηκε» νὰ φκιάση χαλβὰ μὲ λάδι τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα.— Σηκώθηκε νύχτα καὶ τὸν ἔφκιασε.

— Μὴν τρῶς, τῆς λέει ὁ γέρος, νὰ πᾶμε πρῶτα εἰς τὴν ἐκκλησίᾳ κ' ἔπειτα.

Ἀφῆκαν τὸν χαλβὰ στὴ χύτρα καὶ πῆγαν ν' ἀνάψουνε κᾶνα κερί.

Σὰν ἐγύρισαν, τί νὰ ἰδοῦν; Τὸ σπῖτι ἐτοιμο, παστρικό, καθαρισμένο, σφουγγαρισμένο, τὰ πιάτα καθαρά, τὰ ροῦχα τους στρωμένα καὶ στὴ μέση στοῦ τραπέζι μιὰ πῆττα σαρακοστιανή, (πόσνα ζέλενικ) πρασινόπηττα, δηλαδή, ἀπὸ χόρτο τοῦ ἀγροῦ μὲ ἄφθονο σουσάμι καὶ καρύδι, ὅπως συνηθίζουν στὴ Μακεδονία.

Οἱ γέροι τρίβανε τὰ μάτια τους.

— Ποιὸς τὰ ἔφκιασε αὐτά;

Καὶ ἐμπρὸς στὴν πῆττα, λησμονῆσαν τὸν χαλβὰ.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα σηκώθηκαν νὰ πᾶνε στοῦ χωράφι, γυρίζουνε τὸ θράδυ, πάλι τὸ σπῖτι καθαρό, πλυμένο καὶ στὴ μέση τὸ τραπέζι μὲ φασουλ-ταβὰ, ποὺ κολύμπαιγε στοῦ

λάδι καὶ «χουσάφι» (εἶδος κομποστὰς μακεδονικῆς).

— Βρὲ γρηὰ, λέει ὁ γέρος, νὰ κρυφτοῦμε νὰ δοῦμε ποιὸς τὸ κάνει αὐτό.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα κάνουν ὅτι θὰ φύγουν καὶ ἀνεβαίνουνε στὰ κεραμίδια καὶ παραμονεύουνε ἀπὸ τὸν φεγγίτη. Βλέπουν λοιπὸν ν' ἀνοίγῃ ἡ χύτρα, καὶ ὁ χαλβὰς, ποὺ εἶχαν λησμονήσει, νὰ βγαίῃ καὶ νὰ μεταμορφώνεται σὲ ἕνα γλυκὸ καὶ πεντάμορφο κορίτσι μελαχροινὸ σὰν μέλι καὶ νόστιμο σὰν τὸ καρύδι.

Ἐσугύρισε τὸ σπῖτι, σκούπισε, ἔπλυνε, καθάρισε, ἐτοίμασε ἕνα νόστιμο σαρακοστιανὸ φαγί, καὶ ἔπειτα ἔγινε πάλι χαλβὰς καὶ μπῆκε μέσ' στὴ χύτρα.

Οἱ γέροι ἐσάστισαν, μὰ καὶ τοὺς φάνηκε καλὸ.

Κάθε πρωτὶ ἔφευγαν καὶ γύριζαν τὸ θράδυ καὶ ἔβρισκαν τὸ σπῖτάκι τους ἀρχοντικό καὶ τὰ φαγιά τους, βασιλικά φαγιά!...

Ἀλλὰ ἔλα ποὺ ἐμεῖς ἡ γρηᾶς ἡμαστέ παράξενες... Ἐξέρεις ποῦθε γίνονται ἡ γρηᾶς; Ἀπὸ τίς ξερὲς οὐρὲς τῶν Σατανᾶδων... Κάθε χρόνος ὁ διάβολος ἀλλάζει οὐρά, ὅπως ὑποκάμισο τὸ φεῖδι.— Κάθε ξερὴ οὐρά, λοιπὸν, ποὺ πέφτει στή μένη καὶ στριμμένη ἀπὸ τὸν τρισκατάρατο, γίνεται καὶ μιὰ γρηὰ στὸν κόσμος!...

Τῆς γρηᾶς λοιπὸν τῆς ἤλθε, νὰ τὸν φάῃ τὸν χαλβὰ, γιὰ νὰ ἰδῇ τί θ' ἀπογίῃ.

— Μῆ, μωρὴ γρηὰ, τῆς φώναζε ὁ

γέρος τῆς, μὰ ποῦ ν' ἀκούσῃ.— Καὶ μιὰ στιγμή ποὺ πῆγε ὁ γέρος ν' ἀγοράσῃ «μπᾶκλες» (κουκιά) κάθεται ἐκείνη καὶ τὸν τρώγει...

Σηκώνονται τὸ ἄλλο τὸ πρωτὶ καὶ πᾶνε στὴ δουλειά τους, γυρίζουνε τὸ θράδυ, τὸ σπῖτι ἄνω-κάτω, καὶ οὔτε φαί εἰς τὴν γωνιά, οὔτε φωτιά στοῦ τζάκι.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ ἴδιο, τὸ ἴδιο καὶ τὴν ἄλλη, τὸ ἴδιο κάθε μέρα.— Τέλος τῆς λέει ὁ γέρος τῆς γρηᾶς.

— Δὲν κάνουμε πάλι χαλβὰ, μήπως μᾶς ξαναγίῃ ἡ κόρη!...

Μιὰ «σταροκουρούνα», ποὺ περαστική, κάθησε ἀπ' ἔξω στοῦ περιβόλι σὲ μιὰ κερασιά, τοὺς εἶπε:

— Παρακαλέστε καὶ τὴν χύτρα. Αὐτὴ κοιλοπονᾷ!...

Πῆγαν λοιπὸν, φκιάσαν πάλι τὸν χαλβὰ καὶ παρακάλεσαν τὴν χύτρα:

«Χύτρα μου καλοχύτρα μου! καλόγρηα, κυρά μου!

ποὺ καμαρώνεις στὴ φωτιά, κι' ἡ φλόγες σ' ἀγκαλιάζουν, δόσε πάλι τὴν κόρη μας νὰ μᾶς γηροκομάη...»

Μόλις φύγαν οἱ γέροι, καὶ ὁ χαλβὰς βγήκε ἀπὸ τὴν χύτρα καὶ ἔγινε ἕνα ἄλλο κορίτσι, γλυκομελάχροينو, μὲ μυγδαλάτα μάτια, καὶ λαχταριστά. Ἐφκιάσε τὸ σπῖτι, ἔφκιασε φαί καὶ μπῆκε πάλι μέσ' στὴ χύτρα.

Γιὰ νὰ μὴ πολυλογοῦμε, οἱ γέροι ζοῦσαν εὐτυχεῖς, καὶ μιὰ μέρα φύλαξαν, πέτυχαν τὸ κορίτσι καὶ ἔπειτα ἔβγαине πλέον φανερά, μόνον ποὺ τὴν νύχτα, τρύπωνε πάλι μεσ' στὴ χύτρα!...

* * *

Πέρασαν χρόνια καὶ καιροὶ καὶ μεγάλωσε καὶ τὸ κορίτσι.— Οἱ γέροι θέλουνε νὰ τὸ παντρεύουν.— Ἀλλὰ μὲ ποιόν;— Ποιὸς ἦταν ἄξιος γιὰ γαμβρό, ἐκεῖ, γιὰ τὴν χαλβὰ, δογέννητη τὴν μοσχαναθρεμμένη;

Πᾶνε πάλι στὴ χύτρα:

— Χύτρα μου, καλοχύτρα μου, καλόγρηα, κυρά μου ποὺ καμαρώνεις στὴ φωτιά, κι' ἡ φλόγες σ' ἀγκαλιάζουν

γιὰ δείξε μας, ποιόνε γαμβρό, νὰ δώσουμε στὴν κόρη!...

Ἡ χύτρα, σὰν τὴ θάλαν στὴ φωτιά, ζωντάνεψε καὶ χούχλαξε καὶ εἶπε:

«Ὄξω στὴν ἀβαταινιά τὴν κακὴ τὴν πεθερά, μὲ τ' ἀγκάθια τὰ πολλά, πετεινάρι πιάστηκε, πάρτε το καὶ φέρτε το, καὶ στὴν κόρη, δώστε το.

Τρέχουν οἱ γέροι ἔξω στὴν «ἀβαταινιά» (βάτο) καὶ βλέπουν ἕνα ὁλόχρυσο καὶ πλουμισμένο πετεινάρι, μὲ ὁλοπόρφυρο λειρί, σὰν στέμμα, νὰ ἔχῃ πέσει μέσα καὶ νὰ παλαίῃ, νὰ ματώνῃ, νὰ ξεσχίζεται....

Τρόμαξαν νὰ τὸ βγάλουν, τὸ φέρνουν μέσ' στοῦ σπῖτι καὶ τρίβανε τὰ μάτια τους.

— Μὰ τί! Ἐνα πετεινάρι, θὰ δώσουνε στὴν κόρη τους, γαμβρό!

Μὰ ξαφνικὰ τὸ πετεινάρι ἔβγαλε ἀνθρώπινη φωνὴ καὶ εἶπε:

— Ἐγὼ εἶμαι βασιλόπουλο ἀπὸ τὴ μητέρα μου μαγεμένο. Ἀπὸ μικρὸ μὲ πέταξε.— Ἦθελε νὰ μοῦ δώσῃ γυναῖκα τὴ «Μάρα-Πιπιλιάρ» (τὴν Σταχτομαριά δηλαδή, ἕνα εἶδος ἰδικῆς μας Σταχτομπούτας, μὰ κακῆς αὐτῆς καὶ ἀσχημῆς). Ἐφυγα. Μὲ κινήγησε καὶ ἦρθε ἐδῶ καὶ ἔγινε «ἀριοβαταινιά» γιὰ νὰ μὲ πνίξῃ.— Ἄν δὲν προφθάνατε θὰ μ' ἔσχιζε μὲ τὰ νύχια τῆς, ποὺ εἶνε τῆς ἀγριοβαταινιάς τ' ἀγκάθια.— Ἀλλὰ ἡ Μοῖρα μοῦγραψε, ἂν πάρω γιὰ γυναῖκα κόρη ποὺ νὰ ἔχῃ μᾶνα τὴ «δύναμι τῆς γῆς», πατέρα τῆς τὸν ἥλιο, καὶ αἷμα τῆς τὸ στοιχεῖο τοῦ νεροῦ, καὶ τὴν ἐκοιλοπόνησε μιὰ φλοῦδα χῶμα, τότε θὰ πάρω πάλι τὸ βασιλεῖό μου, καὶ ἡ κακιά ἡ μητριά «Μπουμπάλκι» (κατσαρίδα) γιὰ νὰ τὴν τρῶν ἡ καρακάξες...

Πάλι τότε ἡ χύτρα χούχλαξε ἀπὸ τὴ φωτιά:

Τὸ σιταράκι τὸ ψωμί, εἶνε τῆς γῆς ἡ δύναμι, ὁ ἥλιος τὸ φυτρώνει, τὸ τρέφ' τὸ μεγαλώνει,

καὶ τὸ νερὸ τὴν ἐπλασε
μὲ μέλι ζυμωμένη
κι' ἐγὼ τὴν κοιλοπόνανα
ποῦν τὸ κορμί μου φλούδα γῆς
ψημένο στὸ καμίνι.

Τότε κατάλαβαν ὅλοι, ὅτι ἡ κόρη τοῦ Χαλθᾶ ἦταν γεννημένη ἀπ' τὸ σιτάρι τὴν «δύναμι τῆς γῆς», ἀπ' τὸν πατέρα της τὸν ἥλιο ποὺ τὸ ἐμεγάλωσε καὶ τὸ «στοιχεῖο» τοῦ νεροῦ καὶ γινήκαν γάμοι καὶ χαρὲς καὶ κίνησαν μαζί, νὰ πάρουν τὸ βασίλειο...

Ἡ μητριὰ ὅμως ἡ στρίγλα, τὸ ἔμαθε, πὼς ἤρχοντο. Τῆς τῶπανε δυὸ ποντικοί, ποὺ τ' ἄκουσαν στὸ σπίτι, κι' ἔτρεξαν νὰ τὸ προφθάσουν...

Στέλλει λοιπὸν στρατιῶτες μπρὸς καὶ πιάνουνε τὸ πετεινάρι καὶ τὸ ρίχνουν στὸ μαῦρο ποταμό, ποὺ οὔτε ψάρια ἔχει, οὔτε ζωντανὸ μένει στὰ νερά του, οὔτε πουλὶ περνάει ἀπὸ πάνω του.

Ἡ γυναῖκα του ὅμως, ἡ «Χαλθίτσα» ἢ «τσομπίτσα» μόλις τὸ εἶδε φώναξε:

Νερὸ τῆς γῆς, τοῦ ποταμοῦ
τῆς στέρνας καὶ τοῦ θάλτου,
γλυκὸ, πικρὸ, καὶ ἀρμυρὸ
ἀπ' τὸ Θεὸ σταλμένο,
ἀπὸ βουνὰ κρημνίζεσαι,
καὶ σὲ πελάγη πέφτεις,
νερὸ, τῆς γῆς, τῶν ποταμιῶν,
τῆς θρύσης καὶ τῆς στέρνας
ποὺ μέσα μ' ἀναδεύεσαι
σὰν αἷμα στὸ κορμί μου
χάρισε τὴν ἀγάπη μου.
τὸν ἄνδρα, τὸ δικό μου.

Τὸ ποτάμι στάθηκε, ἀνοιξε δρόμο καὶ τὸ πετεινάρι πέρασε. Πρὶν βγῆ ὅμως, τοῦ εἶπε τὸ ποτάμι:

Πιὲ νερό, πιὲ νερό
φούσκωσε σὰν «ἀσκερό»
κι' ὅταν ἔρθ' ἡ ὥρα πάλι
ἡ κοιλιὰ σου νὰ τὸ βγάλῃ...

Ἐσκυψε τὸ πετεινάρι κι' ἤπιε, ἤπιε ὅσο φούσκωσε.

Ἡ μητριὰ, ἀπὸ πάνω ἀπ' τὸν πύργο, σὰν εἶδε πὼς τὸ ἔβγαλε ὁ

ποταμός, ἔστειλε ἄλλο στρατό, νὰ τὸ πιᾶσιν, νὰ τὸ ρίξῃ εἰς τὸ φούρνο. Πάλι ἡ «τσομπίτσα» — ἡ Χαλθίτσα — φώναξε:

Φωτιά πυρὴ, φωτιά χρυσὴ,
καὶ κόκκινη «ντιβόικα»
(παρθένος)

ποὺ ἔψησες τὸ σῶμα μου,
κι' ἀνάβεις τὸ κορμί μου,
καὶ μέσα μ' ἀναδεύεσαι,
αἷμα μου καὶ ζωὴ μου,
ποὺ ἦσαν ἡ μητέρα μου,
τοῦ ἡλίου θυατέρα,
μὴν κάψῃς τὸν ἀνδρούλη μου,
τὸν ἀγαπητικό μου!...

Τότε ὁ φούρνος μὲ τ' ἀνοιχτό του στόμα φώναξε:

Πῆς ν' ἀφήσῃ τὸ νερὸ
καὶ θὰ σβύσω στὸ φτερό,
ὅσο στὴν κοιλιὰ του ἔχει,
νὰ μὲ σβύνη, νὰ μὲ βρέχη,
κι' ἔλα πάρ' τὸ πετεινάρι,
μ' ὅλη τοῦ Θεοῦ τὴ χάρι.

Τὸ πετεινάρι ἀπόλυκε τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ ποὺ εἶχε πιῇ, ὁ φούρνος ἔσβυσε, τὸ πετεινάρι βγήκε, μὰ ὁ καπνός, πῆγε καὶ εἰδοποίησε τὴν πεθερά.

Τὸ πετεινάρι πέταξε ἀπάνω στὰ κεραμίδια τοῦ παλατιοῦ καὶ λάλησε:

— Νταγκουνέμα μάικατα
Νταγκουνέμα κέρκατα,
Μάρα—πιπιλάρα.

— (Νὰ χαθῇ ἡ μητέρα, νὰ χαθῇ καὶ ἡ κόρη της ἡ Σταχτο—Μαρία).

— Νταγκουνέμα μάικατα
Νταγκουνέμα κέρκατα,
Μάρα—πιπιλάρα.

Τότε ἡ μητριὰ ἐσκύλιασε.—Φαρμάκωσε ψωμί καὶ τὸ ἔρριξε στὰ κεραμίδια, γιὰ νὰ φάσῃ τὸ πετεινάρι καὶ φαρμακωθῇ, πεινασμένο ἀπὸ τὸ δρόμο καθὼς ἦταν.— Μὰ πάλι τὸ εἶδε ἡ χαλθαδογέννητη καὶ ἀνέβηκε ψηλὰ σ' ἕνα ψηλὸ πλατάνι καὶ φώναξε εἰς τὴν ψυχίτσα τοῦ ψωμιού:

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ Κ-Ι ΤΑ ΚΟΥΙΑ

ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ

Ἐνας ἀπ' τοὺς πελάτες φωνάζει τὸν ὑπηρέτη:

— Δόσε, σὲ παρακαλῶ, τὸ παπούτσι μου στὸν ἀπέναντι ὑποδηματοποιό. Ἐχει σχιστῇ λιγάκι ἀπὸ ἕνα καρφί.

— Ἀμέσως, κύριε.

Μετὰ μισὴ ὥρα τὸ παιδί τοῦ ὑποδηματοποιοῦ λέει στὸν θυρωρὸ τοῦ ξενοδοχείου: «Νὰ τὸ παπούτσι...! ἔρράφτηκε... κοστίζει 50 λεφτά».

Ὁ θυρωρὸς πληρώνει, κι' ἔπειτα φέρνει τὸ παπούτσι στὸν ὑπηρέτη.

— Νὰ τὸ παπούτσι, τὸ ἔφερε τὸ παιδί. Τοῦ ἔδωσα ἕνα φρόγγο.

Ὁ ὑπηρέτης δίνει τὸ παπούτσι στὴν θαλαμηπόλο:

— Δόσε μου 1 ½ φράγκο. Τόσο ἐπλήρωσα γιὰ ραφτικά.

Ἡ θαλαμηπόλος κατόπιν πρὸς τὸν πελάτη: «Νά, κύριε, τὸ παπούτσι. Τὸ ράφανε πολὺ τεχνικά. Τὰ ραφτικά στοιχίσαν δυὸ φράγκα».

Ὁ ξένος πληρώνει ἀγογγύστως. Σὲ λίγο περνώντας ἀπὸ τὸν ὑποδηματοποιὸ τὸν ρωτᾷ ἐκ περιεργείας:

— Πόσο στοιχίζουν τὰ ραφτικά;

— Τίποτε, κύριε, ἀπαντᾷ ὁ ὑποδηματοποιός, τίποτε... Δὲν ἦταν καὶ σπουδαία δουλειά!...

γραπτὸ καὶ ἔπειτα ἀναπαυθῆκαν μέσ' στὴ γῆ, ποὺ δέχεται ὅλο τὸν κόσμο...

— Καὶ ἡ χύτρα;

— Τὴν χύτρα τὴν χρυσώσανε καὶ τὴν ἐκάμανε κορῶνα. Τὴν φοροῦσε ὁ βασιλεὺς, σὰν ἔβγαίνε νὰ κρίνῃ μὲ τὴν δωδεκάδα του... Ἡ χύτρα τοῦδινε γνώμες σοφές καὶ λογικὲς καὶ κυβερνοῦσε μυαλωμένα... Ἀπὸ τότε ὅλοι οἱ βασιλεῖς, φοροῦνε χύτρες στὸ κεφάλι τους, ποὺ σήμερὰ τίς λένε «κορῶνες». Μὰ ἐπειδὴ ἀλλάξαν τὸ σχῆμα τους, ἀλλάξε κι' ἡ γνώσι ἀπ' τὸν κόσμο!...

Σ. Σταματίου

Ἀδελφί μου σιταράκι
καὶ καλὸ τῆς γῆς ψωμάκι
τρέφεις σὺ τὸ μυρμηγκάκι,
τὸ λιοντάρι, τὸ πουλάκι.
Ξέρασέ το, τὸ φαρμάκι,
γλύτωσ' τὸ πετεινάρακι.

Ἡ ψυχίτσα κρύφθηκεν κάτω ἀπὸ τὰ κεραμίδια. Τὸ πετεινάρι πάλιν λάλησε:

Νὰ ποῦκνε μάϊτσε
σέτε κοῦτσι μόσε...

— (Νὰ σκάσῃ ἡ μητέρα-μητριὰ ἢ σκυλογεννημένη).

Τότε σηκώθηκε ἕνας σίφουνας, ἕνα κακὸ δρολόπι, ἔστειλε ἡ γῆ τὴν σκάνη της, τὸ νερὸ τὰ σύννεφά του, καὶ τὴν δύναμὶ τῆς ἡ φωτιά καὶ τὴν πῆγαν ἐκεῖ ποὺ ἄνθρωπος πόδι δὲν πατεῖ, χορτάρη δὲν φυτρώνει...

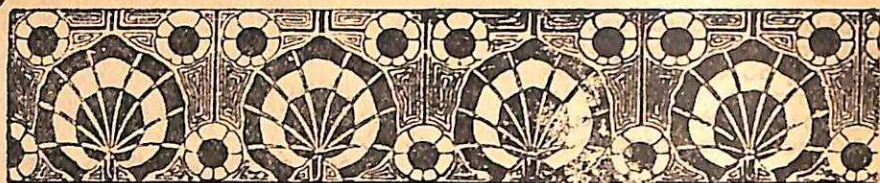
Ἀπάνω στὸ Καὺμάκ-Τσαλάν (βουνὸ ἀνωθεν τῆς Φλωρίνης ὕψους 2.500 μέτρων μέτρων, ἴσως ὁ ἀρχαῖος Βορράς) καὶ τὴν κρατοῦν οἱ ἀνέμοι δεμένη, μὲ τοὺς πάγους... Ἀλλὰ καμμιὰ φορὰ συνέρχεται, μανιάζει καὶ οὐρλιάζει καὶ τότε χιόνια καὶ κακὸ πέφτουν στὴ γῆ, νεροποντὲς καὶ καταιγίδες, χαλάει τίς σπορὲς τῶν χωρικῶν καὶ πέφτει μεγάλη πείνα εἰς τὸν κόσμον!... Τότε ἀλευρὶ δὲν ὑπάρχει καὶ φκιάνουνε χαλθάδες εἰς τὰ σπίτια... Ἡ χύτρες τότε μένουνε ξερὲς καὶ σταχτοπιπιλισμένες, κι' οἱ γέροι παγώνουν στὰ καλύβια τους.

Μὰ πάλι βγαίνει τὸ κορίτσι καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἰδικούς της τὴν γῆ, τὴν καλομάννα, τὸ στοιχεῖο τοῦ νεροῦ, καὶ τὸν πατέρα της τὸν ἥλιο καὶ πάλι φέγγουνε καλὲς ἡμέρες εἰς τὸν κόσμον... Καὶ πάλι ἡ χύτρες γιοματὲς τραγουδᾶνε καθιστὲς στὴς πυροσιτιὲς καὶ πάλι ἀνάβουν ἡ φωτιὲς καὶ φκιάνουν ἡ νοικοκυρὲς χαλθάδες...

— Καὶ τὸ πετεινάρι τί ἀπόγινε; ρώτησε τὴ γρηοῦλα.

— Πῆρε τὸ βασίλειό του, πῆρε τὰ παλάτια του, καὶ ἔζησε καλὰ μὲ τὴν γυναῖκα του τὴν μελοζυμωμένη, τὴν γλυκειὰ καὶ νόστιμη.

Οἱ γέροι ζῆσαν ὅσο τοὺς ἦτανε

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΚΑΨΕ ΚΑΡΔΙΕΣ

ΜΑΡΙΑ Η ΠΕΝΤΑΓΙΩΤΙΣΣΑ

Στά Σάλωνα σφάζουν τραγιά και στο
(Χρυσό κριάρια
Και στής Μαρίας την ποδιά σφάζονται παλ-
(ληκάρια.

Δεν υπάρχει σέ όλη την Ελλάδα χωριό που να μην ακούγονται συχνά οι στίχοι αὐτοί. Τους τραγουδοῦν στοὺς γμους, στὰ πανηγύρια, στὰ γλέντια, σάν ὕμνο στὴν αἰώνια ὁμοφία, σὰ δοξολόγημα στὴν περίφημη Μαρία τὴν Πενταγιώτισσα, τὴν ἱστορική καὶ μοιραία γυναίκα. Γιατὶ ἡ Μαρία ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς γυναικίους ἐκείνους χαρακτηριστοὺς τοὺς ὁποίους ἡ φύσις προορίζει γιὰ τὴ συμπαθεία καὶ τὸ θαυμασμό τῶν ἀνθρώπων, ὅπωςδὴποτε καὶ ἂν φερθοῦν στὴν κοινωνία. Οἱ Πενταγιώτι, τὸ μικρὸ χωριὸ τῆς ἔγινε γιὰ κάμποσο καιρὸ τόπος τρομερῶν γεγονότων, πού θὰ τὰ ἔλεγε κανεὶς μυθιστορηματικά, ἂν δὲν τὰ ἐξεβαίωναν ἀξιόπιστοι μαρτυρίες. Στὸ χωριὸ αὐτό, κατὰ τοὺς πρώτους μετὰ τὴν Ἑλλ. Ἐπανάστασι χρόνους, ζοῦσε ὁ Δασκαλόπουλος νοικοκύρης σε-θαστός ἀρκετὰ πλούσιος. Ὁ Δασκαλόπουλος εἶχε ἕνα γιοῦ, τὸ Θανάση καὶ δυὸ κόρες, τὴν Ἐλένη καὶ τὴ Μαρία. Ἡ Μαρία ἀπὸ μικρὴ ἀκόμα, ἄρχισε νὰ δείχνει σημεῖα ζωῆς καὶ ἀνυπόταχτης καλλονῆς. Σ' ὅλο τὸ χωριὸ εἶχε γίνει ὀνομαστή γιὰ τὰ μάτια τῆς, τὰ «μεγάλια κρασογάλανα μάτια» πού ἐτόξευαν σ' αὐτὸν πού τ' ἀντίκρυζε κάποιο ρεῦμα πού θάμπωνε καὶ μάγευε σάν τὰ μάτια τῆς Γοργόνας. Μὲ τὸν καιρὸ ἡ Μαρία ἐμέστωσε σὲ ἀδρὴ κοπέλα, μὲ θαυμασιὰ κορμοστασιά, μὲ

εὐγραμμία στήθη, ἐνῶ τὸ θεῖο πρόσωπό τῆς ἔλαμπε σάν ἥλιος. Καὶ τὰ παλληκάρια τοῦ χωριοῦ ἄρχισαν νὰ δαμονίζωνται γι' αὐτή. Ὁ δρόμος ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ περνοῦσε ἡ Μαρία γιὰ νὰ φτάσῃ στὴ θρύση θὰ ἦταν πάντα πιασμένος ἀπὸ τοὺς νέους ἐρωτευμένους πού περίμεναν τὸ πέρασμά τῆς. Τὴ νύχτα, γύρω ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς, ἀντηχοῦσαν περιπαθῆ τραγοῦδια καὶ τὶς Κυριακές, στὸ χοροστάσι, τὰ παλληκάρια ἐμάλλωναν ποῖο νὰ πρωτοπιάσῃ στὸ σурτὸ τὸ παχουλὸ καὶ ἄσπρο χέρι τῆς Μαρίας. Στὴν περιωρισμένη ἐκείνη κοινωνία, ἀνάμεσα στὶς αὐστηρὲς ἐκείνης ψυχὲς ὅπου καὶ ἀπλῶς νὰ καλοκυττάξῃ κανεὶς τὴ γυναίκα ἢ τὴν ἀδελφὴ τοῦ ἄλλου, ἔθεωρεῖτο ἀμαρτημα ἄσυγχώρητο, ἵ τώρα ἐκυριαρχοῦσε μιὰ αὐθάδεια. Ὁ ἕνας ἀσυγκράτητος ὀργασμός. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι ἡ ὁμορφιά τῆς λυγερῆς ἐκείνης ἦρθε νὰ καταπατήσῃ τὶς ἀγίες παραδόσεις, τὴ σεμνότητα καὶ τὴν ἀρετὴ τοῦ ἐλληνικοῦ χωριοῦ.

Τώρα ἡ μητέρα τῆς Μαρίας πέθανε. Μετὰ ἔξη μῆνες πέθανε καὶ ὁ πατέρας τῆς. Τὰ δυὸ κορίτσια μείνανε ὀρφανά. Ὁ Θανάσης, ὁ ἀδελφός τους, ἐρχότανε σπῆτι ἀπὸ νύχτα σὲ νύχτα, γιὰτὶ ὅλη τὴν ἡμέρα τὴν περνοῦσε στὰ χωράφια καὶ στ' ἀμπελιὰ, φροντίζοντας γιὰ τὴν πατρικὴ περιουσία. Ἡ Ἐλένη ἂν καὶ μεγαλειότερη δὲ μπορούσε νὰ ἐπιβληθῇ στὴ Μαρία, γιὰτὶ εἶχε ἀδύνατο χαρακτηριστῆρα. Ἐπειτα καὶ αὐτὴ σὲ λίγον καιρὸ παντρεύτηκε σ' ἕνα χωριὸ τῆς Ναυπάκτου καὶ ἀκολούθησε τὸν

ἄντρα τῆς. Ἐτσι ἡ Μαρία ἔμεινε μόνη, ἀφέντισσα τοῦ σπιτιοῦ, τῆς ὁμορφιάς τῆς καὶ τῆς καρδιάς τῆς.

Καὶ τὰ παλληκάρια ἄρχισαν ἀφοβα πειὰ τὶς ἐρωτικές τους ἐπιθέσεις, τὰ λόγια, τὰ χαμόγελα, τὰ περιπαθῆ βλέμματα καὶ τὰ τραγοῦδια. Καὶ ἡ λυγερή, τῆς ὁποίας ἡ φύσις, δυνατὴ καὶ ὀρμητικὴ ὅσο καὶ ἡ καλλονὴ τῆς, ἐφλόγιζε τὸ ἀνθισμένο ἐκεῖνο κορμὶ μέσα σὲ τόσα νειάτα πού τὴν ἐτριγύριζαν, ἐλεύθερη πειὰ ἀπὸ κάθε ἐπιβλεπὴ παραδόθηκε ἐλαφρῇ, πρελλή, στὸν διαλεχτὸ τῆς καρδιάς τῆς, στὸν Τουρκάκη.

Ὁ Τουρκάκης ἦταν παλληκάρι μὲ ἀρκετὴ περιουσία, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλίτερους ὑποψηφίους γαμπρὸς τοῦ χωριοῦ. Πολλὲς λυγερὲς τὸν ἐκαμάρωναν γιὰ ἄντρα τους, περισσότερο ὅμως ἡ Τασούλα, ἐξαδελφὴ τῆς Μαρίας. Καὶ ὅταν ἡ Μαρία παρασυρομένη ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἐξεμυστηρεύθῃ στὴν ἐξαδελφὴ τῆς τὶς σχέσεις τῆς μὲ τὸν Τουρκάκη καὶ τὸν σχεδιαζόμενο γάμο τους, ἡ Τασούλα ἐμάνιασε καὶ ὠρκίστηκε νὰ ἐμποδίσῃ μὲ ὅλα τὰ μέσα τὴν ἔνωσί τους. Καὶ ἐπειδὴ ἄλλον τρόπο καταλληλότερο δὲν εἶχε, ἀνεκοίνωσε στὸ Θανάση, τὸν ἀδελφὸ τῆς Μαρίας, τοὺς κρυφοὺς ἐρωτῆς τῆς.

Ὁ Θανάσης ἦτο πολὺ φιλότιμο παλληκάρι καὶ καθόλου δὲν ἤθελε παραδεχθῇ ὅτι ὁ Τουρκάκης στενός του φίλος, μπορούσε νὰ ἐπιβουλευθῇ τὴν τιμὴ του. Ἡ Τασούλα ἔμως ἐπέμενε καταγγέλλουσα πολλὰ καὶ ὠρισμένα σφάλματα τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Τουρκάκη. Ὁ Θανάσης ἐπέισθη νὰ παραμονεύσῃ μόνος του καὶ νὰ βεβαιωθῇ.

Μιὰ μέρα λοιπὸν προφασίστηκε ὅτι ἔφευγε γιὰ ταξεῖδι σὲ μακρινὸ χωριὸ, ἐγύρισε κρυφὰ καὶ κρύφτηκε στὸ πατάρι τοῦ σπιτιοῦ, ἐκεῖ πού οἱ χωρικοὶ ἀποθηκεύουν σιτάρι καὶ ἄλλα χρήσιμα.

Ὁ Θανάσης δὲν περίμενε καὶ πολὺ ἐκεῖ κρυμμένος. Ἡ Μαρία, ἀνύπτωπη, ἐκάλεσε εὐθὺς τὸν Τουρκάκη στὸ σπῆτι τῆς. Ὁ Θανάσης ἀπὸ τὸ πατάρι ἔλαβε τραπὴ ἀποδειξὶ τῆς ἐλαφρότητος τῆς ἀδελφῆς του

καὶ τῆς προδοσίας τοῦ φίλου του. Ἐξω φρενῶν ἀπὸ τὸ θυμὸ του, ἐπῆδρε κάτω καὶ ὤρμησε κατὰ τοῦ Τουρκάκη. Ἡ Μαρία στὴν ἀρχὴ ἔμεινε ἀσάλευτη, σατισμένη ἀπὸ τὸ ξαφνικὸ φανέρωμα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς, μὰ γρήγορα συνῆλθε καὶ βλέποντας τὸν ἐρωμένο τῆς νὰ κινδυνεύῃ ἔτρεξε νὰ τὸν προστατεύσῃ. Ὁ Θανάσης ἐμάνιασε τότε πᾶς πολὺ γιὰ τὴν πράξι τῆς αὐτῆς. Ἐχοντας τώρα νὰ παλαίψῃ μὲ δυὸ, ἄρπαξε ἕνα τσεκούρι πού θρέθηκε ἐκεῖ κοντὰ καὶ χύμηξε κατὰ τῆς Μαρίας, χτυπώντας τὴν τυφλά. Ἡ Μαρία ἐμπήξε τὶς φωνές: «—Βοήθεια! βοήθεια! Μὲ σκοτώνουν!». Ἐτρεῖξαν οἱ γείτονες καὶ τὴν ἐγλύτωσαν καταματωμένη.

* * *

Ἀπὸ τὰ χτυπήματα τοῦ Θανάσης ἡ Μαρία ἔμεινε ἀρκετὲς μέρες στὸ κρεβάτι. Ἀμα ὅμως σηκώθηκε καὶ ξαναεῖδε τὸν ἑραστή τῆς, τὰ πρῶτα λόγια ἦταν ἡ καταδίκη τοῦ ἀδελφοῦ τῆς.

—Θέλω νὰ πιῶ αἷμα ἀπ' τὸ Θανάση! τοῦ εἶπε μὲ ἔξαψι.

Ὁ Τουρκάκης στὴν ἀρχὴ θέλησε ν' ἀντισταθῇ στὴ φοβερὴ αὐτὴ ἀπαίτησι τῆς ἐρωμένης του. Ἀλλ' ἡ Μαρία εἶχε τὴν πειστικὴ ἐκείνη εὐγλωττία τῶν ματιῶν, τὴ διαβολικὴ ἐκείνη εὐγλωττία, καὶ ὁ Τουρκάκης δὲ μπόρεσε, πειὰ νὰ πῇ ἄχι. Ἀποφασίστηκε λοιπὸν μετὰ τὸν νὰ σκοτωθῇ, νὰ βγῇ ἀπὸ τὴ μέση ὁ Θανάσης. Νὰ ἐξτεανισθῇ μυτικὰ, ξαφνικά, ὥστε ποτὲ νὰ μὴ μάθῃ ὁ κόσμος τί ἀπέγινε. Καὶ τὴ στιγμή ἐκείνη τὰ μάτια τῆς Μαρίας τῆς Πενταγιώτισσας ἔλαμπαν, ὅπως τὰ μάτια τῆς ἀρχαίας Μηδείας, ὅταν ἀπεφάσισε τὸ θάνατο τοῦ ἀδελφοῦ τῆς τοῦ Ἀψύρτου.

Ὁ Τουρκάκης ἐμπιστεύθηκε τὸ μυστικὸ τοῦ τοῦτο σὲ δυὸ συγγενεῖς του καὶ ἐζήτησε τὴ συνδρομή τους. Καὶ ἐπειδὴ ἐπλησίαζε ἡ γιορτὴ τῆς Ἀναλήψεως—ὁπότε συνειθίζεται στὰ μέρη τῆς Δωρίδος, ἐκεῖνοι πού ἔχουν πρόβατα νὰ προσκαλοῦν στὶς στάνες τοὺς ἄλλους πού δὲν ἔχουν καὶ νὰ γλεντοῦν—ἀπεφα-

οίσθη ὅπως οἱ δύο αὐτοὶ καλέσουν τὸ Θανάση στὴ δική τους στάνη, στὸ Ξεροβοῦνι.

Ὁ Θανάσης δέχτηκε τὴν πρότασι καὶ τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναλήψεως οἱ τρεῖς ἄνθρωποι, ἔφαγαν καὶ ἤπιαν καὶ τραγουδῶσαν στὸ Ξεροβοῦνι ἀπὸ τὸ πρῶτο ὡς τὸ ὅρατο. Ἀλλ' ὅταν ὁ Θανάσης ἐπρότεινε νὰ πᾶνε στὸ χωριὸ ὃ ἕνας ἀπὸ τοὺς φίλους τοῦ εἶπεν ἐὺθυμα, κρατώντας τὸν ἀπὸ τὴ φουρτάνελα:

— Κάτσε τώρα... Ἐδῶ φάγαμε, ἔδω καὶ θὰ κοιμηθοῦμε !

Ὁ Θανάσης ἦταν ζαλισμένος καὶ ἀπὸ τὸ κρασί. Δέχτηκε λοιπὸν νὰ μείνῃ. Καὶ κοιμήθηκε στὸ θουνό, κατὰ σειρά, καὶ οἱ τρεῖς κοντὰ στὴν ἄκρη ἐνὸς φοβεροῦ καὶ βαθυτάτου βαραθροῦ.

Ὁ Τουρκάκης παραμόνευε ἐκεῖ κοντὰ. Καὶ ὅταν ἔνοιωσε ὅτι ὁ Θανάσης ἀποκοιμήθηκε, πῆγε ἀπὸ πᾶνω τοῦ καὶ τὸν ἐχτύπησε στὸ καφάλι μ' ἓνα τσεκούρι. Τότε ξύπνησαν καὶ οἱ ἄλλοι καὶ τὸν ἀποτελείωσαν μὲ τὰ μαχαίρι τους. Ἐπειτα τοῦ θάλανε τὰ τσαπράζια, τοῦ πήρουν ὅσα χρήματα εἶχε ἀπάνω του, τὰ ρούχα του, τὸν τυλίξανε στὴ φλοκάτα τοῦ καὶ τὸν πετάξανε μέσα στὸν Κάρκαρο. Ὁ Κάρκαρος αὐτὸς εἶνε θάραθρο κατασκῶτεινο καὶ μὲ γκρεμούς. Στὸ βάθος τοῦ ὑπάρχει πάντοτε νερὸ καὶ ἀνακράζει γοερά μὲ ἡλις ρίξης μέσα τὸ πασσαμικρὸ λιθαράκι.

Οἱ δολοφόνου ἐγύρισαν ἱσχυοὶ στὸ χωριὸ τους καὶ ὁ Τουρκάκης πῆγε στὸ σπίτι τῆς Μαρίας καὶ χτύπησε τὴν πόρτα της. Ἐκεῖνη τὸν περίμενε μὲ ἀγωνία. Ὁ Τουρκάκης ἔδωσε στὴν ἐρωμένη του τὰ τσαπράζια τοῦ ἀδελφοῦ της, τὰ ματωμένα του ρούχα καὶ τὸ τσεκούρι—τὸ ὄργανο τοῦ ἐγκλήματος. Ἡ Μαρία εὐχαριστήθηκε. Τὸ ἀνθρώπινο αὐτὸ ζῶο, στὸ ὁποῖο ἡ φύσι εἶχε δώσει ὠραία μορφή, ἀγγελική, ἀλλὰ καρδιά τίγρεως ἔπλυνε τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ τσεκούρι, ἐδίπλωσε τὰ ρούχα καὶ τὰ τσαπράζια καὶ τὰ ἐκρυσσε στὸ βάθος τῆς

κασσέλας της.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες παρατηρήθηκε στὸν Πενταγιούρ ἡ ἀπουσία τοῦ Θανάση καὶ οἱ συγγενεὶς καὶ οἱ φίλοι τοῦ ἄρχισαν νὰ συνηγοροῦν γι' αὐτὸν τὴν Μαρία.

— Ξέρω ποῦ πάει νὰ κλέψῃ, ἀπαντοῦσε στενοχωρημένη καὶ κακότροπη ἡ λυγερή, τὸν σκότωσαν ζωντανὸς εἶνε δὲν ξέρω.

Κατὰ σύμπωσιν, τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἦρθε ἀπὸ τὴ Βοϊτσά καὶ ἡ ἀδελφή της Ἑλένης νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς συγγενεὶς της καὶ μὴν ξέροντας τίποτε γιὰ τὸ κακούργημα.

Μόλις ὅμως μπήκε στὸ πατρικο σπίτι, ἡ ἐξαδέλφη της Τασούλα ἔτρεξε νὰ τῆς ἀνακοινώσῃ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ Θανάση, τὰ προηγουμένα ἄλλα καὶ τὴν ὑπόψια ὅτι ὁ Θανάσης ἔπεσε θύμα τῆς Μαρίας καὶ τοῦ ἐραστοῦ της.

— Ἀκου μένα ποῦ σοῦ λέω: Αὐτοῦνοι τόνε ξεμπερδέψανε, Ἑλένη μου !

Ἡ Ἑλένη ἔτρεξε εὐθὺς καὶ κατήγγειλε τοῦτο στὸν Δήμαρχο, ὁ ὁποῖος τὸ ἀνέφερε στὸν Ἐπαρχο καὶ στὸν ὑπομοιραρχο Δωρίδος. Οἱ δύο τελευταῖοι ἦρθαν στοὺς Πενταγιούρ καὶ ἄρχισαν ἀνακρίσεις.

Τὶς ἐνέργειες τῶν ἀρχῶν ἐβοήθησε καὶ ἡ Ἑλένη μὲ τὶς ἀτομικὲς της ἀποκαλύψεις. Καὶ ἡ ἀνακρίσεις ἐπροχωροῦσαν γρήγορα, ἐπιβαρυντικὲς γιὰ τὴ Μαρία καὶ τοὺς συνενόχους της. Στὸ τέλος ὁ ἀνακριτὴς ἐζήτησε νὰ πᾶνε στὸν Κάρκαρο, στὰ χεῖλη τοῦ ὁποῖου διέκριναν ἀκόμη διατηρούμενες μερικὲς στάλας αἵμα. Ἡ Ἑλένη, ἔχοντας τὴν ὑπόψια ὅτι ἐκεῖ μέσα εἶχαν ρίξει τὸν ἀδελφὸ της, ἐπρότεινε σὲ πολλοὺς συγχωριανούς της νὰ κατέβουν ἐκεῖ καὶ νὰ ψάξουν μὲ τὴν ὑπόσχεσι νὰ τοὺς καλοπληρώσῃ. Ἀλλὰ, κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ τὸ κάμῃ. Ὅλοι ἔτρεμαν τὰ σκοτεινὰ βάθη τοῦ γκρεμοῦ καὶ ἦσαν ἐμπρησμένοι ἀπὸ τὶς ἀπαίσιες παροδοσεις πρὸς λέγονται γιὰ τὸν Κάρκαρο στὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἡ Ἑλένη ὅμως ἐπέμενε. Ἐπρόσφερε ἀμοιβὴν δύο χωράφια καὶ ἔτσι δύο χωρικοὶ ἐπέσθησαν νὰ κατεβούν καὶ μὲ

πολὺν κόπον μπόρεσαν ν' ἀνακαλύψουν ἀνάμεσα στὶς πέτρες τὸ πτώμα τοῦ Θανάση καὶ νὰ τὸ τραβήξουν ἐπάνω μὲ σχοινιά. Σχεδὸν ἦτο ἀγνώριστος.

Τότε τὸ ἐγκλημα ἐγίνε ὁλοφάνερο μὲ ὅλην τὴν φρίκην. Ἐναντίον τῶν δολοφόνων καὶ τῆς Μαρίας ἐβγήκε ἑντάλμα, συνελήφθησαν καὶ ἐκλείσθησαν ὅλοι στὶς φυλακὲς Λαμίας.

Ἀλλὰ καὶ στὴ Λαμία ἡ ὁμορφιά τῆς Μαρίας ἦταν γραφτὸ νὰ φέρῃ ἄλλα δυστυχήματα. Ὅμοια μὲ τὰ ἐξωτικά ἐκεῖνα λουλούδια τῶν ἀγρίων δασῶν, ποὺ λένε πὼς ἡ μυρωδιὰ τους θανατώνει ἐκείνον ποὺ τὰ πλησιάζει, ἡ Πενταγιώτισσα ἦταν ἀπὸ τὴ φύσι προωρισμένη νὰ φέρῃ κατὰστροφὴν στὰ σπίτια.

Δὲν πέρασαν πολλὲς ἡμέρες ἀπὸ τὸ κλείσιμο τῆς Μαρίας στὶς φυλακὲς Λαμίας, καὶ ὁ δεσμοφύλακας, ἄνθρωπος σαραντάρης πειά, ἐρωτοχτύπηκε μαζὺ της. Ἡ πανοῦργα γυναῖκα κατὰλαθε ἀμέσως ὅτι τὸν εἶχε στὴ διάθεσί της. Λωρὶς πολλὰ λόγια τοῦ εἶπε ὅτι θὰ συγκάτενευε νὰ τὸν παντρευτῇ, ἂν αὐτὸς ἐφρόντιζε νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν κατηγορίαν. Ὁ ἐρωτοχτυπημένος δεσμοφύλακας δέχτηκε μὲ χαρὰ τὴν πρότασι. Σύμφωνα μὲ τὴν ἀπαίτησι τῆς Μαρίας, ἄφησε νὰ δραπετεύσῃ ὁ δὲν ἀπὸ τὴ φυλακὴ ὁ Τουρκάκης. Ἐπειτα, ὁ δεσμοφύλακας ἔφτασε καὶ στὸ ἐγκλημα : Γιὰ νὰ διευκολύνῃ τὸ γάμο του μὲ τὴν ὠραία φυλακισμένη, σὲ στιγμὴ μεγάλῃς ἐξάψεως τοῦ πάθους του, ἐφαρμάκωσε ὁ ἄθλιος τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ παιδί του γιὰ νὰ μὴ τοὺς ἔχη ἐμπόδιο στοὺς σκοποὺς του : Καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ ἔκαμε τόσο μαστορικά, ὥστε νὰ μὴ διεγείρῃ ὑποψίες...

Σὲ λίγον καιρὸ ἐγίνε καὶ ἡ δίκη τῆς Μαρίας καὶ τῶν συνενόχων της στὸ Μεσολόγγι. Καὶ διότι οἱ ἔνοχοι δὲν εὐρήκαν φαίνεται «ἐπαρκεῖς ἀποδείξεις», τοὺς ἐκήρυξαν ὅλους ἀθώους.

Ὁ δεσμοφύλακας—ποῦ εἶχε ἀκολουθήσει τὴ Μαρία ἐκεῖ καὶ ἐκόπη γιὰ τὴν ἀπαλλαγὴ της—ἄρχισε τώ-

ρα νὰ τῆς θυμίσῃ τὶς ὑποσχέσεις της καὶ τὶς θυσίες ποὺ εἶχε κάνει γιὰ χάρι της.

Ἡ Μαρία οὔτε «ναὶ» ἔλεγε, οὔτε «ὄχι». Φαίνονταν πὼς ἀκούει μὲ εὐμένεια τὰ λόγια του, ὡς ποὺ ἔφθασαν στὴ Βιτρινίτσα, τὸ ἐπίνειον τῆς Δωρίδος, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπῆγαν νὰ στοὺς Πενταγιούς. Ἐκεῖ, ἡ συμπατριώτριά της, ὅσοι εἶχαν ἐρθεῖ γιὰ τὴ δίκη καὶ τὸν τσάκισαν στὸ ξύλο καὶ τὸν ἐδιώξαν κακὸν κακῶς.

Ἐτοί ἡ Μαρία ἐγύρισε μὲ τοὺς συντρόφους της στὸ χωριὸ της, πάντοτε δροσερή, πάντοτε εὐσαρκή, ἀλλὰ καὶ πάντοτε τρελλή. Οἱ χωρικοὶ καὶ πρὸ πάντων ἡ γυναῖκες τὴν περιφρονοῦσαν γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ζούσε, ἀλλὰ καὶ ἡ Μαρία ἀπὸ πείσμα, ποδοπατώντας τὰ ἔθιμα, ἄρχισε νὰ ζῇ πρὸ ἐλεύθερα τῶρα. Ὁ Τουρκάκης, φυγόδικος πειά, δὲν τολμοῦσε νὰ φανῇ στοὺς Πενταγιούς. Ἡ Μαρία ἔπιασε ἄλλον ἐραστή, καὶ ἔπειτα ἄλλον καὶ τὸ χειρότερο τοὺς ἐδιάλεγε μεταξὺ τῶν συγγενῶν της. Παραδιδόντας στὸν ἐξαδέλφου της καὶ ἔπειτα τὸν ἄλλαν μὲ ἄλλον συγγενῇ. Συζοῦσε γιὰ κάμποσο καιρὸ μὲ τὸν ἕναν ἐραστὴ καὶ ἔξαφνα ἀπὸ ἰδιοτροπία τοῦ κλείνει τὴν πόρτα.

Στὸ μεταξύ ἐθρῖζε τοὺς συγχωριανούς της καὶ τὶς γυναῖκες τοὺς καὶ ὅταν τὴν κατηγοροῦσαν ἔλεγε πρόστυχες θρυσίες. Ὅταν οἱ γέροι συγγενεὶς της ἔκαναν νὰ τὴν συμβουλέψουν, ἐκεῖνη γελοῦσε περιφρονητικά. Καὶ στὴν ἀδελφὴ της, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, μὲ πεισματάρικη ἀναίδεια παρήγγελλε τὰ αἶσχη της !

Οἱ συμπατριῶτες της γιὰ νὰ τὴν στιγματίσουν καὶ γιὰ νὰ παρηδῶσουν στὸ αἰῶνο ἀνάθεμα τὰ κακούργημά της, ἔκαμαν εὐθὺς τὸ τραγούδι της. Τὸ δημοσιεύουμε ὁλόκληρο, γιὰτὶ μόνο λίγοι τὸ ξέρουν:

Στὰ Σάλωνα σφάζουν τραγιά καὶ στὸ Χρυσὸ (σὸ κριάρι)
Καὶ στὴς Μαρίας τὴν ποδιὰ σφάζονται παλὴ (ληκάρια).
Κλείσε τὰ παραθῦρα σου καὶ σκέπασ' τὴ (φωτιά σου)

Νά μη φανῇ ὁ ἀσίκης σου ὅπ' ἔχεις στήν
(ποδιά σου.

Τ' εἶν' τὸ κακὸ ὁπώκαμες στὸ δόλιο τὸ θα-

(νάση ;

Τὸν ἀδελφὸ σου σκότωσες, τὸν Τοῦρκο γιὰ
(νὰ πάρης.

Στὸν Κάρκαρο τὸν ἔρριξες, στὸν Κάρκαρο
(τὸν ρίχνεις

Κανείς δὲν κάνει ἀπόφασιν νὰ μπῇ γιὰ νὰ
(τὸν θγάλη.

Ὁ Γιάννης κάνει ἀπόφασιν νὰ μπῇ γιὰ νὰ
(τὸν θγάλη.

Παίρνει πεντάδιπλα σχοινιά μὲ δεκοχτῶ φα-
(νάρια.

Σὰν μπῆκε καὶ τὸν ἔβγαλε στὸ αἷμα θου-
(τημένον

Καὶ ἡ Μαρία λιγοψυχᾷ καὶ πέφτει νὰ πε-
(θάνη.

— Τίνος τὰ λῆς αὐτὰ Μαρία καὶ Τουρκο-
(πιστωμένη ;

Ἐσύ 'σουν ποὺ τὸν σκότωσες καὶ τώρα θά
(τὸν κλάμης ;

Τὸ πρῶτο δίστιχο εἶνε ὁ μεγαλεί-
τερος στὴ γυναικεία ὡμορφία ὕμνος.
Οἱ λοιποὶ στίχοι εἶνε καταγγελία τοῦ
σφάλματος τῆς Μαρίας. Ἀλλ' ὅπως
πάντοτε συμβαίνει. σύμφωνα μὲ τοὺς
νόμους τῆς φύσεως, ἀντιστέκεται στὴ
δύναμι τοῦ χρόνου μόνον ἐκεῖνο
ποὺ εἶνε μέγα κι' ἔξοχο. Τὸ σφάλμα
τῆς λυγερῆς σχεδὸν λησμονήθηκε
τώρα. Μόλις καὶ μετὰ θίας θά μπο-
ρέση ὁ περίεργος διαβάτης ν' ἀκού-
σῃ μεταξὺ τῶν τόσων συμπατριωτῶν
τῆς τὴν ἱστορίαν τῆς Μαρίας ἀπὸ τὸ
στόμα κανενὸς γέρου. Καὶ μόνο ἡ
ὡμορφία τῆς θά ζῇ ἀθάνατη μὲ τὸ
δημυτικὸ τραγοῦδι, στοὺς γάμους,
στοὺς χορούς, στὰ πανηγύρια τοῦ
ἑλληνικοῦ λαοῦ, γιατί καὶ ἡ μουσι-
κὴ του εἶνε μιά ἀπὸ τίς πιὸ μελωδι-
κὲς καὶ τίς πιὸ λεβέντικες.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

ΞΕΝΗ ΠΟΙΗΣΙΣ ΑΝ ΕΙΣΑΙ...

(Τοῦ Ἀρσὰν Τσομπανιάν)

Ἄν εἶσαι πλούσιος κι' ἂν ζῆς
σ' ὀλόχρυσο παλάτι,
Καὶ ἂν γιὰ χῆρες κι' ὀρφανὰ
δὲν σοῦ θολῶνῃ μάτι
Καὶ στήν φτωχὴ πατρίδα μας
ποτέ δὲν δίνης κάτι
Νὰ φτύσω ἐσένα καὶ τὰ πλούτη σου

Ἄν εἶσαι ὁ μεγαλείτερος
τοῦ κόσμου αὐτοῦ σοφὸς
τριγύρω σου τὸ φῶς
Μὰ πόθος γιὰ τὸν τόπον μας
δὲν σὲ κινεῖ κρυφός
Νὰ φτύσω ἐσὲ καὶ τὴν σοφία σου.

Ἄν ἔχῃς κοφτερὸ σπαθί
κ' ἐσκούριασε στὴ θήκη
Καὶ μᾶς τὸ ζώνης μοναχὰ
στοὺς δρόμους γι' ἀσικλήκι,
Χωρὶς γιὰ τὴν Πατρίδα μας
νὰ τὸ φωτίσ' ἡ νίκη
Νὰ φτύσω σένα καὶ τὸ ξίφος σου.

Ἄν ποιητὴ σ' ἐγέννησεν
ἢ ζηλευτὴ σου μοῖρα
Καὶ ψάλλει μόνο θάλασσα
κι' ἄστρα ἢ ὑψηλὴ σου λύρα,
Μὰ στὴς Πατρίδος τῆ φωνὴ
μένει θουθὴ καὶ στεῖρα
Νὰ φτύσω ἐσένα καὶ τὴ λύρα σου.

ΤΟ ΚΥΠΑΡΙΣΣΙ

(Τοῦ Ἑρρ. Χάινε)

Κύτταξε, μὲς στὰ σκοτεινά,
πῶς θέριψε τὸ κυπαρίσσι,
ἢ κορυφὴ του ἢ λυγερὴ
μὲ τ' ἄστρα πάει νὰ μιλήσῃ.
Ψῆλωσε κι' ἔγινε θεριδὸ
κι' ἀκόμα θά θεριέψῃ, ἀκόμα!
Ἕνα κορμὶ ἀνθρωπινὸ
τρέφει τὴ ρίζα του στὸ χῶμα!

ΓΑΛΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΡΙΕΝ ΟΥΓΙΟΝ

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΦΡΙΚΗΣ

— Ἐμπρός, κύριε Μίκλο, διηγη-
θῆτε τὸ μας αὐτό.

— Μὴ μᾶς κάνετε νὰ σᾶς παρα-
λᾶμε, κύριε Μίκλο.

— Νά! λοιπόν. Ἐκεῖνο τὸ θράδυ
ἡ γυναῖκα μου ἤθελε σῶναι καὶ κα-
λὰ νὰ πᾶμε στοὺς Σαποτέλ. Ἐγὼ
δὲν ἤθελα, ὑπὸ τὸ πρόσχημα ὅτι ἔ-
κανε πολὺ κρύο. Εἶν' ἀλήθεια ὁ-
μως ὅτι ἡ ἄρνησί μου εἶχε ἄλλη αἰ-
τία. Εἶμαστε νεόνυμφοι καὶ πρέπει
νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὴν παραμονὴ τῶν
γάμων μας, εἶχα θρῆ κάτω ἀπ' τὴν
πόρτα μου ἓνα γραμματάκι ποῦ-
γραφε:

«Παντρεύσαι τὴν γυναῖκα ποὺ ἀγαπῶ.
Φυλαχθῆτε κ' οἱ δύο σας!»

(ὕπογρ.) ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΝ

— Αὐτὸ τὸ μυλλιέτο, τὸ τόσο λα-
κωνικὸ κι' ἀλλόκοτο, ὑπογεγραμ-
μένο μ' αὐτὸ τὸ πολὺ ὀλίγο ἔλκυ-
στικὸ ὄνομα, μοῦ φάνηκε ἔργο κα-
νενὸς φαρσέρ. Δὲν τοῦ ἔδωσα καμ-
μιὰ σπουδαιότητα καὶ δὲν μίλησα
σὲ κανέναν γι' αὐτό.

Μερικὲς ἡμέρες ὕστερ' ἀπὸ τὴν
τέλεσι τῶν γάμων ἔμαθα ἀπ' τὸ ἴ-
διο τὸ στόμα τῆς Οὐμπερτίνης μου
ὅτι κάποιος ποῦ ἔμοιαζε γιὰ τρελ-
λός, εἶχε ζητήσῃ τὸ χέρι τῆς. Αὐ-
τὸ ξύπνησε τίς ὑποψίες μου. Ἀπ' τὴ
στιγμὴ τῆς ἀποκαλύψεως αὐτῆς μὲ
κυνηγούσε ἡ ἀπειλὴ ἐκείνη ποὺ ἀ-
νάφερα προηγουμένως, ἢ ὅποια
προερχότανε ἀσφαλῶς ἀπ' αὐτὸν
τὸν μανιακὸ. Ἐλεγα στὸν ἑαυτό
μου ἀδιάκοπα: «Ξέρει κανεὶς τί
μπορεῖ νὰ τοῦ κατέβῃ στὸ μυαλό ;»
Δὲν φοβώμουν γιὰ μένα περισσό-
τερο ἀνησυχούσα γιὰ τὴν τύχη τῆς
γυναίκας μου.

Ἐννοεῖτε τώρα γιατί τὸ θράδυ ἐ-

κεῖνο δίσταζα νὰ θγῶ μαζύ τῆς ;
Ἄλλ' αὐτὴ ἤξερε τόσο καλὰ νὰ με
καταφέρνῃ, εἶχε ἓνα τρόπο τόσο
τρυφερό νὰ με καλοπιάνῃ, νὰ μοῦ
λέγῃ: «Πές τὸ ναί, φίλε μου, πές
το...» ὥστε γινόμενα παρעוθὺς σὰ
μωρὸ παιδάκι.

Λοιπὸν ὑπέκυψα κι' ὅλα πῆγαν
καλὰ ὡς τὸ σπῆτι τῶν φίλων μας.

Βρισκόντουσαν ἐκεῖ πρόσωπα ποὺ
δὲν τάχα δὴ ποτὲ μου. Ἕνας νεα-
ρὸς τράβηξε τὴν προσοχή μου. Ρώ-
τησα τὴν Οὐμπερτίνην:

— Γνωρίζεις αὐτὸ τὸ παλληκάρι ;
Ἐκείνη μ' ἀποκρίθηκε ἡσυχᾶ:

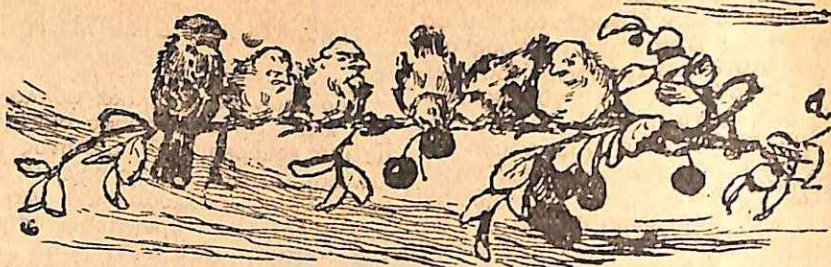
— Εἶνε ὁ τρελλὸς γιὰ τὸν ὁποῖο
σοῦ μίλησα !

Στὴ στιγμὴ αἰσθάνθηκα νὰ με κυ-
ριεύῃ ὁ θυμὸς, ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ ἀ-
ναγνώρισα, ὅτι ὑπῆρχε λιγάκι ὑ-
περβολὴ μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἐπιθετο
μὲ τὸ ὁποῖο τὸν ἐστόλιζε ἡ γυναῖκα
μου.

Βγήκαμε ἀπὸ τὸ σπῆτι τῶν Σα-
ποτέλ κατὰ τὴν μιὰ μετὰ τὰ μεσά-
νυχτα. Ὁ καιρὸς εἶχε γλυκάνει κι'
ἄφθονο χιόνι σκέπαζε τοὺς δρό-
μους. Ἡ Οὐμπερτίνη ἐξεδήλωσε τὴν
ἐπιθυμίαν νὰ κάμῃ τὸ δρόμο πεζή,
δοκιμάζοντας ἀτέλειωτη χαρὰ νὰ
πατάῃ πάνω σ' αὐτὸν τὸν μαλακὸ
ἀλλὰ κρύο τάπητα. Θύμωσα λιγάκι
μ' αὐτὴ τῆς τὴν ἰδιοτροπία. Τότε ἐ-
κείνη ἄρχισε νὰ κἀν χιόνινες σφαί-
ρες καὶ πῖφ! πᾶφ! πούφ! τίς πε-
τούσε ἀπάνω μου. Μὲ γέμισε χιόνι,
γέμισαν ἀκόμα κ' ἡ τσέπες μου !...

Ὅταν τὸ καπρίτσιο αὐτὸ τῆς πέ-
ρασε, μοῦ ἐπέτρεψε νὰ πάρουμε ἔ-
να ἀμάξι, τὸ ὁποῖο μᾶς ὁδήγησε
στὴν ὁδὸ Γκοῦτ ντ' Ὀρ, ὅπου κα-
τοικοῦσαμε.

Βαστάγαμε ὀλόκληρο τὸ ἔκτο
πάτωμα ἑνὸς σπιτιοῦ. Τὸ πέμπτο καὶ

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΕΣΚΑΣΑΝ

‘Ο κ. Κοκλὲν Καντέ, δὲν ἐδίσταζε νὰ χοντραίνει τ’ ἀστεία τῶν ρόλων ποὺ ἔπαιζε. Σεβόταν, ἐν τούτοις, τὰ κλασικὰ ἔργα καὶ ἐπεφύλασσε τὸ πνεῦμα τοῦ γιὰ τοὺς νέους συγγραφεῖς. Στὴν πρεμιέρα τοῦ ἔργου «Ἡ νεότης μας», ἐπρόκειτο νὰ πῇ, σὲ μιὰ ὀρισμένη στιγμή, καὶ δικό του ἀστείο, μὲ τὸ ὁποῖο ἐφαντάζετο πὼς θὰ προκαλοῦσε τὴν εὐθυμία τοῦ κοινοῦ. Μιλῶντας σχετικῶς μὲ μιὰ συνάδελφό του, τῆς ἔλεγε :

— Μόλις πῶ τὸ ἀστείο μου θὰ σ κ α σ ο υ ν ὅλοι στὰ γέλια...

Πράγματι κατὰ τὴν παράστασι ὁ Καντέ εἶπε τ’ ἀστείο του, μὰ δὲν ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωσι. Τὸ κοινὸν ἔμεινε ἀτάραχο. Αὐτὸ τὸν ἐξαγρίωσε καὶ ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὴν σκηνὴ εἶπε σ’ ἕνα συνάδελφό του :

— Τὰ κτήνη ! ἀκούς νὰ μὴ σ κ α σ ο υ ν στὰ γέλια !

Καὶ ὁ πνευματώδης συνάδελφός του ἀπάντησε :

— Μὴ στενοχωρεῖσαι Καντέ. Θὰ ἦσαν φαίνεται νηστικοὶ οἱ ἄνθρωποι !...

* * *

ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΚΑΙ... ΔΙΑΡΡΗΚΤΕΣ

Σ’ ἕνα θέατρο τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπαίζετο ἕνα μελλόδραμα, στὸ ὁποῖο μίᾳ τῶν κυριωτάτων σκηνῶν ἦταν καὶ ἡ λήστευσις ἐνὸς χρηματοκιβωτίου. Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεά-

τρου θέλοντας νὰ νεωτερίσῃ, ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσι τῆς σκηνῆς αὐτῆς ὄχι σὲ ἡθοποιούς, ἀλλὰ σὲ ἀληθινούς διαρρήκτες, οἱ ὅποιοι μάλιστα εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὶς φυλακὰς καὶ οἱ ὅποιοι ἦσαν εἰδικοί στὸ σπᾶσιμο τῶν χρηματοκιβωτίων. Ἡ ἔμπνευσις αὐτῇ τοῦ Ἀμερικανοῦ θεατρῶν ἔειχε τεραστία ἐπιτυχία. Οἱ διαρρήκτες ἔσπαζαν κάθε θράδυ, κατὰ τὴν παράστασι, κί’ ἀπὸ ἕνα χρηματοκιβώτιο πὶ καὶ φί. Τὸ κοινὸν κατέκλυζε τὸ θέατρο καὶ ἡ εἰσπράξεις ἦσαν τεράστιες. Μ’ ὅλα ταῦτα ὁ κ. θεατρῶν βγῆκε στὸ τέλος ζημιωμένος, γιατί ἕνα θράδυ οἱ διαρρήκτες βρῆκαν καιρὸ, ἔσπασαν τὸ χρηματοκιβώτιο τοῦ γραφείου του, ἐπῆραν τὶς χιλιάδες τῶν δολλαρίων ποὺ ἐφυλάσσοντο μέσα σ’ αὐτὸ καὶ ἔγιναν ἄφαντοι!...

Ὁ δυστυχὴς θεατρῶν τὸ φυσάει ἀκόμα καὶ δὲν κρυώνει....

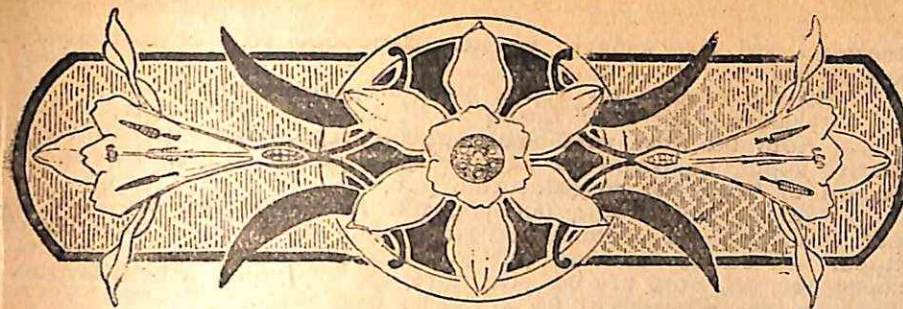
Η ΑΓΑΠΗ

Αὐτὰ τὰ μάτια σ’ τῶμορφα, τὰ φρύ-
(δια τὰ γραμμένα,
Αὐτὰ μὲ κάνουν κί’ ἄρρωστῶ, μὲ κά-
(νουν καὶ πεθαίνω,

Πάρε τὸ τουφεκάκι μου καὶ σύρε
(στὸ κυνήγι.

Κί’ ἂν θρῆς περδίκια σκότωστα, τρυ-
(γόνια θάρσέ τα.

Ἄν εὔρης καὶ τὸν ἄντρα μου, ρίξε
(καὶ σκότωσέ τον.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΣΑΒΑΖ

Η ΩΡΑΙΑ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κάποτε-κάποτε, ἡ Ἑλένη σήκωνε τοὺς ὠραίους λευκοὺς τῆς ὤμους ἀντὶ γι’ ἄλλη ἀπάντησι στὸ Σάσα.

Φαίνονταν ὅτι πολὺ γρήγορα ἄρχισε τοὺς ἔρωτές της μὲ τὸν ἀνεψιό της!

Στὸ μεταξὺ ὁ Βόρις μοῦ εἶπε διάφορα πράγματα γιὰ τὴν κόρη μου καὶ μερικὰ ἀνέκδοτα τοῦ Κωνσταντίνου Βελέτσκι, τὸν ὁποῖο ὠνόμαζε τὸν «εὐγενέστερο τῶν Ρώσων». Πρόσθεσε δὲ ὅτι θὰ τὸν γνωρίσουμε καὶ μεῖς ὅσο κι’ αὐτοί.

Κατόπιν ὁ Βόρις σηκώθηκε γιὰ νὰ φύγῃ. Εἶδε φαίνεται τὸ βλέμμα ποὺ εἶχα προσηλωμένο στὸν Σάσα καὶ στὴ σύζυγό μου καὶ διέκοψε τὴν ὁμιλίαν τοὺς λέγοντας:

— Θὰ ξέρετε ἴσως πὼς ἡ κόρη σας, ἡ Μαργαρίτα, γυρίζει με-
θαύριο ἀπὸ τὴν ἐξοχή;

Ἡ πληροφορία αὐτὴ μοῦ ἦρθε κατακέφαλα.

— Ἡ κόρη μιν γυρίζει; ρώτησα δυνατὰ, πρᾶγμα ποὺ τοὺς ἔκα-
νε νὰ τ’ ἀποδώσουν στὴ χαρὰ μου.

Μάλιστα θὰ εἶν’ ἐδῶ μετὰ τρεῖς ἡμέρες. Αὐτὸ βέβαια σὰς εὐ-
χαριστεῖ πολὺ. Ἔχετε ὅσο χρόνια νὰ τῇ δῆτε. Δὲν εἶν’ ἔτσι;

Καὶ πῆρε τὸ καπέλλο καὶ τὸ μανδύα του ἑτοιμὸς νὰ φύγῃ.

Σηκώθηκε καὶ ὁ Σάσας, ἀλλὰ μὲ δυσκολία.

— Θὰ ἔρθω αὐριο, πάλι ἐξαδέλφη μου, εἶπε στὴν Ἑλένη καὶ ἐλ-
πίζω νὰ σὰς δεῖξω τὶς ὁμορφιὰς τῆς Πετροπόλεως. Θὰ ἔρθω μόνος
χωρὶς τὸν ἀδελφό μου καὶ θὰ μείνω περισσότερο μαζί σας.

— Συνταγματάρχᾳ Λένοξ, πρόσθεσε ὁ Βόρις, ἀπευθυνόμενος σὲ
μένα, ὁ Κωνσταντῖνος σὰς ἔγραψε μέλος στὴ λέσχῃ καὶ θὰ περά-
σουμε λίγες ὥρες εὐχάριστες μαζί.

Κατόπιν μ’ ἐχαιρέτησε σφίγγοντάς μου τὸ χέρι. Τὸ ἴδιο ἔκαμε
καὶ ὁ Σάσας, μὲ τὴ διαφορά ὅμως, πὼς ἔδωσε ἕνα ἀκόμα... συγ-
γενικὸ φίλημα στῇ... γυναικί μου!

Ὅταν ἔφυγαν οἱ κύριοι καὶ δὲν ἀκούγα πειὰ τὰ βήματά τους,
γύρισα πρὸς τὴν Ἑλένη:

— Εἶνε φρικτὸ, τῆς εἶπα νὰ παίξῃς τὸ ρόλο τῆς Λώρας, τῆς συ-
ζύγου μου.

— Συγχωρῆστε με, ἀπάντησε, εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνεταὶ αὐτὸ γιὰ
τὴν ἀσφάλειά μας. Ἀλλ’ ἂν εἴστε θυμωμένοι, κλείστε τὴν πόρτα.

Φωνάζετε και είνε επόμενο να μας άκούσουν να καταστραφούμε και οι δύο.

Εκλεισα δυνατά την πόρτα και συνέχισα ειρωνικά:

— Υποθέτω πως θα σ' άρεση να σε λέω κι' εγώ Λώρα;

— Αυτό θα ήταν πολύ-πολύ ασφαλέςτερο. Προκειμένου να με λέγετε κυρία, καλύτερα να με φωνάζετε με το όνομα Έλένη. Πείτε ότι το Λώρα είνε το χαϊδευτικό μου.

— Αύριο, συνέχισα, ή σύζυγος του Κωνσταντίνου θα έρθη να μας επισκεφθή και μεθαύριο θα πάμε μες σπίτι της. Εκεί θα σε τιμούν και θα σε σέβονται για γυναίκα μου, για τη μητέρα της κόρης μου. Α, αυτό δεν θα γίνει ποτέ. Θα εξηγήσω στον Κωνσταντίνο όλη την υπόθεση και θα λυτρωθώ από σάς...

— Ναι, άλλ' αυτό θα είνε ή καταστροφή σας, μου είπε άξαφνα ή Έλένη. Θ' αναγκαστή από καθήκον, ως υπήκοος του Τσάρου, να φανερώση τα πάντα στην άστυνομία. Αν δεν το κάνη αυτό, θα γίνει συνενοχός μας. Πέστε του, σάν θέλετε, την ιστορία μας... Δεν έχει παρὰ να διαλέξη από τα δυο το ένα. Αν κάνη το πρώτο, θα καταστρέψη σάς, τον συγγενή του, και οι δυο θα χαθούμε. Αν κάνει το δεύτερο, αν δεν μας μηνύση, θα καταστρέψη και τον ίδιο τον εαυτό του, γενόμενος συνενοχος...

Η αλήθεια ήταν φανερή. Προς χάριν του Βελέτσκου δεν έπρεπε ν' ανοίξω το στόμα μου.

— Λοιπόν, δεν θα καταγγείλετε τίποτε; Όστε να μείνω ήσυχη για μία ή δύο ήμέρες ακόμη; μου είπε αυτή.

— Όχι! φώναξα, μόνον για μισή ώρα θα λέγεσαι ή επίσημη σύζυγός μου. Η τιμή μου δεν μου επιτρέπει ν' αφήσω να εξακολουθήση ή άπάτη αυτή.

Σηκώθηκα συγχρόνως και πήρα το καπέλλο και το πανωφόρι μου.

Η Έλένη έγινε κατακίτρινη.

— Ποι πηγαίνετε; ρώτησε.

— Στον φίλο μας τον βαρώνο Φρίεδριχ, απάντησα πλησιάζοντας στην πόρτα.

— Τότε πριν φύγετε, αποχαιρετήστε με, σάς παρακαλώ, και συγχωρήστε με, γιατί είνε ή τελευταία φορά που με βλέπετε...

— Η τελευταία;...

— Ναι! Δεν θα σάς επιτρέψη ή άστυνομία να ξαναγυρίσετε πίσω. Θα σάς κρατήση. Κι' εγώ... εγώ θα πάω στη Σιβηρία... Συγχωρήστε με... εγώ... εγώ σάς συγχωρώ. Είμαι ή τελευταία γυναίκα προς την οποίαν μιλείτε, σεις δε είστε ο τελευταίος άνδρας, του οποίου θα σφίξω το χέρι σ' αυτόν τον κόσμο... το χέρι το οποίον με καταδικάζει! Είχε πάρει το χέρι μου μέσα στα δικά της. Τα τελευταία της λόγια μ' έκαναν να μη επιθυμώ τόσο να δώ τον βαρώνο.

— Φίλε μου, εξακολούθησε, ό,τι κι' αν πάθετε, θα με συγχωρήσετε υποθέτω, που σάς έφερα στο σφαγείο, στην άγχονη;

— Ναι! αναστέναξα κι' έπεσα στον καναπέ. Ναι θα σάς συγχωρήσω, σάς συγχωρώ, δεν πάω πουθενά.

— Μήπως είστε ζηλότυπος; μου είπε άξαφνα ή Έλένη. Μήπως υποθέσατε ότι ενδιαφερομαι για όποιονδήποτε Ρώσο... εγώ... της οποίας ή μητέρα υπήρξε...

Διέκοψε άξαφνα την τελευταία της φράσι και εξακολούθησε:

— Άλλ' ή υποθέσεις της οικογενείας μου δεν σάς ενδιαφέρουν. ένω ή ογέσεις μας σάς έκαναν να γνωρίσετε πολύ καλά τις πολιτικές μου υποθέσεις. Άκούστε λοιπόν. Η επικοινωνία των έκτος της Ρωσίας άναρχικών με την ένταύθα μυστική Έταιρία μας και με τους διαφόρους άλλους κλάδους της, διεκόπη άξαφνα εξ αίτίας

της μυστικής άστυνομίας, ή οποία ανάκλυψε το κρυπτογραφικό μας λεξικό, τους συμβολικούς αριθμούς και τα μέσα που είχαμε διαθέσει για να περνούν τα τηλεγραφήματά μας τα σύνορα. Αν δεν κατορθώσουμε λοιπόν να συνεννοούμεθα και πάλιν, οι σκοποί μας ματαιούνται. Για να κανονίσω λοιπόν νέους κρυπτογραφικούς αριθμούς και άλλα μέσα επικοινωνίας επινδύναμ τη ζωή μου κι' έφτασα στην Πετρούπολι με την ελπίδα πως θα με υποστηρίξετε. Αλλά, καθώς φαίνεται, σεις θέλετε να έπωφεληθήτε της άδυναμίας μου. Κρατάτε τη ζωή μου στα χέρια σας... Κάμετε ό,τι θέλετε.

— Έλένη, της είπα, ήσυχασε. Δεν θα σε προδώσω.

— Ναι το πιστεύω, αλλά και πάλιν σάς φοβούμαι. Φυλαχθήτε λοιπόν μη μ' άγαπήσετε, γιατί ποτέ, ποτέ δεν θα μ' άπολαύσετε, δεν θα γίνω δική σας...

— Τι λέτε Έλένη;

— Λέω την αλήθεια. Δεν θα γίνω δική σας ποτέ. Η ζωή μου ανήκει στον άγώνα μας καθώς και ή τιμή μου. Αν με προδώσετε δε θα κατορθώσω να συνεχίσω την υπόθεσί μου. Έστω, αλλά θα μείνω άγνή. Δεν θα διατρέξω κανένα τέτοιον κίνδυνο κοντά σας. Δεν είνε έτσι; Θα με σεβασθήτε... Θα παύσετε να με θεωρήτε ως γυναίκα που μπορεί να χρησιμεύση και ως έρωμένη. Αν είστε άνδρας, λυπηθήτε με!

Αφού τα είπε αυτά με κύτταξε καλά-καλά στα μάτια περήφανα σάν Βασίλισσα και μίηκε κατόπιν στο δωμάτιό της αφήνοντας την πόρτα της άνοιχτή.

Σηκώθηκα και προχώρησα για να φύγω. Είχα μισανοίξει την πόρτα, όταν ή Έλενη ξανάρθε κοντά μου και με ρώτησε:

— Πηγαίνετε στον βαρώνο Φρίεδριχ;

— Όχι. Πηγαίνω στη Λέσχη των θαλαμηγών, της είπα με συντριβή.

— Ο Θεός να σάς εύλογη τότε. Είχα πάντοτε πεποίθησι σ' ένα Αμερικανό κύριο σάν και σάς.

Βγαίνοντας σε λίγο, πρόσεξα να δώ αν δώσαμε καμμιά ύποψία.

Φοβώμουν τα πάντα... Αγωνία μου επέζε την καρδιά. Μου φαίνονταν ότι με κατεδίωκε ή ρωσική δικαιοσύνη, ή ρωσική άστυνομία!

Ο γραμματεύς του ξενοδοχείου με ρώτησε καθώς περνούσα μήπως έχασα καμμιά απ' τις άποσκευές μου. Είχε προσέξει άραγε τη νευρική μου κατάσταση και μου έκανε αυτή την έρώτησι;

Μήπως ήταν κι' αυτός πράκτωρ της Ρωσικής Μυστικής Άστυνομίας;

Αφού συνήρθα, ζήτησα να με οδηγήσουν στη Λέσχη και ο γραμματεύς μου διέθεσε άμέσως έναν υπηρέτη.

Κατεβαίνοντας στη σκάλα, συναντήσαμε άλλους δύο υπηρέτες, οι οποίοι με κυττάζανε από κεφαλής μέχρις όνυχων και ψιθυρίζανε κάτι ρωσιστί....

Μήπως ήσαν και αυτοί κατάσκοποι; Όλα μου φαίνονταν τρομερά.

Έξω τέλος θρέθηκε μιὰ άμαξα. Ο υπηρέτης έτρεξε να πάρη θέσι δίπλα στον άμαξά.

Καθώς ενέβαινε ο υπηρέτης, μου έρριξε μιὰ λοξή ματιά. Ο άμαξάς επίσης σάν να με κύτταζε.

Όλα αυτά μ' έκαναν να τρομάξω πολύ.

Περάσαμε διαφόρους δρόμους και φτάσαμε τέλος στην πολυτελεστάτη και φιλόξενη Λέσχη της Πετρούπολεως.

Μου επέτρεψαν άμέσως να μλώ, γιατί ο Κωνσταντίνος Βελέτσκου είχε κάμει λόγο για μένα. Σε λίγα λεπτά θρέθηκα στο γε-

μάτο πολυτέλεια και άριστοκρατία χαρτοπαίγνιο της Λέσχης.

Μεταξύ των άλλων είδα εκεί και τον Βόρι ο οποίος έτρεξε να με ρωτήσει:

— Θείε μου ήρθατε να περάσετε μαζί μας τη βραδυά σας; Ο Σάσας είναι άνακατεμένος στο παίγνιο. Ίώρα θά σας συστήσω στους φίλους μας αν και είστε γνωστοί πειά γιατί ή ειοησι της α-φίξεως διεδόθη στους κύκλους μας.

Με παρουσίασε πράγματι στους διασημότερους και πλέον κομ-φούς κυρίους της Πετροπούλεως, οι οποίοι με δέχθηκαν πολύ φι-λικά.

Προσπάθησα να σκοτώσω την ώρα μου πίνοντας σαμπάνια και καπνίζοντας ένα σωρό σιγάρα.

Το έρριξα κυρίως στο ποτό για να ήσυχάσω το νευρικό μου σύ-στημα. Έλαβα ακόμη μέρος και στο παίγνιο και κέρδισα αρκετά χαρτονομίσματα, με τα οποία θά περνούσα ίσως μία η δυο ημέρες.

— Συνταγματάρχα, έλατε κι' από δω. Φέρτε μου και μένα λί-γη άμερικανική τύχη, φώναξε άξαφνα ο Σάσας από το άλλο μέρος του τραπεζιού.

Και σε λίγο πρόσθεσε κοροϊδευτικά:

— "Ας είναι θείε, ας χάνω... "Όποιος χάνει στα χαρτια κερδίζει στην άγότη!...

— Σάσα, δεν πρέπει να παίξεις πειά, του φώναξε ένας νεαρός φίλος του.

— Σωστά, δεν παίζω πειά, είπε και επέταξε τα χαρτιά στο τραπέζι θλαστήμωντας!

Συγχρόνως τραβήχτηκα κι' εγώ από το παιχνίδι. Από τις συ-ζητήσεις που έγινοντο στην αίθουσα, έ πληροφορηθηκα πως ο Σά-σας ήταν από τους πλέον επικινδύνους Δόν Ζουάν της Πετροπούλεως. Άνηκε στην έφιππο σωματοφυλακή του Τσάρου, ήταν κομψός και ω-μορφος...

— Πρέπει να πάψης να παίζης. Το πράγμα θά φτάση στ' αυτιά του Τσάρου, ο οποίος, καθώς ξέρεις, δεν θέλει οι αξιωματικοί του να γίνωνται άντικείμενα σχολίων.

Έκάθησα τέλος σε μια ήσυχη γωνία της Λέσχης κι' άρχισα να σκέπτομαι.

Οι φόβοι μου ξανάχανε έρθει...

Ήμουν σάν τρελλός.

Άγωνία τρομερά μου πίεζε την καρδιά.

"Αν μάς συνελάμβαναν; "Αν άπεκαλύπτοντο τα πάντα; Αύτη

στη Σιδηρία κι' εγώ... εγώ ποιός ξέρει ποδ...

Θά μπορούσαν να με σώσουν άράγε οι Ισχυροί Ρώσοι συγγε-νείς μου;

Πόσο άφελής είχα φανή να πάρω μαζί μου την Έλένη!

Έν τω μεταξύ οι άνεψιοί μου ζήτησαν να με παρασύρουν έξω να ιδώ τα περίεργα της πόλεως.

Έπροφασίστηκα άκεφιά και τους άρνήθηκα.

"Εφυγα μόνος μου πάλι για το ξενοδοχείο. Ή άνησυχία μου δεν σταματούσε στιγμή. Ήθελα να δω τί γίνεται εκεί, είχα φό-βους άορίστους, νόμιζα πως θά έρω άστυνομικούς στο διαμέρισμά μας και την Έλένη δεμένη χειροπόδαρα.

Χίλιες δυο ύποψίες περνούσαν στο μυαλό μου. Και το τρομερό-τερο όλων ήταν τούτο: Ή Έλένη είχε ρηθ στη Ρωσία, για να κα-ταστρώση νέον σχέδιο επικοινωνίας των άναρχικών της Μόσχας και της Πετροπούλεως, με τους άλλους της Εύρώπης ή είχε και άλλο λόγο ο έρχομός της;

"Αν σκόπευε να κάνει κάτι τρομερό;

Φαίνονταν γυναίκα τρομερή.

Νέα ακόμη μα με θέλησι σιδερένια, σωστή τίγρις! Ήραία, μα διαβולהμένη.

"Αν είχε σκοπό να διαπράξη κανένα έγκλημα;

"Ήξερα πως οι άναρχικοί και οι μηδενιστά διαπράττουν τα έ-σχατα, θυσιάζουν προθύμως και αύτη τη ζωή τους, προκειμένου να πετύχουν κάτι...

"Αν συνεπώς έγκληματούσε; Τότε ήμουν για πάντα χαμένος. Τιποτε δεν θά μ' έσωζε...

"Έπρεπε συνεπώς να την προφυλάω. Με τις σχέσεις που έπιασε ως κυρία μου θά εισήρχετο στα άριστοκρατικότερα σπίτια της πό-λεως, σε μέγαρα βαθυπλούτων και πριγκήπων.

Ίσως να συναντούσε και τον Τσάρο σε κανένα από τα κέντρα αυτά... Και τότε;

Ήπλισμένη καθώς ήταν πάντα, τί θά έχανε να του φυτέψη μιά-δυο σφαίρες στο στήθος;

Ή σκεψι αύτη μ' επέγρωσε!

Είπα του άμαξά να τρέξη περισσότερο.

"Ήθελα να φτάσω το ταχύτερο στο ξενοδοχείο και να εξηγηθώ μαζί της. Θά την άνάγκασα να μου ύποσχεθί ότι θά ήταν φρό-νιμη.

Δεν είχε κανένα δικαίωμα να με καταστρέψη.

"Ωφείλε να με εύγνωμονή μάλλον.

"Εφτασα στο ξενοδοχείο και βρήκα την Έλένη να γραφη.

Μόλις με είδε, διέκοψε την εργασία της και εφύλαξε τα χειρό-γραφα της στο στήθος της.

— Άγαπητή μου, της είπα, κάμνετε άπερισκεψίες.

— Μοιζετε; ψιθύρισε χαμογελώντας.

— "Αν σάς παραπέση κανένα χειρόγραφο;

— "Ω! δεν ύπάρχει φόβος... Έξ άλλου...

— Τί θέλετε να πητε;

— Θέλω να πω πως τα χειρόγραφα αυτά θά ήσαν άχρηστα για ύποιονδήποτε άλλο... Δεν θά μπορούσε να διαβάση κανείς τα ιερο-γλυφικά μου.

— Άσχολήστε με το νέο σας κρυπτογραφικό λεξικό για την αλληλογραφία των όμοιδεατών σας;

— Θέλετε να το μάθετε;

— Υποθέτω πως πρέπει να μη μου κρύβετε έμένα τιποτα.

— Έστω... το έννοήσατε. Κατόπιν;

— Κατόπιν; Θά είχα άγαπητή μου "Ελεν...

— Γιατί δεν με λέτε Έλένη;

— Δεν ξέρω. Σας ταιριάζει περισσότερο το μικρό αυτό όνομα-τάκι...

— Θέλω να σας πω Έλένη πως έχετε άπέναντί μου ώρισμένες

— Έστω, λέγετε, τί θέλατε να πητε;

ύποχρεώσεις. Το παραδέχεστε;

— Ναι... Θά ήθελα όμως ν' άκούσω τις ύποχρεώσεις μου αυτές.

— Θά σας τις πω άμέσως. Δεν πρέπει Έλένη να κάμετε καμμία προδι που θά με κατέστρεφε και μένα τον ίδιο.

— Φοβάστε.

— "Όχι. Δεν φοβάμαι. Άλλά στο κάτω της γραφής θά μπορού-σα να φέρω ως δικαιολογίαν και τον φόβο. Κι' αυτό γιατί είμαι έγγαμος, έχω γυναίκα... Προσέχετε λοιπόν, άγαπητή μου. "Αν ύ-ποψιαστώ κανένα κίνδυνο θά είμαι εγώ ο πρώτος που θά σας συλ-λάβω, άγαπητή μου, και θά σας παραδώσω στην άστυνομία...

Ή Έλένη χαμογελούσε.

— Γελάτε; της είπα.

— Γελῶ, ἀγαπητέ μου, γιὰ τοὺς παιδιαριστικούς φόβους σου...
 — Εὐχομαι νὰ εἶνε παράλογοι καὶ ἀδικαιολόγητοι.
 Ἐστριφογύριζα μέσα στὸ δωμάτιο, δύσθυμος, ξέω φρενῶν.
 Σκεφτόμουν τὴ γυναῖκα μου...
 Θὰ μάθαινε ποτὲ τὴν περιπέτειά μου αὐτή;
 — Ἐκείνο ποὺ μ' ἐξώργιζε πρωτίστως ἦταν τὸ γεγονὸς ὅτι, θυ-
 σιαζόμουν γιὰ τὴ νέα αὐτή, χωρὶς νὰ ἀποζημιούμαι γιὰ τοὺς κιν-
 δύνους.

Θεέ μου! ἦταν τόσο ωραία!
 Ἕνας ἄγγελος ἂν οἱ ἄγγελοι εἶνε τόσο ωραῖοι στὸν οὐρανό.
 Ἕνας ἄγγελος μὲ ψυχὴ λίγο ἢ ὑπερβολικὰ θηριώδη.
 Μεῦ ρχότανε νὰ ὀρμήσω καὶ νὰ τὴν καταφάγω στὰ φιλήματα,
 νὰ ρουφήξω φιλώντας τὴν ὅλη τὴ δροσιὰ τῆς λευκορρόδινης σάρ-
 κας τῆς.
 Καὶ — ἐπὶ τέλους — τὸ ἀποφάσισα. Ἦμουν στρατιωτικός. Θὰ
 ἔκαμνα μίαν κανονικὴ ἔφοδο καὶ θὰ τὴν ἐκπορθοῦσα.
 Ἰύρισα πρὸς τὸ μέρος τῆς καὶ προχωροῦσα μ' ἄργα βήματα,
 ἔχοντας τὰ βλέμματά μου κολλημένα ἀπάνω τῆς.
 Ἡ πονηρή!... Ἡ διαβολεμένη!... Τὸ ἀντελήφθη κι' εὔαλε
 ἀμέσως τὸ χέρι στὸ πιστόλι.

— Κύριε Λένοξ, λησμονήσατε τὴν ὑπόσχεσί σας.
 — Ὅταν σὰς ἀντικρύξῃ κανεὶς, τὰ λησμονεῖ ὅλα καὶ αὐτὸν τὸ
 Θεό!
 — Ὅπωςδὴποτε μὴ προχωρήσετε. Σὰς τὸ συμβουλεύω.
 — Κι' ἂν δὲν σὰς ἀκούσω;
 — Ἐτρελλαθήκατε;
 — Ἄν ἀκούσω μόνον τὴν καρδιά μου, ποὺ κοχλάζει αὐτὴ τὴ
 στιγμή ἀπὸ πάθος;
 — Σὰς εἶπα νὰ μὴ προχωρήσετε...
 — Κι' ἐγὼ σὰς λέω θὰ προχωρήσω.
 Ἐβγάλε τὸ μικρὸ τῆς περιστροφῆς καὶ μ' ἐσημάδεψε.
 Αὐτὸ ὅμως μοῦ ἦταν ἀδιάφορο.
 Ἦμουν ἔτοιμος νὰ τὴν κάνω δική μου... ὅταν χτύπησε ἡ
 πόρτα.

Χίλιοι διάβολοι! Πήραμε ὕψος συζύγων, ποὺ συζητοῦν μὲ κα-
 λωσύνη καὶ ἀγάπη καὶ φώναζα νὰ περάσουν.

— Ἦταν ὁ ὑπάλληλος τοῦ διαμερίσματός μας.
 Ἐφερνε ὁ ἕνα δίσκο ἕνα ἐπισκεπτήριο.
 Μοῦ ἦρθε νὰ ριχτῶ καὶ νὰ τὸν πνίξω ποὺ μὰς διέκοπτε ἔτσι ἀ-
 πότομα στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμή.
 Πλησίασα καὶ πήρα τὸ ἐπισκεπτήριο βράζοντας ἀπὸ ὀργή, ὅ-
 ταν ἄξαφνα ὁ θυμὸς μου ἔσβυσε καὶ ἀνατρίχιασα ἀπὸ φόβο.
 Ἡ Ἐλένη τὸ ἀντελήφθη.
 — Ἐκ μέρους ποῖου εἶνε, ἀγαπητέ μου; μ' ἐρώτησε γλυκά.
 — Τοῦ θαρῶνος Φρίεδριχ! τῆς ἀπάντησα ἀποτόμως, ἐκδικούμε-
 νος γιὰ τὴ στάσι τῆς καὶ τὶς ἀρνήσεις τῆς.
 Θέλησε νὰ δείξῃ ἀταραξία μὰ ἐκατάλαθα πὼς ἐφρικιοῦσε
 σύγκορμη.

Πόσο τὸν φοβῶταν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο!
 Ἄρκοῦσε ν' ἀκούσῃ τ' ὄνομά του γιὰ νὰ τὴν καταλάβῃ ἀκατα-
 νίκητος, τρομερὸς καὶ ἀκατάσχετος φόβος, ἀγωνία καὶ φρίκη.
 Ὁ ὑπάλληλος εἶχε φύγει.
 Φαίνεται πὼς ὁ θαρῶνος πέρασε ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο μας καὶ ἄ-
 φησε, σύμφωνα μὲ τοὺς τύπους, τὴν κάρτα του αὐτή.
 Τι ἀσήμαντο γεγονὸς ἀλήθεια!
 Ἀλλὰ καὶ πόσο μὰς τρόμαξε.
 Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶχε γίνει ὁ ἐφιάλτης μας.

Θὰ τὸν ἐβλεπα στὸν ὕπνο μου, καὶ ὅταν θὰ γύριζα πειὰ στὴν
 Εὐρώπη, τὴν ωραία κι' εὐτυχισμένη Εὐρώπη, ποὺ οὔτε κίνδυνος
 οὔτε θασανιστήρια, οὔτε Σιθηρίες ὑπῆρξαν...
 Ἦουχάσαμε κάπως καὶ ἀποφάσισα νὰ ξανάδω.
 Μαζὺ μὲ τὴν γυναῖκα αὐτὴ δὲν θὰ πετύχαινα ποτὲ τίποτε ἀπο-
 λύτως.

Ἦταν μεγαλουργεῖς καὶ ἀποφασισμένη.
 Εἶχεν ἔρθῃ στὴ Ρωσσία, μὲ ταγμένη τὴ ζωὴ τῆς στὸ θάνατο.
 Ἐλογίζετο μὲ τοὺς νεκρούς!...
 Τὴν ἄφησα καὶ ξαναβγήκα.
 Πόσο μεγάλη ἀνάγκη εἶχα γι' ἀέρα! Μὰ καὶ στοὺς δρόμους
 ἐπληττα μόνος καὶ κατέληξα πάλι στὴ Λέσχη.
 Οἱ Ρῶσσοι συγγενεῖς μου ἦσαν ἐκεῖ πάλι. Τοὺς ἐπίασα συζήτη-
 σι καὶ κατέληξα στὴν ἀστυνομία τους καὶ τοὺς κατασκόπους.
 — Μὰ παντοῦ ἐδῶ ὑπάρχουν κατάσκοποι, εἶπε ὁ Σάσας. Ἀκόμη
 καὶ δῶ μέσα...

— Καὶ δῶ μέσα! εἶπα κατάπληκτος.
 — Καὶ δῶ μέσα. Οἱ ὑπηρετεῖς παραδείγματος χάριν.
 — Οἱ ὑπηρετεῖς τῆς Λέσχης;
 — Ἀκριβῶς. Οἱ μισοὶ εἶνε κατάσκοποι, διέκοψε ὁ Βόρις, ὥστε
 κύτταξε νὰ εἰσαί προσεχτικός.
 Στὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως «κατάσκοποι» ἡ ἀνησυχίη καὶ οἱ
 τρόμοι μου μ' ἐκυρίεψαν πάλι. Προσπάθησα νὰ γελάσω καὶ ρώ-
 τησα:

— Ἐρχεται καμμιά φορὰ ὁ θαρῶνος Φρίεδριχ;
 — Πῶς; Αὐτὸς ὁ παληάνθρωπος; Ἡ «Λέσχη τῶν Θαλαμηγῶν»
 δὲν δέχεται κατ' οὐδέν ἄλλο λόγο τυχοδιώκτες Γερμανούς, ἔστω καὶ ἂν
 εἶνε πολὺ καλοὶ ἀστυνόμοι.
 Διακόψαμε σὲ λίγο τὴ συζήτησι αὐτή. Ἐμμεῖνα σκεπτικός, ἐνῶ
 ὁ Σάσας ξαναπῆγε νὰ παίξῃ. Ὁ Βόρις μοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ μὲ
 συνάδευε ὡς τὸ ξενοδοχεῖο καὶ παρήμεῖνα.
 Ἀργήσαμε ὅμως πολὺ. Γλυκοχάραζε ὅταν γυρίζαμε στὸ ξενο-
 δοχεῖο μου! Στὸ δρόμο, ὁ Βόρις εἶχε ἀρχίσει φρικτὴ πολυλογία.
 Μοῦ μιλοῦσε γιὰ διάφορα πράγματα καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὸν ἀδελ-
 φό του τὸ Σάσα.

— Εἶνε πολὺ ζωηρός, μούλεγε. Ὅλοι ἐλπίζουμε πὼς ἡ παν-
 τρεῖά θὰ τὸν φρονιμέψῃ. Εἶδατε τὴ μνηστὴ του, τὴν πριγκήπισσα
 Δόζια Πάλιντζην; Εἶνε πολὺ χαριτωμένη κόρη, νέα καὶ κληρονό-
 μος μεγάλης περιουσίας. Ἀλλ' ὁ Σάσας τὴν παραμελεῖ καὶ κυνη-
 γάει κάθε ὥραῖο προσωπάκι.

Κατόπιν ἄλλαξε θέμα καὶ μοῦ ἔκανε λόγο γιὰ τὸ χορὸ τῆς κο-
 μῆσης Ἰγνάτιεφ, γιὰ τὸν ὁποῖον ἀνέλαβε νὰ μὰς προμηθεύῃ
 προσκλήσεις.

— Αὐτὸ θὰ ἦταν εὐκολο γιὰτὶ ἡ κόμησση φιλοτιμεῖται νὰ συγ-
 κεντρώσῃ σπῆτι τῆς ὅλες τὶς καλλονές, μοῦ ἐξήγησε ὁ Βόρις.
 Διέκοψε ὅμως τὴν ὁμιλίαν του καὶ μοῦ ἐδείξε πέντε ὡς ἔξ ἄν-
 δρες μὲ πολιτικά, οἱ ὁποῖοι ἐπέρασαν ἐμπρὸς μας.

Ἐφτάσαμε στὴ γωνία τοῦ δρόμου καὶ ἐβαδίζαμε σχεδὸν πίσω
 τους. Αὐτοὶ στάθηκαν μπρὸς σὲ μιά πόρτα, ἡ ὁποία ἀνοίξε ἀμέσως.
 Ἀκούσαμε τότε γυναικείες φωνές.

— Πυρκαϊά! φώναξα καὶ ἦμουν ἔτοιμος νὰ τρέξω, ἀλλ' ὁ Βό-
 ρις μ' ἐκράτησε ἀπὸ τὸ χέρι.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπέμβῃ, μοῦ εἶπε. Αὐτὴ εἶνε δουλειὰ
 τῆς ἀστυνομίας.

— Ἀ! κανένα ἔγκλημα ἢ καμμιά δολοφονία θὰ συνέβῃ, εἶπα,
 γιὰτὶ εἶδα ἀμέσως μιά κλειστὴ ἄμαξα νὰ στέκεται πρὸ τοῦ σπιτιοῦ
 καὶ νὰ κατεβάξουν ἀπ' αὐτὴ δυὸ ἄνδρες καὶ μιά γυναῖκα δεμένους.

— Έλατε να φύγουμε, είπε ο Βόρις και προχωρήσαμε. "Αν έχη γίνει έγκλημα, έπρόσθεσε αύριο θα το διαβάσετε στις έφημερίδες, αν όμως συμβαίνει ό,τι φαντάζομαι...

— Τότε; ρώτησα.

— Τότε δεν θα δής λέξι στα φύλλα...

— Στην 'Αμερική, είπα, θα είχαν τρέξει είκοσι τουλάχιστον ρέπορτερ επί τόπου αυτή τη στιγμή.

— Η άμερικανικές έφημερίδες δεν θα ζούσαν εδώ πολύ καιρό, ούτε και οι 'Αμερικανοί ρέπορτερ, είπε ο Βόρις με σημασία, πού μ' έβαλε σέ σκέψι και μ' έτρόμαξε.

Έφτάσαμε άπάνω και βρήκα την αίθουσα όπως την είχα αφήσει. Τα φώτα ήταν χαμηλωμένα. Η πόρτα της 'Ελένης ολάνοιχτη. Η περιέργεια μ' έκανε να κυττάξω μέσα.

— Μέγας είσαι Κύριε! φώναξα τότε.

Το κρεβάτι της ήταν άπείραχτο και στο δωμάτιο δεν ήταν κανείς. Κατάπληκτος έπεσα σ' ένα κάθισμα. Τί να είχε συμβή;

Μόλις μου πέρασε η ταραχή, άρχισα να σκέπτομαι. "Αρχισα να διερωτώμαι. Τα πράγματά της ήταν εκεί, άκόμη και τα διαμαντικά της, άλλ' όχι και η ίδια!

Πού να είχε πάει; Τί να συνέβη;

Μήπως έζητησε να συναντήσει τους δικούς της; Μήπως την συνέλαβαν;

— Θεέ μου! Μήπως ήταν ή 'Ελένη ή γυναίκα εκείνη, που θύγαλαν δεμένη με τους δύο άνδρες από το σπίτι;

Μ' έπιασε άνατριχίλα! Σκεπτόμουν τί θα συνέβαινε πλέον...

Τέλος σκέφτηκα ότι, το καλύτερο θα ήταν να περιμένω, χωρίς να ένεργήσω τίποτε. Ήταν επικίνδυνο να είδοποιήσω τη διεύθυνσι του ξενοδοχείου.

Πήγα στο δωμάτιό μου και έπεσα, περιμένοντας με αγωνία μήπως άκούσω τα βήματά της 'Ελένης.

Ένύσταξα γιατί ήμουν ζαλισμένος από τη σαμπάνια και άποκοιμήθηκα για να δώ όνειρα τρομακτικά, πού δεν θα τα λησμονήσω ποτέ μου.

Θεέ μου! τί σελήνη μέλιτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'.

ΠΡΟΓΕΥΜΑΤΙΖΩ ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΡΩΝΟ !

ΕΞΑΦΝΑ χτύπησαν την πόρτα κι' άκουσα να μου λένε:

— "Αρθουρ, τί όνειρεύεσαι λοιπόν; Οι στεναγμοί σου θα σηκώσουν στο πόδι το ξενοδοχείο!

Σηκώθηκα ξαφνιασμένος.

— "Αρθουρ!

Ήταν ή φωνή της! την κατάλαβα. Πήδησα από το κρεβάτι κι' άρχισα να ντύνουμαι.

— Αγαπητέ μου "Αρθουρ!

— Τί είναι; ρώτησα.

— Το φαγητό είναι έτοιμο, αγάπη μου. "Αργησες πολύ και η σουπα κρύωσε, είπε τό... τρυφερό μου ήμισυ.

Τοιμάστηκα επί τέλους και πήγα ν' άνταμώσω την 'Ελένη ή καλύτερα να δώ σέ τί νέους κινδύνους τοιμάζονταν να με ρίξη. Αυτή σάν καλή νοικοκυρά, ώμορφη και προκλητική, έτοιμάζε το τσάι.

Έφορούσε ένα χτυπητό κοκετίστικο πρωινό φόρεμα, από αυτά που συνηθίζουν να φορούν την ώρα του τσαγιού και τα όποια κρατούν τον άνδρα σέ άπόσταση. Έκάθησα στο τραπέζι, όπου βρήκα έ-

να έγγραφο έλευθέρας διαμονής στην πρωτεύουσα, προθεσμίας τριών εβδομάδων.

— Ποτέ δεν με είχες κάνει να περιμένω τόσο πολύ, αγαπημένη μου "Αρθουρ, μου είπε με γλυκύτητα ή 'Ελένη.

Αυτή τη στιγμή έπαιζα τον ρόλο του συζύγου, γιατί ήταν παρών ο ύπρητης. "Ωρμησα και έκλεισα τα χείλη της με ένα θερμό φιλί!

Αυτή κοκκίνισε και γύρισε στον ύπρητη:

— Έχουμε ό,τι μās χρειάζεται, του είπε, φύγε!

Ο ύπρητης έφυγε κατσουφιασμένος.

— "Αρθουρ, κύτταξε να δής αν είναι καλά κλεισμένη ή πόρτα, είπε κατόπιν σέ μένα. Με πειράζουν ξέρεις τα ρεύματα...

Σηκώθηκα, κύτταξα κι' έβεβαιώθηκα πως ο ύπρητης δεν μās κρυφόβλεπε από την κλειδαρότρυπα.

Όταν γύρισα στο ραπέζι, ή 'Ελένη μ' έρώτησε σιγά:

— Τί ξεφώνητα ήσαν αυτά στον ύπνο σας; "Όλοι θα έτρεχαν εδώ αν δεν σās ξυπνούσα.

— Κυρία, άπάντησα θυμωμένος, έβλεπα στο όνειρό μου ότι μās έπιασαν και ότι με είχαν τιμωρήσει προς χάρι σας. Έτόνισα μάλιστα την τελευταία λέξι μου, ώστε αυτή ξεσπασε σέ νευρικά γέλια, τα όποια μ' έκαναν να θυμώσω μαζί της περισσότερο από κάθε άλλη φορά.

Τέλος της είπα σιγά, αλλά και σοβαρά:

— Πρέπει να σκεφτούμε πως θ' άποφύγουμε έπικειμένη τυχόν καταστροφή.

— Καθηστε κοντά μου, μου είπε και θα συζητήσουμε σιγά και φρόνιμα για όλα αυτά.

Κάθησα και την ρώτησα:

— Χτές το βράδυ πού έπήγατε;

— Αυτό, χάριν του συμφέροντός σας, δεν θα σās το πώ... Δεν πρέπει να γνωρίζετε όλες τις λεπτομέρειες της υποθέσεως πού έχω στη ράχι μου, γιατί αυτό θα μου έφερνε μεγάλες δυσκολίες. "Αρκεϊ να σās πώ ότι ότι ή δουλειά μου πάει καλά. Στο ξενοδοχείο φαντάζονται ότι έκανα επίσκεψι στους Βελέτσκυ. Θέλετε λίγο ψάρι; Είναι πολύ ώραϊο...

— Όχι, εύχαριστώ, άπάντησα πάντα θυμωμένος.

Η 'Ελένη έτρωγε με πολλή όρεξη. Η άνησυχία της της μεγάλωνε την πείνα.

Έπειτα έξακολούθησε:

— Έν τούτοις χίλιες δυο δυσκολίες με περιμένουν ακόμα...

Αλλά πάρε λίγον καφέ, καρδούλα μου!

— Όχι, είπα. Έχεις τίποτε νεώτερο να μου πής;

— Ναί, αυτά!

— Και μου έδειξε ένα σωρό γράμματα.

Ήσαν προσκλήσεις σέ χορούς, έσπερίδες και τσάγια.

— Θα με παρουσιάσετε για έπίσημο σύζυγό σας στη ρωσική κοινωνία ή όχι; με ρώτησε.

Συγχρόνως δέ άρχισε ν' άνοίγη τους φακέλους. Εκτός των άλλων ήταν και μία πρόσκλησι για το χορό της 'Ιγνάτιεφ και μέσα σ' αυτή έσώκλειστο το έπισκεπτήριο της πριγκηπίσσης Πάλιντζην.

— Αν δέ πάμε θα προκαλέσουμε όποψίες, είπα. "Αν πάμε, θα μπλέχουμε ίσους σέ νέους κινδύνους. Τί με συμβουλευέτε, σεις να κάμω;

— Τί θέλετε να σās πώ...

— Και σεις πόσο καιρό θα μείνετε δώ πέρα; Ρώτησα.

— Το πολύ τρεις ήμέρες άκόμη, μου είπε. Η δουλειές μας πη-

γαίνουν καλὰ εὐτυχῶς.

— Καὶ ὕστερα θὰ εἴστε ἐτοιμὴ νὰ φύγετε ἀπὸ τὴ Ρωσσία;

— Ναί, ἂν μπορέσω νὰ τὸ κάμω αὐτό. Γιατί δὲν εἶνε ξέρετε καὶ τόσο εὐκολὴ ἡ ἀναχώρησι. Πάντως, ὅσον καιρὸ μείνουμε μαζύ, δὲν πρέπει νὰ μᾶς ὑποψιαστούν.

— Για νὰ ἔρεθῇ τὸ μέσον, πρέπει νὰ μὴ μᾶς ὑποπτεύωνται, ἀπάντησα σοβαρά. Πρέπει νὰ γράψω στὴ σύζυγό μου στὸ Παρίσι. Μὲ τὰ τηλεγραφήματα μποροῦν νὰ μπερδεύουν τὰ πράγματα.

— Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ κάνετε ἀμέσως.

— Καὶ μὲ ἐξωτερικὸ φάκελλο πρὸς τοὺς τραπεζίτας μου στὸ Παρίσι καὶ διὰ μέσου τῆς ἀμερικανικῆς Πρεσβείας ἀπάντησα. Καὶ ἡ κόρη μου; Αὐτὴ θὰ ἔρθῃ ἐδῶ σὲ τρεῖς ἡμέρες. Πῶς μπορῶ νὰ τὴν ἐμποδίσω;

— Τηλεγραφήστε της.

— Κάνετε ὅτι σᾶς ἀρέσει, εἶπα ἀδιάφορα. Εἶμαι ποὺ εἶμαι χωμένος στὸ δόκανο.

Κατόπιν τῆς μίλησα γιὰ τὴν ὑπόθεσι τῆς περιουσίας τῆς Μαργαρίτας, χάριν τῆς ὁποίας ἦλθα στὴν Πετρούπολι. Τῆς ἐξήγησα μεθυστικὰ πράγματα γιὰ νὰ παίξῃ καλὰ τὸν ρόλο τῆς κ. Λένοξ, πρὸ πάντων δὲ τῆς συνέστησα νὰ μὴ μιλάῃ πολὺ γιὰ τὴν Ἀμερικὴ, καθὼς ἐπίσης νὰ ἀποφεύγῃ νὰ συζητῇ γιὰ τὴν περίφημη οἰκογένειά της Βανδερμπίλτ-Ἀστὼρ.

— Σεῖς ἢ γυναικες, κατέληξα, καταστρέφεστε μόνες σας, μὲ τὴ μεγάλη πονηρία.

— Σᾶς εὐχαριστῶ Ἀρθουρ ποὺ μ' ἐδιδάξατε νὰ εἶμαι φρόνιμη, εἶπε ἡ Ἑλένη γελαστή. Γιὰ πέστε μου ὅμως δὲν θὰ φανῇ παρᾶξενον νὰ φύγετε ἀξάφνα ἀπὸ τὴν Πετρούπολι, χωρὶς νὰ δῆτε τὴν κόρη σας καὶ χωρὶς νὰ τελειώσετε τίς ὑποθέσεις σας;

— Θὰ πάω στὸ δικηγόρο μου σήμερα καὶ θὰ τακτοποιήσω τὴ δουλειὰ τῆς Μαργαρίτας, ἀπάντησα κ' ἐσηκώθηκα.

Σὲ λίγο ἡ ἀνεπίσημη κ. Λένοξ κατέβαινε μαζύ μου τὴ σκάλα τοῦ ξενοδοχείου καὶ προχωροῦσαμε πρὸς τὴν προκουαία τοῦ Νεῦσκυ. Ἐκεῖ κοντὰ σὲ μιὰ πλατεῖα ἡ Ἑλένη ἐκάλεσε ἕναν ἀμαξᾶ καὶ τοῦ μίλησε ρωσικὰ.

— Αἰῆστε νὰ κανονίζω ἐγὼ τὰ πάντα, μοῦ εἶπε. Ξέρω καλὰ τὴν πόλι. Ὁ ἀμαξᾶς εἶνε τῆς ἐμπιστοσύνης μας.

Καὶ τὸν διάταξε συγχρόνως νὰ διευθυνθῇ στὴν ἀμερικανικὴ Πρεσβεία. Μπήκαμε στὸ ἀμάξι καὶ ὅταν φτάσαμε ἔστειλα ἀπάνω τὴν κάρτα μου.

Ὁ πρεσβευτὴς ὅμως ἀπουσίαζε. Ὁ γραμματεὺς μὲ ρώτησε:

— Σὲ τί μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος, συνταγματάρχχα;

Τοῦ εἶπα ὅτι ἐπιθυμοῦσα νὰ στείλω γράμματα διὰ μέσου τῆς Πρεσβείας.

— Λυποῦμαι, μοῦ ἀπάντησε, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω. Μερικὲς Πρεσβείες ἐχαρκτηρίσθηκαν τελευταῖα ὡς ὑποπτες ὅτι δωροδοκοῦνται καὶ δέχονται γράμματα τὰ ὁποῖα στέλλουν στὸ ἐξωτερικόν. Διευκολύνουν δηλαδὴ τὴν ἀλληλογραφία τῶν μηδενιστῶν. Ἐκτοτε ὁ πρῦτανος τοῦ διπλωματικοῦ σώματος εἰδοποίησε τὸν κ. Δικ Γκαϊνς ὅτι δὲν θὰ στείλουμε καὶ δὲν δεχτοῦμε πειὰ ἐπιστολὴ ἰδιωτικὴ.

Μπορῶ ὅμως νὰ λαμβάνω καὶ νὰ φυλάγω κάθε γράμμα ποὺ θὰ ἔχῃ τὴν διευθυνσί σας. Γι' αὐτὸ δὲν ἔχω καμμιὰ εὐθύνῃ. Καὶ νὰ λάβετε τὸ πρῶτο ποὺ σᾶς ἦρθε ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Τὸν εὐχαρίστησα καὶ ἐφυγα.

— Τί ἐγίνε; μὲ ρώτησε ἡ Ἑλένη ποὺ περίμενε σὲ τὴν ἀμαξᾶ.

Τῆς ἐξήγησα τὰ πάντα, τρομερὰ στεναχωρημένος.

— Αἰῆστε τὸ ζήτημα τῆς ἀλληλογραφίας θὰ τὸ κανονίσω ἐγώ, μοῦ εἶπε.

Ἐπειτα φώναξα τὸν ἀμαξᾶ.

— Στὸ τηλεγραφεῖο! Γρήγορα!

Ἐκεῖ τηλεγράφησα στὴ Μαργαρίτα καὶ τῆς ὠρῖσα τὴν διευθυνσί μου «Πρεσβεία Ἑνωμένων Πολιτειῶν» προσθέτοντας: «Γράφε ἰδιαίτερως σὲ μένα. Περιμένω νὰ μάθω πῶς εἶσαι. Θὰ ἔλθω νὰ σ' ἐπισκεφθῶ ὁ ἴδιος. Λεπτομέρειες ταχυδρομικῶς».

Ἐτσι μιὰ ὁδὸς κινδύνου ἐκλείνει.

— Τώρα, κυρία, εἶπα στὴν Ἑλένη μπορῶ νὰ διαβάσω ἀφοῦα τὸ γράμμα ποὺ ἔλαβα ἀπὸ τὸ Παρίσι; Ἐπίσης θέλω καὶ νὰ γράψω στὴν κόρη μου.

— Εἰστε ἐν ἀσφαλείᾳ, εἶπε ἡσυχᾶ ἡ Ἑλένη.

Ἐδωσε κατόπιν μιὰ διευθυνσί στὸν ἀμαξᾶ. Αὐτὸς κούνησε παρᾶξενον τὸ κεφάλι του.

Περάσαμε διαφόρους δρόμους ὅπου ἐθλέπαμε πότε εὐρωπαϊκὲς πότε ἀσιατικὲς ἐνδυμασίες. Κυρίους μὲ παρισινὲς ἐνδυμασίες, κομπούς, τοῦ συρμού, ἄνδρες τῆς φρουρᾶς, Κιρκασίους, Πέρσας, Ἑβραίους, Πολωνοὺς, ἕνα γενικὸ φύρδην μίγδην. Ἐπρόσεξα ὅτι ὁ ἀμαξᾶς πότε ἔτρεχε, πότε κρατοῦσε τ' ἄλογά του καὶ πηγαινέ ἀργά.

Ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα ὁ ἀμαξᾶς ἐβλεπε γύρω του, σὰν νὰ ἤθελε νὰ διαλέξῃ τὸν δρόμο ποὺ θὰ ἐπαίρνε. Ἐπὶ τέλους ἐστάθηκε μπρὸς σ' ἕνα ἐργοστάσιο ποὺ εἶχε δύο θιτρίνες.

Ἐδιδάσσα τὴν ἐπιγραφὴν:

ΛΕ ΜΠΡΑΙΝ=ΠΑΡΙΣΙΝΟΙ ΣΥΡΜΟΙ

— Νὰ γυρίσης ὕστερ' ἀπὸ δύο ὥρες, εἶπε ἡ Ἑλένη στὸν ἀμαξᾶ.

Ἐπειτα γύρισε σὲ μένα κ' ἐψιθύρισε:

— Ἀκολουθήστε με.

Ἡ ὤμορφη ὁδηγός μου ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της στὸ θέλο της καὶ ἀνέβηκε γρήγορα τὴ σκάλα.

Ἐγύρισα λοξὰ τὸ μάτι μου καὶ βεβαιώθηκα πῶς δὲν μᾶς ἐβλεπε κανεὶς.

— Ὁ ἀμαξᾶς χτύπησε τὰ ἄλογά του καὶ ἐγίνε ἀφαντος. Μπήκα κατόπιν καὶ ἐγὼ στὸ κατάστημα.

Ἡ σύζυγός μου ἔλεγε αὐτὴ τὴ στιγμὴ σὲ μιὰ κομπὴ Γαλλίδα:

— Θέλω ἕνα φόρεμα γιὰ τὸ χορὸ τῆς κομῆσης. Ἰγνάτιεφ. Πρέπει σὲ τρεῖς ἡμέρες νὰ εἶνε ἐτοιμὸ. Μπορεῖτε νὰ τὸ κάνετε;

Καὶ γρηγορότερα, ἂν θέλῃ, ἡ κυρία, ἀπάντησε Γαλλίς.

Τότε ἡ Ἑλένη ψιθύρισε κάτι, ποὺ δὲν κατάρθωσα νὰ τ' ἀκούσω. Ἡ μοδίστρα τῆς εἰδεῖε μιὰ μικρὴ πόρτα καὶ ἡ Ἑλένη μὲ ὠδήγησε σὲ μιὰ αἴθουσα, ὠραία ἐπιπλωμένη.

Ἀπόρησα ὅταν ἀκουσα τὴν Ἑλένη νὰ ρωτᾷ:

— Ἐχετε ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ γράψῃ κανεὶς ἐδῶ; Ἀρθουρ, εἰτοίμασε γρήγορα τὰ γράμματά σου, ἐνῶ ἐγὼ θὰ διαλέγω τὸ φόρεμά μου.

— Ναί, ἀλλ' ἔχετε τόσα φορέματα στὰ μπαούλα σας.

— Χρειάζομαι κι' ἄλλο. Μὴ μ' ἐρωτᾶτε καὶ μὴ πλησιάζετε στὸ μειαζὺ στὴν πόρτα. Σᾶς τὸ συνιστῶ.

Ἀρχισα νὰ ὑποψιάζωμαι ὅτι ἤμουν μέσα στὴ φωλὴ τῶν μηδενιστῶν. Ἐγραφα στὴν καλὴ μου σύζυγο στὸ Παρίσι. Τῆς συνιστοῦσα νὰ μὴ γράψῃ σὲ κανέναν ἄλλο, ἐκτὸς σὲ μένα καὶ νὰ διευθύνῃ τὰ γράμματά της στὴν ἀμερικανικὴ Πρεσβεία. Τὴν ἐμπόδιζα νὰ τηλεγραφήσῃ. Τὴν παρακαλοῦσα, τίς ἐπιστολὲς της πρὸς τὴν

Μαργαρίτα, να τις στέλνη σέ μένα. Της περιέγραψα την ύποδοχη που μου έκαναν οι Βελέτοκυ. Της έγραψα κατόπιν ότι θα γύριζα γρήγορα στο Παρίσι και την συμβούλευσα να μην αποπειραθώ να έρθω στην Πετρούπολη... «Το κλίμα είναι φοβερό, αγάπη μου, της έτόνιζα, ή γρίππη και ή χολέρα μαστίζουν την πόλη!»

Διήυθυνα τὸ γράμμα μου πρὸς τοὺς «Δρέζελ, Χάρτζες και Σία, εἰς Παρισίους».

Κατόπιν έγραψα στην κόρη μου Μαργαρίτα. Της συνιστοῦσα επίσης να στέλνη τὰ γράμματά της στην Πρεσβεία. Την παρακαλοῦσα, τὰ πρὸς την μητέρα της γράμματα, να τὰ στέλνη σέ μένα. Της έγραψα ότι γρήγορα θα πήγαινα να την ανταμώσω και να μην έλθω στην Πετρούπολη, αν δεν την ζητήσω. Σε λίγο ήρθε ή Έλένη.

— Τὸ φόρεμά μου γιὰ τὸ χορὸ τῆς Ἰγνάτιεφ, θὰ εἶνε θαυμάσιο, μοῦ εἶπε, καὶ ὕστερα μὲ ρώτησε σιγὰ γιὰ τὰ γράμματα.

Τῆς τὰ ἔδωσα.

— Τὸ χέρι σας εἶνε ἰδρωμένο, εἰστε στὰ νεῦρα σας, ἔχετε πυρετό, εἶπε. Πηγαίνετε τώρα στὸ ξενοδοχεῖο ή στη Λέσχη και λησμονήστε ἐντελῶς τὸ σπίτι αὐτό. Τὰ γράμματα θὰ τὰ στείλω ἐγώ... Καὶ... θὰ σὰς συναντήσω ἀργότερα. Ἄν δῆτε τὸν ἐξάδελφο Σάσα, πέστε να μὴ μὰς ἐπισκεφθῇ πρὶν ἀπὸ τὰς πέντε.

Τὴν ὑπάκουσα, κι' ὅταν κατέβηκα, ἔρριξα μιὰ ματιὰ στὸ δρόμο. Ἡ γειτονιά ἦταν ἡσυχῇ.

Τίποτε τὸ ὑποπτό δεν ἐφαίνετο. Μονάχα ἓνα παιδί πετοῦσε στὸν ἀέρα ἓναν ἀετό. Ἰσως αὐτὸ νὰ ἦταν κάποιος σινιάλο... Προχώρησα ἀναπνέοντας δύσκολα.

— Ἄ! χρειάζεται πολὺς καιρὸς θέβαια γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς κακοῦργος καὶ μάλιστα ψύχραιμος!

Δὲν μποροῦσα νὰ φύγω ἀπ' τὴν Πετρούπολη, ἀν δεν περνοῦσαν τρεῖς ἡμέρες. Ἐπρεπε ν' ἀντιμετωπίσω γνωστούς και ἀγνωστούς κινδύνους και νὰ εἶμαι ἀδιάφορος. Ἐπρεπε νὰ καταπίνω ἓνα συμβολικὸ τηλεγράφημα μαζὺ τὸν καπνὸ μου, τὴν ὥρα πού θὰ συζητοῦσα μὲ τὸν διευθυντὴ τῆς ἀστυνομίας. Ἐπρεπε...

Μιὰ σωνὴ μοῦ διέκοψε τὶς τρομερὲς σκέψεις μου.

— Ἄ! φίλε μου, συνταγματάρχα, Λένοξ!!

Θεέ μου! Ἦταν ὁ διευθυντὴς τῆς μυστικῆς ἀστυνομίας, οὗτὸς ὁ ἴδιος!

Ναί, ὁ βαρῶνος Φρίεδριχ ἦταν μπροστά μου! Εὐτυχῶς πού ἦμουν ἓνα χιλιόμετρο μακριὰ ἀπὸ τὸ ὑποπτό ἐργοστάσιο.

Φυσικῶτα ἄρχισα νὰ τοῦ ὀμιλῶ.

— Στὸ ταξίδι μοῦ ἐκάνατε ἓνα θαυμάσιο τραπέζι. Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ σὰς τὸ ἀνταποδώσω σήμερα;

— Μπράβο! ἐφώναξε. Μπορῶ νὰ σὰς δείξω ἓνα μικρὸ ἐστιατόριο, πού δεν θὰ τὸ ξετρυπῶνατε ποτέ σας.

Σὲ λίγο φτάσαμε σὲ μιὰ εἴσοδο μὲ τὴν ἐπιγραφή: «Π Ι Σ Ο Υ Ἀ Ρ — Γ Α Λ Λ Ι Κ ὸ Ν Ἐ Σ Τ Ι Α Τ ὸ Ρ Ι Ο Ν».

— Ὁμολογῶ ὅτι μόνος μου δεν θὰ τὸ εὑρισκα ποτέ, τοῦ εἶπα.

Ὁ βαρῶνος μὲ ἀνυπομονησία μ' ἔσπρωξε μέσα.

Ἐκαθήσαμε σ' ἓνα ἰδιαίτερο δωμάτιο. Ὁ ὑπνρέτης, ἀφοῦ ἔλαβε τὶς σχετικὲς διαταγές, ἐξαφανίσθηκε.

— Δεν θὰ σὰς γνωρίζουν ἐδῶ, εἶπα.

— Ὁχι, ἀπάντησε. Ἀλλὰ σεῖς, καθὼς βλέπω, μ' ἐμάθατε. Δεν τρώω ποτέ δυὸ φορές στὸ ἴδιο μέρος. Ἄν ἔτρωγα ταχτικά, θὰ ἔβλεπε τὸν μικρὸν Φρίεδριχ δηλητηριασμένο καμμιὰ μέρα.

Πεινοῦσα καὶ ἔπασα μ' ὀρεξί στὸ γαλλικὸ ψωμί. Ἀλλὰ μὲ τὶς πρῶτες κουβέντες τοῦ Φρίεδριχ, μοῦ ἔπεσε τὸ ψωχὶ ἀπὸ τὰ χέρια.

— ὦ! ὦ! ἡ ὀρεξί σας ἐκόπησε, φτωχέ μου φίλε! μοῦ εἶπε. Λοιπὸν ἐμπρός, γιὰτὶ σταθήκατε;

Ἐπῆρα θάρρος και ἄρχισα νὰ ξανατρώω.

— Ἀγαπητέ μου Λένοξ, δεν φαίνεστε καλά, μοῦ εἶπε πάλιν ὁ Φρίεδριχ.

— Ἰσως... Δεν κοιμήθηκα πολὺ τὴ νύχτα... Πῆγα στὴ Λέσχη τῶν Θαλαμηγῶν. Κέρδισα μιὰ φούχτα ρούθλια.

— Εἰστε τυχερός. Ἡ κυρία σας σὰς ἐπιτρέπει τὶς ὀλονύχτιες αὐτὲς ἀσωτεῖες; Ἀλήθεια, πὼς ἔχει ἡ κυρία σας; Εἶνε ὡμορφὴ πάντοτε;

— Θέλει τώρα νέο φόρεμα γιὰ τὸ χορὸ τῆς Ἰγνάτιεφ.

— ὦ! ὦ! τόσο γρήγορα στὰ μεγάλα τζάκια! εἶπε ὁ βαρῶνος. Ἰσως ἔρθω κι' ἐγὼ στὸ χορὸ αὐτό... Καὶ συγχρόνως ἔρριξε τὸ ἐλέμμα του κάπου, σὰν νὰ ἤθελε κάτι νὰ σκεφθῇ.

— Ἀλήθεια; ρώτησα.

— Βέβαια, ἀν ὁ Τσάρος τιμῇση τὴν ἑορτή.

Ἄξαφνα, ἓνα ἀνήσυχο ἐλέμμα ἐτάραξε τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ.

— Καὶ σεῖς δεν φαίνεστε καλά, εἶπα κι' ἐγὼ τώρα μὲ τὴ σειρά μου.

— Ναί, εἶπε. Ὁμολογῶ ὅτι ἡ ἀνησυχίς μου εἶνε πολὺ μεγάλες. Μοιάζω σὰν ἓνα παιδί, πού τὸ ἐβαλαν νὰ διώχνῃ τὶς μυῖγες ἀπὸ τὸ κρέας. Καὶ ὑπάρχουν τόσες πολλὲς μυῖγες. Καμμιὰ μέρα θ' ἀποτύχω καὶ τότε...

— Τότε τὸ κρέας θὰ πάθῃ, διέκοψα.

— Θεέ μου! Καὶ τὸ παιδί μαζὺ! Δεν εἶχατε και σεῖς στὴ Βάσιγκτων κάποιον ἐπεισόδιο μὲ τὸν πρόεδρο Γκάρφιλντ;

— Ναί, τὸν ἐχολοφόνησαν!

— Σοῦτ! Μὴ μιλάτε δυνατά. Καὶ τί ἔπαθε ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας σας;

— Τίποτε, ἀπάντησα. Ἐμεινε στὴ θέσι του.

— Τίποτε! Ἄ! τὸ θεωρεῖτε εὐκολο σεῖς οἱ Ἀμερικανοὶ νὰ εἶνε κανεὶς διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας και νὰ μὴ κινδυνεύῃ συγχρόνως. Ἐδῶ ὅμως δεν συμβαίνει τὸ ἴδιο. Ἐδῶ ἡ τὸ κεφάλι τοῦ κακούργου ἡ τὸ δικό μου. Τώρα εἶνε ὥρα νὰ φύγω. Ἐχω πολλὰς σκουτούρες και δεν ἔπασα σὲ κρεββάτι ἀπὸ τότε πού ἦρθα.

— Ναί, εἶπα, εἶδα μάλιστα και πὼς ἐργάζεστε σεῖς τὴν περασμένη νύχτα.

— Ἀλήθεια:... πού; Καὶ ἀμέσως, ἐνῶ μοῦ ἔκανε τὴν ἐρώτησιν αὐτὴ, φάνηκε πὼς μὲ ὑποψιαζότανε. Τί ξέρετε; μὲ ξαναρώτησε.

Εἰς ἀπάντησιν, τοῦ εἶπα τὰ τῶν συλλήψεων πού εἶδα, ὅταν γύριζα μὲ τὸν Βόρι ἀπὸ τὴ Λέσχη στὸ σπίτι.

— Ναί, εἶπε. Ἐπίασα μιὰ ἀπὸ αὐτὲς, μὰ ὄχι τὴν ἄλλη, τὴν μεγάλη. ὦ! ἀν μποροῦσα νὰ πιάσω αὐτὴν. Αὐτὸ θὰ μοῦ ἔδινε πέντε παράσημα και τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ κυρίου μου. Ἀχ, αὐτὴ εἶνε πολὺ πονηρὴ και ἐξυτην! Εἶνε ἐχθρὰ τοῦ βαρῶνου Φρίεδριχ. Φοβούμαι μήπως δεν τὸ κατορθώσω ποτέ...

Ἐξυσε τὸ κεφάλι του και συνέχισε:

— Ἐχασα πειὰ πολλὴν ὥρα. Ὁρεβουάρ.

Εἶχε προχωρήσει ὡς τὴν πόρτα, ὅταν ξαναγύρισε και μὲ ρώτησε:

— Δεν εἶδατε καμμιὰ ὡμορφὴ κυρία στὸ τραῖνο ἀπὸ τὸ Βερολίνο ἔως τὸ Εὐδκούνεν, κατὰ τὸ ταξίδι σας;

— Πολλές, τοῦ ἀπάντησα.

— Ναί, ἀλλὰ μιὰ μὲ γοητευτικούς και ἐλκυστικούς τρόπους, μὲ ἀφέλεια παιδιοῦ και κρίσι διπλωμάτου;

— Βέβαια, ἀπάντησα, ἐνῶ ἡ ψυχὴ μου εἶχε φτάσει στὰ χέρια μου.

— Ἄ! τὴν γνωρίζετε; φώναξε. Ποιὰ εἶνε;

— 'Η γυναίκα μου, έφώναξα με θάρρος, πού μου τὸ εἶνε ἡ ἀπελπισία μου.

— 'Η γυναίκα σας; 'Α, μάλιστα! Χά! χά! χά! καὶ εσκάσε στα γέλια. Πιάσι αστεία; Παιζετε με τον οἰεθυνητή της αστυνομίας. Σεις οἱ Ἀμερικανοὶ κανετε παντοτε τα σκερτσά σας.

Ἐπειτα με ἀφησε μισοκλεινοντας τὸ μᾶτι του.
Θεε μου! τί ἤθελε νὰ πῇ μ' αὐτό. Λιθασνομουν ὅτι ἡ θέσι μου χειροτερευε.

'Η γυναίκα λοιπόν πού ἔφερε τὸ ὄνομα τῆς κ. Λένοξ ἐνδιέφερε πολὺ τὸν θαρῶνο Φρίεδριχ, τόσο πολὺ, ὥστε εἶχε καταβάλει σῶμα καὶ πνεῦμα γιὰ νὰ τὴν πιάσῃ. Ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία του αὐτὴ ἐξηρτατο ἡ ἀσφάλεια καὶ ὁ προβυασμός του. Τί κινδυνοὶ!

'Ἐπλήρωσα καὶ ἀφησα τὸ τραπέζι. Ἐπρεπε νὰ φύγω πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὴ Ρωσσία. Αὐτὴ ἡ σκέψι ἀρχίζε νὰ με βασανίζῃ.

Ἀλλὰ γιὰ νὰ φύγω με κάποια δικαιολογία ἐπρεπε νὰ τελειώσω τὶς ὑποθέσεις τῆς κόρης μου, γιὰ τὶς ὁποῖες εἶχα ἔλθει ἐπίτηδες στὸν καταραμένο αὐτὸ τόπο. Ἐπρεπε νὰ τὶς τακτοποιήσω πρὶν μοῦ ἐέλουν τα σίδερα.

Ἀμέσως ἔτρεξα στὸ γραφεῖο τοῦ καλυτέρου δικηγόρου, τὴν διεύθυνσι τοῦ ὁποῖου μοῦ εἶχαν δώσει στὴν ἀμερικανικὴ Πρεσβεΐα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΖΥΓΟΥ ΜΟΥ

Ανάτος! ἔρχεται, ἐφώναξε ἡ Ἑλένη, ὅταν με εἶδε νὰ μπαίνω στὸ ξενοδοχεῖο.

'Ήταν γελαστή καὶ ἡ φωνή της γλυκειά.

— Μάλιστα, ἀπάντησα, καὶ σοῦ ἀναγγέλλω ὅτι τὰ πράγματα ἐαδίζουν καλά.

— Ἀφῆσέ με νὰ σὲ παρουσιάσω στὴ συγγενῇ μας κ. Βελέτσκι. Σὲ περιμένει ἐδῶ καὶ μισὴ ὥρα καὶ ἐν τῷ μεταξύ μοῦ ἔδωσε ἀρκετὲς πληροφορίες γιὰ τὴ Μαργαρίτα. Ὅλγα ὁ σύζυγός μου!

Μία κυρία ἀριστοκράτις, ἀξιοπρεπὴς καὶ θελκτικὴ, τῆς ὁποίας τὰ μαλλιά εἶχαν ἀσπρίσει καὶ τὴν ἔκαναν πρὶν γλυκειά, ἦλθε νὰ με συνάντησῃ καὶ νὰ μοῦ εὐχηθῇ τὸ «καλῶς ἦλθες», ἐνῶ μοῦ προσέφερε συγχρόνως τὸ μάγουλό της νὰ τὸ φιλήσω.

— Ὁ Κωνσταντῖνος ἤθελε νὰ ἔλθῃ μαζί μου, ἀλλ' ἐμποδίσθηκε ἀπὸ μίαν συνεδρίασι τοῦ συμβουλίου, μοῦ εἶπε. Ὅπωςδὴποτε με παρεκάλεσε νὰ μετακομίσετε σπῆτι μας. Τὰ δωμάτια εἶνε ἑτοιμα.

Νέο ἐμπόδιο κι' αὐτό! Ὑπὸ τὰς περιστάσεις πού θρῖσκόμεσθε δὲν θὰ ἐπέτρεπα ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ στὴν Ἑλένη νὰ κατοικήσῃ στὸ σπῆτι τῶν Βελέτσκι. Εἰς τὸ ζήτημα αὐτό μ' ἐβοήθησε ἡ Ἑλένη, ἡ ὁποία εἶπε:

— Τὸ ἴδιο εἶπα κι' ἐγὼ τώρα στὴν Ὅλγα, (με πόσῃ ἐλευθερίᾳ καὶ εὐκολίᾳ μιλοῦσε γιὰ τὰ ὀνόματα τῶν συγγενῶν μου!) ὅτι ἡ διαμονή μας στὴν Πετροῦπολι θὰ εἶνε πολὺ σύντομος.

— Πολὺ σύντομος! διέκοψε ἡ Ὅλγα. Εἶμαι βεβαία πὼς ὁ σύζυγός μου δὲν θὰ τὸ ἐπιτρέψῃ. Δὲν θέλετε νὰ δῆτε τὴν κόρη σας;

— Λυποῦμαι ὅτι πρέπει ἡ ἐπίσκεψίς μας νὰ μὴ διαρκέσῃ πολὺ, ἀπάντησα. Μόλις κανονίσω τὶς προκαταρκτικὲς λεπτομέρειες γιὰ τὶς ὑποθέσεις τῆς Μαργαρίτας με τὸν δικηγόρο καὶ με τὸν σύζυγό σας, θὰ φύγουμε γιὰ τὸ Παρίσι. Θὰ ἐπιστρέψωμεν ὕστερ' ἀπὸ ἓνα μῆνα.

— Καὶ τώρα πόσο λένε νὰ μείνετε ἐδῶ;

— Ὅχι περισσότερο ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες. Ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτάς.

— Δὲν μπορεῖτε νὰ μείνετε στὸ σπῆτι μας, αὐτὸ θέλετε νὰ πῆτε; ρώτησε ἡ Ὅλγα.

— Ναὶ ἀγαπητὴ μου. Δυὸ μεταφορὲς ἀποσκευῶν γιὰ δύο ἡμέρες πάει πολὺ, εἶπε ἡ Ἑλένη. Ἐκτὸς αὐτοῦ ἂν πᾶμε στὸ χορὸ τῆς κομῆσης Ἰγνατίεφ ἔχω νὰ ἐτοιμάσω πολλὰ πράγματα. Ἐνα νέο φόρεμα χοροῦ καὶ ἄλλα διάφορα μικροπράγματα.

— Μπα! Τί λόγος καλέ! Μπορῶ νὰ σὰς δώσω μιὰ ἀπὸ τὶς δικές μου ἀμφιέσεις, τῆς εἶπε ἡ φιλόξενος συγγενὴς μου.

Εὐτυχῶς ὅτι ἡ συζήτησις ἐκόπησε γιὰτὶ ἤρχοντο ἡ πριγκίπισσες Πάλιντζην.

— Ἠλθαμε, εἶπε ἡ μεγαλύτερη, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦμε πὼς ἐλάβατε τὴν πρόσκλησι καὶ γιὰ νὰ σὰς εἰδοποιήσουμε πὼς θὰ πᾶμε μαζί στὸ χορὸ αὐτό.

— Αὐτὸ εἶνε φροντίς δική μου νὰ παρουσιάσω τοὺς Ἀμερικανοὺς συγγενεῖς μου, εἶπε ἡ κ. Βελέτσκι.

Ἡ κυρίες ἐμάλλωναν μεταξύ τους ποῖα θὰ εἶχε τὴν τιμὴ νὰ παρουσιάσῃ πρώτη τὴν «ἐπίσημο σύζυγό μου» στὶς ἐορτὲς τῆς Πετροπόλεως. Ἰδιαιτέρως ἡ δεσποινὶς Δόζια με χάδια καὶ με φιλιὰ προσπαθοῦσε νὰ πάρῃ με τὸ μέρος της τὴν Ἑλένη, τὴν ὁποία εἶχε ἐρώτευθῃ.

Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσο θὰ κρατοῦσε ἡ φιλονεικία αὐτή, ἂν δὲν ἤρχετο ὁ Σάσας, φορτωμένος με ὅλα τὰ παράσημά του γιὰ νὰ κυριεύσῃ εὐκολώτερα, σὰν ἄλλος Πάρις, τὴν ὥραία μου Ἑλένη.

— Ἐπὶ τέλους νᾶμαι κι' ἐγὼ, εἶπε δίδοντας πάρα πολὺ ἐξαδελφικὸ φίλημα στὴ σύζυγό μου. Ἐπειτα γύρισε, κι' ὅταν εἶδε τὴ μνηστή του ἐδάγκασε τὰ χεῖλῃ του.

— Ἀλλὰ Σάσα, νομίζω πὼς μοῦ εἶπες ὅτι θὰ εἶχες ὅλη τὴν ἡμέρα ὑπηρεσία! τοῦ εἶπε αὐτή.

— Ναί, ἀλλὰ πῆρα ἄδεια γιὰ μισὴ ὥρα. Ἐπρεπε νὰ εὐχηθῶ τὸ «καλῶς ὠρίσατε» στοὺς συγγενεῖς μας, ἀπάντησε με ἀδιαφορία αὐτός.

Κατόπιν πῆρε ἰδιαιτέρως τὴ μνηστή του καὶ γιὰ νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἄκουσα νὰ τῆς λέῃ:

— Καλὲ δὲ θαριέσαι μικρούλα μου Δόζια, αὐτὴ εἶνε νόνα-νόνα! φιθύρισε ἡ νέα.

Ναί, μὰ μιὰ χαριτωμένη νόνα!

Μιλοῦσαν γιὰ τὴ γυναίκα μου.

Ἐν τῷ μεταξύ μᾶς ἔφεραν τὰ ἐπισκεπτήρια διαφόρων συγγενῶν τοῦ Βελέτσκι καὶ φίλων τῶν Πάλιντζην, τοὺς ὁποῖους εἶχαμε γνωρίσει στὸν σταθμό.

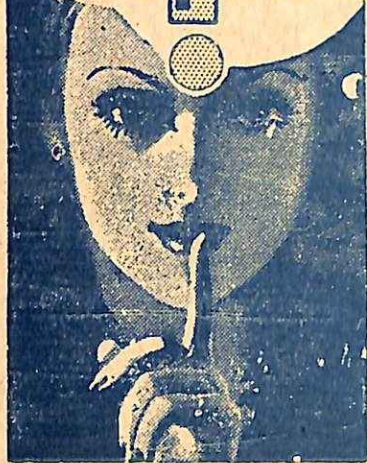
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Έξεδόθησαν μέχρι σήμερα:

- 1] «Λεϊλά» του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 2] «Τρελλή από αγάπη» του Α. ΝΤΕΛΚΑΝ
- 3] «Τὸ ἡμερολόγιο μιᾶς παντρεμένης»
του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 4] «Γιατί νὰ σ' ἀγαπήσω ; » του Μ. ΡΕΝΟΥΑΡ
- 5] Τὸ «μυστήριο μιᾶς γυναίκας» τῆς ΝΤΕΛΛΥ
- 6] «Ἡ Φιλάρεσκη του ΠΩΛ ΕΡΒΙΕ
- 7] Τὸ εἰδύλλιο τῆς ωραίας ντὶ Καρπένα
Τοῦ ΖΩΡΖ ΟΝΕ
- 8] «Μιά ἐξωτική ἀγάπη» του ΜΑΡΣΕΛ ΠΡΕΒΩ
- 9] «Εἰδύλλιο στὸ Βόσπορο» Τοῦ ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ
- 10] «Ἡ τέχνη τοῦ φλέρτ» τοῦ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ
- 11] «Ὁ ἔρως μιᾶς κατασκόπου» τῆς ΝΤΕΛΛΥ
- 12] «Γαμήλιο ταξίδι» τοῦ Γ. ΟΝΕ
- 13] «Ὁ Γάμος τῆς Μαρίας» τοῦ ΠΩΛ ΖΕΡΑΛΝΤΥ
- 14] «Ραγισμένες καρδιές» τοῦ ΕΝΤΜΟΝΤ ΓΚΟΝΚΟΥΡ
- 15] Ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀγάπες τοῦ ΑΝΡΥ ΜΠΟΡΝΤΩ
- 16] Ναταλία Μαντορέ τοῦ ΑΜΠΕΛ ΕΡΜΑΝ

Τὸ Μυστικὸ τῆς Κομψῆς Κυρίας

«Ποιὸ εἶνε τὸ πραγματικὸ
μυστικὸ τῆς χάριτος καὶ τῆς
κομψότητος ποὺ ἔκαμαν τὴν
Παριζιάνα περίφημον εἰς τὸν
κόσμον ὁλόκληρον;» ἠρώτησα
τὸν πλέον ειδικὸν τῆς κομψότη-

τος τοῦ κοσμικοῦ Παρισιοῦ.
«Παρευρισκόμενα εἰς ἓνα ἀρι-
στοκρατικὸ ξενοδοχεῖον, εἰς ἓ-
να ἀπὸ τὰ κοσμικώτερα χορευ-
τικὰ τσάγια τοῦ Παρισιοῦ. Πα-
ρατηρήσατε τὰς Μις λέγει. Τί
παρατηρεῖτε ἐν πρώτοις; Οὐτε
τὸ φόρεμα, οὐτε τὸ καπέλλο,
ἀλλὰ τὸ χρῶμα τῆς ἐπιδερμι-
δος εἶνε τὸ ἀντικείμενον ὄλων
τῶν φροντῖδων. Ὅλες ἡ γυναί-
κες ἔχουν ἐπιδερμίδα πολὺ
μάττι καὶ βελουτῆ, ἀκόμη καὶ
σ' αὐτὴ τὴν ἀποπνικτικὴ καὶ
γεμάτῃ κόσμο σάλα. Παρατη-
ρήσατέ τας τὸ πρῶτ' ὅταν πε-
ριπατῶ τοὺς στοὶ «Δάσους» ἢ τὸ ἀ-
πόγευμα στὶς κούρσες, πάντοτε
εἶνε τὸ ἴδιο. Γιὰ τὸν λόγον αὐ-
τὸν ἡ ΤΟΚΑΛΟΝ εἶνε ἡ τελευ-
ταία λέξις τῆς μοντέρνας Γαλ-
λίδος. Δίδει εἰς τὸ χρῶμα τῆς
ἐπιδερμίδος ἓνα βελουτῆ πετά-
λου ρόδου, ποὺ οὐτε ὁ ἀνεμος οὐ-
τε ἡ βροχὴ οὐτε ἡ ἐφιδρώσις δὲν
μποροῦν νὰ ἀλλοιώσουν. Δίδει
μαγευτικὴ χάρι νέας κόρης κά-
θε ἡμέρα καὶ ὥρα. Δοκιμάσα-
τε ἡ ἴδια τὴν πούδρα ΤΟΚΑ-
ΛΟΝ. Τὰ ἀποτελέσματα ὅπου
θὰ σὰς ἀποκαλύψῃ ὁ καθρέ-
πτῃς σας θὰ σὰς ἐκπλήξουν καὶ
θὰ σὰς ἐνθουσιάσουν».